

م.م.د.

(مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک)

کتاب راهنما

چگونه سازمان‌های بومی به نظارت بر انتخابات می‌پردازند

راهنمائی جامع از الف تا ی

مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی

م.م.د.

(مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک)

کتاب راهنما

چگونه سازمان‌های بومی به نظارت بر
انتخابات می‌پردازند

راهنمای جامع از الف تا ی

مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی

این متن توسط «خانه‌ی آزادی» ترجمه شده است. «خانه‌ی آزادی» مسئولیت کامل هرگونه اشتباهی در ترجمه‌ی متن حاضر را بعهده می‌گیرد. برای اظهار نظر در خصوص ترجمه‌ی این متن می‌باید با این شماره تلفن: ۵۱۰۱-۲۹۶-۲۰۲ در «خانه‌ی آزادی» تماس حاصل شود.

داده‌های مربوط به کاتالوگ نشریات کتابخانه‌ی کنگره‌ی ملی آمریکا

کتاب راهنمای م.م.د.: چگونه سازمان‌های بومی به نظارت بر انتخابات می‌پردازند: راهنمایی جامع از الف تا ی

آی اس بی ان ۱-۸۸۰۱۳۴-۱۷-۹

۱- نظارت بر انتخابات-کتاب راهنما، نوشته‌های مربوط به دستور العمل و غیره

مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی

JF1۰۸۱.N۳۵ ۱۹۹۵

۹۵-۳۱۱۷۹

۳۲۴۶-dc۲۰

CIP

تمامی حقوق محفوظ (۱۹۹۵) و مختص :
مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی

قدردانی

این کتاب توسط مؤسسه ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی (م.م.د.) تهیه شده است. مشاور سابق این مؤسسه برای برنامه‌های انتخاباتی، مایکل استوارد که هم اکنون به عنوان یکی از وکلای کمیسیون فدرال انتخابات مشغول به کار است، نویسنده اصلی کتاب راهنمای م.م.د. - چگونه سازمان‌های بومی به نظارت بر انتخابات می‌پردازند: راهنمایی جامع از الف تا ی، می‌باشد.

به پایان رساندن این کتاب راهنما بدون مشارکت و همراهی چندی از اشخاص که مستحق سپاسگزاری ویژه‌ای هستند، ممکن و میسر نمی‌بود. لری گاربر که از سال ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۳ به عنوان عضو ارشد م.م.د. برای فرآیندهای انتخاباتی مشغول به کار است، نخستین بار ایده مربوط به کتاب راهنمای حاضر را مطرح نموده و بسیاری از بخش‌های مربوط به فصل اول و دوم کتاب را نوشت. پاتریک مرلو که جانشین لری گاربر شده بود در ویراستاری محصول نهائی مشارکت نموده و فرآیند تکمیل آن را تا مرحله واپسین تعقیب کرد. مشارکت‌های کاری بسیار مهمی توسط پاتریک مرلو برای بخش مربوط به نظارت بر رسانه‌های جمعی همچنین توسط مشاور ارشد مؤسسه، گلن کوان در بخش مربوط به شمارش آرا به صورت موازی، صورت پذیرفته است. عمل نهائی ویراستاری به طور اساسی توسط رئیس مؤسسه ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی، کنث ولاک انجام پذیرفت. همچنین باید از ژوزف هنسی و سوزان جورج که در حین دوره ی تابستانی خود در دانشکده‌ی حقوق به کار روی این پروژه پرداختند، سپاسگزاری‌های شایسته به عمل آید.

صفحات این کتاب راهنما به شرح قصه‌ها و درس‌هایی می‌پردازد که در پی تلاش‌های گروه‌های بومی دیده‌بان فرآیندهای انتخاباتی در سراسر جهان شکل گرفته‌اند. به همین مناسبت، م.م.د. به دنبال ابراز قدرانی‌های لازم برای آن دسته از کارکنان این مؤسسه و همچنین مشاوره دهندگان داوطلبی است که با اختصاص دادن تمامی حواس خود به این پروژه و تعهد حرفه‌ای‌شان در به انجام رساندن، تجزیه و تحلیل و تهیه‌ی گزارش‌های لازم در خصوص این تجربه‌ها، یاری نموده‌اند. مهمتر از همه، م.م.د.، تعهد و در بسیاری موارد شجاعت هزاران فعال اجتماعی که در مورد نظارت بر انتخابات‌های کشور، خود به عنوان ابزاری برای تشویق، توسعه و حفظ اقدامات و ارزش‌های مردمسالارانه همت گمارده‌اند را ارج نهاده و به رسمیت می‌شناسد.

بودجه‌ی لازم برای تهیه‌ی کتاب راهنمای حاضر توسط سازمان "سرمایه‌ی ملی برای مردمسالاری" تأمین شده است. مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی از این حمایت مالی سپاسگزار است.

مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی

مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی (م.م.د.) در سال ۱۹۸۳ برپا گردیده است. این مؤسسه از طریق کار با احزاب سیاسی، سازمان‌های مدنی، مجلس و پارلمان‌های انتخاباتی و سایر نهادهائی از این قبیل، در پی حفظ و نگهداشت، تبلیغ، توسعه و تقویت مؤسسات مردمسالارانه در فرآیندهای مردمسالاری نو و یا در حال شکل‌گیری است. مرکز اصلی این مؤسسه که کارکنانی بالغ بر ۱۲۰ نفر را شامل می‌شود، در پایتخت ایالات متحده‌ی آمریکا، واشنگتن دی سی، واقع شده و در بسیاری از مناطق جهان از جمله آفریقا، آسیا، منطقه‌ی پیرامون دریای کارائیب، اروپای میانی و مرکزی، خاورمیانه و اتحاد جماهیر شوروی سابق نیز دفاتری دارد.

مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی، در بیش از ۶۰ کشور جهان به توسعه‌ی نهادهای مردمسالارانه پرداخته است. برنامه‌های این مؤسسه بر شش موضوع اصلی متمرکز شده‌اند:

آموزش احزاب سیاسی: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی به برگزاری سمینارهای آموزشی با حضور چندین حزب مختلف در مورد توسعه‌ی سیاسی و با حضور بخش وسیعی از احزاب مردمسالارانه می‌پردازد. م.م.د. با آوردن کارشناسان بین‌المللی به چنین همایش‌هایی، کمک می‌کند که اعضای احزاب سیاسی به آموزش‌های دست اول در مورد روش‌های سازمانی، همچنین ارتباط با رأی دهندگان، دست یابند.

فرآیندهای انتخاباتی: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی به ارائه‌ی کمک‌های تکنیکی به احزاب سیاسی، انجمن‌های بیطرف و برگزار کنندگان انتخابات می‌پردازد تا به این وسیله به آموزش مبارزات انتخاباتی مدنی برای رأی دهندگان و توسعه‌ی برنامه‌های دیده‌بانی فرآیندهای انتخاباتی پرداخته شود. این مؤسسه همچنان بیش از ۲۵ گروه نمایندگان دیده‌بانی بین‌المللی را سازماندهی نموده است.

تقویت قوه‌ی قانونگذاری: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی سمینارهایی با تمرکز روی فرآیندهای قانونگذاری، تأمین و تجهیز نیروی انسانی، اطلاعات پژوهشی، خدمات مربوط به رأی دهندگان، ساختارهای کمیته‌ای و عملکرد و نقش احزاب سیاسی، سازماندهی نموده است. برنامه‌های م.م.د. همچنان دسترسی به فرآیندهای قانونگذاری به وسیله‌ی گروه‌های شهروندی و در سطوح عمومی بزرگ‌تر را تشویق می‌نماید.

دولت محلی: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی کمک‌های تکنیکی وسیعی را در موضوعات مربوط به فرآیندهای مربوط به دولت محلی از جمله بخش بندی میان مسؤلیت‌های شهردار، مشاوران شهرداری و همچنین میان صاحب اختیاران بومی و ملی، ارائه می‌نماید. برنامه‌های م.م.د. همچنین به تبلیغ و تشویق گسترش ارتباطات میان مسؤلان دولتی در سطوح محلی و شهروندان وابسته‌شان می‌پردازد.

سازمان‌های مدنی: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی به ارائه‌ی خدمات مشاوره و حمایت از گروه‌های بیطرف، احزاب سیاسی درگیر در امور مدنی و برنامه‌های آموزشی به رأی دهندگان می‌پردازد. برنامه‌های م.م.د. به کار با سازمان‌های مدنی برای توسعه‌ی توانمندی‌های سازمانی‌شان می‌پردازد.

روابط مدنی - نظامی: مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی با گردهم آوردن رهبران سیاسی و نظامی در رشد روند گفتگو و برپائی ساز کارهائی برای تقویت روابط مدنی - نظامی می‌کوشد.

کمیته‌ی ارشد مشاوران انجمن راهبری

مایکل دی بارنس	مایکل ال منسفیلد
جان برادمس	دانلد اف مک هنری
بیل بردلی	دانیل پتریک مینیهان
ریچارد اف سلست	ادموند اس موسکی
ماریو ام کومو	بیل ریچاردسون
پاتریسیا ام دریان	چارلز اس راب
کریستوفر جی داد	استفن جی سولارس
مایکل اس دوکاکیس	استبان ای تورس
مارتین فروست	سایروس آر ونس
ریچارد ای گیفارت	آن وکسلر
جان تی چویس	
جان لوئیس	

انجمن راهبری

پل جی کرک جونپور رئیس انجمن راهبری	مدیر کل مورتن ای آبراموویتز	الیوت اف کولیک
راشل هوروویتز نایب رئیس انجمن راهبری	ویلیام وی الکسندر	لئون لینچ
کنث اف ملی منشی	برنارد دبلیو آرونسن	لوئیس منیلو
هارتینا فلورنوی امور مالی	امانوئل کلیور دوم	آزی تیلور مورتن
یوجین ادینبرگ رئیس امور مالی	تامس اف ایگلتنون	مارک ای سیگل
کنث دی ولاک	باربارا جی ایسترلینگ	تئودور سی سورنسون
	دانتی بی فاسل	مایکل آر استید
	ادوارد اف فیکان	موریس تمپلزن
	جرالدین ای فرارو	ماروین اف ویسبرگ
	شیرلی رابینسون‌هال	اندرو جی یونگ
	ماکسین ایزاکس	رائول زاگوئیر
	پیتر جی کلی	ریاست انجمن راهبری سابق
	پیتر کوفلر	والتر اف موندال

فهرست عناوین

- قدردانی پ
- مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی ت
- معرفی چ
- بخش نخست: دیده‌بانی انتخابات ۱
- چرا نظارت لازم است؟ ۲
- چه کسانی نظارت می‌کنند؟ ۲
- برگزار کنندگان رسمی انتخابات احزاب سیاسی رسانه‌های محلی سازمان‌های بیطرف
- چه چیز مورد نظارت قرار می‌گیرد؟ ۵
- چگونگی نظارت از طرف سازمان‌های بیطرف ۵
- بخش دوم: تحول در دیده‌بانی انتخابات توسط سازمان‌های بیطرف بومی ۷
- نمونه نامفرل ۸
- توسعه بر اساس تجربه‌ی نامفرل ۸
- همبند نمودن نظام‌های مردمسالارانه‌ی شکننده ۱۱
- بخش سوم: فراهم سازی عملیات دیده‌بانی بیطرف: راهنمای جامع از الف تا ی ۱۳
- بخش نخست: راه اندازی تلاش دیده‌بانی ۱۵
- الف - نیاز ۱۵
- ب - طرح عمومی ۱۶
- اهداف و اصول راهنما اهداف و وظایف کاری مشخص چگونه یک گاهشماری انتخاباتی فراهم سازیم فراهم سازی بودجه مدیریت طرح ارزیابی و بازبینی طرح
- پ - رویکردهای سازماندهی ۱۹
- ت - کمیته راهبران و ساختار سازمانی مردمسالارانه ۲۲
- ث - اعتبار ۲۳
- حفظ استقلال و بیطرفی برقراری ارتباط به طور منظم و آشکار کسب اطمینان از معتبر بودن طرح و روش‌های اجرایی اجرای طرح
- ج - سرمایه‌های اجرایی عملیات ۲۵
- چ - تسهیلات دفتری ۲۶
- قسمت دوم: آماده سازی عملیات ۲۹
- ح - نیروی انسانی ۲۹
- خ - استخدام نیروی انسانی ۳۰
- چه تعدادی نیروی انسانی لازم است؟ چه کیفیتی برای نیروی انسانی در نظر گرفته می‌شود؟ در کجا باید دنبال نیروی انسانی گشت؟ چگونگی استخدام نیروی انسانی
- د - آموزش ۳۴
- سیستم آموزشی آموزش دهندگان مخاطبان دستور کار
- ذ - دستور العمل اجرایی آموزش ۳۷

۳۸	ر - اطلاعات عمومی
	کانال‌های ارتباطی اعلامیه‌های مطبوعاتی
۴۳	ز - تدارک اعزام نیرو (لجستیک)
	ارتباطات حمل و نقل تعیین محل استقرار
۴۶	ژ - هماهنگی
۴۷	س - امنیت
۴۹	قسمت سوم: دیده‌بانی مرحله‌ی پیش از انتخابات
۴۹	ش - سیستم انتخابات
	اصول و مشکلات عمومی طرفداری
۵۲	ص - آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان
۵۳	ض - ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی
	ثبت نام رأی دهندگان ثبت نام نامزدهای انتخاباتی و احزاب سیاسی
۵۷	ط - مبارزات انتخاباتی
	اصول و مشکلات عمومی منابع به وحشت انداختن و تهدید فرآیند اعمال و بازبینی
	روش‌های دیده‌بانی مشخص
۶۵	ظ - رسانه‌ها
	ملاحظات عمومی رادیو و تلویزیون رسانه‌های چاپی نتایج گزارش شده
۷۳	قسمت چهارم: دیده‌بانی مراحل انتخابات و پس از انتخابات
۷۳	ع - رأی گیری
	اصول عمومی مشکلاتی که باید دیده‌بانی شوند داخل ایستگاه‌های رأی گیری مسؤلان رأی گیری رأی دهندگان خارج از ایستگاه‌های رأی گیری روش‌های دیده‌بانی مشخص
۸۱	غ - شمارش آرا
	اصول و مشکلات عمومی مشکلاتی که باید دیده‌بانی شوند روش‌های دیده‌بانی مشخص
۸۲	ف - اعلام آرا
	اصول و مشکلات عمومی شمارش و اعلام نتایج موازی آرا
۸۸	ق - اقدامات پس از انتخابات
۹۱	قسمت پنجم: فعالیت‌های پس از انتخابات
۹۱	ک - گزارش‌های پس از انتخابات
	انواع گزارش تحلیل اطلاعات و تهیه‌ی گزارش‌ها
۹۴	گ - ملاحظات نهائی
۹۷	پیوست ۱ - شرایط قانونی برای انتخابات و دیده‌بانی
۱۰۷	پیوست ۲ - رساله‌ی نمونه برای سازمان‌های دیده‌بانی بومی
۱۱۳	پیوست ۳ - فرم‌های نمونه دیده‌بانی
۱۳۱	پیوست ۴ - گزارش‌های نمونه
۱۵۸	نشریات منتخب مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی

معرفی

کتاب راهنمای حاضر به منظور کمک به سازمان‌های مدنی بومی برای دیده‌بانی فرآیندهای انتخاباتی طراحی شده است. بیشتر اصول و راهنمایی‌های ارائه شده در این کتاب راهنما، همچنین می‌توانند برای دیده‌بانی تلاش‌های سازماندهی شده از طرف احزاب سیاسی در این خصوص و به وسیله‌ی ناظران بین‌المللی به کار گرفته شوند.

ایجاد توانمندی‌های دیده‌بانی می‌تواند ضمانت‌کننده ارزشمندی برای فرآیند انتخاباتی بیطرف فراهم آورد. آنچه به همان اندازه از اهمیت برخوردار است اینست که، توسعه‌ی چنین ساز و کارهایی نقش مؤثری نیز در ایجاد تحول برای شکل‌گیری یک جامعه‌ی مدنی پویا بازی می‌کنند.

کتاب راهنمای حاضر به طرح تجربه‌های "مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی" (م.م.د.) می‌پردازد. این مؤسسه از سال ۱۹۸۶ موفق به راه‌اندازی ۷۵ برنامه‌ی مربوط به انتخابات در بیش از ۳۰ کشور جهان شده است. این سازمان به منظور نظارت بر فرآیندهای انتخاباتی به آموزش و همکاری و اتکا به رهیافت‌های گوناگون مربوط به عملیات‌های دیده‌بانی بومی متوسل شده است. در حالیکه اقدامات سازمان‌های بومی دیده‌بانی انتخابات، معمولاً در سایه‌ی بی‌مهری ناظران بین‌المللی قرار می‌گیرند، تأثیرشان روی فرآیندهای انتخاباتی غالباً عمیق‌تر و پایاتر می‌باشند.

تأثیر گذاری و ارتباط ناظران بین‌المللی برای تشویق هر چه بیشتر مشارکت‌های انتخاباتی و ایمن‌سازی اعتبار این گونه فرآیندها از سال ۱۹۸۰ به طور قابل ملاحظه‌ای گسترش یافته است. امروزه بی‌تردید، از ناظران بین‌المللی بیشتری برای دیده‌بانی "نخستین" فرآیندهای انتخاباتی و یا انتخابات‌های "دوران گذار" دعوت به عمل آمده و حضور آنها در بسیاری از کشورهای جهان موجب اتخاذ تصمیم‌های صلح‌طلبانه در مورد اختلافات شدید و ریشه‌دار بوده است.

با این وجود، تأکید روی ناظران بین‌المللی ممکن است باعث نادیده گرفتن اهمیت نقش گروه‌های دیده‌بانی بیطرف بومی در تضمین یک انتخابات سالم گردد. البته دیده‌بانی فرآیندهای انتخاباتی توسط گروه‌های بومی پدیدهای تازه‌ای نیست؛ برگزار کنندگان انتخابات و رقبای سیاسی مدت مدیدی است که در پی توسعه و پیاده‌سازی ساز و کارهایی برای تضمین انتخابات سالم و بیطرف در کشورهای خود می‌باشند. با این حال در سال‌های اخیر، دیده‌بانی بومی شکل پیچیده‌تری به خود گرفته و امروزه بازیگران اجتماعی دیگری را به غیر از برگزار کنندگان و یا رقبای سیاسی در صحنه‌ی بازی‌ها گرد آورده است.

کاربردهای این توسعه دو چندان می‌باشند. نخست این که تلاش‌های صورت پذیرفته برای دیده‌بانی بومی توسط گروه‌های بیطرف به واسطه‌ی تشویق مبارزات انتخاباتی سالم‌تر و انتخاب کنندگان مطلع‌تر و همچنین با کاهش امکان هر گونه تقلب یا نابسامانی در روز انتخابات، باعث برگزاری فرآیندهای انتخاباتی اصیل‌تر می‌گردند. دیگر این که، دیده‌بانی بومی انتخابات می‌تواند موجب توسعه و تقویت سازمان‌های اساسی برای پایداری یک سیستم سیاسی مردمسالارانه بشوند. تلاش‌های دیده‌بانی به شهروندان کمک می‌کند تا مهارت‌های سازمانی لازم برای مشارکت پویا و کارآمد در زندگی سیاسی یک کشور، بین انتخابات‌های مختلف را بیاموزند. گروه‌هایی که برای نظارت بر فرآیندهای انتخاباتی تشکیل می‌شوند، غالباً به سازمان‌های مدنی گسترده‌تری بسط یافته که در نهایت به توسعه‌ی جامعه‌ی مدنی کمک می‌نمایند. این امر با گذشت زمان، چشم‌انداز جدیدی برای گفتمان سیاسی بزرگتری را پیش رو می‌گشاید که همان مشارکت شهروندان در امور مربوط به اداره کشور و در نتیجه افزایش اعتماد به نفس جمعی برای اداره‌ی دولت می‌باشد.

دیده‌بانی انتخابات توسط گروه‌های بیطرف بومی نباید جایگزین کلی نظارت احزاب سیاسی و رقبای انتخاباتی باشد. محافظت از حقوق رقبای انتخاباتی و کسانی که از آنها حمایت می‌کنند جز منافع مسلم شرکت کنندگان برای برگزاری یک مبارزات انتخاباتی جدی و حفظ رأی‌های داده شده در رقابت‌ها می‌باشد. دیده‌بانی گروه‌های بیطرف می‌تواند مکمل این قبیل نظارت‌های طبیعی باشد. مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای امور بین‌المللی به برگزاری برنامه‌های دیده‌بانی فرآیند‌های انتخاباتی توسط رقبای سیاسی و همچنین سازمان‌های بیطرف از میان گروه‌های مدنی می‌پردازد. تجارب به دست آمده در این زمینه‌ها به آشکاری گواهی می‌دهند که مشارکت سازمان‌های سیاسی و مدنی فراوان، مزیتی برای فرآیند انتخاباتی خواهد بود.

کتاب راهنمای حاضر سه بخش را شامل می‌گردد. بخش نخست به بازنگری بر دیده‌بانی انتخابات توسط گروه‌های بومی می‌پردازد. بخش دوم تحول چندین سازمان دیده‌بانی بیطرف بومی که با مؤسسه‌ی مذکور همکاری داشته‌اند را پیگیری می‌نماید. بخش واپسین که بیشتر متن کتاب را نیز به خود اختصاص می‌دهد، به ارائه‌ی یک راهنمای عملی برای توسعه‌ی عملیات کارآمد برای دیده‌بانی بومی می‌پردازد. فرم‌ها و گزارش‌های نمونه‌ای گوناگونی، در بخش پیوست‌ها ارائه شده‌اند که همگی قابل تطبیق با شرایط یک انتخابات ویژه می‌باشند.

این کتاب راهنما در پی تهیه و تدارک بیانی جهان شمول درباره‌ی موضوعات مربوط به انتخابات و یا ارائه‌ی رویکردی کامل به موضوعات مرتبط به دیده بانسی نیست. وضعیت خاص هر کشوری به گونه‌ای متفاوت بوده و هر انتخابات جدیدی به همراه خود شرایط نسبتاً متفاوتی را ایجاد خواهد نمود. با این همه، بسیاری موارد مشترک نیز در این امر وجود دارند. مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی در تهیه‌ی این کتاب راهنما، در منعکس نمودن برخی از درس‌هایی که در طول یک دهه کار کردن با گروه‌های دیده‌بانی بومی آموخته، اهتمام ورزیده است. امید ما بر آن است که در صورتی که هر یک از خوانندگان کتاب راهنما، در حال حاضر مشغول پاسخگویی به مشکلات، شرایط و موضوعات مربوط به انتخابات در کشور خود هستند، اصول، موضوعات، فعالیت‌ها، راهنمایی‌ها و مثال‌های ارائه شده در کتاب راهنمای حاضر برای آنها سودمند واقع شود.

از خوانندگان دعوت می‌شود تا با راهنمایی‌ها، پیشنهادات و درخواست‌های خود در خصوص این کتاب راهنما، با مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای امور بین‌المللی تماس حاصل نمایند.

کنث دی ولاک
مدیر کل مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک
ژوئن ۱۹۹۵

بخش نخست

دیدهبانی انتخابات

اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر^۱ (اعلامیه‌ی جهانی) و معاهده‌های بین‌المللی گوناگونی حقوق شهروندان برای مشارکت در اداره‌ی امور کشورشان را به طور مستقیم یا از طریق نمایندگان انتخابی، تبیین می‌نماید. بخشی از بند ۲۱ این اعلامیه‌ی جهانی چنین بیان می‌کند:

خواست و اراده‌ی مردم باید اساس اختیار یک دولت باشد؛ این اراده توسط انتخابات واقعی و دوره‌ای که به واسطه‌ی حق رأی مساوی و عمومی که به وسیله‌ی رأی دهی برابر که در آن رأی‌ها به صورت پنهانی داده می‌شوند یا یک فرآیند رأی‌گیری آزاد مشابهی برگزار می‌شود، بیان خواهد گردید.

ابزارهای بین‌المللی دیگری به انعکاس این حقوق و تشریح دقیق‌تر آنها می‌پردازند (پیوست ۱ را ببینید). مشخصات دقیق حق مشارکت در اداره‌ی دولت و حقوق انتخاباتی، در ابزارهای بین‌المللی حقوق بشر به طور کامل مرزبندی شده‌اند و نقش دیده‌بانی‌های انتخاباتی برای تضمین این حقوق بیش از این، به صورتی جدی مورد بحث و مجادله قرار نگرفته است.^۲

بند ۷ از سند ۱۹۹۰ کپنهاک که آن زمان به عنوان کنفرانس امنیت و همکاری در اروپا (و امروزه به عنوان "سازمان امنیت و همکاری در اروپا" شناخته می‌شود) که بر مشارکت کشورها برای پذیرش ناظران انتخاباتی بومی و بین‌المللی صحنه می‌گذارد، بر این موضوع تأکید می‌ورزد که ناظران انتخاباتی می‌توانند نقش مهمی در انتخابات مردم‌سالارانه بازی نمایند. مشاهده‌ی این سیاست همچنین به صورت مرسوم در تبیین قدرت دولت‌ها همچنین برنامه‌های تنظیم شده توسط سازمان‌های غیر دولتی و میان‌ملتها، منعکس شده است.

چرا نظارت لازم است؟

هدف ابتدائی از انجام یک عملیات دیده‌بانی مستقل، ضمانتی برای درستی و امانت فرآیند انتخاباتی می‌باشد. این هدف چه برای کشورهایی که مدت‌هاست از موهبت مردم‌سالاری بهره‌مند هستند و چه برای آنهایی که در مرحله‌ی گذار قرار دارند، وجود دارد. همچنین اهداف مرتبط گوناگون دیگری زمان و هزینه‌ی ناشی از راه اندازی و اجرای تلاش‌های نظارت بر انتخابات را توجیه می‌نمایند. به ویژه، درباره‌ی انتخابات دوران گذار، نقشی که ناظران و دیده‌بانان فرآیند انتخاباتی برای تضمین درستی انتخابات و حذف

شبهه‌های عمومی درباره‌ی اهمیت این فرآیند و ارتباط وابسته به مشارکت هر یک از رأی‌دهندگان بازی می‌کنند، از اهمیت بسیاری برخوردار می‌باشد. عموماً در این گونه محیط‌ها و شرایطی این چنین، تنها تجارب مردم با سیاست است که حساسیت زیادی درباره‌ی سوء استفاده از حقوق بشر، تقلب در انتخابات و مداخلات ناشی از خودکامگی و یا فعالیت‌های نظامی را بر می‌انگیزد. در چنین شرایطی، لازم است اشارات بنیادین مسؤلیت‌های مدنی تقویت شده و نگرانی‌های مربوطه رفع گردند.

انجام تبلیغات عمومی حول و حوش شکل‌گیری عملیات نظارت بر انتخابات، با فعالیت‌های پیش از انتخابات ناظران و حضورشان در مراکز اخذ رأی در روز رأی‌گیری، دو چندان شده و باعث بالا رفتن اعتماد عمومی مردم می‌گردد و در نتیجه آنها را برای مشارکت در فرآیند رأی‌گیری تشویق می‌نماید. اظهارات عمومی و گزارش‌های ارائه شده توسط گروه نظارت می‌تواند منجر به ایجاد تغییراتی در سیاست‌ها شده و فرآیند انتخاباتی برابری را تبلیغ نماید. همچنین به واسطه‌ی استفاده از روش‌های آرام‌کننده، ناظران انتخاباتی می‌توانند به رفع مداخلات پیش آمده در دوران مبارزات انتخاباتی کمک نمایند. حضور آنها در مراکز اخذ رأی مانع بروز بی‌نظمی، تقلب و گاهی نیز اشتباهات سهوی و بی‌منظور اداری خواهد بود. همچنین استفاده از ناظران انتخاباتی در مناطق مشکل‌آفرین و حساس، باعث رفع حساسیت‌ها در دوران مبارزات تبلیغاتی و در روز انتخابات می‌باشد. به علاوه، وقتی ناظران انتخاباتی مسؤلیت دیده‌بانی شمارش آرا را از طریق راه‌های مستقل بر عهده می‌گیرند، یک منبع بیطرف برای تثبیت رسمی نتایج فراهم می‌شود.

دست آخر این که ارزیابی‌های انجام شده توسط یک گروه مستقل دیده‌بانی پس از انتخابات می‌تواند بر موقعیت و وضعیت رقباتی انتخاباتی با توجه به مشروعیت عمومی فرآیند رأی‌گیری، تأثیر بگذارد. قاعدتاً یک ارزیابی نسبتاً مثبت باید پذیرش نتایج را از طرف تمامی احزاب تقویت نماید. در مقابل، یک انتقاد منفی در صورت وجود مشکلات قانونی در فرآیند انتخاباتی، می‌تواند منجر به رد نتایج حاصله از طرف عموم مردم شود.

چه کسانی نظارت می‌کنند؟

چهاربخش متفاوت از گروه‌های بومی، هر یک با نقش و مسؤلیت‌های گوناگونی، در نظارت بر انتخابات درگیر می‌باشند (به تعریف ۱ رجوع کنید). بازیگران بین‌المللی تلاش‌های انجام گرفته توسط این گروه‌ها را تکمیل نموده اما نمی‌توانند جایگزینی برای آنها در غیاب شرایط فوق‌العاده‌ای باشند.

۱. به پیوست ۱ نگاه کنید.

۲. به طور عمومی به مرکز حقوق بشر، سری‌های آموزشی حرفه‌ای شماره ۲، در سازمان ملل متحد رجوع کنید: حقوق بشر و انتخابات (سازمان ملل ۱۹۹۴)؛ وای بیگدر "نظارت بین‌المللی بر همه‌پرسی، رأی‌گیری عمومی و انتخابات ملی: تصمیم‌گیری شخصی و گذار به مردم‌سالاری" (مطالعات بین‌المللی در حقوق بشر، انتشارات مارتینز نیچف، دوردراشت ۱۹۹۴)؛ جی گودوین جیل: "انتخابات‌های آزاد و سالم: به کارگیری و حقوق بین‌الملل" (اتحادیه‌ی میان‌پارلمانی، ژنو ۱۹۹۴)؛ جی اف فاکس "حق مشارکت سیاسی در قوانین بین‌المللی" ۱۷ بیل از حقوق بین‌الملل ۵۳۹ (۱۹۹۲)؛ تی فرانک، "حقوق پدیداری در حکومت داری مردم‌سالارانه" قوانین بین‌المللی ۸۶ آمریکایی شماره ۴۶ (۱۹۹۲)؛ اچ استاینر "مشارکت سیاسی به عنوان حقی برای بشر" هاروارد اچ او ای بی ۷۷ (۱۹۸۸). همچنین به پیوست ۱ نگاه کنید.

برگزار کنندگان رسمی انتخابات

برگزار کنندگان اداری انتخابات، مسؤلان منطقه‌ای برگزاری و همچنین اداره کنندگان مراکز اخذ رأی و بخش‌های مربوط به شمارش آراء، برگزار کنندگان رسمی انتخابات را تشکیل می‌دهند. حضور افراد مجرب و آموزش دیده در تمامی سطوح سازمانی گروه‌های برگزار کننده معمولاً نیاز به توسعه و انجام عملیات بسیار دقیق برای دیده‌بانی را کاهش می‌دهد. اگر چه برگزار کنندگان رسمی انتخابات به طور بنیادی قرار است به بازبینی فرآیندهای سازماندهی و برگزاری انتخابات بپردازند، همچنین موظف به تضمین هماهنگی و تطبیق انتخابات با قوانین انتخاباتی کشور و هم خوانی آن با استانداردهای بین‌المللی می‌باشند.

برگزار کنندگان رسمی انتخابات با محدودیت‌های خاصی در رابطه با انجام وظایف خود برای دیده‌بانی انتخابات مواجه می‌شوند. به ویژه زمانی که برگزاری انتخابات در دوران گذار صورت پذیرد. نخست این که با توجه به وظایف تعیین شده برای برگزار کنندگان، که آنها را در موقعیت نظارت بر فرآیندهای انتخاباتی قرار می‌دهد، امکان ارزیابی هدف گرا در مورد کارهای خودشان دشوار خواهد بود. دوم این که در بسیاری کشور ها، برگزار کنندگان مورد بحث از طرف بخش اجرائی قضائی و نهاد های قانون گذاری همان کشور به مقام‌های خود منصوب می‌گردند. به این ترتیب ارتباط جانبدارانه‌ی آنها با گروه‌های صاحب نفع در انتخابات می‌تواند موجبات شک و تردید درباره‌ی سلامت انتخابات برگزار شده را فراهم آورد که در نتیجه اعتبار ایشان را در مقام دیده‌بانان برگزاری نابود می‌کند. با وجود تمامی این محدودیت‌ها، برگزار کنندگان رسمی انتخابات می‌توانند نقش بسیار مهمی در فرآیند نظارت بازی نمایند (شکل ۱ را ببینید).

احزاب سیاسی

حتی در کشورهایی که برای مدت‌های طولانی تجربه‌ی حکومت مردمسالارانه داشته‌اند، نمایندگان احزاب سیاسی، به طور مجازی، امکان سر زدن به تمامی حوزه‌های اخذ رأی را در روز رأی گیری دارند. علاوه بر این که چنین کاری می‌تواند باعث جلوگیری از هر گونه اعمال کنترل و احیاناً تقلب در فرآیند انتخاباتی شود، حضور ناظران احزاب سیاسی نمایانگر قدرت سازمانی حزب مورد نظر برای رأی دهندگان بالقوه‌ی آن است که این امر خود موجبات دستیابی به مزایای روانی برای احزابی که دارای منافع سازمانی در انتخابات مورد نظر هستند را فراهم می‌آورد. دیده‌بانان احزاب سیاسی همچنین نقش تهیه کننده‌ی منابع اطلاعاتی موثق را چه در زمان برگزاری انتخابات با توجه به حضور رأی دهندگان و چه در رابطه با شمردن رأی‌ها پس از اتمام رأی گیری و حین آشکار

بومی

عبارت بومی در کتاب حاضر اشاره به تمامی مردم یا گروه‌های شکل گرفته در کشور یا محدوده‌ی برگزار کننده‌ی انتخابات می‌نماید. عباراتی از قبیل "ساکنین"، "ملیت تصمیم گیرنده"، "محلی"، یا "بومی" در متون مربوط به دیده‌بانی انتخابات به صورت جایگزین مورد استفاده قرار می‌گیرند.

برای انتخابات گذار آفریقای جنوبی در سال ۱۹۹۴، مسؤلیت‌های وسیع و قدرت اجرائی کافی به کمیسیون انتخاباتی مستقل (آی ای سی) اعطا گردید. اکثریت وظایف مربوط به این کمیسیون آشکارا به موضوعات اداری وابسته به برگزاری انتخابات مرتبط می‌شد. با این وجود، یک مدیر مستقل درون این کمیسیون برای هدف مشخص نظارت و ارزیابی انتخابات تعیین گردید. فعالیت‌های این بخش مدیریتی مستقل برای دیده‌بانی شامل: تحقیق در مورد ادعاهای موجود در رابطه با تخطی از قوانین اجرائی، نظارت بر تطبیق عملیات و فرآیند انتخاباتی با مقررات از پیش تعیین شده در آن خصوص و همکاری با ناظران بومی و بین‌المللی انتخابات، می‌شدند.

جانبدار

واژه جانبدار در کتاب راهنمای حاضر به مردم و حرکت‌هایی اشاره می‌کند که منافع مشخص و آشکاری از نتایج مشخص انتخابات دارند (برای نمونه، احزاب سیاسی، فعالان گروه‌های سیاسی و یا نامزد های انتخاباتی). این واژه هم چنان می‌تواند در اشاره به فعالیت‌هایی که تمایل مشخصی را برای برخی رقبای انتخاباتی معین به نمایش می‌گذارند، مورد استفاده قرار گیرد. واژه جانبدار به منظور اشاره به هیچ رویداد تاریخی مشخص و یا گروه‌ها، نیروها و موضوعات تاریخی خاصی استفاده نشده است.

سازی نتایج آن، بازی می‌کنند. میل و یا حتی وحشت زده از اتخاذ نقشی جانبدارانه در فرآیندهای انتخاباتی می‌بودند.

نیت خیر خواهانه‌ی گروه‌های دیده‌بان بیطرف به طور دائم در معرض چالش‌های گوناگون قرار دارد (تعریف ۴ را ببینید). بسیاری از این گروه‌ها توسط کسانی شکل گرفته‌اند که دارای سابقه‌ای طولانی در مبارزه با رژیم‌های حاکم برای ایجاد تغییرات مردمسالارانه و احترام برای حقوق بشر می‌باشند. با این حال، مطابق آن چه در بخش بعدی خواهد آمد، هنوز برای چنین گروه‌هایی امکان برداشتن گام‌های جدی برای نمایش شخصیت هدف‌گرای خود و دادن این اطمینان که اعضای آنها بیطرف باقی خواهند ماند، وجود دارد.^۳

با این وجود، دیده‌بانان حزبی جانبداری از رقبای انتخاباتی را نمایندگی می‌کنند (تعریف ۲ را ببینید). چنین ناظرانی در هنگام بروز اختلافات یا اخلاف در روند عادی انتخابات، به گونه‌ای طبیعی متمایل به دفاع از منافع حزبی رقبای گروه خود می‌باشند. در یک محیط سیاسی طبقه بندی شده، اطلاعات گردآوری و پخش شده از طرف احزاب سیاسی می‌توانند به عنوان خبر رسانی‌های غیر حقیقی و یا جانبدارانه مورد پرسش و چالش قرار گیرند.

رسانه‌های محلی

رسانه‌های محلی - تلویزیون، رادیو، روزنامه‌ها و مجلات - نیز همچنین به نظارت بر انتخابات می‌پردازند. علاوه بر ارائه‌ی گزارش‌های گوناگون درباره‌ی مبارزات انتخاباتی مربوط به رأی‌گیری و نتایج نهایی اعلام شده، رسانه‌های محلی مسؤلیت تحقیق در مورد ادعاهای مربوط به سوء استفاده، برگزاری رأی‌گیری‌های پیش از انتخابات و ساز و کارهای معین شده برای شمارش آرا و اعلام سریع نتایج انتخابات را نیز بر عهده دارند. در شرایطی که انتخابات برای نخستین بار در کشوری برگزار شده و یا در زمانهائی که دولت به شدت اختیار اصلی‌ترین رسانه‌های جمعی را بر عهده دارد، رأی‌دهندگان و همچنین برخی از اعضای شرکت‌کننده‌ی مخالفی که در انتخابات حضور دارند، احتمالاً رسانه‌های عمومی را متمایل به گروه‌های کنترل‌کننده‌ی دولت ارزیابی می‌نمایند. در شرایطی گوناگون، رسانه‌های عمومی از پخش اطلاعات مرتبط به برگزاری انتخابات، سر باز می‌زنند.

سازمان‌های بیطرف

مشارکت و همکاری شناخته شده‌ی برخی از اعضای صاحب نقش در برگزاری انتخابات از جمله برگزارکنندگان رسمی، ناظران احزاب سیاسی و رسانه‌های جمعی حضور و ایجاد دیده‌بانی از طریق سازمان‌های مدنی بیطرف در صحنه‌ی انتخابات را تسریع می‌نماید (تعریف ۳ را ببینید).

در اغلب اوقات، سازمان‌های مدنی بیطرف بیشتر علاقه مند به فرآیند برگزاری انتخابات در مقابل نتایج به دست آمده از آن هستند. در نتیجه، اگر سازمان‌های مدنی بیطرف موفق به توسعه‌ی ابزار دیده‌بانی کارآمدی شوند، ارزیابی آنها از فرآیندهای انتخاباتی قابل اعتمادتر از آن چیزی خواهد بود که توسط گروه‌های در اختیار دولت یا نهادهای وابسته به احزاب صاحب نفوذ در انتخابات ارائه می‌گردد. علاوه بر این، گروه‌های دیده‌بان محلی وسیله‌ی بیطرفی را برای سازماندهی و درگیر کردن بخش‌هایی از جامعه فراهم می‌آورند که در صورت عدم حضور این شرایط بی

بیطرف

واژه بیطرف آنچنانکه در کتاب راهنمای حاضر به آن اشاره می‌شود، بر اعمال و فعالیت‌هایی تأکید دارند که در حمایت و جانبداری از هیچ کدام از نامزدهای انتخاباتی یا نهادهای درگیر در آن، صورت نمی‌پذیرند. کارهای بیطرف در حمایت از فرآیندهای انتخاباتی مردمسالارانه و بدون توجه به این که چه گروه یا شخصی برنده یا بازنده می‌شود، انجام می‌پذیرند. گروه‌های بومی از آلبانی تا زامبیا ثابت کرده‌اند که صرف‌نظر از تمایلات شخصی یا ارتباطات پیشین اعضایشان با گروه‌های دیگر، توانائی مشارکت در وقایع سیاسی از جمله انتخابات را با حفظ اعتبار و ماهیت بیطرفانه‌ی خود را دارا هستند.

نیت خیر خواهانه

عبارت "بونا فیدس" در لاتین به معنی "با نیت نیک" بوده و می‌تواند در اشاره به کیفیت‌های یک سازمان و شهرت و اعتبار آن برای انجام اعمال درست و بی‌منظور به کار برده شود. در کتاب راهنمای حاضر، بونا فیدس به صورت "نیت خیر خواهانه" ترجمه شده است.

۳. همچنین به بخش ای، اعتبار، رجوع کنید

مقررات مربوط به مبارزات انتخاباتی و نصب انتخاب شدگان را بر عهده می‌گیرند. رژیم حاکم، نیروهای امنیتی و رسانه‌های جمعی تحت حمایت دولت ممکن است با توجه به امکاناتی که در اختیار دارند برای استفاده‌ی نا شایست از موقعیت‌شان برای تأثیر گذاری روی آحاد رأی دهندگان، مستحق انتقادات ویژه‌ای قرار گیرند.

رأی گیری و فرآیند شمارش آرا معمولاً نقاط کانونی فعالیت‌های مربوط به عملیات دیده‌بانی را شکل می‌دهند. یک برنامه‌ی عملیاتی برای به کار گیری عملیات نظارتی در روز انتخابات باید با در نظر آوردن موضوعاتی از قبیل تعداد نیروی انسانی در اختیار، وضعیت مربوط به انتقال و سایر منابع موجود، توسعه‌ی یاد. آموزش دهی به نیروی انسانی در اختیار، تهیه‌ی ساز و کارهای کارآمد برای گرد آوری داده‌ها و شکل دهی اطلاعات نیز همچنین برای سازمان دهی یک فرآیند دیده‌بانی قابل اعتماد، ضروری خواهد بود.

فعالیت‌های دیده‌بانی با به اتمام رسیدن زمان رأی گیری و یا حتی وقتی که نتایج ابتدائی انتخابات اعلام می‌گردند، پایان نمی‌پذیرند. در دوران پس از انتخابات، ناظران موظف به پیگیری ادعاهای موجود برای تخطی از مقررات در روز انتخابات، دنبال نمودن شکایات موجود در این رابطه با برگزار کنندگان رسمی انتخابات و دادگاه‌های مربوطه می‌باشند.

چگونگی نظارت از طرف سازمان‌های بیطرف

بخش سوم از کتاب حاضر به تشریح جزئیات کارهای بسیار مفصلی که دیده‌بانان بومی انتخابات باید در نظر داشته باشند، می‌پردازد. این بخش به خلاصه‌سازی اصول راهنمایی می‌پردازد که می‌تواند به سازمان‌های مدنی بیطرف و اعضایشان برای به اتمام رساندن یک تلاش موفق در زمینه‌ی دیده‌بانی فرآیند های انتخاباتی کمک نماید.

توسعه و محافظت از شهرت و یک نام معتبر به عنوان پژوهشگری قابل اعتماد و گزارشگر وقایع انتخاباتی، هدف بسیار ارزشمند و مهمی را ایجاد می‌نماید. به طور عمومی، ناظران انتخاباتی باید هدفگرا باقی مانده و فعالیت‌های وابسته به انتخابات را از تمامی فعالیت‌های اجرایی‌شان ممتاز نمایند؛ ایشان به علاوه باید از هر گونه اظهار نظر عمومی که تمایل و گرایش‌شان را نسبت به یک حزب مشخص سیاسی یا نامزد شرکت کننده در انتخابات آشکار می‌سازد، خود داری نمایند.

ناظران باید کار خود را با دقتی همه جانبه و مبتنی بر تفکر انجام

چه چیز مورد نظارت قرار می‌گیرد؟

گسترش توجه نسبت به برگزاری فرآیندهای انتخاباتی سالم، همچنین حیطةی عملیات‌های دیده‌بانی را نیز تحت تأثیر قرار داده است. در نتیجه، توجه کامل مربوط به فعالیت‌های دیده‌بانی، دیگر تنها متمرکز بر مشاهده‌ی فعالیت‌ها در روز انتخابات یا هنگام برگزاری فرآیند شمارش آرا نمی‌باشد. در عوض، فرآیند دیده‌بانی کارآمد انتخاباتی شامل حیطةای وسیع‌تر خواهد بود که از تعیین چارچوب برگزاری انتخابات تا نتیجه گیری از حل مخاصمات و شکایات انتخاباتی را در بر می‌گیرد. در بخش سوم، در ادامه‌ی کتاب حاضر، رویکرد کامل و جزئی نسبت به فرآیند انتخابات ارائه شده است.

ایجاد یک چارچوب قانونی برای انتخابات نقطه‌ی آغازینی برای تأثیر گذاری روی اجزای مربوط به یک فرآیند انتخاباتی سالم می‌باشد. احزاب سیاسی و گروه‌های دیده‌بانی مستقل غالباً سعی در ایجاد تغییراتی بر روی مضامین قانونی می‌نمایند. این قبیل بحث‌ها و مذاکرات بر روی بخش‌های قانونی مربوط به انتخابات همچنین فرصتی فوق العاده برای رسانه‌های جمعی فراهم می‌آورد که آغاز به اطلاع‌رسانی جمعی در رابطه با اهمیت انتخابات در پیش رو، بنمایند.

قوانین انتخاباتی غالباً تعیین کننده‌ی این هستند که چه کسانی باید اجازه‌ی خدمت دهی در موقعیت دیده‌بانان انتخاباتی را داشته باشند و چه حقوق و محدودیت‌هایی در مورد کار ناظران انتخاباتی وجود دارد. این واقعیت منشأ مسائل جنجالی فراوانی در بسیاری کشورها بوده است. برای نمونه، پیش از انتخابات ملی سال ۱۹۹۲ در رومانی، می‌توان به اعتبار گروه‌های دیده‌بانی مستقل بومی اشاره نمود که بحث اصلی بر سر اتخاذ قانون جدیدی که توسط حزب قدرتمند این صحنه‌ی انتخابات اعمال شده و در پی محدود کردن امکان دسترسی افرادی گردید که توسط احزاب دیگر برای سر کشی به مراکز اخذ رأی تعیین شده بودند، را در اختیار گرفته و از آن خود کردند. در جریان تلاش‌های فراوان و مستمر گروه‌های دیده‌بانان بومی، نهایتاً شرایط قانونی در انتخابات ملی و محلی رومانی در سال ۱۹۹۲ تضمین گردید.

عملیات دیده‌بانی - چه از سوی احزاب سیاسی، رسانه‌های جمعی و چه از سوی گروه‌های مستقل - باید در تمامی دوران پیش از انتخابات برقرار باشد. وقتی که چارچوب قانونی شکل پذیرفت گروه‌های دیده‌بانی کار نظارت بر فرآیندهای انتخاباتی را برای انتصاب برگزار کنندگان رسمی انتخابات، ثبت نام احزاب و رأی دهندگان، تعیین نامزدهای انتخاباتی، پیاده سازی قوانین و

گروه‌های دیده‌بانان در ادامه می‌توانند با تبلیغ اهداف، روش‌های اجرایی و نتایج به دست آمده از تلاش‌هایشان، به اعتبار بیشتری نیز دست یابند. اطلاع‌رسانی به عموم، رسانه‌های جمعی، دولت و احزاب سیاسی از مقاصد و نیت‌های سازمان‌های مذکور و فرآیندهای عملیاتی‌شان باعث حذف شک و تردید و رفع سوء تفاهمات می‌شود.

به یاد داشته باشید

- همواره هدفگرا و بیطرف بمانید.
- اقدام به پژوهش‌ها و مشاهدات همه‌جانبه و بسیار دقیق نمائید.
- نظارت داخلی و اعمال تمایز را به کار ببندید.
- اعتبار گروه ناظر را به وسیله‌ی مکتوب نمودن و تبلیغ اهداف، روشها و دست‌یافته‌های مربوط، افزایش دهید.

دهند که این کار با تکیه بر پژوهش و ثبت و ضبط دست‌یافته‌هایشان به صورتی هدف‌گرا امکان‌پذیر می‌باشد. مشاهدات شخصی و منابع اطلاعاتی معتبر دیگر می‌توانند به شکل دهی نتیجه‌گیری و تحلیل از انتخابات یاری‌نمایند. تلاش‌های دیده‌بانی باید به صورت عمومی از منابع اطلاعاتی غیر قابل اعتماد که بر اساس پژوهش‌های نا‌کامل، نا‌دقیق و نا‌متعادل به دست آمده‌اند و یا ابراز قضاوت‌های نپخته و زود هنگام، پرهیز نمایند چرا که هر یک از این قبیل کارها می‌تواند اعتبار عملیات صورت‌گرفته را زیر سؤال ببرد. ناظران انتخاباتی لازم است به مستندسازی کارها و مشاهدات خود به شکلی قابل اتکا و اعتماد پرداخته و در تمامی شرایط بکوشند تا میان شواهد هدفگرا و شخصی تمایز ایجاد شود.

تصمیم‌گیری از طرف سازمان‌های دیده‌بانان در مورد استفاده از یافته‌هایشان اعتبار این که نتایج ارزیابی‌ها چگونه از طرف دیگران پذیرفته می‌شوند را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در نتیجه، به طور عمومی توصیه می‌شود که مسیری از نظارت و مشاهده‌ی درونی برای جلوگیری از اظهار نظرهای افراطی و به تصویر کشیدن وقایع به شکلی مناسب انتخاب گردد. به علاوه، نتایج و شواهد به دست آمده در صورتی که به شکلی سازنده صورت‌بندی گردند به جای آنکه به صورتی کاملاً انتقاد آمیز ارائه شوند، می‌توانند تأثیر بسیار بیشتری داشته باشند.

بخش دوم

تحول در دیده‌بانی
انتخابات توسط
سازمان‌های بیطرف بومی

نامفرد به تشویق همراهی عمومی در فرآیند انتخاباتی شدند که به عنوان وسیله‌ای برای نگهداری مردمسالاری در کشور شان مطرح می‌شد. از این جهت، در حدود ۵۰۰۰۰۰ نفر داوطلب از سراسر کشور جذب شده و برای نظارت بر فرآیند رأی‌گیری در روز انتخابات در مراکز گوناگون اخذ رأی در سر تا سر مجمع الجزایر فیلیپین آموزش داده شده و نقل مکان گردیدند.

با وجود بی‌اعتنائی و کم‌توجهی‌های ابتدائی، به طرز قابل ملاحظه‌ای بر اساس تأثیرات مثبتی که از تلاش‌های نامفرد حاصل شده بود، تیم شرکت‌کننده در این ملاقات چنین توصیه نمود که هر دو مؤسسه یک نماینده‌ی بین‌المللی ناظر را برای دیده‌بانی انتخابات سازمان دهی نمایند. در توسعه‌ی یک برنامه‌ی عملیاتی برای ناظران بین‌المللی هر دو مؤسسه‌ی مذکور برای مجهر نمودن عمومی مردم نسبت به توسعه‌ی سیاسی و همچنین شناسائی حوزه‌های معضل‌آفرین، بر داوطلبان نامفرد در سراسر کشور اتکا کردند. عملیات شمارش سریع نامفرد که در پی جمع‌آوری و شمارش نتایج واقعی انتخابات از تمامی بیش از ۸۵۰۰۰ شعبه‌ی اخذ رأی بود، ساز و کار اساسی برای آشکار سازی عدم دقت نتایج اعلام شده توسط نهادی وابسته به دولت، موسوم به کمیسیون انتخابات را تدارک نمود. در همین حین، ناظران بین‌المللی حمایت‌های لازم را در دفاع از نامفرد، پیش و پس از انتخابات، چه وقتی که کمیسیون انتخابات در پی باطل کردن اعتبار نامفرد بود و چه هنگامی که دولت سعی در قبولاندن این ادعا داشت که نامفرد در حین فرآیند انتخاباتی جانبدارانه عمل نموده است، دریغ نکردند.

عملیات دیده‌بانی نامفرد سوء استفاده‌های انتخاباتی اعمال شده توسط طرفداران و حمایت‌کنندگان رئیس‌جمهور حاکم را شناسائی نموده و بر ملا ساخت، و گزارش‌های مربوط به نتایج واقعی که موفقیت رقیب انتخاباتی مارکوس، کورازون آکینو، را پیشنهاد می‌کردند، اعلام گردید. در نتیجه، اکثریت جمعیت فیلیپین و جامعه‌ی بین‌المللی نتایج رسمی گزارش شده توسط کمیسیون دولتی انتخابات را مردود دانستند. یک طغیان نظامی که با اکثریت مردم نیز حمایت می‌شد و همچنین فشارهای بین‌المللی را نیز در کنار خود داشت، مارکوس را وادار به واگذاری قدرت نموده و در کمتر از سه هفته پس از انتخابات ناگزیر از تبعید به ایالات متحده‌ی آمریکا نمود.

توسعه بر اساس تجربه‌ی نامفرد

در پی اتخاذ قوانین اساسی جدید فیلیپین در فوریه‌ی ۱۹۸۷ انتخابات قانونگذاری برای ماه می همان سال زمان بندی گردید. مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای روابط بین‌المللی رأی‌گیری ماه

انتخابات ریاست جمهوری ۷ فوریه سال ۱۹۸۶ در فیلیپین به شدت دیدگاهی را که در آن زمان به طور گسترده‌ای پذیرفته شده بود، تغییر داده و بر این واقعیت صحنه گذاشت که روش نظارت بر انتخابات غیر کارآمد و نامناسب بوده است. یک سازمان بیطرف بومی که به خوبی آموزش دیده بود، در فیلیپین نشان داد که وقتی تلاش در جهت رفع مشکل در زمینه‌ی مربوط به دیده‌بانی بومی با همراهی گروه‌های نظارت بزرگ بین‌المللی همراه باشد، امکان ارزیابی بسیار حساس و بحرانی تقلب در یک فرآیند انتخاباتی به وجود خواهد آمد.

اهمیت توسعه و تغذیه‌ی تلاش‌های دیده‌بانی بومی یکی از مهمترین و عمیق‌ترین درس‌هایی بود که مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای روابط بین‌المللی از عملیات نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری فیلیپین گرفت. در همین راستا و از سال ۱۹۸۶ مؤسسه‌ی مذکور همواره شکل‌گیری سازمان‌های بومی بیطرف برای عملیات نظارت را مورد تشویق قرار داده و به امر آموزش دهی به هزاران نمونه از ناظران محلی پرداخت و همچنین فعالیت‌های آزمایشی پیش انتخاباتی و مربوط به روز انتخابات فراوانی را با گروه‌های نظارت بومی در بیش از ۱۲ کشور جهان ترتیب داده است. بسیاری از سازمان‌هایی که مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای روابط بین‌المللی با آنها در زمینه‌ی برگزاری نخستین انتخابات همکاری کرده است پای را از این پیشتر نهاده و به رشد و توسعه‌ی مؤسسات مردمسالارانه در کشور خود نیز کمک نموده‌اند.

مدل مربوط به جنبش ملی شهروندان برای انتخابات آزاد (نامفرد)

گروهی از متخصصان سیاست و انتخابات از مؤسسه‌ی ملی دموکراتیک برای روابط بین‌المللی و سازمان دیگری که امروزه با عنوان مؤسسه‌ی بین‌المللی جمهوری خواهان (آی آر آی) شناخته می‌شود، به منظور ارزیابی امکان سنجی برای پیاده سازی یک تلاش دیده‌بانی بین‌المللی، پیش از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری از فیلیپین دیدار به عمل آوردند. سازنده‌ترین و تأثیرگذارترین ملاقات این گروه با رهبران سازمانی موسوم به "جنبش ملی شهروندان برای انتخابات آزاد" (استفاده از حروف اول این نام در زبان انگلیسی واژه‌ای با عنوان "نامفرد" می‌باشد) صورت پذیرفت که به منظور تبلیغات برای اصلاحات انتخاباتی و برای دیده‌بانی انتخابات، ۳۰ ماه قبل‌تر از آن تشکیل شده بود. بر خلاف بسیاری از فیلیپینی‌ها که مخالف مشارکت در انتخاباتی بودند که توسط رئیس‌جمهور فردیناند مارکوس برگزار می‌شد، فعالان

قرار داد. تاجران به همراه رهبران کلیسیا از طریق شکل دهی گروه‌های شهروندی مستقل دولت را برای برگزاری انتخاباتی سالم تحت فشار قرار دادند. برای دوران انتخابات نیز یک گروه وابسته به کلیسا روشی موازی برای شمارش آرا راه اندازی نمود. این روش مستقل شمارش آرا نقش بسیار کلیدی و حساسی در شناسایی برنده‌ی اصلی انتخاباتی بازی نمود که در آن دولت در پی کنترل کردن نتایج به دست آمده بود و در نهایت باعث ابطال کل فرآیند انتخاباتی گردید.

پاراگوئه نیز یکی دیگر از کشورهای آمریکای لاتین است که در آن گروه‌های بومی متنوعی موفق به بازی نقش‌های مهمی در نظارت بر یک سری انتخابات در این کشور، از سال ۱۹۸۹ و از دوران برکناری رئیس جمهور آلفردو استروسنر، شدند. علاوه بر نظارت بر فرآیند رأی گیری و راه اندازی روش‌هایی برای شمارش موازی آرا، گروه‌هایی مانند مرکز مطالعات مردمسالارانه (سی ای دی) در توسعه‌ی برنامه‌های نوآرانه‌ی آموزش مدنی که شهروندان را نسبت به حقوق و مسؤولیت‌هایشان در یک جامعه‌ی مردمسالارانه آگاه می‌کند نیز فعال بودند. تا سال ۱۹۹۳ یک تجمع از سازمان‌های مدنی متنوع با عنوان ساکا (که در زبان محلی به معنی شفافیت می‌باشد) برای برگزاری رأی گیری‌های مستقل توسعه یافته که موفقیت نامزدهای حزبی پاراگوئه را تضمین نمود.

با فرو ریختن دیوار برلین، اروپای شرقی نیز به جبهه‌ی جدیدی برای مردمسالاری تبدیل گردید. در بلغارستان، گروهی از فعالان دانشجویی هسته‌ی اصلی انجمن بلغاری برای انتخابات سالم (بافه) را شکل دادند که حدود ۱۰ هفته پیش از برگزاری انتخابات پارلمانی در ۱۰ ژوئن ۱۹۹۰ تأسیس گردید. این مجموعه نخستین تجمع متشکل از چندین حزب سیاسی از سال ۱۹۳۱ است. بافه با فائق آمدن بر مشکلات دولتی موجود و همچنین وحشت جمعیت رأی دهندگان بیش از ۸۰۰۰ داوطلب را در سراسر کشور برای نظارت بر فعالیت‌های روز انتخابات و همچنین انجام شمارش آرا به صورتی مستقل، پخش نمود. علاوه بر شهرت بافه در مخالفت‌اش با حزب صاحب قدرت بافه در بیطرف ماندن و استقلال کار خود پافشاری نمود. عملیات موازی شمارش مستقل آرا موفقیت حزب سابق سوسیالیست کمونیست بلغارستان (بی اس پی) را تأیید نمود.

بافه در ادامه‌ی انتخابات، کما کان فعال باقی مانده و نام خود را به انجمن بلغاری برای انتخابات سالم و حقوق مدنی (بی.ای.اف.ای.سی. آر) تغییر داده تا نشان دهنده حوزه‌ی عملیاتی گسترده تر آن باشد. پیش از انتخابات قانونگذاری اکتبر ۱۹۹۱ این سازمان با تلاش و توجه زیادی تبلیغات در مورد ایجاد اصلاحات در قانون

می در فیلیپین را به عنوان نمونه‌ای برای آشنا سازی فعالان مردمسالاری در کشورهای دیگر به کار گرفته تا آنان را با تجربه‌ی به دست آمده در این کشور آشنا سازد. فعالان اجتماعی و سیاسی از ۹ کشور نمایندگان بین‌المللی ناظر این مؤسسه را تشکیل دادند.

نمایندگان مورد نظر کارهای صورت گرفته توسط نامفرد را مورد بررسی و مطالعه قرار دادند و بسیاری از آنها برای راه اندازی فعالیت‌های مشابهی در کشور خود به خانه باز گشتند. در حالی که ثابت شد که برخی از این تلاش‌ها موفقیت آمیزتر از دیگران بوده‌اند، راهبرد متحرک سازی داوطلبان برای انتخابات نخست و توسعه‌ی رویکردهای غیر جانبدارانه به موضوعات سیاسی پویایی قابل ملاحظه‌ای را نسبت به تمایلات مردمسالارانه، حتی در مکان‌هایی که حصول سریع به نتایج چندان آشکار نیستند، فراهم آورد.

برای نمونه در شیلی، یک برنامه‌ی آموزش مدنی بسیار وسیع که توسط یک سازمان بیطرف موسوم به سیویتاس، اداره می‌گردید، رأی دهندگان بالقوه را برای ثبت نام در همه پرسی ۶ اکتبر سال ۱۹۸۸ تشویق و ترغیب نمود که این کار به منظور تعیین حضور یا عدم حضور رئیس جمهور آگوستو پینوشه که قدرت را در سال ۱۹۷۳ از طریق یک کودتای نظامی در دست گرفته بود، در دفتر ریاست جمهوری و برای ۸ سال دیگر انجام گرفت. سیویتاس در روزهای پیش از همه پرسی فعالیت‌های فراوان و متنوعی را سازماندهی کرده که به منظور فائق آمدن بر اضطراب بسیاری از شهروندان که نگران مخفی بودن رأی خود و در نتیجه عواقب احتمالی اعلام نظر خود در صورت رأی دادن علیه دولت بودند، طراحی شده بود.

سیویتاس همچنان فعالیت‌های صورت گرفته توسط برخی از زبندگان جامعه‌ی شیلی که برای برگزاری یک نظام رأی شماری مستقل تلاش می‌کردند را مورد حمایت خود قرار داد. با وجود این که برنامه‌های طراحی شده تا حد خوبی بر اساس تجربه‌های فیلیپین تبیین شده بودند، اهالی شیلی در پی دیده‌بانی تمامی مراکز اخذ رأی نبودند. در عوض، آنها استفاده از نمونه‌های آماری برای نمایش صحت نتایج به دست آمده از ۱۰ درصد از مراکز رأی گیری که به صورت تصادفی انتخاب شده بودند را به کار گرفتند. آشکار سازی بسیار دقیق همه پرسی ریاست جمهوری، سازمان‌های دیده‌بانان در کشورهای دیگر را به سمت استفاده از روش‌های شمارش رأی موازی بر اساس نمونه‌های آماری به جای یا علاوه بر شمارش واقعی صورت گرفته توسط نامفرد سوق داد. تجربه‌ی مربوط به فیلیپین همچنان توسعه‌های صورت گرفته در دوران پیش از انتخابات ملی ۱۹۸۹ پاناما را نیز تحت تأثیر خود

اجتماعی در آفریقا، سازمانی مدنی آفریقائی که با کونه نوشت فرانسوی‌اش گردس-آفریک شناخته می‌شود، همچنین به عنوان یک عنصر هدایت کننده از تلاش‌های دیده‌بانی بومی در قالب یک حرکت عمومی‌تر برای تشویق مردمسالارانه‌تری در آن منطقه، پدیدار گردید. در سال ۱۹۹۱ گردس-آفریک اقدام به سازماندهی گروهی برای دیده‌بانی انتخابات ملی بنین در ماه مارس نمود که منجر به شکست رئیس جمهوری وقت گردید. با توجه به شعبات فراوانی که گردس-آفریک به طور اساسی در بخش‌های فرانسوی زبان غرب آفریقا دارد، این سازمان تلاش‌های دیده‌بانی منطقه‌ای و محلی بسیاری را سازمان دهی نموده و برنامه‌های آموزشی گوناگونی را برای برگزار کنندگان رسمی انتخابات و شمارندگان آرا برگزار کرده است. گردس از طریق کار با سازمان‌های بین‌المللی برای آموزش ناظران بومی بی طرف، شمارندگان آرای احزاب و برگزار کنندگان رسمی انتخابات، نقش بسیار مهمی در انتخابات ۱۹۹۵ نیجر و بنین بازی نمود.

در بخش‌های انگلیسی زبان آفریقا، تجربه‌ی زامبیا موفقیت آمیز و تأثیر گذار بوده است. گروه دیده‌بانی مستقل زامبیا (زیمت) چندین ماه پیش از انتخابات ریاست جمهوری و قانونگذاری ۱۹۹۱ تشکیل گردید، اما موفق به جلب نظر و اعتماد مؤسسات کلیدی زامبیائی از همه مهمتر کلیساها نشد. دست آخر، سازمان دیگری با نام کمیته‌ی هماهنگی دیده‌بانی انتخابات زامبیا (زد ای ام سی سی) سازمان دهی شده که اعضای انجمن رهبری آن شامل نمایندگانی از ۶ سازمان زامبیائی بودند. هر دوی این سازمان‌ها به آموزش و به کار گیری روش‌های دیده‌بانی اطلاعات برای کمک به راه اندازی نظام شمارش آرای موازی در سراسر کشور پرداختند. نتایج این شمارش آرای موازی به عنوان وسیله‌ای در اختیار ناظران بین‌المللی که به طور مشترک توسط مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای روابط بین‌المللی و مرکز کارتر در دانشگاه اموری تشکیل شده‌اند، قرار گرفت.

فعالیت‌های دیده‌بانی در زامبیا باعث بالا رفتن اعتماد به نفس در میان شهروندانی شده که برای نخستین بار پس از ۱۸ سال امکان شرکت در انتخاباتی با مشارکت چندین حزب سیاسی مختلف را می‌یافتند. در انتخابات ریاست جمهوری این کشور فردریک چیلوبا، یکی از فعالان کارگری با سابقه، به طرز قابل توجهی موفق به شکست رقیب خود، کنث کوندا گردید که از زمان استقلال زامبیا در سال ۱۹۶۴ عنوان ریاست جمهوری این کشور را بر عهده داشت.

واحد دیده‌بانی انتخابات ملی (نیمو) در کنیا، گروه مستقل دیده‌بانان در برون‌دی و کمیته‌ی روابط عمومی در ملاوی همگی توانسته‌اند عملیات دیده‌بانی بومی کارآمدی را برای فرآیند‌های

انتخابات را تبلیغ کرده و یک برنامه‌ی آموزش مدنی گسترده‌ای را در سراسر کشور راه اندازی نمود. نتایج این انتخابات نمایانگر شکست نزدیک بی اس پی بوده که این نتایج توسط شمارش آرای موازی و مستقل توسط بافکر و سایر سازمان‌های مشابه تأیید گردید. انجمن بلغاری برای انتخابات سالم و حقوق مدنی برای انتخابات ملی بلغارستان در سال ۱۹۹۴، بیش از ۹۰۰۰ نفر دیده‌بانان انتخاباتی را به حرکت در آورده و یک برنامه‌ی وسیع در سطح ملی برای تشویق افراد به مشارکت در رأی گیری و افزایش تعداد رأی دهندگان ترتیب داد و همچنین اقدام به تشکیل سمینارهای متعددی با عنوان "نشست‌های نامزد‌های انتخاباتی" پیش از روز انتخابات نمود.

سازمان‌های دیده‌بان بومی نیز همچنان در کشور های اروپای شرقی، برای نمونه در آلبانی و رومانی، ظهور کردند. انجمن طرفداران مردمسالاری رومانی (پی دی ای)، باوجود تلاش‌های پارلمان برای نقض ۷۰۰۰ نقطه‌ی قابل دسترسی برای افراد این انجمن در مراکز اخذ رأی، به طور فعالی به دیده‌بانی انتخابات‌های ملی و محلی پرداختند. از زمان این انتخابات انجمن طرفداران مردمسالاری رومانی، از طریق بیش از ۳۰ شعبه‌ی گسترده‌اش در سراسر کشور، به تبلیغ مفاهیم شفافیت دولتی و ارتباط میان شهروندان و منتخبان‌شان در مجلس پرداخته است. جامعه‌ی آلبانیائی برای انتخابات آزاد و فرهنگ مردمسالاری (که امروزه به عنوان جامعه‌ای برای فرهنگ مردمسالاری یا اس دی سی شناخته می‌شود) در فوریه‌ی سال ۱۹۹۲ شکل گرفته و نقش مهمی در قطع سوء استفاده‌های انتخاباتی در حین برگزاری انتخابات‌های مارس همان سال که باعث حذف جایگاه حزب کارگری آلبانی (که بعدها به عنوان حزب سوسیالیست آلبانی تغییر نام داد) بازی نمود. جامعه‌ای برای فرهنگ مردمسالاری انتخابات محلی و همه پرس‌های قانون اساسی در سال ۱۹۹۴ را مورد بازبینی و نظارت قرار داده و برنامه‌ی فعالی برای مشارکت شهروندان در روابط عمومی را برگزار نمود.

انتخاب مجمع نمایندگان در سال ۱۹۸۹ در نامیبیا را نیز می‌توان آغازی برای خواهانی‌های مردمسالارانه در قاره‌ی آفریقا دانست. یک بار دیگر گروه‌های دیده‌بان بومی نقش بسیار مهمی را در این توسعه بازی می‌کردند. به ویژه، انجمن نامیبیائی کلیساها، نقش به سزائی در مستند سازی وقایعی که طی آنها نا رضایتی در دوران پیش از انتخابات ایجاد شده بود، بازی کردند. سازمان دیگری با عنوان برنامه‌ی صلح ۴۳۵ نامیبیا اقدام به مبارزه‌ی های تبلیغاتی آموزش مدنی نموده و رسانه‌های عمومی تحت کنترل دولت را مورد نظارت قرار داد.

گروه پژوهش و مطالعات مردمسالاری و توسعه‌ی اقتصادی و

هشتمین نمودن نظام‌های مردمسالارانه‌ی شکننده

خلاصه‌ای که تا به حال مطرح گردید به نمایش مهمترین مشارکتهای انجام گرفته توسط گروه‌های دیده‌بان بیطرف و بومی در تبلیغ به اجرا گذاشتن انتخابات‌های سالم در کشور های مورد بحث، می‌پردازد. این قبیل گروه‌ها در تکمیل فعالیت‌هایشان با بنیان نهادن فعالیت‌های خیر خواهانه‌ی بیطرف و موفقیت در به دست آوردن تعهدهای مالی و مربوط به نیروی انسانی لازم برای پیاده سازی یک عملیات دیده‌بانی کارآمد، بر شک و تردید دولت‌ها و رهبران احزاب حاکم فائق آمده‌اند.

پایانی و بقای دراز مدت این قبیل سازمان‌ها مستحق تأکید های ویژه است. در ژانویه‌ی سال ۱۹۹۳، مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای روابط بین‌المللی اقدام به برگزاری سمیناری در واشنگتن دی سی برای ۱۵ سازمان مختلف که در ابتدا به منظور دیده‌بانی و حمایت از انتخابات چند حزبی در کشورشان تشکیل شده بودند، نمود. شرکت کنندگان در این سمینار به طرح موضوعاتی در رابطه با چالش‌های موجود برای حفظ و برپا نگه داشتن سازمان‌های مدنی در یک فضای غیر انتخاباتی از جمله نگهداشت انرژی حرکتی این سازمان‌ها، حفظ ارتباط با داوطلبان و تأمین نیازهای مالی این مؤسسات پرداختند.

مجموعه‌ی تجارب این گروه‌ها نمایانگر مشارکت پاینده و اساسی به فرآیندهای مردمسالارانه در کشورهای متبوع‌شان می‌باشد. در نتیجه، آنهایی که به تبلیغ بیشتر برای دستیابی به نظام‌های دولتی مردمسالارانه می‌باشند، لازم است اولویت بالایی را از جمله در مورد تأمین مالی و پشتیبانی‌های سیاسی برای حمایت از پدیدار شدن این قبیل سازمان‌ها، مبذول دارند. به علاوه ثابت شده است که تقسیم اطلاعات میان سازمان‌ها و در اختیار گذاشتن منابع اطلاعاتی خام و مجهز نمودن کسانی که به سازماندهی تلاش‌های دیده‌بانی برای فرآیند های انتخاباتی علاقه‌مند هستند، مستقیم‌ترین شکل کمک به این مؤسسات می‌باشد.

انتخاباتی اخیر در کشورهاشان، توسعه دهند. هر یک از این گروه‌ها تا حدی با اتکا بر الگوی ارائه شده توسط کمیته‌ی هماهنگی دیده‌بانی انتخابات زامبیا به فعالیت پرداختند که مطابق آن برای سازمان‌های وابسته به کلیسا نقش هدایت کننده در تهیه‌ی نیروی انسانی مورد نیاز برای شکل دهی حمیات زیر ساختی و اعتبار شناخته شده نسبت به عملیات دیده‌بانی، فرض گردیده است. فعالیت‌های اجرائی مربوط به دیده‌بانی بومی در آفریقا به تازگی در کشورهای دیگری از جمله آفریقای جنوبی و اتیوپی نیز از موفقیت بر خوردار بوده‌اند.

علاغم موفقیت رامفرل در فیلیپین، آسیا در بر گیرنده و نماینده‌ی منطقه‌ای است که در آن تجارب مربوط به گروه‌های دیده‌بانی بومی دچار سردرگمی می‌باشند. برای نمونه، گروه‌های کلیسای کوهی جنوبی در متقاعد ساختن ناظران بین‌المللی درباره‌ی تلاش‌های بیطرف و خیر خواهانه‌شان در دوران ریاست جمهوری دسامبر ۱۹۸۷ ناموفق بوده‌اند.

با این حال، بنگلادشی‌ها در پایه گذاری تلاش‌های دیده‌بانی در سال ۱۹۹۱ موفق بوده‌اند. برای انتخابات قانون گذاری فوریه چندین گروه بیطرف تشکیل شدند که شمار دیده‌بانان توسط هر یک از این گروه‌ها از یکی دو تن تا یک مجموعه‌ی چند هزار نفری متغیر بود. برخی از این گروه‌ها حتی پس از انتخابات نیز با تغییراتی در نام و ماهیت وجودی‌شان به فعالیت خود ادامه دادند. برای نمونه، تشکیلی از سازمان‌های مدنی با عنوان همیاران دیده‌بانی انتخابات سالم، آماده سازی‌های لازم را برای نظارت بر انتخابات ملی ۱۹۹۵ انجام داده‌اند.

در خاور میانه، کمیته‌ی ملی برای انتخابات آزاد (ان سی اف ای) بیش از ۴۰۰۰ داوطلب را برای نظارت بر انتخابات ۲۷ آوریل ۱۹۹۳ در یمن که نخستین انتخابات چند حزبی در تاریخ این کشور محسوب می‌شود، در استخدام خود در آوردند. دولت یمن با تعدد در پی محدود نمودن کارآمدسازی فعالیت‌های کمیته‌ی ملی برای انتخابات آزاد از طریق تشکیل یک سازمان رقیب و انکار نمودن حق دسترسی نمایندگان این کمیته به مراکز اخذ رأی بود. با این وجود، عملیات اجرائی این کمیته موفقیت عمده‌ای را در این منطقه که تمایلات مردمسالارانه هنوز رشد نیافته، به اثبات رسانید.

فعالیت‌های پس از انتخابات برای

سازمان‌های مدنی

- تشویق و تبلیغ اصلاحات مربوط به قوانین انتخاباتی
- اجرا و پیاده سازی برنامه‌های آموزشی مدنی
- دیده‌بانی حقوق بشر
- تشویق زنان برای مشارکت در فرآیندهای سیاسی
- تدارک و تهیه‌ی کمک‌های قانونی به شهروندان روی موضوعات مربوط به خصوصی سازی و ملاحظات وابسته به موضوع زمین
- کار با سازمان‌های غیر دولتی برای حمایت از گروه‌های طرفداری مدنی در سطوح استانی و محلی
- تقویت شفافیت و مسؤلیت پذیری در دولت

به بخش سوم، قسمت زد، ملاحظات نهانی برای مباحثات بیشتر در این رابطه، رجوع کنید.

بخش سوم

فراهم سازی عملیات
دیده‌بانی بیطرف: راهنمای
جامعی از الف تا ی

در اختیار دارد. دوم این که با این شیوه از تقسیم بندی نیازی به استفاده از روش کد گذاری دیگری وجود نداشته است. در ترجمه‌ی حاضر، تعداد این بخش‌ها از الف تا گاف را شامل شده است. اما بدیهی است که شیوه‌ی ارائه شده تنها به دلیل اختلاف تعداد حروف الفبای فارسی و انگلیسی بوده و مانعی برای جامعیت کتاب راهنمای در اختیار محسوب نمی‌شود. مترجم:

قسمت نخست	راه اندازی یک تلاش دیده‌بانی (زیر بخش‌های الف تا چ)
قسمت دوم	آماده سازی عملیات (زیر بخش‌های ح تا سین)
قسمت سوم	دیده‌بانی مرحله‌ی پیش از انتخابات (زیر بخش‌های شین تا ظ)
قسمت چهارم	دیده‌بانی مراحل انتخابات و پس از انتخابات (زیر بخش‌های عین تا قاف)
قسمت پنجم	فعالیت‌های پس از انتخابات (زیر بخش‌های کاف تا گاف)

این بخش از کتاب راهنمای حاضر به تشریح گام‌های لازم برای راه اندازی و اجرای یک عملیات دیده‌بانی بومی کارآمد و معتبر می‌پردازد. با وجود این که مطالب ارائه شده در این بخش برای استفاده‌ی دیده‌بانان بیطرف طراحی شده است، بسیاری از اصول مطرح شده قابل به کار گیری در پروژه‌هائی هستند که توسط احزاب سیاسی و همچنین سازمان‌های بین‌المللی اجرا می‌شوند. سازمان‌های دیده‌بانی انتخابات غیر جانبدارانه معمولاً در کشورهائی که در حال گذار به دولتی با شرایط مردمسالارانه‌تری هستند پدیدار می‌شوند، که در چنین شرایطی عموماً محیط سیاسی موجود ویژگی‌های شرایط سردرگمی و عدم اعتماد را دارا می‌باشد. در اوضاعی این چنین، شهروندان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی ممکن است در تضمین شرایط امنیتی لازم برای برگزاری یک انتخابات عادلانه و معنی دار دچار مشکلاتی شوند. در چنین شرایطی، تلاش‌های دیده‌بانی بیطرف از طریق برجسته سازی قوانین انتخاباتی، باعث تقویت اعتماد عمومی می‌گردند که این کار از طریق تدارک منابع قابل اعتماد از اطلاعات عمومی و همچنین خدمت دهی به عنوان یک شاهد بیطرف در رأی گیری و فرآیندهای شمارش آرا تأمین می‌گردد. این بخش از کتاب راهنمای حاضر به پنج بخش و ۲۶ زیر بخش (به تعداد حروف الفبای انگلیسی از حرف ای تا زی) به ترتیب زیر تقسیم شده است (در این جا شایان ذکر است که تقسیم بندی زیر بخش‌ها به ۲۶ قسمت و نام گذاری آنان با حروف الفبا به دو منظور انجام گرفته است. نخست این که اصطلاح از ای تا زی که در ترجمه به صورت از الف تا ی آمده، اشاره به جامعیت راهنمای

این کاریکاتور به عنوان یک اعلامیه‌ی خدمت دهی عمومی تمامی شهروندان برای یاری رساندن به برگزاری یک انتخابات قابل اعتماد در سال ۱۹۹۱ در گایانا ترغیب می‌نماید. اعلامیه توسط یک سازمان بیطرف و غیر دولتی با عنوان دیوان یاری رسانی برای برگزاری انتخابات و در روزنامه‌های محلی نشر یافته است.

راه اندازی یک تلاش دیده‌بانی

- الف - یک نیاز
- ب - یک طرح عمومی
- پ - رویکردهای به سازماندهی
- ت - کمیته‌ای از راهبران و ساختار سازمانی
- مردمسالارانه
- ث - اعتبار
- ج - سرمایه‌های اجرایی عملیات
- چ - تسهیلات دفتری

- ۱ - آیا قوانین انتخاباتی به روشنی تعریف شده و استاندارد های پایه‌ی بین‌المللی را تأمین می‌نمایند؛
- ۲ - آیا این قوانین توسط برگزار کنندگان انتخابات، احزاب سیاسی شرکت کننده در آن و عموم مردم قابل درک هستند؛
- ۳ - آیا کسانی که انتخابات را در اختیار دارند به اندازه‌ی کافی بیطرف بوده و آموزش دیده‌اند؛
- ۴ - آیا تاریخچه و سابقه‌ای از مشکلات انتخاباتی در آن جا وجود داشته است و یا احتمال در اختیار گرفتن و منحرف کردن انتخابات وجود دارد؛
- ۵ - آیا احزاب سیاسی رقیب و یا نامزدهای انتخاباتی توانائی دیده‌بانی کارآمد فرآیندهای انتخاباتی را به منظور دفاع از مزایا و استفاده‌های خود را دارند؛
- ۶ - آیا رسانه‌های خبری دارای سابقه‌ای متعادل و هدف گرا در پوشش اخبار انتخاباتی را دارند و؛
- ۷ - آیا عموم مردم به درجه‌ی بالائی از اعتماد در نحوه‌ی عملکرد آینده‌ی احزاب سیاسی شرکت کننده و صاحب اختیاران انتخاباتی رسیده‌اند.

با توجه به پاسخ‌های موجود به این پرسش‌ها لازم است نسبت به طبقه بندی نمودن عواملی که بیشترین تأثیر را بر روی فرآیندهای انتخاباتی گذاشته و جدی‌ترین تهدید برای آن به

در یک محیط انتخاباتی نامطمئن حضور یک برنامه‌ی عملیاتی دیده‌بانی، چشم انداز برگزاری یک انتخابات عادلانه‌ای را تقویت می‌نماید که در آن هم عموم مردم و هم نامزدهای انتخاباتی به اتفاق قابل اعتماد بودن فرآیند انتخاباتی را قبول دارند. قسمت نخست این بخش از کتاب راهنمای حاضر به ارائه‌ی خلاصه‌ای از فعالیت‌های که لازم است در جریان تدارک فعالیت‌های سازماندهی و اجرای یک تلاش دیده‌بانی بومی در نظر گرفته شوند، می‌پردازد.

یک نیاز

بخش‌های یک و دو به شرح عملیات گوناگونی که دیده‌بانان امکان انجام آن را دارند در قالبی عمومی و کلی می‌پردازد. این عملیات شامل تشویق به فرآیند انتخاباتی می‌شود که عادلانه بوده، از هر گونه تقلب و یا اعمال وحشت به دور است و مهم‌تر این که رأی دهندگان به صحت و اعتبار آن باور داشته باشند.^۴ پیش از اتخاذ هر گونه تصمیمی در رابطه با راه اندازی فعالیت‌های دیده‌بانی برای فرآیند انتخاباتی بایستی به این نتیجه گیری رسیده باشیم که نیازی برای اجرای عملیات دیده‌بانی وجود دارد. به منظور تعیین این مهم بررسی برخی موضوعات مهم از جمله موارد زیر ضروری می‌باشد:

۴. برای بحث بیشتر روی دامنه‌ی فعالیت‌هایی که به صورت مرسوم توسط ناظران انتخاباتی به انجام می‌رسند زیر بخش‌های الف و ب از طرح عمومی را ببینید.

مربوط به تلاش‌های دیده‌بانی است که اولویت‌های سازمانی را بر اساس ارزیابی شما از نیازها و منابع موجود در اختیار، باز گو می‌نماید. طرح شما به تشریح ابزارها و راه‌هایی می‌پردازد که امیدوار هستید از طریق آنها به اهداف مشخصی دست یابید. عموماً ایده‌ی خوبی است که اجزای اصلی یک طرح (شامل اهداف، اصول راهنما، مقاصد و عملیات اجرایی) را به صورت مکتوب نگهداری نمود.

اهداف و اصول راهنما^۶

اهداف وسیع سازمان شما به سان زیر ساختی است که بر روی آن برنامه‌ی دیده‌بانی ساخته شده و شکل می‌گیرد. لازم است توسعه‌ی برنامه‌ی خود را با باز بینی نیازهای فرآیند انتخاباتی در تقابل با آرمانها و توانمندی‌های سازمانی، آغاز کنید. این باز بینی شامل تصمیم‌های اساسی در مورد سیاست گذاری و اختطارهای مرسوم همکاری به وسیله‌ی رهبران سازمان‌های^۷ درگیر می‌شود. اهداف سنتی برای دیده‌بانی سازمان‌ها شامل موارد زیر می‌باشند: تبلیغ اعتماد عمومی نسبت به قابل پذیرش بودن و اعتبار انتخابات؛ کمک به توسعه‌ی قوانین و فرآیندهای انتخاباتی مورد نیاز؛ تشویق به افزایش درک عمومی نسبت به فرآیندهای انتخاباتی؛ کمک به شناسایی و رفع عاقلانه‌ی درگیری‌های مربوط به انتخابات؛ کم کردن سطوح خشونت، ترس و مزاحمت در دوران انتخابات؛ و شناسایی تخطی‌های موجود نسبت به قانون و گزارش آنها در صورت وقوع. فرآیند باز بینی به شما در درک مفهوم، تجزیه و تحلیل و ارزیابی طرح عمومی و همچنین حذف گزینه‌هایی که به طور مستقیم ارتباطی به دستیابی اهداف تعیین شده‌ی طرح ندارند، کمک می‌کند.

به طور مشابه لازم است اصولی که باعث هدایت برنامه‌های تعیین شده و اتخاذ تصمیم‌های لازم می‌شوند نیز بر شمرده شوند. مثال‌های مرسوم چنین اصولی شامل فعالیت‌های غیر جانبدارانه و یا صلح طلبانه می‌شوند. شما نیز می‌توانید مانند بسیاری دیگر از سازمان‌ها اصول هدایت کننده‌ی سازمان خود را به صورت مکتوب و در قالب دستور العمل اجرایی، بر گزینید.

اهداف و کارهای اجرایی مشخص

اهداف گسترده‌ی سازمانی خود را به اجزای ملموس تشکیل دهنده‌شان به گونه‌ای که قصد دارید به صورت فعال پیگیری‌شان نمایید، تبدیل کنید. برخی از این اهداف مشخص که برای تمامی گروه‌های دیده‌بانی انتخابات شایان در نظر گرفتن می‌باشند شامل

حساب می‌آیند، اقدام صورت پذیرد، برای نمونه می‌توان به: ترساندن رقبا در دوران برگزاری انتخابات، رفتار نا متعادل و غیر منصفانه از طرف رسانه‌های جمعی، تقلب هنگام رأی گیری و شمارش آرا یا تمامی موارد مطرح شده‌ی بالا، اشاره نمود.

منابع اطلاعاتی متعددی می‌تواند به شما برای رسیدن به نتیجه گیری کمک نماید. لازم است اخبار گزارش شده توسط رسانه‌های خبری و همچنین سایر گزارش‌های نوشته شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند. همچنین لازم است نمایندگان مؤسساتی که به طور جمعی در گیر فرآیندهای انتخاباتی هستند، مورد مصاحبه قرار گیرند. این مؤسسات شامل تمامی احزاب سیاسی، کمیسیون‌های انتخاباتی (منطقه‌ای و ملی)، سازمان‌های مدنی که وظیفه‌ی آموزش رأی دهندگان و همچنین تشویق و تبلیغ حقوق بشر را بر عهده دارند، نیروهای امنیتی و رسانه‌های خبری می‌شوند. هر زمانی که ممکن است از آنان بپرسید:

- ۱- نقش خود را در انتخابات مورد آزمون قرار دهند؛
- ۲- فرآیندهای انتخاباتی را همچنان که به صورت تجربیدی طراحی شده‌اند و آن چنان که در عمل توسعه می‌یابند مورد ارزیابی قرار دهند؛
- ۳- مسائل اصلی که مؤسسه‌ی آنها نمایندگی می‌نماید را تشریح کنند.

در تلاش‌های پژوهشی خود دیدگاه و نظریات عامه‌ی رأی دهندگان را نا دیده نگیرید. برداشت‌های آنها چه درست و چه نا درست، بیانگر یک عامل اساسی در تعیین اعتبار انتخابات می‌باشد.^۵

پس از این که ارزیابی موثق و دقیقی از فرآیند انتخاباتی به دست آوردید، لازم است نتایج به دست آمده از این پژوهش‌ها با رهبران سازمان خود یا انجمن‌های تلفیقی از مؤسسات درگیر در انتخابات به بحث و تبادل نظر گذاشته شوند. سپس می‌توان به یک طرح عمومی که از طریق آن امکان پاسخگویی به تمامی نیازهای موجود حاصل می‌شود، دست یافت.

یک طرح عمومی

طرح عمومی (که همچنان به عنوان برنامه یا طرح عملیاتی نیز شناخته می‌شود) برنامه‌ی راهبردی شما برای دستیابی به اهداف

۵. برای بحث بیشتر روی سطح عمومی درک رأی دهندگان درباره‌ی انتخابات، بخش صاد، آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان را ببینید.

۶. زیر بخش الف، یک نیاز را ببینید.

۷. پیوست شماره‌ی ۲، رساله‌ی نمونه تهیه شده توسط نامفرد برای تشریح اهداف، اصول راهنما و دیگر اطلاعات لازم درباره‌ی سازمان‌های دیده‌بانی بومی، را ببینید.

۸. بخش ت، کمیته‌ای از رهبران و ساختار سازمانی مردم سالارانه را ببینید.

- مشاهده، ارزیابی، گزارش دهی و طرفداری از اصلاحات می‌باشند.
- ۵ - مبارزات انتخاباتی؛
- ۶ - آموزش به رأی دهندگان و برنامه‌های آموزشی برای برگزار کنندگان انتخابات؛
- ۷ - رأی گیری و شمارش آرا؛
- ۸ - اعلام رسمی شمارش آرا؛
- ۹ - انتصاب برندگان انتخابات.
- باعث خواهند شد، به کار گرفته شوند. فهرستی از این اتفاقات اصلی انتخاباتی از این قرار است:

- ۱- اتخاذ قانون انتخاباتی؛
- ۲ - ثبت نام رأی دهندگان؛
- ۳ - محدوده بندی رأی گیری برای مناطق مختلف؛
- ۴ - ثبت نام و سنجش کیفیت احزاب سیاسی و سایر شرکت کنندگان در انتخابات؛
- لازم است اهداف شما به زیر هدف‌های دیگری تقسیم بندی شوند تا بتوان از آن طریق به فهرستی از فعالیت‌های مشخصی دست یافت که باعث دستیابی به اهداف اصلی سازمان خواهند بود. (شکل ۲ را ببینید).

شکل ۲

فرض کنید که هدف شما افزایش سطح اعتماد عمومی نسبت به اعتبار فرآیند انتخاباتی در حال جریان است. به منظور تکمیل چنین هدفی لازم است اهداف کوتاه مدت‌تری را از جمله پیگیری برنامه‌ای برای اطمینان از این که ثبت نام رأی دهندگان به درستی صورت گرفته است، اتخاذ نمایید. همچنان که در حال تهیه و توسعه‌ی برنامه‌ای برای ثبت نام رأی دهندگان هستید، فرض کنید که مشکلات اصلی که در انتخابات‌های گذشته در گیر بوده اند شامل موارد زیر هستند:

- الف - فواصل طولانی میان ایستگاه‌های ثبت نام رأی دهندگان؛ و
- ب - حذف نام درست اسامی تعداد قابل توجهی از اسامی از فهرست تهیه شده.

سپس در نظر می‌گیرید که اهداف میانی دیگر برای انتخابات شما شامل موارد زیر هستند:

الف ۱ - تغییر مکانهای مربوط به ایستگاه‌های ثبت نام رأی دهندگان (برای نمونه از هر ایستگاه در ۱۰۰ کیلومتر به هر ایستگاه در ۵۰ کیلومتر) به منظور ایجاد سهولت امر ثبت نام برای عامه‌ی مردم؛ و

ب ۱ - جلوگیری از تقلب در فرآیند مربوط به ثبت نام رأی دهندگان.

در نتیجه، شما موفق به طرح برنامه‌ای از وظایف شده‌اید که به واسطه‌ی آنها امکان تکمیل اهداف میانی و به صورت غائی دستیابی به اهداف اصلی را میسر می‌نماید. این وظایف شامل موارد زیر می‌شوند:

- الف ۱ - جانبداری از تغییرات در مقررات و قواعد انتخاباتی برای قابل دسترس‌تر نمودن مراکز ثبت نام رأی دهندگان:
- ۱ - تسلیم نامه‌های گوناگون و یا مقالات متنوعی به روزنامه‌های محلی؛
- ۲ - درخواست حمایت از احزاب سیاسی؛
- ۳ - دیدار با مسئولان دولتی و تشویق آنها برای حمایت از سیاست‌های پیشنهاد شده؛ یا
- ۴ - سازماندهی یک تجمع بزرگ عمومی که در آن مسأله‌ی مورد نظر به صورت جمعی مورد بحث و تبادل نظر قرار می‌گیرد.

ب الف - دیده‌بانی فرآیند ثبت نام رأی دهندگان به وسیله‌ی:

- ۱ - جانبداری از این اندیشه که فهرست ثبت نام شدگان در اختیار شرکت کنندگان در انتخابات و همچنین عموم مردم قرار گرفته و به آنان مهلت کافی برای باز بینی و تجدید نظر روی قوانین الحاقی داده شود؛
- ۲ - اعلام قصد شما برای دیده‌بانی فرآیند ثبت نام و تشریح روش‌تان برای انجام این کار؛
- ۳ - استخدام، آموزش و به کار گیری نیروهای داوطلب برای مشاهده‌ی فرآیند تحت اجرا در مراکز محلی رأی گیری؛
- ۴ - بررسی یک نمونه‌ی تصادفی آماری قابل ملاحظه از ثبت نام‌های انجام شده برای تأیید دقت فهرست‌های مربوط به رأی دهندگان؛
- ۵ - کسب اطمینان از قابل دسترس بودن فهرست ثبت نام شدگان توسط تمامی شرکت کنندگان سیاسی انتخابات به این منظور که بتوانند نسبت به حذف برخی اسامی یا اضافه نمودن آنان پس از انجام بررسی‌های ابتدائی اظهار نظر کنند؛
- ۶ - پژوهش روی تمامی اسامی حذف شده از فهرست به منظور تأیید صحت حذف آنها؛
- ۷ - نوشتن و یا نشر یک گزارش جامع درباره‌ی صحت و دقت فهرست‌های موجود؛
- ۸ - توصیه‌ی یک ساز و کار برای کسب اطمینان از این واقعیت که اسامی که به نا درستی از فهرست حذف شده‌اند، دوباره ثبت نام شوند.

قسمت‌های دوم و سوم این بخش به تشریح برنامه‌ها و روش‌های دیده‌بانی ثبت نام رأی دهندگان و دستیابی به دیگر اهداف دیده‌بانی می‌پردازد. بیش از آن، پیشنهادات عمومی زیر را درباره‌ی چگونگی به کارگیری این طرح مورد توجه قرار دهید.

چگونه یک گاهشماری انتخاباتی فراهم سازیم

یک تلاش دیده‌بانی انتخاباتی بایستی به خوبی برنامه‌ریزی شده و سازماندهی گردد تا بتواند به تمامی تاریخ‌های تعیین شده مربوط به فرآیند انتخاباتی برسد. به عنوان یک گام مقدماتی لازم است تقویمی تدارک دیده شود که در آن تمامی تاریخ‌های حساس و دوره‌های زمانی مشخص در طول انتخابات، مانند آنچه در زیر به عنوان نمونه مطرح می‌شود، شناسایی شده و مطرح گردند. مثلاً این که در چه زمانی:

- ۱ - قوانین انتخاباتی و قواعد احزاب سیاسی به بحث گذاشته شده، تعیین شده و به مرحله‌ی اجرا در آمده‌اند؛
- ۲ - زمان دقیق برگزاری انتخابات اعلام شده است؛
- ۳ - کمیسیون ملی انتخابات به سمت خود منصوب شده است؛
- ۴ - سازمان‌های درگیر در امور مربوط به فرآیندهای انتخاباتی از جمله گروه‌های بیطرف دیده‌بانی انتخابات بایستی با صاحب اختیاران انتخاباتی درست ثبت نام شوند؛
- ۵ - رأی دهندگان باید ثبت نام شوند؛
- ۶ - عموم امکان بازبینی، تأیید و تغییر فهرست ثبت نامی رأی دهندگان را خواهند داشت؛
- ۷ - احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی می‌توانند رأی‌گیری کنند؛
- ۸ - دوره‌ی رسمی مبارزات انتخاباتی، به ویژه با در نظر گرفتن آخرین مهلتی که برای انجام فعالیت‌های سیاسی در نظر گرفته شده است، آغاز شده و پایان می‌پذیرند (برای نمونه می‌توان به آشکار سازی نتایج رأی‌گیری آماری پیش از انتخابات، زمان بندی همایش‌های تبلیغاتی برای مبارزات انتخاباتی، حضور نامزدهای انتخاباتی در جلوی رسانه‌های جمعی و مواردی از این قبیل اشاره نمود)؛
- ۹ - برگزار کنندگان رسمی انتخابات استخدام شده و برای انجام وظیفه آموزش داده می‌شوند؛
- ۱۰ - ناظران صندوق‌های اخذ رأی و دیده‌بانان درخواست تأیید می‌نمایند؛
- ۱۱ - لوازم ضروری انتخاباتی در محل‌های اخذ رأی پخش می‌شوند؛
- ۱۲ - رأی‌گیری صورت می‌پذیرد؛
- ۱۳ - آرا شمارش می‌شوند، تنظیم شده و اعلام می‌گردند؛

- ۱۴ - شکایات و موضوعات مورد بحث مطرح می‌شوند؛
- ۱۵ - انتخابات مجدد (در صورتی که نیازی به انجام‌شان باشد) برگزار می‌شوند؛
- ۱۶ - برندگان انتخابات در سمت‌های خود نصب می‌شوند.

تقویم انتخاباتی به ایجاد یک وسیله‌ی سودمند قابل رویت کمک می‌نماید که می‌تواند به شما در تعیین این که چه وقایعی نیازمند دیده‌بانی هستند، چگونه طرح عمومی شما باید سازماندهی شود، چه انواعی از منابع مالی و نیروی انسانی برای انجام این کار در اختیار خواهد بود و چه تمهیدات تجهیز و ارسال نیروی لازم می‌باشد، یاری رساند.

توسعه‌ی بودجه

همچنین لازم است بودجه‌ای نیز برای این کار تنظیم شود. بودجه‌ی مورد نظر باید هم درآمدهای مورد انتظار^۹ و هم سرمایه‌های تعیین شده برای تکمیل کارهای مشخص را پوشش داده باشد. غالباً در مورد نهادهای جدید، بر اساس بالا بودن یا پائین بودن درآمد طرح ممکن است چندین بودجه تهیه و تدارک شود. برخی از هزینه‌هایی که باید در بودجه‌ی مورد نظر مطرح شده و مورد ملاحظه قرار گیرند شامل موارد زیر می‌باشند:

- ۱- هزینه‌ی اجاره برای دفاتر محلی و منطقه‌ای درگیر در فرآیندهای انتخاباتی؛
- ۲ - تجهیزات دفتری (از جمله رایانه‌ها، وسایل تایپ و کپی یا چاپ)؛
- ۳ - تسهیلات (از جمله گرمایش و سرمایش، آب، برق و غیره)؛
- ۴ - حقوق برای کارکنان تمام وقت یا پاره وقت؛
- ۵ - هزینه‌ی ارتباطات (از جمله صورت حساب‌های تلفن، هزینه‌های نصب، نامبر، وسایل ارتباط رایانه‌ای، سایر تجهیزات لازم، هزینه‌ی پست و غیره)؛
- ۶ - تجهیزات و لوازم دفتری (مانند خود کار، کاغذ، نوار چسب، منگنه و غیره)؛
- ۷ - هزینه‌های چاپ و کپی برای بروشورهای تبلیغاتی، کارت‌های شناسایی، اعلامیه‌های بزرگ، دستورالعمل‌های آموزشی و گزارشها؛
- ۸ - هزینه‌های سفر برای استخدام، آموزش و دیده‌بانی واقعی (در عمل)؛
- ۹ - هزینه‌های مربوط به رویدادهای ویژه (از جمله کرایه کردن وسایل لازم، غذا، تجهیزات صوتی و غیره)؛ و
- ۱۰ - هزینه‌های خدمات حرفه‌ای (مانند حسابداری، وکالت، مشاوره‌های حقوقی، متخصصان رایانه‌ای و غیره).

شناسائی و رفع مشکلاتی که هنگام برنامه ریزی و مراحل اجرایی از عملیات کلی دیده‌بانی پیش خواهند آمد، باز خواهد بود. همچنین به یاد داشته باشید که برخی مفاهیم هماهنگی باید در ارتباط میان افراد درگیر در میدانهای عملیاتی (محلّی و منطقه‌ای) و افراد مشغول در دفاتر مرکزی، متمرکز گردند. این امر، نمایندگان هر یک از این مناطق را برای شناخت آن چیزی که در میدانهای عملیاتی اتفاق می‌افتد، مجهز ساخته و به اطمینان یافتن از دریافت توجه و حمایت‌های لازم برای آن مناطق، یاری می‌رساند.

ارزیابی و بازبینی طرح

هنگامی که تقویم انتخاباتی خود را فراهم می‌سازید و فعالیت‌های لازم را برنامه ریزی می‌کنید، لازم است همچنین برنامه‌ی زمانی مشخصی نیز که در آن تاریخ‌های تعیین شده برای تکمیل هر یک از فعالیت‌های لازم معین می‌گردند را نیز به وجود آورید. چنین برنامه‌ی زمانی شما را قادر خواهد ساخت که به ارزیابی دوره‌ای اجرایی طرح‌های خود پرداخته و تغییرات لازم را بر اساس موفقیت‌تان در دستیابی به اهداف تعیین شده‌ی برنامه، در طرح کلی اعمال نمایید. یکی از روش‌های ارزیابی طرح کلی پاسخگوئی به برخی پرسش‌های مشخص می‌باشد که شامل موارد زیر می‌شوند:

- ۱ - آیا به نتایجی که از ابتدا برنامه ریزی شده بودند دست یافته‌اید (برای نمونه می‌توان به تعداد داوطلبان استخدام شده، آگهی‌های تبلیغاتی پخش شده، جلسات آموزشی برگزار شده و غیره)؟
- ۲ - آیا افراد در استخدام شما و یا کسانی که به طور داوطلبانه مشغول همکاری هستند امکان رسیدگی به وظایف و مسؤولیت‌های شخصی خود را دارند؟
- ۳ - آیا رسانه‌های خبری و عموم مردم به گونه‌ی مثبتی به تلاش‌های شما پاسخ می‌دهند؟
- ۴ - آیا منابع کافی برای دستیابی به نیازهای طرح خود را در اختیار دارید؟

رویکردهای سازماندهی

بیشتر گروه‌های دیده‌بانی بومی سازماندهی خود را از طریق یکی از رویکردهای اساسی زیر به انجام می‌رسانند:

- ۱ - انتقال یا باز شکل دهی یکی از گروه‌های مدنی که از پیش موجودیت داشته‌اند به یکی از سازمان‌هایی که تمرکز اصلی شان دیده‌بانی انتخابات در راه است. چنین گروه‌هایی معمولاً شامل

در صورت دسترسی به تجهیزات و خدماتی که بدون انتظار از وجه نقدی توسط نیکوکاران برای چنین کارهایی اهدا شده اند، می‌توان جلوی برخی از این هزینه‌ها را گرفت.^{۱۰} در هر رویدادی لازم است عملیات سیستمی برای قدرت بخشیدن به کسانی که توانائی خرج کردن بودجه را دارند و همچنین مستند سازی درآمدها، مشارکت‌های مالی برای به انجام رساندن کارآمد و کارای عملیات مورد نظر، داشته باشد. همچنین شهرت شما برای مدیریت خوب و شفاف و حسابداری حرفه‌ای، به طور قابل ملاحظه‌ای در شکل گیری اعتبار گروه برای نظارت انتخابات مؤثر خواهد بود.

مدیریت طرح

در حالی که سعی می‌کنید شهرت خود را در انجام کارهای با کیفیت و معتبر حفظ کنید، خود را تنها محدود به پذیرفتن مسؤولیتهائی نکنید که امکان به انجام رساندن شان در مورد دستیابی به اهداف و فعالیت‌های تعیین شده وجود داشته باشد. اهداف بیشتر امکان انجام‌شان زمانی میسر خواهد بود که امکانات و منابع لازم برای حصول‌شان در اختیار باشد.

در یک عملیات دیده‌بانی همواره بیشتر از آن که دسترسی به نیروی انسانی برای انجام کارها وجود داشته باشد، کار وجود دارد. در چنین شرایطی ضروری است که وقت خود و نیروی انسانی در اختیار خود را به طرز کارائی به وسیله‌ی انجام موارد زیر، مدیریت کنید:

- ۱ - واگذاری مسؤولیت‌ها به افراد گوناگون عملیات مورد نظر خود بر اساس منطقه‌ی جغرافیائی، مهارت‌های عملیاتی یا علائق شخصی، به ویژه در جایی که اهداف متعدد و برنامه‌ی عملیاتی پیچیده و چند جانبه در دست اجرا باشد؛ و
- ۲ - هماهنگی فعالیت‌های گوناگون سازمان برای حصول اطمینان از این که کارهای چند جانبه‌ی متعدد به صورتی کارا، مطابق با روند تعیین شده‌ی گذشته و در هماهنگی با اصول راهنمای شما، به انجام می‌رسند.

در برخی موارد، سازمان‌ها یک شخص یا گروهی از افراد را برای هماهنگی اطلاعات و فعالیت‌ها میان عناصر گوناگون یک عملیات دیده‌بانی منصوب می‌نمایند. در حالی که فعالیت‌های متعددی به طور هم زمان در سطوح مختلف در حال انجام هستند، چنین اقدامی به پیشینه شدن جریان اطلاعات به سمت تصمیم گیرنده‌ها و تخصیص منابع به صورتی کارا کمک خواهد نمود.

هماهنگی‌های لازم در این شرایط می‌تواند از طریق زمان بندی دیدارهای متناوب و متواتر با افراد مسؤول برای کارهای مشخص، شامل مدیران دفاتر و تجهیز و ارسال نیروهای انسانی به جایگاه‌های درست‌شان، صورت پذیرد. از طریق همین دیدارها و نشست‌ها می‌توان اطمینان حاصل نمود که خطوط ارتباطات برای

یک ساختار سازمانی کارآمد در یک مدت زمان کوتاه مربوط می‌باشد.

از طرف دیگر یک سازمان تازه تأسیس شده نسبت به تجمع گروهی از سازمان‌ها نیازی به بازنگری و تطبیق روش‌های سازمانی و شیوه‌های مدیریتی گوناگون ندارد. همچنین گروه‌های جدید نگرانی برای وجود تعلقات سازمانی و شهرتی برای ارتباطشان با نهادهای سیاسی موجود نخواهند داشت. به علاوه، گروه‌های جدید غالباً انفجاری از علائق و هیجاناتی را تجربه می‌کنند که در شرایط خاصی می‌تواند کارهای دشواری از جمله استخدام، انتقال داوطلبان و جلب توجه رسانه‌های خبری را آسان سازد. (شکل ۴ را ببینید).

اما هنوز، برپا سازی یک سازمان جدید آنچنان که در شکل ۵ نشان داده شده است، کار بسیار دشواری محسوب می‌شود. علاوه بر انتخاب الگوئی برای سازماندهی تلاش‌های دیده‌بانی شما باید ساختاری سازمانی پدید آورده، باعث استخدام و آموزش نیروی انسانی شده و منابع لازم را جمع آوری نماید. زیر بخش بعدی به تشریح نقش و ساختار مدیریت سازمان شما می‌پردازد.

سازمان بسیار خوب کمیسیون حقوق بشر (اچ آر سی) نظارت بر انتخابات سال ۱۹۹۳ پاکستان را بر عهده داشت. اچ آر سی به عنوان یک سازمان موجود کار کردن به تنهایی را برای انجام مسئولیت خود برگزید تا به این ترتیب وجهه‌ی حرفه‌ای و غیر جانبدارانه‌ی سازمانی خود را حفظ نماید. با توجه به شرایط عضویت محدود خود، اچ آر سی دریافت که امکان دیده‌بانی تمامی جنبه‌ها و مناطق کشور را به تنهایی ندارد. به این ترتیب، اچ آر سی تصمیم به رده بندی اولیتهای خود پرداخته و تلاش‌های خود را بر مناطقی متمرکز ساخت که در آنها یا: (۱) سابقه‌ای از مشکلات جدی انتخاباتی وجود داشت، یا (۲) احتمال حصول یک نتیجه‌ی بسیار نزدیک انتخاباتی می‌رفت.

در انتخابات ۱۹۹۴ کشور مکزیک رهبران چند سازمان مدنی موجود تصمیم به دیده‌بانی یک نمونه‌ی نمایانگر از ۹۵۰۰۰ ایستگاه اخذ رأی (در ۳۲ ایالت) را گرفتند. به منظور هماهنگی فعالیت‌های مربوط به استخدام، آموزش و به کار گیری تعداد کافی از داوطلبان برای پوشش دادن ایستگاه‌های مورد نظر، رهبران این سازمان‌ها تصمیم به شکل دهی یک مجموعه‌ی مدنی گرفتند که بیش از ۴۰۰ سازمان منفرد را به هم متصل می‌نمود.

سازمان‌هایی از قبیل: اتحادیه‌های حقوق بشر، مجموعه‌های خرید و فروش، سازمان‌های مذهبی، انجمن‌های حرفه‌ای و گروه‌های دانشجویی می‌باشند، با این حال ممکن است چنین کاری از طریق انواع دیگری از سازمان‌ها نیز قابل انجام باشد؛

۲- ایجاد یک سازمان جدید که به کلی خود را وقف دیده بانی بیطرف از انتخابات نموده است؛

۳- ایجاد یک اتحادیه یا مجموعه‌ی تلفیقی از چندین سازمان مختلف که اعضایشان برای دیده‌بانی انتخابات با هم مشارکت می‌کنند.

مدل سازمانی که انتخاب می‌کنید وابستگی زیادی به بسیاری ملاحظات دارد. دسترسی به منابع گوناگون (اعم از نیروی انسانی و مالی)، توانمندی‌های تخصصی و شهرت‌های سیاسی تنها معدودی از عوامل وابسته به رویکرد انتخابی شما را تشکیل می‌دهند. هر یک از این رویکردها نقاط قوت و ضعف مربوط به خود را دارند.

مؤسسات موجود در جامعه‌ی مدنی عموماً از عوامل گوناگونی از جمله ساختارهای سازمانی جا افتاده، مدیران و اعضای با تجربه، شناخت و شهرت عمومی و در بعضی موارد منابع مالی و مادی قابل ملاحظه‌ای بهره مند می‌باشند. با این وجود، در برخی موارد همین مشخصه‌های مثبت می‌توانند مشکلاتی را فراهم آورند. برای نمونه، وجود روابط با سایر سازمان‌ها، گروه‌ها و احزاب سیاسی و یا داشتن معروفیت به سبب جانبداری از یکی از این قبیل مؤسسات می‌تواند مانع فعالیت‌ها و همکاری‌های آینده بشود. به طور مشابه، سازمان‌های موجود می‌توانند دارای تداخل اولیتهای بوده یا نسبت به تعهد برای واگذاری منابع لازم به منظور حفظ یک تلاش دیده‌بانی موفق انتخاباتی، بی تفاوت^{۱۱} باشند. در مواردی که مجموعه‌ای سازمانی مسئولیت انجام کار را به عهده می‌گیرد، اگر لازم باشد که تمامی تصمیم‌ها از طریق مذاکرات طولانی میان رهبران سازمان‌های مختلف انجام شوند، ممکن است پیچیدگی دیگری نیز در آینده ایجاد شود. (شکل ۳ را ببینید).

در مقایسه با سایر شرایط، راه اندازی یک سازمان جدید می‌تواند وقت گیر باشد. همچنین، دوران کودکی هر نهاد سازمانی با احتمال زیاد با یک دوران بی اطمینانی همراه می‌باشد. این عدم قطعیت به طور طبیعی از تلاش‌های ابتدائی سازمان برای استخدام مدیران و افسرهای ارشد و اجرائی، توسعه‌ی طرح عملیاتی، جستجو برای منابع مالی و مواردی از این دست نشأت می‌گیرد. یکی از چالش‌های بسیار دشوار به طور ویژه استخدام مدیران صاحب نفوذ، تأثیر گذار و مهم برای مشارکت در این سازمان جدید می‌باشد - مهم آن است که این افراد به طور چشمگیری برای جانبداری‌شان نسبت به یک جناح سیاسی مشخص شهرت نداشته باشند. چالش قابل توجه دیگر به توسعه‌ی

۱۱. برای بحث بیشتر درباره‌ی این موضوع زیر بخش ث مربوط به اعتبار را ببینید.

شکل ۴

انتخابات‌های سال ۱۹۹۰ و ۱۹۹۲ کشور آلبانی پس از سال‌های متمادی برای تصدی کامل دولت و نهاد های جامعه‌ی مدنی توسط حزب سوسیالیست این کشور، برای مشارکت و رقابت چند حزبی باز شده بود. به این ترتیب و در خلال این سال‌ها، تمامی سازمان‌های مدنی موجود به نحوی با حزب در دست دارنده‌ی قدرت مرتبط شده بودند. افراد مستقلی که در این کشور علاقه مند به تدارک یک نظارت بیطرف برای انتخابات ۱۹۹۲ شده بودند به اتخاذ این تصمیم رسیدند که تنها رویکرد معتبر برای انجام این کار راه اندازی یک سازمان جدید می‌باشد. در یک دوره‌ی کوتاه سه ماهه، جامعه‌ی آلبانی برای فرهنگ مردمسالارانه اقدام به استخدام و آموزش ۲۱۰۰ دیده‌بان شامل افراد عضو اتحادیه‌ها، معلم‌ها، دانشجویان و سایرین نمود. داوطلبان با موفقیت به نظارت بر رأی گیری و شمارش آرا شدند و نخستین سازمانی بودند که موفق به اعلام نتایج مشروط انتخابات ملی شدند.

شکل ۵

وقتی کنث کائوندا، رئیس جمهور زامبیا، درخواست مخالفان را برای حضور ناظران بین‌المللی مردود دانست، گروهی از افراد این کشور ایجاد تیم دیده‌بانی مستقل زامبیا (زی آی ام تی) را پیشنهاد نمودند.

زی آی ام تی پیشتر از آن در جولای سال ۱۹۹۱ به عنوان یک نهاد مدنی و زیر قانون زامبیا، تأسیس شده بود. تیم دیده‌بانی مستقل زامبیا به استخدام گروهی از مدیران که از میان زامبیائی‌های بسیار برجسته ای از جمله تاجران، نمایندگان قانون، پزشکان، حسابداران و معماران از میان مشاغل و همچنین دو رهبر دانشجویی و چندین عضو از اعضای جامعه‌ی روحانیون برگزیده شده بودند، اقدام نمود.

با این وجود تیم دیده‌بانی مستقل زامبیا با برخی مشکلات داخلی زود هنگام مواجه گردید. بسیاری از اعضای طبیعی زی آی ام تی شامل دانشجویان و اعضای جامعه‌ی روحانیون و دیگران آن را به داشتن ارتباط غیر ضروری با نیروی رأس کار و تحت تأثیر بودن حزب حاکم، محکوم نمودند. اگر چه زی آی ام تی نمایندگانی را از جامعه‌ی روحانیون و انجمن‌های حقوقی در گروه تصمیم گیرنده‌ی خود داشت بر این موضوع که یک سازمان چتری محسوب نمی‌شود اصرار ورزید و مدعی شد که تمامی اعضای انجمن راهبری‌اش در ظرفیت‌های شخصی خود مشغول به کار هستند؛ و به عنوان نماینده گروه‌های متبوع‌شان برگزیده نشده‌اند. با این وجود، نمایندگان کلیسا، انجمن‌های حقوقی و سایر گروه‌های مدنی در پی یک نقش سازمانی برای خود در مواجهه با این فرآیند شدند. در اوائل سپتامبر وقتی که ناراضی‌هایی متوجه زی آی ام تی افزایش یافت سه نماینده‌ی کلیسا که در انجمن راهبری خدمت می‌کردند، وادار به استعفا شدند.

در پایان سپتامبر، شش سازمان زامبیائی برای شکل دهی کمیته‌ی هماهنگی دیده‌بانی انتخابات زامبیا (زد ای ام سی سی) به هم پیوستند. هر یک از سازمان‌های تشکیل دهنده‌ی این کمیته دو نماینده از درون خود برای خدمت دهی به عنوان عضوی از اعضای انجمن راهبری برگزیدند. کمیته‌ی هماهنگی دیده‌بانی انتخابات زامبیا دستور العمل‌های آموزش متعددی به چاپ رساند، تیم‌های سیار برای آموزش داوطلبان از سراسر کشور اعزام داشت و از امکانات رسانه‌ای برای انتقال پیام‌های مربوط به فعالیت‌های خودشان و همچنین مسئولیت‌های شهروندی بهره گرفت. چیزی حدود ۳۵۰۰ نفر در جلسات آموزشی کمیته‌ی هماهنگی دیده‌بانی انتخابات زامبیا شرکت نمودند.

کسانی که در واقع سود اصلی این تلاش‌ها عایدشان شد، همان مردم زامبیا بودند که با اعتماد کافی به فرآیند انتخاباتی مورد نظر به پای صندوق‌های رأی رفتند. از همان زمان به بعد، دیده‌بانی مستقل فرآیندهای انتخاباتی به عنوان یکی از اجزای این گونه فرآیندها در کشور زامبیا بوده است.

این قطعه از انتخابات ملی سال ۱۹۹۱ در زامبیا، منتشر شده در اکتبر همان سال، صفحات ۶۴-۶۳ و ۶۹-۶۸ (م.م.د.) و مرکز کارتر در دانشگاه اموری در سال ۱۹۹۲ بر گرفته شده است.

ساختارهای مردمسالارانه و فرآیندهائی برای مدیریت امور مربوط به آن صورت پذیرفته‌اند، منتفع خواهد گردید. برای نمونه، قوانین مورد موافقت همه جانبه (مثلاً این که برای اتخاذ تصمیم های اساسی فرآیندهای رأی گیری به کار برده خواهند شد) یا اساس نامه‌ها به شما برای گفتگو و حل مسائل دشوار به شیوه‌ای کارا و کارآمد کمک خواهد نمود.^{۱۳} گزینه‌ی جایگزین که در آن روش‌های غیر مردمسالارانه از مشخصه‌های تلاش شما برای دیده‌بانی می‌گردند، می‌تواند شما را در مقابل اتهاماتی مبنی بر به کار گیری استانداردهای دو گانه آسیب پذیر سازد. در بعضی موارد این پدیده، برخی اعضای برجسته کمیته‌ها و یا ائتلافها را واداشته است از چنین اقدامهایی کناره گیری کنند و یا دست به انتقاد از آنها بزنند. چنین وقایعی می‌تواند باعث شرمساری اعضای گروه و یا از بین رفتن اعتبار کلی آن گردند.

در شرایطی که سازمان جدیدی ایجاد می‌شود، لازم است گام‌هایی برای کسب اطمینان از امکان پذیری قانونی مؤسسه ی شما برای پذیرش اعضای جدید در فرآیندهای تصمیم گیری، بر داشته شوند. همچنین تشویق به در بر گیری اعضای گوناگون از بخش‌های مختلف جغرافیائی، نژادی، فرقه‌های گوناگون مذهبی و بخش‌های متنوع کشور و همچنین ایجاد تعادلی میان اعضای زن و مرد چنین سازمان‌هایی، بسیار مطلوب می‌باشد. در صورتی که گروه شما در سطحی ملی فعالیت می‌کند، سهولت پذیرش بخش‌های جدید در این سازمان از سراسر دنیا نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار خواهد بود. همچنین لازم است اتخاذ فرآیندهای مردمسالارانه‌ای که به واسطه‌ی آنها رهبران محلی و ملی، از جمله اعضای کمیته‌ی رهبری نیز نهایتاً پس از خدمت دهی در سمت‌های خود، کنار گذاشته می‌شوند، از نظر دور نماند.

اسامی و حرفه مدیران برخی از سازمان‌های دیده‌بانی بیطرف قابل ذکر از این قرار است:^{۱۴}

نامفرل، فیلیپین، حوزه کانسپیسون،
شکل ۶
تاجر کلیدی و فعال اجتماعی و پدر روحانی آنتونیو فورتیش، یکی از رهبران بزرگ کلیسا؛
کمیته انتخابات آزاد، شیلی، سرجیو مولینا، هماهنگ کننده ی ارتباطات ملی و وزیر سابق؛
سی ای دی، پاراگوئه، رنه ریکالده، منشی اجرائی انجمن کاتولیک‌ها؛
بافه، بلغارستان، کورک کورکیان، بر گزار کننده ی یک شوی تلویزیونی موفق و محبوب؛
ضد ای ام سی سی، زامبیا، عالیجناب فوستون ساکالا، رهبر اعضای اونجلیک زامبیا؛ و
ان سی اف ای، یمن، مصطفی نومن، دیپلمات سابق و فعال حقوق بشر.

کمیته‌ای از راهبران و ساختار سازمانی مردمسالارانه^{۱۲}

نخستین گام در سازماندهی یک عملیات غیر جانبدارانه ی دیده‌بانی بومی در بر گیرنده‌ی شکل دهی کمیته‌ای می‌باشد که تمامی تصمیمات اساسی عملیات را هدایت خواهد نمود. چنین کمیته‌ای به یکی از عناوین کمیته‌ی اجرائی، انجمن راهبری، انجمن هماهنگی و یا کمیته‌ی هدایت نامیده می‌شود. به طور مرسوم، سازمان‌های دیده‌بان یک فرد را به عنوان رئیس این کمیته و همچنین افراد دیگری را به عنوان نایب رئیس، مسؤل امور مالی و منشی بر می‌گزینند. همچنین کمیته‌های کوچکتر موردی نیز برای مواجهه با مشکلات ویژه از قبیل جمع آوری پول، استخدام، ارتباط با دولت، توسعه‌ی فرآیندهای عملیاتی داخلی و مواردی از این قبیل شکل می‌گیرند.

نمی‌توان به اهمیت به میدان آوردن شخصیت‌های برجسته برای این کمیته‌ها تأکید بیشتر از اندازه نمود. شهرت و اعتبار شخصیتی اعضای چنین کمیته‌ای مقبولیت قانونی این تلاش را تضمین نموده، شهروندان معمولی را برای پیوستن به این تلاش ترغیب نموده و جدی گرفته شدن این کمیته را از جانب دولت، کمیسیون انتخابات، احزاب صاحب نفع در آن و رسانه‌های جمعی تضمین می‌نماید. اعضای چنین کمیته‌ای نباید لزوماً دارای سابقه‌ی کاری و تاریخی در امور سیاسی داشته باشند؛ در عوض به کار گیری ورزشکاران معروف یا شخصیت‌های فرهنگی در صورت امکان می‌تواند به تبلیغات برای کمیته‌ی مورد بحث کمک نماید. (شکل ۶ را ببینید).

نقش کمیته‌ی مدیران منوط به این که چگونه در اذهان ترسیم شده باشد، می‌تواند مسؤلیت‌ها گوناگونی را از جمله موارد زیر بر عهده داشته باشد:

- ۱ - استخدام یک مدیر اجرائی؛
- ۲ - توسعه و ایجاد اهداف، اصول راهنما و طرح ابتدائی برای دیده‌بانی انتخابات؛
- ۳ - باز بینی و در صورت لزوم تخلیص طرح دیده‌بانی؛
- ۴ - تعیین بودجه؛
- ۵ - جمع آوری و تأمین منابع مالی؛
- ۶ - تعیین گزاره‌های عمومی؛
- ۷ - برقراری ارتباطات با اعضای دولت، رهبران سیاسی، سایر سازمان‌های مدنی و جامعه‌های بین‌المللی؛ و
- ۸ - فرض مسؤلیت‌های قانونی برای عملیات (برای نمونه می‌توان به تأمین امنیت ثبت نام رأی دهندگان و کسب اعتبار برای عملیات دیده‌بانی اشاره نمود).

سازمان یا تجمع سازمانی شما از تلاش‌هایی که برای اتخاذ

۱۲. به طور عمومی پیوست شماره ۲ را ببینید.

۱۳. به عنوان مثال، آج ام رابرت، قواعد ترتیب رابرت (۱۹۸۳) را ببینید.

۱۴. به منظور آشنائی بیش تر با سابقه‌ی تاریخی این سازمان به بخش دوم، تحول در دیده‌بانی انتخابات توسط سازمان‌های بیطرف بومی، مراجعه نمایید.

را داده‌اید یا کارهای خود را با دیگران هماهنگ می‌نمائید؛ مواد، منابع مالی و یا راهنمایی‌های اجرایی را از یک منبع ویژه ای دریافت می‌نمائید؛ یا در برخی محیط‌ها، تقریباً در ارتباطات متواتری درگیر هستید (مانند مسئولان رسمی دولت و یا رهبران احزاب سیاسی).

ایجاد و نگهداری ارتباطات با مؤسسات و سازمان‌های دیگر جزو ذاتی فرآیندهای دیده‌بانی محسوب شده و خود به خود اعتبار شما را زیر سؤال نمی‌برند. با این وجود، لازم است مراقب اعتماد بیش از حد به هر شخص و گروهی با تمایلات خاص سیاسی باشید و از تکیه‌ی بی‌اندازه به چنین نهادهایی دوری کنید. اگر تصمیم شما بر آن است که تلاش‌های دیده‌بانی لازم است ارتباط خود را با تمایلات جانبدارانه مرتبط سازند، احتیاطات ویژه ای را برای حصول اطمینان از این واقعیت مبذول دارید که تصویر نهائی نتایج متوازن و متعادل بوده و در جهت منافع هیچ یک از شرکت کنندگان در انتخابات شکل نگرفته‌اند. (شکل ۷ را ببینید).

وقتی در حال جمع آوری پول برای تأمین مالی عملیات دیده‌بانی هستید، متوجه این واقعیت باشید که استفاده از منابع ارائه شده توسط کسانی که منافع شخصی یا گروهی در نتایج حاصل از این فرآیند انتخاباتی دارند چنین پنداشتی را در نظر مشاهده کنندگان ایجاد می‌نماید که شما به نحوی مدیون سازمان‌های کمک دهنده‌ی خود می‌باشید.^{۱۵} این پدیده می‌تواند حتی زمانی اتفاق بیافتد که کمک‌های صورت گرفته بدون هیچ گونه توقعی از طرف مشارکت کنندگان ارائه شده است. اگر کمک‌های مالی از طرف گروهی دریافت می‌کنید که به طور مشخصی طرفدار علائق خاصی هستند، سعی نمائید با دعوت از گروه‌های طرفدار دیگر برای مشارکت و اصرار بر این واقعیت که تلاش‌های برابری از تمامی گروه‌های صاحب منافع در این فرآیند انتخاباتی نموده‌اید، بر عدم تمایل خود به سمت و سوی مشخصی صحنه بگذارید.

لازم است به طور دائم تصویر بیطرفی خود را تبلیغ نمائید (این امر گاهی اوقات با واژگان دیگری از جمله مستقل، غیر جانبدار، غیر سیاسی، خنثی و هدفگرا نیز قابل بیان است). اعتبار سازمانی شما تا حد بسیار زیادی تحت تأثیر ترکیب کمیته‌ی راهبری تان و نیک نامی یا بدنامی رؤسا همچنین عملکرد و شهرت کارکنان رده‌ی بالای سازمان تان خواهد بود.^{۱۶} درست مانند رویکردی که برای تشکیل انجمن‌های گروهی یا دریافت کمک‌های مالی از طرف گروه‌های مختلف اعمال می‌شود، لازم است از تشکیل کمیته‌های راهبری که آنچنانکه به نظر می‌رسد اعضای آن طرفدار سیاست‌ها و خواهان منافع گروه یا حزب خاصی هستند، جلوگیری شود. (شکل ۸ را ببینید).

به همان سبب، کارمندان و سایر اعضای داوطلب سازمان شما نیز باید از کار کردن و حتی به نمایش گذاردن عمومی حضور در صحنه و علاقه‌ی خود برای موفقیت یا شکست حزب سیاسی مشخص و یا نامزد انتخاباتی ویژه‌ای جلوگیری نمایند. مسأله‌ی اساسی و ابتدائی یک سازمان بیطرف دیده‌بان انتخابات بایستی

کمیته‌ی راهبران در هنگام کار. بر گرفته از لز الکسیون انو (انتخابات و ما)، یک دستور العمل آموزشی تهیه شده توسط فصل گردس گینه.

اعتبار

نمایش تصویری از اعتبار عملکرد دیده‌بانی باعث افزایش کارآمدی عملیات نظارت شده و در نتیجه، نقش اساسی در تصمیم‌گیری بازی می‌کند. اعتبار کاری شما خدشه دار خواهد شد اگر یکی از موارد زیر اتفاق بیافتد:

- ۱ - با یکی از گرایش‌های جانبدارانه همراه باشید و یا چنین برداشتی را به عموم القا نمائید؛
- ۲ - توضیحی برای اهداف و روش‌های اجرایی به کار بسته شده در اقدامات تان نداشته باشید؛
- ۳ - روش اجرایی نا درستی را برای انجام تلاش‌های تان بر گزیده باشید؛
- ۴ - وظایف اجرایی را با ناتوانی به انجام برسانید؛ و
- ۵ - گزارش کارها و فعالیت‌های خود را پخش ننموده و برای خود نگه دارید.

دست کم چهار گام اساسی برای ایجاد و نگهداری اعتبار کاری شما وجود دارد.

حفظ استقلال و بیطرفی (استقلال خود را از گروه‌های طرفدار حفظ نموده و تصویر بیطرفی از خود را تبلیغ نمائید) تلاش‌های دیده‌بانی شما می‌توانند چه پیش و یا حین برگزاری انتخابات، با سازمان‌های دیگری همراه باشد. این ارتباطات زمانی پیش می‌آید که شما: تشکیل یک انجمن گروهی

۱۵. زیر بخش ج، سرمایه‌های اجرایی عملیات، را ببینید.
۱۶. زیر بخش ت، کمیته‌ی از راهبران و ساختار سازمانی مردم سالارانه، را ببینید.

ارتباط با آرم‌های سازمانی‌اش بسیار جدی عمل می‌نماید. همچنین به اشتراک گذاشتن اطلاعات درباره‌ی تلاش‌های گروه شما پس از به انجام رساندن کار بسیار ارزشمند می‌باشد. نشر گزارش‌های مکتوب و شفاهی درباره‌ی دست یافته‌ها و فعالیت‌های شما به گروه‌تان برای مستند سازی موفقیت‌های‌اش کمک نموده و مرجعی سود مند برای رسانه‌های جمعی و سایر ملاحظه‌گران انتخابات فراهم می‌آورد.^{۱۸}

شکل ۷

چهار سازمان مدنی بومی در پاراگوئه اقدام به شکل دهی ساکا نمودند که یک انجمن گروهی برای نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۹۹۳ این کشور بود. پیش از تشکیل این انجمن بیطرفی دو تا از این سازمان‌ها محرز بود در حالی که یکی از آنها عضو گروه‌های مخالف دولت بوده و سازمان دیگر نیز شهری برای حمایت همه جانبه از حزب صاحب قدرت داشت. اگر چه ترکیب نامتعارف ساکا تعاملات روزانه‌ی سازمانی را با چالش‌های فراوانی همراه ساخته بود، منجر به تعادل میان علائق و سلائق جانبدارانه‌ی حزبی شده و در نتیجه شهرت این انجمن گروهی را برای بیطرفی باعث گردید.

شکل ۸

تنها ۳۰ روز مانده به نخستین انتخابات چند حزبی بومی در رومانی در سال ۱۹۹۲ مجموعه‌ی طرفدار مردمسالاری (پی دی ای) با بحرانی مواجه گردید. ادین موروزی، مدیر و بنیانگذار پی دی ای دعوت یک انجمن سازمانی احزاب مخالف را برای شرکت در انتخابات برای احراز مقام شهر داری در برازو، یکی از بزرگ‌ترین شهرهای کشور رومانی را پذیرفت. از آن جایی که موروزی خود را در راستای اهداف یک حرکت جانبدارانه قرار داده بود، پی دی ای بلافاصله از او درخواست استعفا نمود. به دنبال این اتفاق، پی دی ای نایب رئیس خود، مارتین تاتا، را برای خدمت دهی به عنوان رئیس کل این سازمان برگزید و به نحو موفقیت آمیزی چهره‌ی بیطرف خود را حفظ نمود.

کسب اطمینان از معتبر بودن طرح و روش‌های اجرایی

طرح‌ها و روش‌های اجرایی شما^{۱۹} (رویکردهای مشخصی که برای اجرای فعالیت‌ها به کار گرفته می‌شوند) در صورتی که نا درست، نامعقول و یا غیر قابل دسترسی ارزیابی شوند، جزو بدهی‌هاتان به جامعه محسوب می‌شود. این بدان معنی است که طرح شما باید به طور منطقی و از نظر مالی قابل انجام باشد و با فرض آن که به درستی تکمیل گردند باید نمایانگر دستیابی شما به اهداف تعیین شده‌تان باشند. هر طرح و روش اجرایی مشخصی می‌تواند در صورت در نظر گرفتن مفروضات معنی دار و معتبر، چنین کیفیت‌هایی را در بهترین حالت خود حفظ نمایند.

صرفنظر از آنکه چه کسی یا چه حزبی ممکن است برنده یا بازنده شود، حمایت از اعتبار و آبروی فرآیند انتخاباتی باشد.^{۱۷} با وجود این، چنین دستور العملی نباید مانعی برای دیده‌بانان در جهت بیان دیدگاه‌های سیاسی‌شان در خلوت اتاقک‌های رأی گیری باشد، کما این که بی‌تردید نخواهد نمود.

در همان حال نباید از نظر دور داشت که بیطرفی و استقلال شما از صاحب نفعان سیاسی انتخابات به این معنا نیست که نباید با هیچ یک از احزاب سیاسی و یا نهادهای شرکت کننده در انتخابات در ارتباط باشید. درست بر عکس، بسیار اساسی است که بتوانید با تمامی شرکت کنندگان انتخابات ارتباط برقرار نموده و آنان را در جریان اهداف سازمانی و اصول راهنما خود و همچنین آنچه فعالیت‌های شما در بر خواهد داشت، بگذارید. (همچنین نباید از امکان مشارکت در سطح آموزش رأی دهندگان به وسیله‌ی حمایت از تبادل نظرها و گفتگوهای سیاسی‌شان و همین طور نشست‌های مربوط به نامزدهای انتخاباتی جلوگیری نمائید، کما این که شیوه‌ی مذکور توسط بسیاری از گروه‌های بیطرف اجرا می‌شود). ایجاد خطوط آزاد برای ارتباطات به شرکت کنندگان در انتخابات کمک می‌کند تا هدف اصلی سازمان شما را بهتر شناخته و برای آن احترام بیشتر قائل شوند و همین امر ممکن است آنها را تشویق نماید تا اطلاعات بیشتری را که برای تلاش‌های دیده‌بانی شما بسیار مفید هستند، در اختیار تان بگذارند.

برقراری ارتباط به طور منظم و آشکار

بسیاری از گروه‌های دیده‌بان انتخابات نسبت به تبلیغ فعالیت‌های خود مشکوک هستند. چنین تمایلاتی به طور خاص غالباً در محیط‌هایی که در آنها سرکوب یا سانسور عقائد وجود دارد بیشتر مشاهده می‌شوند. با این وجود، افزایش اعتبار شما با سیاست شما برای برقراری ارتباط آزاد با احزاب سیاسی، رسانه‌های خبری و دولت نسبت مستقیم دارد. لازم است به طور آشکار و شفاف آرم‌ها، اهداف، روش‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی خود را به منظور پاسخگویی به پرسش‌های مطروحه و یا هر گونه آشکار سازی سوء تفاهات درباره‌ی طبیعت تلاش‌های تان، ارائه نمائید. (برای نمونه، نگاه کنید به بروشور تهیه شده توسط گروه فیلیپینی نامفرل در پیوست شماره‌ی ۲).

این ارتباطات می‌توانند در اشکال گوناگونی از جمله کنفرانس‌های مطبوعاتی، گزارش‌های خبری، تبلیغات، نامه‌ها، مکالمات تلفنی یا مصاحبه‌های شخصی صورت پذیرند. لازم است تمامی اطلاعات کسب شده پیش از شروع فعالیت‌های مربوط توسط شما، منتقل گردند. چنین توجه زود هنگامی عموماً می‌تواند از بروز تقلب یا ایجاد ترس و وحشت جلوگیری نموده و همچنین اجرای برنامه‌های طرح شما را آسان تر نماید. به علاوه، نمایش توجه ویژه، تعهد و همچنین شجاعت شما از طریق اعلامیه‌های جمعی منتقل کننده‌ی این پیغام قدرتمند است که تلاش‌های دیده‌بانی شما در

۱۷. همچنان زیر بخش خ، استخدام نیروی انسانی، را ببینید.

۱۸. زیر بخش ک، گزارش‌های پس از انتخابات، را ببینید.

۱۹. موضوعات مربوط به روش‌های اجرایی در زیر بخش‌های دوم و سوم از این بخش و زیر موضوعیت فعالیت‌های مربوط به دیده‌بانی انتخابات مورد بررسی قرار گرفته اند.

برای منتقدان بسیار مرسوم است که سازمان‌های دیده‌بان را به ویژه در شرایطی که این قبیل مؤسسات جدید هستند به جانبداری یا ناتوانی متهم نمایند. نحوه‌ی به اجرا گذاشتن طرح از طرف شما بیانگر کار سازترین وسیله‌ی دفاع‌تان در مقابل این قبیل اتهامات است. اگر عملکرد اعضای شما به وسیله‌ی بیطرفی، هدف‌گرایی و عملکرد حرفه‌ای مشخص باشند تمامی منتقدان معقول سکوت خواهند نمود و اعتبار شما محفوظ خواهند ماند.

سرمایه‌های اجرایی عملیات

جمع‌آوری منابع مالی برای راه‌اندازی فعالیت‌های مربوط به دیده‌بانی بومی چالش‌های متعددی را ایجاد می‌نماید. محدوده‌ی زمانی غالباً کوتاهی که برای مسؤلان مربوط به جمع‌آوری منابع مالی وجود دارد، فشارهای زیادی را بر شانه‌های آنها گذاشته و می‌تواند در مقایسه با سایر وظایف چنین سازمان‌هایی از اهمیت بیشتری برخوردار باشد.

با این وجود، ضرورت جمع‌آوری منابع مالی آن چنان که در زیر بخش ث زیر عنوان اعتبار مطرح گردید، نباید موقعیت بیطرفی سازمان دیده‌بان را به مخاطره بیندازد. با توجه به وضعیت و شرایط موجود، در صورت پذیرش منابع مالی از طرف دولت، احزاب سیاسی و گروه‌های دیگری که هر یک از شرکت‌کنندگان در انتخابات را حمایت می‌کنند، ممکن است درکی از مشارکت به وجود آید.

قوانین انتخاباتی می‌توانند در ارائه‌ی روش‌های هدایت‌کننده‌ی دقیق درباره‌ی تأمین منابع مالی غیر جانبدارانه دچار اخلاقی باشند. تخطی از مبانی قانونی یا روح چنین قواعدی به احتمال زیاد یکی از اهداف اساسی عملیات را نقض می‌نماید و در نتیجه باید از روی دادن شان جلوگیری شود.

منابع مشترک مالی برای تأمین عملیات دیده‌بانی بومی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ۱ - درآمد ناشی از حق عضویت؛
- ۲ - درآمد به دست آمده از فروش وسائل تبلیغاتی تهیه شده توسط سازمان شما از جمله سنجاق سینه، تی شرت‌های تبلیغاتی، پوستر و سایر مکتوبات مورد استفاده به منظور تبلیغ؛
- ۳ - کمک‌های مالی دریافت شده از طرف اشخاص متمول و یا تجارت‌های موفق که از برخی از افراد وابسته به این گروه می‌توان برای عضویت در کمیته‌ی هدایت سازمان دعوت به عمل آورد؛
- ۴ - مواد و خدمات اهدا شده توسط افراد و سازمان‌های تجاری همچون کمک‌های موسوم به "همت عالی" (برای نمونه: فضاهای اداری، تجهیزات، حمل و نقل و وسائل برقراری ارتباط، خدمات حسابداری و یا حقوقی، محل اجتماع برای ملاقات‌ها و نشست‌ها، غذا برای ناظران و موارد دیگری از این قبیل)؛ و

برای نمونه، فرض کنید که گروه شما هدف مشخصی برای جمع‌آوری رأی از ۱۰۰ ایستگاه اخذ رأی در سراسر کشور تعیین نموده و این که شما به کارگیری داوطلب خاصی را نیز برای مشاهده‌ی شمارش آرا در هر ایستگاه در نظر گرفته‌اید. در چنین شرایطی، اگر تنها امکان جذب ۱۰ داوطلب برای این کار وجود دارد، می‌توان نتیجه گرفت که طرح شما قابلیت اجرا ندارد. همچنین اگر منابع مالی لازم و یا وسائل حمل و نقل برای انتقال این داوطلبان به مراکز شمارش آرا نیز در اختیار شما نیست، برنامه‌ی شما به همین‌گونه قابلیت اجرایی ندارد. به طور جایگزین، فرض کنید که تمامی داوطلبان شما برای جمع‌آوری نتایج شمارش آرا آموزش دیده‌اند تا تنها از طریق مصاحبه نخستین گروه ناظر از احزاب سیاسی در اختیارشان که در مراکز شمارش آرا بوده‌اند به انجام این کار بپردازند. در چنین موقعیتی نیز، روش اجرایی پیشنهادی شما می‌تواند مورد انتقاد قرار گیرد چرا که شما قادر نخواهید بود قابلیت اطمینان داده‌های ارائه شده‌تان را به اثبات برسانید. به عبارت بهتر، حتی اگر طرح شما به درستی و مطابق نقشه به اجرا در آید، منتقدان چنین بحثی را مطرح می‌نمایند که روش اجرایی شما از فقدان صلاحیت و اعتبار برخوردار است.

طرح خود را عملی کنید

حتی بهترین طرح‌ها و روش‌های اجرایی نیز اگر نتوانند به درستی اجرا شوند بی‌ارتباط و بی‌ثمر خواهند بود که در این صورت گروه شما اعتبار خود را از دست می‌دهد. اجرای درست نیازمند نیروی انسانی مناسب و سایر منابع مورد نیاز بوده و از همه مهمتر به آموزش خوب وابسته است. (شکل ۹ را ببینید).^{۲۰}

۲۰. برای بحث بیشتر روی این موضوعات زیر بخش‌های خ، استخدام نیروی انسانی، د، آموزش، ذ، دستور العمل اجرایی آموزش را ببینید.

شهرت نامفرد به عنوان یک سازمان دیده‌بانی مستقل و بیطرف زمانی به آزمایش گذاشته شد که به صورت عمومی نتایج انتخابات قانونگذاری ماه می سال ۱۹۸۷ در مجمع الجزایر فلیپین را که شامل اشتباهات بسیار جدی ریاضی بود، اعلام کرد. در پی کشف اشتباهات صورت گرفته، نامفرد به سرعت اعلامیه‌ی خود را اصلاح نمود. با این وجود احزاب مخالف رئیس جمهور کرازون آکوئینو بر این باور بودند که نامفرد به طرح کلی تری تعلق دارد که به دنبال کسب اطمینان از موفقیت آشکار و تکان دهنده‌ی قانونگذاری است که طرفدار آکوئینو هستند. در پایان، شهرت بسیار عالی نامفرد، اقدام سریع این سازمان برای ایجاد تغییرات و اصلاح اعلامیه و اشتیاقش برای قرار دادن شمارش سریع آرا در معرض یک حسابرسی مستقل، اکثریت جمعیت فلیپین را متقاعد ساخت که اشتباه روی داده در اعلامیه چیزی بیش از یک سهو بی منظور نبوده است.

که سازمان شما از توجه و حمایت گسترده‌ی مردمی بر خوردار است (که خود اعتبار سازمان شما را افزایش می‌دهد) و به علاوه برای شما مجموعه‌ای از اسامی را گرد هم می‌آورد که می‌توان از میان آنها کسانی را برای کارگیری خدمات داوطلبانه‌شان کمک گرفت. نهایتاً این که بسیار عاقلانه است که نام، آدرس، رقم اهدا شده و تاریخ آن نیز برای تمامی اهداگران ثبت و مکتوب شود. اگر چه ممکن است چنین مکتوباتی به قید قانون ضروری باشند، اما مهمتر از آن این که دسترسی به آنها اطلاعات بسیار ارزشمندی را برای دفعات دیگری که سازمان شما به کمک نیاز دارد، فراهم می‌آورد.

تسهیلات دفتری

یک دفتر مرکزی و یا مرکز ملی می‌تواند مکانی را برای کارکنان گروه دیده‌بانی تدارک ببیند که بتوانند در آن جا برای کار، برنامه ریزی و برقراری ارتباط با یکدیگر، بخش‌های منطقه‌ای دیگر و دیگران با هم ملاقات نمایند. عوامل مهم در انتخاب یک دفتر ملی و یا مرکزی شامل موارد زیر می‌باشند:

- ۱ - منابع مالی که بتوانند به این منظور تخصیص داده شوند (از جمله این که سازمان شما امکان هزینه نمودن چه مقدار پولی را دارد؟)
- ۲ - انواع پروژه‌هایی که پیش از دوران انتخابات، در جریان آن و یا پس از آن می‌توان در نظر گرفت (مثلاً مواد لازم برای گردهمائی، برگزاری جلسات آموزشی، جلسات همایشی، برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی و غیره) و فضای لازم برای راه اندازی و

۵ - هدایای مالی از طرف سازمان‌ها و بنیاد های بومی و بین‌المللی علاقمند به حمایت از فرآیندهای انتخاباتی.

سازمان‌های بین‌المللی غالباً گروه‌های دیده‌بانی بومی انتخابات را به همراه سهم قابل توجهی از نیازهای مالی ابتدائی‌شان تدارک می‌بینند. با این وجود، برخی از این گروه‌های بومی از پذیرش کمک‌های مالی واصل شده از سایر نهادهای غیر بومی سر باز می‌زنند. استدلال این قبیل گروه‌ها آن است که تولید نیازهای مالی به صورت داخلی و از طریق شهروندان کشور مورد نظرشان نمایانگر حمایت عمومی از آنها بوده و تصور هر گونه کنترلی از خارج از مرزهای کشور را باطل می‌نماید.

لازم است یک یا چند نفر برای منظوره‌های تأمین مالی و جمع آوری سایر منابع لازم گمارده شوند. بسیاری از سازمان‌ها نیز اقدام به تأسیس زیر کمیته‌هایی برای این منظور در کمیته‌ی راهبری می‌نمایند.

به عنوان یک گام ابتدائی، لازم است بودجه‌ی سازمان به منظور تخمین هزینه‌های لازم برای راه اندازی تلاش‌های دیده‌بانی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند.^{۲۱} در گام بعدی باید طرحی توسعه داده شود که مطابق آن به جمع آوری منابع پرداخته شود. برخی از روش‌های مرسوم به کار برده شده برای تأمین منابع مالی شامل موارد زیر می‌شوند:

- ۱ - برگزاری برنامه‌های تفریحی بزرگ (از جمله شام‌های مجلل، نمایش‌های موسیقی و از این قبیل) که در آنها یا درخواست وجهی برای ورودی می‌شود و یا دعوت شدگان به ارائه ی کمک‌های داوطلبانه تشویق می‌شوند؛
- ۲ - فروش کالا و یا خدمات (مانند کارهای هنری، غذا و یا خدمات تمیز کاری و غیره) برای کسب سود که در عوض برای منظور دیده‌بانی اهدا می‌شوند؛
- ۳ - درخواست کمک مالی مستقیم برای پول، تجهیزات، فضای اداری، حمل و نقل و غیره. (این کار می‌تواند به صورت مستقیم و شخصی یا از طریق پست، تلفن، روزنامه و رادیو انجام پذیرد)؛ یا
- ۴ - نوشتن و تسلیم پیشنهادهای درخواست کمک مالی برای بنیادهای علاقمند به این موضوعات و یا سایر مؤسسات اهدا کننده.

به طور عمومی، باید عمل جمع آوری و تأمین منابع مالی را با کسانی آغاز کنید که در عقاید و باورهای تان درباره ی اهمیت تلاش‌های دیده‌بانی، شریک هستند. همچنین پیش از تماس گرفتن با سایرین، اولیت بالائی برای برقراری ارتباط با کسانی بگذارید که امکان و استطاعت قبول کمک‌های مالی بزرگ‌تری را چه از لحاظ مالی و چه سایر منابع لازم دارند.

با این همه، اهمیت مبالغ اهدائی کوچکی که از منابع متنوعی جمع آوری می‌شوند را نادیده نگیرید؛ تجمع تأثیر همین مشارکت‌های کوچک مبنائی برای مطرح نمودن این ادعا می‌نماید

۲۱. همچنین بحث‌های مربوط به بودجه در زیر بخش ب، یک طرح عمومی، را ببینید.

اجرای مناسب این پروژه‌ها به صورتی کارا؛

۳ - ظرفیت ساختاری و الکتریکی برای نصب شبکه‌های ارتباطی و سایر تجهیزات (از جمله دستگاه‌های کپی، تلفن‌ها و رایانه‌ها)؛

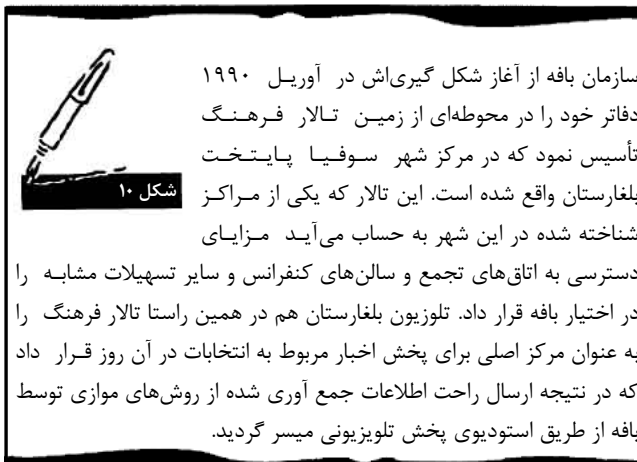
۴ - آسایش، راحتی و امنیت برای کارکنان و داوطلبان، چرا که ممکن است این افراد مجبور باشند دیروقت در کارهایی طولانی و طاقت فرسا و تحت شرایط سختی مشغول به فعالیت باشند؛

۵ - دسترسی آسان برای متوسط شهروندان؛

۶ - مجاورت به سایر مشارکت کنندگان در فرآیندهای انتخاباتی؛

و

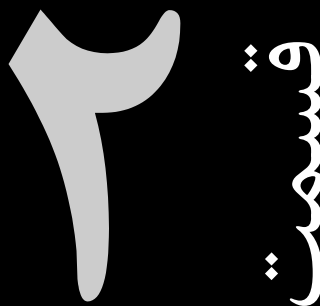
۷ - امکان استفاده از تسهیلات فراهم شده بعد از انتخابات در خلال رویدادهایی که سازمان مورد نظر تصمیم به ادامه‌ی فعالیت می‌دهد. (شکل ۱۰ را ببینید).

شکل ۱۰

سازمان بافه از آغاز شکل‌گیری‌اش در آوریل ۱۹۹۰ دفاتر خود را در محوطه‌ای از زمین تالار فرهنگ تأسیس نمود که در مرکز شهر سوفیا پایتخت بلغارستان واقع شده است. این تالار که یکی از مراکز شناخته شده در این شهر به حساب می‌آید مزایای دسترسی به اتاق‌های تجمع و سالن‌های کنفرانس و سایر تسهیلات مشابه را در اختیار بافه قرار داد. تلوزیون بلغارستان هم در همین راستا تالار فرهنگ را به عنوان مرکز اصلی برای پخش اخبار مربوط به انتخابات در آن روز قرار داد که در نتیجه ارسال راحت اطلاعات جمع‌آوری شده از روش‌های موازی توسط بافه از طریق استودیوی پخش تلویزیونی میسر گردید.

- ح - نیروی انسانی
- خ - استخدام نیروی انسانی
- د - آموزش
- ذ - دستور العمل اجرائی آموزش
- ر - اطلاعات عمومی
- ز - تدارک اعزام نیرو (لجستیک)
- ژ - هماهنگی
- س - امنیت

آماده سازی عملیات

دیده‌بانی اختیارات زیر را با سمت سازمانی خود خواهد داشت:

- ۱ - هدایت روزانه‌ی عملیات اجرائی مطابق طرح عمومی؛
- ۲ - استخدام و مدیریت نیروی انسانی؛
- ۳ - برقراری ارتباطات لازم با مسئولان دولتی، رهبران احزاب سیاسی، روزنامه نگاران و نمایندگان سازمان‌های دیگر؛ و
- ۴ - پاسخگویی به تمامی مشکلات اساسی و جدی از انواع سیاسی و اداری.

سایر افراد مشغول به کار به عنوان نیروی انسانی برای انجام عملیات دیده‌بانی می‌توانند شامل موارد زیر باشند:

نیروی اداری کار که وظیفه‌ی مدیریت سایر کارکنان را بر عهده داشته، به تلفن‌ها پاسخ می‌گویند، با رایانه‌های در اختیار کار می‌کنند، وسائل نقلیه‌ی در اختیار را می‌رانند و مکاتبات اداری را دنبال می‌نمایند؛

کارکنان حوزه‌های عملیاتی که وظیفه‌ی هماهنگی ارتباطات میان تصمیم‌گیرندگان مرکزی و داوطلبان مشغول به کار در میدانهای انتخاباتی در سطوح منطقه‌ای و محلی را بر عهده داشته و مسئول استخدام، آموزش، به کار گیری و بازنگری کارهای در اختیار داوطلبان می‌باشند؛

افسران ارتباطات عمومی که پاسخگوی تمامی پرسش‌های رسیده از سوی مطبوعات بوده و تبلیغات لازم را برای سازمان به انجام رسانده و مواد آموزشی مدنی و دستور العمل‌های آموزشی دیگر را

نیروی انسانی

عملیات دیده‌بانی فعالیتی است که به طور مستقیم به چشم‌ها و گوش‌های نظارت کنندگان بستگی دارد. نظارت بر پوشش رسانه‌های جمعی در روزنامه‌ها و یا روی رادیو ممکن است تنها به تعداد محدودی از چنین ناظرانی نیاز داشته باشد. در مقایسه با چنین نظارتی، تلاش برای اداره کردن و اجرای یک عملیات وسیع ملی برای دیده‌بانی رأی‌گیری روز انتخابات و فرآیند شمارش آرا غالباً نیازمند صدها و بلکه هزاران دیده‌بان و همچنین هسته‌های قابل ملاحظه‌ای از مدیران، مشاوران حرفه‌ای و کارکنان حمایت‌کننده است. حین برگزاری انتخابات ۱۹۸۶ در فیلیپین بیش از ۵۰۰۰۰۰ نفر از داوطلبان در عملیات دیده‌بانی ملی نامفرل مشارکت نمودند. صرفنظر از این که یک عملیات دیده‌بانی نیازمند ۵۰ و یا ۵۰۰۰۰۰ ناظر انتخاباتی باشد، دسترسی به نیروی انسانی کلید موفقیت محسوب می‌شود. این زیر بخش به طور اجمالی به تشریح انواع گوناگون نیروی انسانی و وظایف متنوع‌شان می‌پردازد که می‌تواند برای استخدام در یک سازمان دیده‌بانی ضروری باشد.

یکی از مسؤلیت‌های ویژه‌ی کمیته‌ی راهبری انتخاب یک مدیر اجرائی است که وظیفه‌ی خطیر نظارت و مدیریت کل عملیات دیده‌بانی را بر عهده خواهد داشت. مدیر اجرائی یک گروه

تهیه می‌نمایند؛

ماموران تدارکات اعزام نیرو (لجستیک) که کارهای لازم برای ارتباطات حمل و نقل و بخش مشخصی از تهیه ی جا برای عملیات‌های در اختیار را مورد نظارت قرار می‌دهند.

افراد حرفه‌ای (از جمله وکلا، حسابداران، جامعه شناسان، آمار دانان، متخصصان رایانه و سایر کسانی از این دست) که سازمان دیده‌بان را برای تهیه‌ی خروجی‌های رسمی برای تسلیم به کمیسیون انتخابات و دادگاه‌ها یاری رسانده، به ارزیابی شکایات رسیده در رابطه با مشکلات مربوط به امور انتخاباتی می‌پردازند، صورت حساب‌ها و مقرری‌های دستمزدی سازمان را پرداخت می‌کنند، از درجه‌ی مطلوب پاسخگوئی سازمان اطمینان حاصل نموده و اعلام نتایج مستقل و موازی را طراحی می‌نمایند.

کارکنان اداری صرفنظر از این که قرار است برای خدمات خود حقوقی دریافت کنند، موظف به تعهد برای شرکت در جلسات آموزشی برای دنبال نمودن دستور العمل‌ها و قبول تعهدات کاری مشخص‌شان می‌باشند. تعداد افراد تخصیص داده شده به هر عملیاتی به وضعیت جمعیت و تراکم آن نسبت به پخش جغرافیائی در کشور مورد نظر، دامنه‌ی برنامه‌ی سازمانی در دست گروه و در اختیار بودن نیروهای داوطلب و سایر نیروهای انسانی مورد نیاز، بستگی دارد.

استخدام نیروی انسانی

پس از آن که تعداد و انواع نیروی انسانی لازم برای خدمت دهی در نقش‌های گوناگون عملیاتی مشخص گردید لازم است فرآیند استخدام نیروی کار آغاز شود. در گام نخست لازم است کسانی را که می‌خواهند به عنوان داوطلب با سازمان دیده‌بانی شما همکاری کنند را با مهارت‌های احتمالی مربوط‌شان به کار در اختیار و همچنین اشتیاق‌شان برای همراهی در فرآیند نظارت شناسائی نمایند.

لازم است با طرح پرسش‌هایی بسیار مشابه با زمانی که می‌خواهید یک طرح سازمانی را توسعه دهید، یا منابع مالی پروژه را تأمین نموده و یا محلی برای دفتر کاری‌تان بر گزینید، این کار را آغاز نمایید.

چه تعدادی نیروی انسانی لازم است؟ (این شامل افراد حرفه‌ای و همچنین نیروی انسانی لازم برای انجام کارهای بی‌نیاز به تخصص‌های ویژه می‌شود) و چه نوعی از مهارت‌های حرفه‌ای نیاز خواهد بود؟ برای یافتن پاسخی به پرسش‌های مطروحه، نخست لازم است تعیین نمایند

که چه چیزی را قرار است دیده‌بانی نمایند. از آن چه در زیر بخش ب، یک طرح عمومی، به دست آمده است باید فرآیند تجزیه و تحلیل این که چه اهداف و یا بخش‌های کاری پیش رو قرار دارند، تکمیل شده باشد. برای نمونه، لازم است مشخص گردد که آیا سازمان شما در پی دیده‌بانی بیطرفی رسانه‌های جمعی و خبری، بیطرفی پلیس و نیروهای انتظامی، دقت مربوط به ثبت نام رأی دهندگان، رأی‌گیری و شمارش آرا و یا احتمالاً تمامی اجزای مربوط به فرآیند انتخاباتی است؟ سپس باید در مورد چگونگی نظارت بر اجزای انتخاباتی مورد نظر تصمیم‌گیری نمایند. نکته‌ی دیگری که باید پاسخ داده شود این که آیا سازمان شما در پی مطالعه‌ی تمامی جرایم، بررسی عملکرد تمامی افراد شاغل در میان نیروهای پلیس، مورد باز بینی قرار دادن تمامی آمد و شدها به ایستگاه‌های ثبت نام رأی دهندگان، مشاهده ی تمامی مراکز اخذ رأی و ایستگاه‌های شمارش آرا می‌باشد و یا این که فقط می‌خواهید با انتخاب نمونه‌هایی از هر یک از موارد ذکر شده مشاهدات خود را به صورت آماری به انجام برسانید؟ همچنین عوامل مربوط به زمان و مکان نیز باید مورد توجه و دقت قرار گیرند. آیا عملیات دیده‌بانی مربوط به چهار روز و یا چهار ماه خواهد بود؟ آیا تمامی کشور قرار است تحت پوشش این طرح باشند و یا به بررسی تنها چند بخش منتخب بسنده خواهد شد؟ با پاسخگوئی به این قبیل پرسش‌ها به تدریج به تصویری از تعداد نیروی انسانی که برای استخدام مورد نیاز هستند، دست خواهید یافت. دست آخر این که، هنگام شمارش نیروی انسانی مورد نیاز برای به انجام رساندن کار به یاد داشته باشید که لازم است برای داوطلبان بیشتری که قرار است جایگزین کسانی بشوند که بنا به هر علتی از جمله خستگی و یا بیماری مجبور به غیبت خواهند شد نیز برنامه ریزی‌های لازم انجام پذیرد.

انواع کسانی که لازم است مورد استخدام قرار گیرند نیز به طور مشابهی به پاسخ‌های مطرح شده نسبت به پرسش‌های مذکور در پاراگراف بالا مربوط می‌باشد. در انتخاب نیروی انسانی لازم برای تخصیص به کارهای دیده‌بانی لازم است به مهارت‌های ضروری برای پذیرش مسؤلیت در هر بخشی از کار توجه لازم شود. برای نمونه می‌توان به مهارت‌هایی از جمله: نوشتن، خواندن، صحبت به چندین زبان یا گویش محلی، آشنائی با عملیات ابتدائی لازم برای محاسبه، استفاده از تجهیزات (از جمله تلفن، رایانه، ماشین نامبر، دستگاه کپی و غیره) و رانندگی اشاره نمود. همچنین ضروری است به تمامی ملزومات فیزیکی برای انجام کار نیز توجه نمایند. آیا افراد مشغول به کار لازم است قدرت شنوائی و بینائی کافی داشته باشند؟ آیا نیروی انسانی لازم برای انجام کار نیازمند پیاده روی‌های طولانی و یا ایستادن برای مدت زیاد روی پای خود هستند؟

ممکن است به این نتیجه برسید که بهره‌گیری از خدمات نیروی

جهت تلاش‌های تعریف شده‌تان به شما پیوندند؟
سازمان‌های که سابق بر نیاز به عملیات دیده‌بانی وجود داشته‌اند، ساده‌ترین منبع برای یافتن و در استخدام در آوردن نیروی‌های انسانی را پیشنهاد می‌نمایند. گروه‌هایی با تمایلات مذهبی، انجمن‌های تجاری، سازمان‌های دانشجویی و حقوق بشر و کلوب‌های اجتماعی مثال‌های مرسوم در این زمینه هستند. (شکل ۱۱ را ببینید).

همچنین امکان این وجود دارد که شما بتوانید داوطلبان خود را از میان عموم مردم انتخاب نمایید. انتخاب افراد از این منبع بسیار وقت گیر است چرا که انجام این کار نیازمند تلاش بیشتری برای توضیح پروژه برای کسانی است که نه با سازمان شما آشنائی دارند و نه با طرح پیشنهادی‌تان. با این وجود، در صورتی که در پی برنامه ریزی برای یک عملیات گسترده هستید عموم مردم تنها منبعی خواهد بود که امکان انتخاب تعداد زیادی افراد را از آن خواهید داشت.

چگونه نیروی انسانی را استخدام می‌کنید؟ چه مطالبی به آنها در مورد عملیات دیده‌بانی و فعالیت‌های برنامه ریزی شده برای متقاعد ساختن‌شان به پیوستن به سازمان‌تان و همکاری برای تکمیل تلاش‌های‌تان خواهید گفت؟

نمی‌توانید افراد داوطلب را صرفاً با درخواست به حضور‌شان در مراکز رأی‌گیری در روز انتخابات به منظور مشاهده ی وقایع نسبت به سازمان خود متعهد نموده و به کار گیرید. آماده سازی دیده‌بانان برای به انجام رساندن مسؤولیت‌هایشان در روز انتخابات نیازمند کار بنیادی دقیقی است که در مراحل استخدام آغاز می‌گردد.

لازم است برای دعوت به عمل آوردن از کسانی که ممکن است به عنوان داوطلب به کار گیرید، برای شرکت در یک جلسه ی استخدامی برنامه ریزی کنید. در حالت مربوط به سازمان‌هایی که پیش از اقدامات مربوط به دیده‌بانی وجود داشته و به فعالیت مشغول بوده‌اند، می‌توان از مدیران‌شان درخواست نموده تا اجازه‌ی مطرح شدن جلسات منظمی را بدهند یا می‌توان از کمک‌هایشان برای برگزاری جلسات ویژه بهره گرفت. در شرایطی که قرار است استخدام و بهره‌گیری نیروی انسانی از عموم مردم صورت گیرد می‌توانید تبلیغات خود را از طریق جلسات گوناگون، رسانه‌های جمعی، فرستادن و پخش اعلامیه‌های مختلف و استفاده از پخش اخبار از طریق مردم، در جامعه مطرح نمایید.

در نتیجه لازم است پیغام معنی دار و کوتاهی برای جلب نمودن نظر مردم در این رابطه تهیه شود. هنگامی که می‌خواهید افراد مختلف را استخدام نمایید پیغام شما باید شرایط زیر را دار باشد:

۱ - اهداف عملیات دیده‌بانی را تشریح نماید؛

۲ - به شرح کلی طرح عمومی که از طریق آن قرار است به

انسانی حرفه‌ای می‌تواند باعث بهبود تلاش‌های شما گردد. برای نمونه، اگر به دنبال برنامه ریزی برای دیده‌بانی عملیات قانون گذاری و یا حقوق بشر هستید، شاید لازم باشد کسانی را با آموزش‌های حقوقی استخدام نمایید؛ اگر در حال نظارت بر مبارزات انتخاباتی در موارد مربوط به مسائل مالی هستید، به استخدام حسابداران و یا افراد مطلع نسبت به مسائل مالی در تیم خود نیاز خواهید داشت؛ و نهایتاً اگر به منظور شمارش و نمایش آراء، در حال جمع آوری داده‌ها از یک بانک اطلاعاتی کامپیوتری هستید، حضور متخصصان امور رایانه‌ای و آمار دانان در تیم شما بسیار سودمند خواهد بود.

چنین متخصصانی همچنان می‌توانند عملیات مربوط به سازمان‌های دیده‌بانی را نیز اداره نمایند. آنها ممکن است برای توسعه مواد آموزشی، بایگانی منظم و صحیح مستندات برای ثبت نام سازمان، تهیه‌ی بودجه برای اجرای طرح و حسابداری هزینه‌ها نیز مناسب باشند.

چه تعدادی افراد برای انجام کارهای مربوط به عملیات دیده‌بانی در اختیار است و چه کیفیتی برای آنها در نظر گرفته می‌شود و چگونه افراد تازه به کار گرفته شده می‌توانند سرمایه‌های انسانی موجود را بهبود بخشیده و یا آنها را تکمیل سازند؟
لازم است کار را با تهیه ی سیاهه‌ای از کسانی که اشتیاق خود را برای کار در جهت تلاش‌های دیده‌بانی اعلام نموده‌اند و همچنین مهارت‌ها، تخصص و تجارب‌ی که برای انجام این کار ارائه می‌دهند، آغاز نمایید. (تعریف شماره ۵ را ببینید).

سپس باید سیاهه تهیه شده را با سیاهه کاملی از وظایف موجود که باید تکمیل شوند مقایسه نمایید. تلاش‌های شما باید متمرکز بر استخدام کسانی باشد که امکان به انجام رساندن کارهایی را در حیطه‌ی توانائی‌های خود دارند که شما تعداد افراد مناسب و یا مهارت‌های لازم برای تکمیل‌شان را در اختیار ندارید. بنا به دستیابی به اهداف سیاسی و یا موارد مربوط به اعزام نیروهای کاری (یا موضوعات فرهنگی) لازم است نمایندگانی از هر یک از مناطق و محدودهای قومی که قرار است عملیات دیده‌بانی در آنها صورت پذیرد، انتخاب شده و استخدام گردند. به منظور دستیابی به هدف مهم‌تری که به نمایش و اثبات بیطرفی سازمان شما مربوط می‌شود، غالباً مطلوب است که در جهت تحقق این خواسته که سازمان شما تا حد امکان منصف بوده و از ترکیب متنوعی نسبت به جنسیت، قومیت، تمایلات مذهبی، مناطق جغرافیائی و نزدیکی‌های سابق سیاسی برخوردار است، تلاش‌های لازم صورت پذیرفته و اطمینان حاصل شود.

در کجا باید دنبال نیروی انسانی گشت که برای همکاری در

تعریف ۵

سیاهه

سیاهه یا موجودی مطابق تعریف، فهرستی طبقه بندی شده یا کاتالوگی از دارائی‌های حاضر از جمله املاک، نیروی انسانی و سرمایه در اختیار می باشد. این می تواند شامل تعاریف و مشخصه‌های معینی (مانند سن، جنسیت و مهارت‌های افراد) باشد که موجودی‌های مورد بحث با آن ظرفیت‌ها در اختیار هستند. این سیاهه‌های موجودی می تواند اطلاعات دیگری از جمله این که کجا می توان به آنها دسترسی یافته و چگونه می توان با ایشان ارتباط برقرار کرد را نیز شامل شود.

شکل ۱۱

تعداد بسیار زیاد کوهنوردانی که کلپ‌های محلی مؤسسه‌ی بافه در بلغارستان را هدایت کردند، به خوبی نشان می‌دهند که چگونه یک سازمان که پیش از عملیات دیده‌بانی وجود دارد می‌تواند برای جذب داوطلبان مؤثر باشد. میروسلاو سولیوسکی، مدیر کل اجرایی بافه، در آوریل سال ۱۹۹۰ منشی اجرایی انجمن کوهنوردان بلغاری بود. سولیوسکی از بسیاری از دوستان سابق خود در این کلپ خواست تا گروه‌های بافه را در مناطق جغرافیایی خود راه اندازی نمایند. شبکه‌ی ارتباطات شخصی سولیوسکی ایجاد یک شبکه‌ی سراسری و ملی را میسر ساخت که به بافه افراد زیادی را با توانمندی‌های ثابت شده‌ی سازمانی و علاقه و درک نسبت به انجام کارهای گروهی به بافه آورد.

اهداف خود دست یابید بپردازد؛

۳- فعالیت‌هایی را که برای انجام‌شان به داوطلب نیاز دارید مشخص نموده و چگونگی دستیابی به اهداف تعیین شده‌ی طرح عملیاتی از طریق آن فعالیت‌ها را تشریح نمائید؛

۴- وظایف و مسئولیت‌های مربوط به شرایط استخدامی را تعریف کنید؛

۵- از مخاطبان خود بخواهید که برای یاری به انجام تلاش‌ها تا به شما بپیوندند. (شکل ۱۲ را ببینید).

اهمیت درخواست از هر یک از داوطلبان برای دعوت دیگران برای همکاری را بیاد داشته باشید. هر یک از آنها دارای خانواده، دوستان، هم کلاسی، هم دانشگاهی و یا همکارانی هستند. در فیلیپین، نامفرل جمعیت ۵۰۰۰۰۰ از داوطلبان خود را با ارائه‌ی این پیشنهاد که هر داوطلب می‌تواند دست کم پنج نفر دیگر را برای همکاری استخدام نماید، توسعه داد.

به منظور دستیابی به جلسات استخدامی موفق لازم است رویکردهای متعددی در ارائه‌ی شما ملحوظ شده باشد. نخست این که تلاش کنید تا اهداف مربوط به تلاش‌های دیده‌بانی خود را به نحوی توضیح دهید که تمامی اعضای شرکت کننده در جلسه و به عبارت دیگر مخاطبان‌تان به درک این مطلب نائل آیند که چگونه و چرا دستیابی به چنین اهدافی به زندگی‌شان ارتباط پیدا می‌کند - به این ترتیب ارائه‌ی مطالب خود را به سطحی خصوصی ببرید.

دوم این که به داوطلبان احتمالی آینده‌ی خود توضیح دهید که دیده‌بانی انتخابات راهی است که از طریق آن هر شخصی می‌تواند به طور مستقیم در سیاست‌های مردمسالارانه و اداره‌ی حکومت کشور خود مشارکت داشته باشد. سوم این که با توجه به این واقعیت که شما انتظار دارید مردم در مقابل پولی ناچیز و در برخی موارد به صورت رایگان وقت و انرژی خود را در اختیار تلاش‌های دیده‌بانی‌تان بگذارند، سعی کنید با در نظر گرفتن ملاحظات ارائه‌ی خود را جذاب و لذت بخش نمائید. به عنوان نمونه، سازمان‌های نظارت غالباً تفریحات گوناگون از جمله رقص، موسیقی و غذا و یا همچنین تجارب لذت بخش اجتماعی دیگری را به عنوان مزیت‌های دیگری به داوطلبان خود نوید می‌دهند.

چهارم این که اطمینان حاصل نمائید که توقعات داوطلبان احتمالی شما در آینده با واقعیت آنچه در آینده از آنها درخواست شده و یا آنچه در ازای خدمات‌شان از طرف شما به ایشان ارائه خواهد شد، تطابق دارد. یک درک موفق میان شما و داوطلبان‌تان نیازمند آن است که شما بتوانید به طور صاف و صادقانه با دیده‌بانان احتمالی آینده‌ی طرح‌تان به گفتگو نشست و شریکی را که برای مشارکت از آنها انتظار می‌رود با ایشان مطرح نمائید. به داوطلبان خود بگوئید که چه انتظاراتی می‌تواند از شما در ارتباط

با دستور العمل‌ها، نظارت‌های درون سازمانی و تخصیص وظایف، همچنین در مورد انتظار از پرداخت دستمزد، غذا، حمل و نقل و سایر هزینه‌های مربوطه داشته باشند.

همچنین با آنان در مورد انتظارات خودتان درباره‌ی نیروهای انسانی در اختیار و اهمیت هر داوطلب برای تمامی طرح مورد بحث، صادق باشید. به آنها بگوئید که عملیات دیده‌بانی یک تلاش گروهی بوده و نیازمند یک تعهد جدی می‌باشد. اطمینان حاصل کنید که تمامی داوطلبان‌تان در مورد قوانین‌تان برای حضور در جلسات، آموزش، نحوه‌ی پوشیدن لباس، اقدامات بیطرفانه، التزام به قوانین انتخاباتی و مسائل دیگری از این دست، اطلاعات کافی را دریافت می‌کنند و تشریح کنید چرا هر یک از این قوانین به تقویت عملکردی می‌پردازد که در نهایت تأثیر مثبتی روی مأموریت دیده‌بانی خواهد داشت.

دست آخر این که، به یاد داشته باشید که نباید جلسه را بدون ثبت اطلاعات، نام و نحوه‌ی تماس کسانی که برای مشارکت در

فرآیند دیده‌بانی شما از خود علاقه نشان داده‌اند به پایان برسانید. همچنین از فرصت پیش آمده برای توضیح وظایف کاری آینده‌ی داوطلبان خود استفاده نمایید. برای نمونه اعلام نمائید: "سه هفته‌ی دیگر به نخستین جلسه‌ی آموزشی ما در همان مکان و زمان برگزاری این جلسه بیایید." تمامی داوطلبان موظف‌اند که کارت اطلاعاتی را تکمیل نمایند که داده‌های آمده در زیر از طریق آن پرسش شده‌اند:

- ۱ - نام، آدرس و شماره‌ی تلفن؛
- ۲ - محل فعلی اشتغال؛
- ۳ - مهارت‌های ویژه‌شان؛
- ۴ - زمان و روزهای آزادشان برای کار؛ و
- ۵ - نام‌ها و شماره تلفن‌های سایر افرادی که ممکن است به مشارکت در این عملیات علاقه‌مند باشند.

(به نمونه‌ی درخواست اطلاعات نامفرد در پیوست شماره ۲ ی نگاه کنید).

اطلاعات جمع آوری شده توسط این کارت‌ها عموماً باید در مراکز اصلی سازمان شما مورد بررسی قرار گرفته و در صورت امکان در یک بانک داده‌های رایانه‌ای وارد گردند. احتیاط‌های لازم را به منظور جلوگیری از دسترسی به این اطلاعات از طرف کسانی که می‌خواهند مزاحم داوطلبان شده و با ترساندنشان اختلالی در فرآیند انتخاباتی ایجاد کنند، به عمل آورید.

چه رویه‌هایی را به کار خواهید گرفت تا از این که استخدام شدگان و داوطلبان تان به اعتبار و شهرت سازمان شما در مورد انجام کار با کیفیت و غیر جانبدارانه احترام گذاشته و

بر آن می‌افزایند، اطمینان حاصل کنید؟

به خاطر داشته باشید که اعتبار یکی از خاصیت‌های اساسی یک عملیات دیده‌بانی موفق به حساب می‌آید. یکی از اجزای اعتبار کیفیت می‌باشد. بهترین راه برای تضمین کیفیت در یک عملیات استخدام و آموزش نیروی انسانی توانمند است.^{۲۲} یکی دیگر از اجزای بسیار مهم در فرمول یک عملیات معتبر، اظهار فعال دربار‌ه‌ی خیر خواهانه و غیر جانبداران بودن عملیات است. حین فرآیند استخدام و به کار گیری افراد لازم است به توسعه‌ی رویه‌هایی بپردازید که به شما کمک می‌کند که اعتبار و آبروی سازمان تان در مورد بیطرفی‌اش را حفظ نمائید و درک میان داوطلبان را در مورد این که چگونه می‌توانند به کار های خود برسانند، افزایش دهید.

انجمن طرفدار مردمسالاری (پی دی ای) استفاده‌ی کارائی از رسانه‌های جمعی برای استخدام داوطلبان برای دفاتر محلی، پیش از انتخابات سال ۱۹۹۲ رومانی، نمود. پی دی ای از طرف ایستگاه تلویزیونی برای مخابره‌ی یک تبلیغ در مورد آموزش مدنی، به

موافقتی دست یافت. تم اصلی این تبلیغ بر این ایده استوار بود که "رومانی به شما نیاز دارد!" این تبلیغ به صحنه گذاشتن بر اهمیت انتخابات در راه و نیاز شهروندان برای درگیر شدن در فرآیند دیده‌بانی آن، پرداخت. در این تبلیغ تلویزیونی، داوطلبان پی دی ای در حال انجام وظیفه‌شان نمایش داده شده و از تمامی شهروندان برای پیوستن به این تلاش دعوت به عمل آمد. پی دی ای همچنین داوطلبانی را نیز از طریق دادن آگهی در روزنامه‌ها، نصب پوستر و پخش اعلامیه استخدام نمود.

در گایانا، گروه مدنی موسوم به دیوان کمک رسانی به انتخابات (ای ای بی) از داوطلبان خود درخواست نمود تا تعهد نامه‌ی زیر را به امضا برسانند:

ضمانت نامه‌ی ناظران

انتخابات محلی ۱۹۹۴

من، دارنده‌ی امضای زیر، به این وسیله خود را نسبت به اجرای موارد زیر ملزم می‌دانم:

- ۱ - می‌پذیرم که در انتخابات محلی روز هشتم آگوست ۱۹۹۴ به عنوان ناظر بر ایستگاه اخذ رأی به نمایندگی از دیوان کمکرسانی به انتخابات خدمت دهی نمایم.
- ۲ - من نه به عنوان یک فعال سیاسی و نه عضوی از اعضای شرکت کننده در انتخابات هیچ گونه فعالیتی ندارم.
- ۳ - به یک جلسه‌ی آموزشی پیوسته و به طور کامل وظایف خود را به عنوان یک ناظر انتخاباتی می‌شناسم.
- ۴ - من وظایف خود را به صورت بیطرف و هدف گرایانه و در حد بهترین توان خودم، با پیروی از هدایت‌های دیوان کمکرسانی به انتخابات، به انجام می‌رسانم.
- ۵ - گزارشهایی که من چه به صورت شفاهی و چه کتبی ارائه خواهم داد نمایانگر دقیق آن چیزی است که با چشمان خودم شاهد آن بوده‌ام.

امضا

اسم با حروف درشت چاپی

۱ - چه کسانی برای برگزاری جلسات آموزشی در اختیار هستند؟ (برای نمونه، رهبران سازمان، یک کادر آموزش یافته از افسران ارشد، متخصصان عملیاتی، کارشناسان بین‌المللی، مسئولان منطقه‌ای و غیره)؛

۲ - چه کسانی مخاطبان این جلسات آموزشی خواهند بود؟ (مثلاً آموزش دهندگان آینده، دیده‌بانان پیش از انتخابات یا حین برگزاری، نمایندگان نظارت بر رأی‌گیری مربوط به احزاب سیاسی، مسئولان دولتی، روزنامه‌نگاران و غیره)؛

۳ - چه نوع مستندات و مواد آموزشی باید تدارک دیده شود؟ (برای نمونه، شرحی بر سازمان - مشتمل بر اهداف، تاریخ‌های مهم، نام‌ها، آدرس‌ها و شماره‌های تلفن، دستورالعمل‌های اجرایی، مکتوب، فرم‌ها و انواع چک‌لیست‌ها، قواعدی برای برگزاری، قوانین انتخاباتی، سایر وسیله‌های آموزشی از جمله نمونه‌های موارد انتخاباتی، نقشه‌ها و طرح‌های گوناگون، اسلایدهای تهیه شده برای نمایش از طریق پروژکتور، نوارهای صوتی و تصویری و غیره)؛

۴ - چه تمهیداتی برای برنامه ریزی اعزام نیرو در رابطه با اجرای یک برنامه‌ی عملیاتی درگیر بوده و چه هزینه‌هایی لازم است ملحوظ شوند؟ (برای نمونه باید به اتاق‌های ملاقات، وسائل رفت و آمد، هزینه‌های محاسبه شده‌ی روزانه، غذا، هزینه‌ی اقامت و غیره اشاره کنیم)؛

۵ - در نظر دارید چه اطلاعات، دستورالعمل‌ها یا مهارت‌هایی را منتقل نمایید؟

۶ - اعضای مخاطب شما تا چه حدی پیچیده بوده و تا چه حد با اهداف سازمان شما، فرآیندهای قانونی و اداری برای انتخابات و محدودیت‌های موجود برای کار با سازمان‌های غیرانتفاعی آشنا هستند؟

۷ - چه فرم‌هایی لازم است برای برقراری ارتباط با انواع گوناگون اطلاعات مورد استفاده قرار گیرند؟ (برای نمونه: سخنرانی‌ها، کارگاه‌های آموزشی، جلسات پرسش و پاسخ، شبیه‌سازی و نمایش)؛

۸ - چه سیستمی را برای انتقال اطلاعات آموزشی به نیروی انسانی مناسب به کار خواهید گرفت؟

سیستم آموزشی

پس از مفهوم سازی برای رویکردتان به آموزش، با چالش‌های مربوط به انتقال اطلاعات، دستورالعمل‌های آموزشی و مهارت‌های مورد نظر به نیروی انسانی خود مواجه خواهید شد.^{۲۳} اگر در پی دیده‌بانی نمودن وقایعی هستید که در سطوح محلی اتفاق می‌افتند (از جمله ثبت نام رأی‌دهندگان، شمارش آراء، و

یک گروه دیده‌بان می‌تواند با محدود کردن داوطلبان خود به افراد مشخصی از اعتبار و شهرت خود نگهداری کند. این افراد باید کسانی باشند که: از اهداف گروهی حمایت می‌کنند؛ نسبت به دیدگاه‌های رهبران و ناظران ارشد خود مطیع هستند؛ تلاش مسئولانه‌ی و عاقلانه‌ی برای تحقق وظایف و مسئولیت‌های مربوط به عضویت خود می‌نمایند. سازمان‌های دیده‌بان می‌توانند با به کارگیری روش‌های متعددی از جمله از طریق تعیین حق عضویت، به تعیین تعهد داوطلبان‌شان نسبت به قواعد و مقررات انتخاباتی بپردازند. به منظور حفظ سازمانی خود و یا دست‌کم تضمین کردن سطح مشخصی از تعهدات داوطلبان، می‌توان از ایشان درخواست نمود تا تعهدنامه‌ی را که مطابق آن مشارکت‌کننده ضمانت می‌دهد که تمامی فعالیت‌های دیده‌بانی‌اش را به نحوی غیر جانبدارانه در طول برگزاری انتخابات به انجام برساند، امضا نمایند. (شکل ۱۳ را ببینید).

با آموزش نیروی انسانی به منظور تقویت مهارت‌های کاری‌شان و همچنین در اختیار گذاردن اطلاعات عمومی مربوط به فرآیندهای انتخاباتی، می‌توانید به ضمانت کیفیت و بیطرفی عملیات دیده‌بانی‌تان کمک کنید.

بیشتر نیروی انسانی در اختیار برای کار، تنها پس از به تکمیل رساندن یک برنامه‌ی آموزشی است که نقش واقعی خود را در تلاش‌های دیده‌بانی‌شان می‌یابند. در نتیجه، لازم است ملاحظاتی بسیار دقیقی برای طراحی برنامه‌های آموزشی که نقش کلی عملیات دیده‌بانی را شکل می‌دهند، صورت پذیرد. علاوه بر نقشی که این قبیل برنامه‌ها در تهیه و تدارک دستورالعمل‌های اجرایی برای دیده‌بانان آینده بازی می‌کنند، برگزاری مجموعه‌ای از برنامه‌های آموزشی منظم به عموم مردم این پیغام را می‌رساند که گروه مذکور بسیار سازماندهی شده بوده و رویکرد سیستماتیک و ساخت یافته‌ای به سمت آرمان خود دارد. این امر همچنین برای نیروی انسانی امکان ملاقات با مشارکت‌کنندگان دیگر این طرح و تشویق احساس اشتیاق، تعهد و احساس مشترک وابستگی اخلاقی به طرح دیده‌بانی را می‌دهد.

برنامه‌های آموزشی برای دیده‌بانان احتمالی در آینده در وسعت، دامنه، شدت و دوران خود از گوناگونی و تنوع برخوردار می‌باشند. هنگام سازماندهی یک برنامه‌ی آموزشی لازم است پرسش‌های کلیدی زیر مورد بازبینی و توجه قرار گیرند:

۲۳. همچنین برای اطلاعات بیشتر در زمینه‌ی آموزش نیروی انسانی به زیربخش‌های ب، یک طرح عمومی، زیربخش خ، استخدام نیروی انسانی، و زیربخش ز، تدارک اعزام نیرو نگاه کنید.

آموزش ۱۰ نفر دیگر نماید، به ۱۰۰ نفر از افراد آموزش دیده دست خواهیم یافت که می‌توانند فرآیند را به ۱۰۰۰ نفر و همین‌طور الی آخر ادامه دهند.

این سیستم برای ارتباط شخصی نیازمند حمل و نقل است. به منظور نشر اطلاعات آموزشی در سراسر کشور، شما لازم است یا مخاطبان محلی را به آموزش دهندگان برسانید و یا آموزش دهندگان را نزدیک مخاطبان محلی ببرید. سیستم پیشین اشخاص گوناگونی را از مناطق بیرونی یا شهرها جمع‌آوری نموده و به مناطق مرکزی می‌آورد (برای نمونه از پایتخت و سایر شهرهای مهم) تا به این ترتیب، بتوانند پس از گذراندن دوره‌ی آموزشی به شهرهای خود بازگشته و آموزش‌های به دست آمده را به دیگران منتقل سازند. آموزش یافتگان تازه پس از آن همین فرآیند را برای کسانی که از شهرهای کوچک‌تر و یا ده‌های اطراف در شهرشان گرد آمده‌اند، تکرار می‌نمایند. افراد شهرهای کوچک و ده‌های منطقه‌ای نیز همان تعلیم را به منازل خود برده و ساختار کلی‌شان را آموزش می‌دهند.

رویکرد غیر مرکزی به شما یاری می‌دهد که با کمینده‌ی منابع اعزام نیروی انسانی و سازمانی، تشکیلات سازمانی بزرگی را به سرعت تشکیل دهید. با این وجود، از آن جایی که نظارت مستقیم شما به شدت از فرآیند آموزش انجام شده در خارج از پایتخت غایب است، باید بدانید که کنترل کمتری روی آموزش غیر مرکزی و این که چه کسانی آموزش داده شده‌اند و این که با چه هم‌خوانی مطالب را آموخته‌اند، خواهید داشت.

سیستم دومی که در آن گروهی از آموزش دهندگان به مناطق در برگیرنده‌ی مخاطبانی اعزام شده که آموزش‌های دریافت نموده را در همان مناطق به افراد دیگر در خانه و خانواده‌ی خود منتقل می‌نمایند نیز نوع دیگری از همان رویکرد مشروح در بالا می‌باشد. این سیستم به حفظ کیفیت و هم‌خوانی در آموزش از یک سطح به سطح دیگر کمک می‌نماید. این روش همچنان ممکن است مقداری از هزینه‌ها را نیز با توجه به کمینده کردن تعداد کسانی که باید به گروه‌های آموزشی منتقل شوند، صرفه‌جویی نماید. یکی از چالش‌های محتمل برای این رویکرد پیدا کردن تعداد کافی آموزش دهنده است که برای این کار مناسب بوده و امکان و توان مسافرت به اقصا نقاط کشور را برای مدت زمانی قابل توجه داشته باشند.

در حالت دیگری، می‌توان از گروه‌های سیار به عنوان جایگزینی برای سیستم آموزش آموزش دهندگان استفاده نمود. تحت چنین طرحی، تیم‌های ویژه‌ای برای انجام چرخش به وسیله‌ی سفر کردن از مکانهای مرکزی برای اجرای برنامه‌های آموزشی محلی تخصیص داده می‌شوند که نهایتاً پس از انجام مأموریت‌شان به

گزارش‌های مربوط به ارباب و تهدید رأی دهندگان)، احتمالاً مجبور خواهید بود که ناظران مورد نظر خود را در سطوح محلی آموزش دهید. تشریح پیشنهاد شده در این جا، به طور اصولی به آموزشی که در پی دستیابی به سطوح محلی است اعمال می‌شود. عوامل بسیار مهم در انتخاب شامل مواردی از این قبیل می‌شود که چه مدت زمان و چه نوعی از منابع مالی، آموزش دهندگان، ارتباطات و امکانات حمل و نقل برای به انجام رساندن این طرح و تلاش دیده‌بانی در اختیار دارید. در شدیدترین حالت خود ممکن است شما زمان و امکانات لازم برای دنبال نمودن یک رویکرد زیر ساختی و "از پائین به بالا" را داشته باشید که در آن هر یک از اعضا آموزش‌های شخصی لازم را در محلی‌ترین سطح خود دریافت می‌کنند. این رویکرد دارای این مزیت است که به آموزش دهندگان این اجازه را می‌دهد که به پخش مطالب و مواد آموزش لازم بپردازند، کمک‌های تصویری را به کار گرفته و شبیه‌سازی‌های لازم را به اجرا در آورند. این امر همچنان برای اعضای مخاطب نیز شرايطی را فراهم می‌آورد که فرصت مطرح نمودن پرسش‌های‌شان را به طور مستقیم از آموزش دهندگان خود داشته باشند. در یک حالت افراطی دیگر، ممکن است به آموزش غیر مستقیم محدود باشید. متوسل شدن به رسانه‌های جمعی و استفاده از رادیو و روزنامه‌ها، یکی از مثال‌های این آموزش غیر مستقیم است. در حالی که این روش به شما امکان دسترسی به دامنه‌ی وسیعی از افراد را در مدت زمانی کوتاهی می‌دهد، به طور قابل ملاحظه‌ای استفاده‌های یاری دهنده‌ی دستور العمل‌ها و انتقال پرسش‌ها را محدود می‌نماید.

سازمان‌های دیده‌بان به طور مرسوم ترکیب سه سیستم متعاقب را برای کار خود اتخاذ می‌نمایند: (۱) آموزش آموزش دهندگان (سیستم هرمی)، (۲) کارگاه‌های آموزشی سیار، و (۳) روزهای آموزش ملی.

سیستم هرمی از آن جایی نام گذاری شده است که اگر در پی آن باشید که تصویری برای تشریح جریان اطلاعات از آموزش دهندگان اصلی به محلی‌ترین آموزش بینندگان (دیده‌بانان محلی) ترسیم نمائید، تصویری شبیه هرم به دست خواهید آورد. مفهوم پشت این رویکرد آن است که اگر روی تدارک اطلاعات، دستور العمل‌ها و روش‌های اجرای آموزش به گروه‌های کوچک از افراد تمرکز نمائید، آنها چنان این مطالب را یاد خواهند گرفت که می‌توانند به آموزش بینندگان دیگر نیز منتقل سازند. به صورت مؤثر، هر گروهی که دریافت کننده‌ی این آموزش‌ها می‌باشد، توانمندی تکرار آنها را خواهد یافت؛ برای نمونه، اگر ۱۰ نفر به صورت کافی آموزش داده شوند، خود خواهند توانست که به آموزش دهندگان تبدیل شوند. اگر هر یک از این افراد اقدام به

جلسات پرسش و پاسخ شرکت نمایند، یا تنها به مشاهده ی جلسات و مناظرات مشغول باشند. از طرف دیگر، موقعیت هائی هستند که در آنها مشارکت مردم از بیرون از سازمان شما ممکن است باعث مزاحمت یا ممانعت از کارهای آموزشی شما باشد. در چنین مواردی، بهتر آن است که مشارکت را تنها به اعضا و یا حمایت کنندگان محدود نمائید.

دستور کار

لازم است دستور کاری برای برنامه ی آموزشی تهیه نمائید که فرصتی برای به بحث کشیدن موضوعات زیر را فراهم آورد:

- ۱ - معرفی مشارکت کنندگان و آموزش دهندگان؛
- ۲ - معرفی سازمان دیده بان و هدف از برنامه ی آموزشی (برای نمونه، شرح گروه های دیده بان، مقررات و اهداف آن و فعالیت هائی که تا کنون انجام داده است؛ تشریح و توضیح اهداف و دستور کار برای جلسات آموزشی)؛
- ۳ - پخش دستور العمل ها و سایر مواد آموزشی؛
- ۴ - بازبینی رویه های آموزشی؛
- ۵ - بحث روی روش های دیده بانی؛
- ۶ - شبیه سازی و تمرین های گروهی مربوط به ایفای نقش؛
- ۷ - تشریح جزئیات موقعیت ها و چالش های مشخصی که دیده بانان ممکن است در طول فرآیند کاری شان با آنها مواجه شوند؛
- ۸ - جدول زمانی برای اجرای طرح عملیاتی؛ و
- ۹ - پرسش و پاسخ.

برخی از این عناوین ممکن است در پنج یا ۱۰ دقیقه قابل بحث باشند. بعضی دیگر مانند باز بینی رویه های انتخاباتی ممکن است نیازمند یک یا دو ساعت باشند. به یاد داشته باشید که برای استراحت های کوتاه میان مباحث زمانهائی را در نظر بگیرید. تجارب نشان داده اند که مخاطبان برای نگه داشتن تمرکز شان بیش از ۵۰ دقیقه پشت سر هم، صرف نظر از این که مطالب مطروحه تا چه حد جالب توجه بوده اند، مشکلاتی خواهند داشت. آن چنان که به اثبات رسیده است، شبیه سازی یکی از مشهورترین و کارآمدترین روش های برقراری ارتباط و انتقال اطلاعات درباره ی فرآیندهای انتخاباتی و دیده بانی می باشد. یک دستور کار آموزشی باید زمان لازم برای تمرین های شبیه سازی و همچنین دوره ی زمانی برای تبادل پرسش و پاسخ فراهم آورد. (شکل ۱۴ را ببینید).

مراکز اصلی باز می گردند. این آموزش دهندگان می توانند تنها عامل و منبع اطلاعات، دستور العمل ها و مهارت هائی باشند که قرار است به تمامی مخاطبان حتی در محلی ترین سطح ها منتقل شود. این الگو که بنا بر استفاده ی دائم از تجربیات آموزش دهندگان شکل گرفته است کمک می نماید تا سطح بالای کیفی آموزش ها به منظور حفظ کیفیت و هم خوانی، اطمینان حاصل شود. به علاوه، حضور آموزش دهندگان از مراکز اصلی غالباً اشتیاق محلی را دامن زده و استخدام یا جذب نیرو را تبلیغ می نماید.

رویکرد دیگری نیز به حمایت از روزهای آموزش ملی مربوط می شود که طی آنها جلسات آموزشی به طور هم زمان در سراسر کشور برگزار می گردند. با وجود این که چنین رویکردی اجزای آن را می دهد که یک رویداد بسیار با کیفیت در سطح ملی برگزار گردد، می تواند دوره ی شدیدی از فعالیت های گوناگون را نیز باعث گردد در حالی که تعداد بسیار زیادی از آموزش دهندگان باید خود آموزش داده شوند و حجم زیادی از مواد آموزشی نیز باید تولید، تهیه و توزیع شوند.

آموزش دهندگان

بسیار مهم است که آموزش دهندگانی را شناسائی نموده و تدارک ببینید که قرار است در عوض تمامی افراد نیروی انسانی عملیات دیده بانی شما را آموزش دهند. کسانی که در صحبت کردن با گروه های بزرگ مردم و انتقال دستور العمل های لازم به ایشان تجاربی دارند غالباً ایده آل ترین نامزدها می باشند. بسیاری از سازمان های دیده بانی به معلم های مدارس، اساتید دانشگاه، کلیسا و رهبران سازمان های مدنی برای خدمت دهی به آموزش دهندگان شان اتکا نموده اند.

مخاطبان

لازم است در جلسات آموزشی تان علاوه بر کسانی که قرار است استخدام شوند و همچنین کسانی که احتمال پیوستن به فعالیت های شما را دارند از سایر گروه ها دعوت به عمل آورید. به طور مشخص، با دعوت از (یا دست کم در نظر آوردن) مسؤولان دولتی، نمایندگان احزاب سیاسی، روزنامه نگاران و ناظران بین المللی در برنامه های آموزشی تان می توانید به افزایش شهرت، نمایش ساختار و طبیعت غیر جانبدارانه کارهای خود و تقویت روابط با این قبیل مؤسسات پر اهمیت بپردازید. در بسیاری از موارد، مشارکت این سازمان ها به کیفیت برنامه های شما خواهد افزود. برای نمونه، می توانید از ایشان دعوت به عمل آورید که به تشریح و تفسیر قوانین انتخاباتی و رویه های مربوطه بپردازند، در

شکل ۱۴

در توگو، گروه دیده‌بانی بومی گردس اقدام به شبیه سازی رأی گیری برای مخاطبان خود را نمود که امکان پیوستن به تیم داوطلبان را داشتند. هدف اصلی از برگزاری این شبیه سازی دادن یک ایده‌ی روشن‌تری نسبت به آن دسته از مسائلی بود که مخاطبان لازم است در روز انتخابات انتظار مواجه با آنها را داشته باشند. پیشتر از شروع عملیات، آموزش دهندگان تمامی مواد و تجهیزات لازم برای انجام کار را فراهم نموده بودند:

- فهرست ثبت نام مشتمل بود بر صفحه‌ای از کاغذ خط دار با محل مشخصی روی آن برای درج نام، آدرس و امضای مشارکت کنندگان؛

- برگه‌های رأی از قطعات سفید بریده شده از کاغذ بودند؛ سمبل‌های مربوط به سه نامزد انتخاباتی - یک خروس، یک ستاره و یک گل - به صورت دستی روی برگه‌های اخذ رأی نوشته شده بود؛

- یک صندوق اخذ رأی با استفاده از کارتنی کاغذی تهیه شده و شکافی در بالای آن برای انداختن رأی در نظر گرفته شده بود؛

- جعبه‌ای برای جوهری نمودن انگشت رأی دهندگانی که رأی خود را داده‌اند، تهیه شده بود؛

- پرده‌ای از یک پنجره به دور یک صندلی کشیده شده بود تا به این ترتیب جلوه‌ای از باجه‌ی اخذ رأی شبیه سازی گردد.

آموزش دهندگان با انتخاب پنج تن از اعضای شرکت کننده میان مخاطبان کار خود را آغاز نمودند که قرار بود به عنوان افسران ارشد انتخاباتی نقش بازی کنند. این مسؤلان رسمی پشت میزی که در گوشه‌ای از اتاق قرار داده شده بود، قرار گرفتند. نخستین مسؤلیت و وظیفه‌ی آنها برگزاری ثبت نام رأی دهندگان بود. آموزش دهندگان پس از این مرحله به انتخاب ۲۰ نفر از میان مخاطبان پرداختند تا به عنوان رأی دهندگان ثبت نام شوند. زمانی که ثبت نام تکمیل گردید دیده‌بانان خیالی از میان مخاطبان برگزیده شدند: به منظور نمایندگی هر یک از احزاب سیاسی ناظر از میان مخاطبان برگزیده شد؛ دو نماینده برای گروه‌های دیده‌بانی بومی غیر جانبدار و دو نماینده به عنوان مشابیه‌های ناظران بین‌المللی انتخاب گردیدند. دست آخر نیز یکی از مخاطبان برای اجرای نقش نیروی انتظامی برگزیده شد.

در مرحله‌ی بعد، فرآیند انتخاباتی مطابق قوانین انتخاباتی مربوطه در کنگو آغاز گردید. مسؤلان انتخاباتی تمامی مراحل این فرآیند را مورد باز بینی قرار دادند - که شامل باز کردن ایستگاه‌های اخذ رأی، عملیات مربوط به اخذ آراء، بستن ایستگاه‌های رأی گیری، حل مخاصمات و بحث و گفتگوهای احتمالی پیش آمده، شمارش آراء و اعلام نتایج می‌شوند - این درحالی بود که فهرست تمامی عملیات اجرا شده توسطشان مورد نظارت دیده‌بانان قرار می‌گرفت.

به منظور بالا بردن چالش‌های هنگام تمرین، آموزش دهندگان با همراهی برخی از رأی دهندگان و مسؤلان انتخاباتی به همدستی و توطئه پرداختند که به این ترتیب مقداری بی نظمی ایجاد شود. این بی نظمی‌ها شامل تلاش برای رأی دادن‌های متعدد، رأی دادن بدون ثبت نام، پر نمودن جعبه‌های اخذ آراء، مبادرت به انجام مبارزات انتخاباتی درون صندوق‌های اخذ رأی، و غیره می‌باشند. به نظارت دهندگان و مسؤلان انتخاباتی آموزش داده شده بود که چگونه به دنبال کشف مشکلات بوده و هر گونه شکایتی را ثبت و ضبط نمایند. حین اجرای این فرآیند شبیه سازی، مخاطبان به مطرح نمودن پرسشهایی که به ذهن‌شان می‌رسید، تشویق می‌شدند.

مورد نظر به دست خواهند آمد، یاری رسانده و آماده می‌سازد. از طرف دیگر داوطلبان از وجود یک منبع مکتوب که پس از به اتمام رسیدن جلسه‌ی آموزشی، می‌تواند دوباره خوانی شده و مورد مشورت قرار گیرد، بهره‌ی فراوان می‌برند.

دستور العملی که به صورتی دقیق و آشکار نوشته شده است، نقش، وظایف و مسؤلیت‌های دیده‌بانان انتخاباتی را به خوبی مشخص می‌نماید. یک دستور العمل خوب باید به سهولت قابل خواندن بوده و به خوانندگان خود این اجازه را بدهد که به سرعت اطلاعات مربوط به یک عنوان و مبحث مشخص را بیابند. تصاویر، نمودارها و نمایش‌های تشریحی از تجارب سایرین فهم و درک از متن مورد نظر را ساده‌تر می‌نماید.

دستور العمل اجرایی

در صورت امکان لازم است به منظور تقویت اطلاعات انتقال یافته در طول برنامه‌ی آموزشی یک دستور العمل اجرایی برای آموزش (یا یک کتاب راهنما) توسط سازمان شما تهیه شود. تهیه‌ی چنین کتاب راهنما و یا مجموعه دستور العمل‌هایی هم به سازمان شما و هم به داوطلبان عملیات دیده‌بانی کمک خواهد نمود. عمل نوشتن و گرد آوری یا تهیه‌ی چنین مستنداتی، سازمان را برای تصفیه‌ی مجدد اهداف و توسعه‌ی طرحی که از طریق آن اهداف

را ببینید).

اگر عملیات دیده‌بانی شما از این نیز پیچیده‌تر شد یا در صورتی که گروه‌های گوناگونی برای به انجام رساندن عملیات بسیار ویژه‌ای تخصیص داده می‌شوند، لازم است دستور العمل‌های اجرایی که به صورت ویژه برای برقراری ارتباطات‌های خاصی طراحی شده‌اند، تدارک دیده شوند. عناوین بالقوه برای چنین دستور العمل‌های خاص موارد زیر می‌شوند:

۱ - نظارت بر دوران پیش از مبارزات انتخاباتی (برای نمونه می‌توان به اصلاحات انتخاباتی، ثبت نام رأی دهندگان، ثبت نام احزاب سیاسی، عملیات اعلام نامزدی برای رقبای انتخاباتی، محدوده بندی بخش‌های گوناگون انتخاباتی و مواردی از این دست اشاره نمود)؛

۲ - نظارت بر دوران مبارزات انتخاباتی (که از آن جمله می‌توان به پوشش خبری رسانه‌های گروهی، تهدیدها و ارباب عمومی، آموزش دهی به رأی دهندگان، فعالیت‌های احزاب سیاسی، بودجه بندی و تأمین مالی مبارزات انتخاباتی، بیطرفی مسئولان انتخاباتی و غیره اشاره کرد)؛

۳ - دیده‌بانی آمادگی مجریان اداری انتخابات؛

۴ - دیده‌بانی رأی‌گیری و شمارش آرا؛

۵ - برگزاری یک روش اعلام و شمارش آرا به صورت موازی؛ و

۶ - نظارت بر فرآیند مربوط به شکایت‌های انتخاباتی.

لازم است زمان مورد نیاز برای تهیه‌ی دستور العمل‌های اجرایی آموزشی شامل نوشتن، چاپ و نشر آنها، از همان بدو کار به دقت مورد محاسبه قرار گیرند. همواره تمایلی برای ساده‌انگاری این عمل و دست کم گرفتن زمان لازم برای تکمیل آن وجود دارد که ممکن است باعث ایجاد توقف و تأخیر در فرآیند آموزشی شده و کل فرآیند دیده‌بانی را تحت الشعاع قرار دهد. برای هر رویداد مشخصی لازم است بودجه‌ی شما ملاحظات لازم را برای چاپ و پخش دستور العمل‌ها را به تمامی ناظران در نظر گرفته باشد تا به این ترتیب مشارکت کنندگان چنین طرحی بتوانند آنرا برای مراجعات آینده خود از طریق تخصیص‌های دیده‌بانی‌شان، نگه دارند.

دقت مطالب مکتوب در یک دستور العمل آموزشی می‌تواند با توجه به محیط منحصر به فرد هر انتخابات مشخصی و همچنین تمرکز فعالیت‌های دیده‌بانی سازمان شما در این رابطه متفاوت باشد. بیشتر سازمان‌های دیده‌بانی بومی به تولید دستور العمل‌هایی دست می‌زنند که برخی یا تمامی اطلاعات پایه‌ی زیر را شامل می‌شوند:

۱ - یک مقدمه که به طور خلاصه به تشریح شکل‌گیری سازمان و اهداف پایه‌ای آن می‌پردازد؛

۲ - یک چشم‌انداز دقیق تاریخی که اهمیت رویداد‌های انتخاباتی در راه آینده را توضیح می‌دهد؛

۳ - یک بازبینی کوتاه روی تحول تلاش‌های بیطرف دیده‌بانی انتخاباتی که قرار است به خوانندگان و در واقع ناظران انتخاباتی این واقعیت را گوشزد نماید که کار مقابل چشم‌شان غیر ممکن نبوده و توسط سازمان‌های دیگری به انجام رسیده است (نمونه‌هایی در این رابطه می‌تواند از بخش دوم کتاب راهنمای حاضر که به تشریح این گروه‌ها می‌پردازد، بر داشته شود)؛

۴ - تصویری از قوانین و مقررات انتخاباتی که مشتمل بر تشریحی از مسئولیت‌های مربوط به مسئولان رسمی انتخابات‌های گوناگون، فرآیندهای انتخاباتی و ساز و کارهای مربوط به ثبت و ضبط شکایت‌ها می‌باشد (نمونه‌هایی از این گونه موارد غالباً به وسیله‌ی کمیسیون‌های مرکزی انتخابات به چاپ رسیده و می‌توانند مجدداً نشر یافته، کپی شوند و در قالب مناسب نوشته‌های سازمانی شما قرار گیرند)؛

۵ - مقررات برگزاری برای ناظران که به تشریح دستور العمل‌ها برای رفتارهای قابل‌پذیرش می‌پردازند؛ و

۶ - تشریحی از فعالیت‌های انجام گرفته پیش از انتخابات و در حین برگزاری آن و جزئیات مشمول به خدمت دهی به عنوان یک دیده‌بان انتخاباتی که شامل موارد زیر می‌شوند:

الف - چه زمانی باید به حوزه‌ی انتخاباتی تعیین شده بیایند؛

ب - هنگام رسیدن با چه کسانی وارد صحبت شوند؛

پ - در هنگام بروز مشکلات چه اقداماتی انجام دهند؛ و

ت - به چه نهادهایی باید گزارش‌های مکتوب و شفاهی خود را بدهند.

به علاوه، دستور العمل‌های اجرایی آموزشی باید شامل چک لیست‌های مشخص طراحی شده یا سایر فرم‌هایی باشد که مطابق آنها دیده‌بانان مشاهدات خود را به همراه توضیحی بر چگونگی تکمیل نمودن صحیح فرم‌ها، ثبت می‌نمایند. (پیوست شماره‌ی ۳

اطلاعات عمومی

لازم است سازمان شما در طرح عمومی مربوط به دیده‌بانی خود، بخش‌هایی را به تهیه و تدارک اطلاعات درباره‌ی تلاش‌های دیده‌بانی به عموم، رسانه‌های خبری و همچنین اعضای داخلی

یابی‌ها و یا توصیه‌ها.

تمامی اطلاعاتی که از فعالیتهای سازمان دیده‌بانی شما به بیرون منتقل می‌شود باید به دقت و هم خوانی بازتاب کننده ای از فعالیت‌ها و آرمانهای گروهی شما باشد. به همین دلیل، بسیار مهم است که تمامی ارتباطات اساسی شما دستور العمل‌های اجرایی آموزش گرفته تا گزارش‌های خبری، توسط دفتر اطلاعات عمومی و با کمک سایر اعضای مربوطه در عملیات دیده‌بانی شما، صورت بندی شده و مورد باز بینی قرار گیرند.

همچنین سایر اعضای سازمان شما نیز باید به درستی موازین صداقت کاری لازم را در صحبت با وابستگان مطبوعاتی به کار ببندند. به منظور جلوگیری از ارسال پیام‌های نا درست و یا ارزیابی‌های خام، بیشتر سازمان‌های دیده‌بان به افراد دیگری به جز افسران اطلاعات عمومی و یا سایر افرادی که اختیار انجام چنین کاری را دارند، اجازه‌ی صحبت از طریق رسانه‌های جمعی را نمی‌دهد. در راستای همین نگرانی، لازم است نسبت به توسعه و پخش راهنماهای اجرایی به تمامی اعضای سازمان در رابطه با رسانه‌های خبری و آموزش روشی که لازم است برای مواجهه با آنها و یا سایر پرسش‌های مطروحه‌ی مستقیم از طرف مردم به دفتر اطلاعات عمومی اتخاذ شود، اقدامات لازم به عمل آید.

پس از آن که پیام مورد نظر و همچنین راهبردهای سازمانی توسعه یافتند، این وظیفه‌ی دائمی دفتر اطلاعات عمومی است که اطلاعات را درون و بیرون سازمان شما منتقل نمایند. این مسؤلیت از زمانی که سازمان شما برای نخستین بار موجودیت خود را اعلام نموده و قصدش را برای دیده‌بانی انتخابات مطرح می‌کند، آغاز شده و تا زمانی که تمامی دست یافته‌های اش گزارش شده و پرسش‌های مطرح شده پاسخ داده شوند، ادامه می‌یابد.

کانال‌های ارتباطی

سازمان شما می‌تواند از طریق سه کانال اصلی با سایرین ارتباط برقرار نماید: (۱) ارتباطات مستقیم شخصی، (۲) نشریات، و (۳) رسانه‌های جمعی.

ارتباطات مستقیم شخصی

تمامی اوقاتی که سعی در برقرار نمودن ارتباط با افراد می‌نمائید، در حال بر گزیدن کانالی هستید که به آن ارتباطات مستقیم شخصی می‌گویند. نشست‌ها و جلسات خصوصی، مکالمات تلفنی، تبلیغات انتخاباتی عمومی، کنفرانس‌ها و مصاحبه‌های گوناگون هر یک انواع مختلف ارتباطات شخصی را تشکیل می‌دهند.

سازمان دیده‌بانی خودتان، اختصاص دهد. یک راهکار اطلاع رسانی عمومی که به درستی طراحی شده و به عرصه‌ی اجرا در آید، تعیین کننده‌ی آن خواهد بود که آیا داوطلبان کافی را برای اجرای عملیات خود به استخدام نموده و آموزش داده‌اید و این که آیا پیغام شما به گوش عموم رسیده و این که آیا توسط آنها درک شده و برای شان تأثیر گذار بوده است یا نه. در نتیجه، بایستی پیام‌آموزید که به صورت کارآمدی از واژگان، نحوه‌ی نگارش، تبلیغات، داستانهای خبری، مصاحبه‌ها، ملاقات‌ها و سایر کانال‌های ارتباطی استفاده نمائید.

مدیریت اطلاعات عمومی یکی از دشوارترین وظایف مربوط به برگزاری عملیات دیده‌بانی است. بنا بر این لازم است یک یا چندین مسئول اطلاعات عمومی یا مسئول مطبوعاتی برای تکمیل نیازهای مربوط به اطلاع رسانی عمومی‌تان تعیین نموده و تخصیص دهید. افرادی که تجارب روزنامه نگاری و یا ویراستاری داشته و ظرفیت انتقال پیغام را نیز دارا هستند، نامزدهای ایده آلی برای تصدی چنین مشاغلی خواهند بود. داشتن تجربی در تولید و ایجاد کارهای هنری، طراحی متون و نقاشی نیز بسیار مفید خواهد بود. همچنین بسیار مهم است که مسئولان اطلاعات عمومی شما نیز توانایی حضور در مقابل دوربین تلویزیون، میکروفن رادیو و یا تعداد زیادی از مخاطبان را به صورت شایسته و مسلطی داشته باشند.

دفتر اطلاعات عمومی مسؤلیت‌های متعددی دارد. نخستین مسؤلیت آنها کار کردن با کمیته‌ی راهبران و رئیس گروه برای شناسایی نیازها و اولویت‌های ارتباطاتی است. سپس در ارتباط با توسعه‌ی طرح کلی، دفتر اطلاعات عمومی باید به طراحی راهبردی برای دستیابی به این نیازها بپردازد. اجزای لازم برای یک برنامه‌ی راهبردی خوب شامل شناسایی انواع ارتباطات (از جمله آموزشی یا تشویق کننده)، مخاطبان مورد نظر و روش برقراری ارتباطات به نحوی که به شایستگی اهداف شما را تأمین نماید، است.

دفتر اطلاعات عمومی همچنین مسؤل توسعه‌ی پیام‌های مشخصی است که گروه دیده‌بان شما قصد انتقال آنها را به نهادهای برون سازمانی دارد. این پیام‌ها باید مشخصه‌های زیر را برای سازمان شما دنبال کنند:

- ۱ - استخدام و آموزش داوطلبان؛
- ۲ - آگاهی دادن به عموم و افسران انتخاباتی در باره‌ی روش‌ها و فعالیت‌های پیشنهادی؛
- ۳ - پاسخگویی به پرسش‌ها و احیاناً اتهامات که علیه سازمان شما وجود دارد؛ و
- ۴ - تهیه‌ی گزارش درباره‌ی فعالیت‌ها، دست یافته‌ها، ارزش

خوانندگان‌اش قرار دهد. بسیاری از سازمان‌های دیده بان با پیوستن متن‌های تهیه شده و یا جای دادن‌شان درون سایر مواد مکتوب تهیه شده از جمله درخواستنامه‌های تهیه‌ی بودجه، دستورالعمل‌های اجرایی آموزشی، مطالب مطبوعاتی و سایر گزارشها، به تکرار آنها به انواع مختلف روش‌ها می‌پردازند.

توجه ویژه‌ای باید روی عمل تهیه‌ی گزارشهای مکتوب معطوف گردد. سازمان‌های دیده‌بانی در سراسر دنیا انواع گوناگونی از گزارشها را تهیه نموده‌اند که از آن جمله می‌توان به مواردی از قبیل: تحلیل‌های قوانین انتخاباتی، پیشنهاداتی برای اصلاح سیستم انتخابات، ارزش‌یابی‌های پیش از انتخابات، مطالعات مربوط به منصف بودن رسانه‌های جمعی، گزارش‌های پس از انتخابات (مقدماتی و پیشرفته)، همچنین گزارشهای جامع درباره‌ی تمامی مراحل فرآیند انتخاباتی، اشاره نمود.

ارائه‌ی گزارشهایی درباره‌ی اطلاعاتی که گرد آوری نموده‌اید مکتوبات عمومی هستند که از آنها اعتبار سازمانی شما ارزیابی شده و راجع به مشروعیت انتخابات تصمیم‌گیری می‌شود. این گزارشها شامل پاسخهایی به پرسش‌های مطرحه در مورد اهداف، روش‌های اجرایی، نحوه‌ی اجرا، بیطرفی، دست‌یافته‌های سازمانی، نتایج به دست آمده و توصیه‌های سازمانی می‌شود. اطلاعاتی که منتقل می‌نمائید، همچنین شیوه‌ای که برای این انتقال بر می‌گزینید، در ابعاد بزرگ، تأثیر سازمانی شما را تعیین می‌نماید. همچنین گزارشهایی که می‌نویسید و در سطح کشور پخش می‌نمائید نیز منبع ارزشمندی از اطلاعات برای نسل‌های آینده که شاهد فرآیندهای دیده‌بانی انتخابات‌های دیگر در کشورتان، خواهند بود. دست آخر این که گزارشهای مورد نظر شواهد ملموسی از فعالیت‌های سازمان دیده‌بانی شما تدارک دیده و ممکن است به موفقیت‌های شما برای جذب منابع مادی و به کارگیری داوطلبان در آینده کمک نماید.^{۲۵}

این که برخی از سازمان‌های تازه تأسیس شده به نشر اطلاعات مربوط به خود عادت ننموده و یا از آن هراسان هستند، ارزش چندانی ندارد. در نتیجه، ممکن است مطرح نمودن و مرور کردن بعضی از پرسش‌های مشخص حین برگزاری جلسات برنامه‌ریزی شما، عاقلانه باشد. برای نمونه، باید تعیین نمائید که چه رویکردی باید برای تهیه‌ی گزارشهای مکتوب اتخاذ شود و چه کسی از سازمان شما مسؤول نوشتن طرح اولیه، ویراستاری و چاپ آنها می‌باشد.

اگر درباره‌ی تهیه‌ی گزارشها تصمیم‌گیری شد، باید همچنین تعیین کنید که کی و به چه کسانی باید این گزارشها فرستاده شوند. به علاوه، باید معین شود که چه مقدار اطلاعات و روی چه موضوعاتی باید منتقل گردد. یکی از راه‌های، هر چند افراطی،

ارتباطات شخصی سبک و احساس سازمان شما و پیام مورد نظرش را انتقال می‌دهد. به توجه به طبیعت ارتباطی سریع و دوسویه‌ی این کانال ارتباطی، می‌توانید با توجه به واکنش‌های مخاطبان بر روی نکات مهم جلسه‌ی ارائه‌ی خود تأکید نموده و موارد خاصی را بهتر توضیح دهید. مهم‌تر از همه این که این کانال ارتباطی به سایر مخاطبان امکان مطرح نمودن پرسش‌های احتمالی که برای آنها پیش می‌آید، را می‌دهد.

انجام ارتباطات حضوری به ویژه در کشورهایی سودمند خواهد بود که در آنها نسبت دسترسی رسانه‌های عمومی به مردم کمتر بوده و یا عده‌ی کمتری از مردم سواد خواندن و نوشتن به اندازه‌ی کافی را دارند. درحالیکه روش ارتباطات مستقیم شخصی احتمالاً قدرتمندترین راه برای انتقال پیام‌های سازمانی هستند، کمتر از سایر روش‌های ارتباطی از جمله نشریات و یا رسانه‌های جمعی کارا به حساب می‌آید.

نشریات

بسیاری از گروه‌های دیده‌بانی، وسائل ارتباطی مربوط به نشریات از جمله پوسترها، اعلامیه‌های آموزشی، دستورالعمل‌های اجرایی و سایر گزارشهای مکتوب را برای انتقال پیام خود به کار می‌بندند. (تعریف شماره ۶ را ببینید).

نشریات ممکن است به صورت مستقل توسط سازمان شما طراحی و مکتوب شده و به سایرین تحویل داده شود. به استثنای مشکلات مربوط به چاپ واقعی و فرآیند بازسازی، نشریات برای سازمان‌های دیده‌بانی مزیت‌های عدم استفاده از کمک‌های احتمالی، برخوردها و مداخلات محتمل از بیرون و همچنین حذف سازمان‌های میانی (از جمله روزنامه، رادیو و تلویزیون)، را به ارمان می‌آورند.

به عنوان نخستین گام، مسئول اطلاعات عمومی لازم است اقدام به تهیه‌ی موادی نماید که به تشریح اطلاعات ابتدائی و اساسی نسبت به سازمان شما می‌پردازد. چنین موادی غالباً به شکل مکتوب (با عناوینی مانند بروشور، رساله و اعلامیه) و در حدود ۱۰ صفحه تهیه می‌شوند که می‌تواند از طریق پست و یا به صورت دستی توزیع گردند.^{۲۴} بروشور ممکن است فواید زیادی را داشته باشد. شما می‌توانید آنها را از طریق اعلامیه‌های مطبوعاتی، پخش آنها در جلسات و یا مشمول نمودن‌شان در سایر نشریات عمومی توزیع نمائید. این مطبوعات بایستی به تشریح ریشه‌ها، اهداف و روش‌های کاری سازمان پرداخته و اطلاعات پایه درباره‌ی راهبران سازمانی، انجمن‌های وابسته، مکانهای مربوط به دفاتر، شماره‌های تلفن و سایر مواردی از این دست را در اختیار

۲۴. برای نمونه، بروشور نامفردل در پیوست شماره‌ی دو را ببینید.

۲۵. زیر بخش‌های ک - گزارشهای پس از انتخابات، ج - سرمایه‌های اجرایی عملیات، خ - استخدام نیروی انسانی و همچنین پیوست شماره‌ی ۴ را ببینید.

به منظور درک نظر کتاب راهنمای حاضر، باید به کار گیری رسانه‌های جمعی را از دو دیدگاه مورد نظر قرار دهید. اولی در بر گیرنده‌ی ارتباطاتی است که بر اساس اراده و تصمیم خود و در ادامه‌ی طرح عمومی‌تان طراحی نموده، تولید و پخش می‌کنید. دومی نیز به پوشش خبری مربوط می‌شود که می‌توان آنها را جزو آن دسته از ارتباطاتی دانست که توسط رسانه‌های جمعی و مطابق اراده، خواست و دیدگاه‌های روزنامه نگاران، خبر نگاران و ویراستاران‌شان، درباره‌ی فعالیت‌های سازمان شما تهیه شده و پخش می‌گردد.

مهمترین مزیت مربوط به ارتباطات تهیه شده توسط سازمان شما آن است که بیشترین کنترل بر روی پیام و زمان پخش آن در اختیار خودتان خواهد بود. با این وجود، دارندگان روزنامه‌ها و مراکز خبر پراکنی به ندرت اجازه‌ی استفاده از خدمات و یا تسهیلات و امکانات خود را به صورت رایگان به شما می‌دهند. در نتیجه، شایان ذکرترین مشکل مربوط به ارتباطات خود طراحی شده، هزینه‌ی بالای آن است. با این حال، اگر هنوز بر این باور هستید که هدف ارتباطات شما به هزینه‌های دستیابی اش می‌ارزد، ممکن است بخواهید فضای لازم در روزنامه و یا زمان لازم در رادیو و تلویزیون مورد نظرتان را تحت عنوان تبلیغات، بخرید. سازمان‌های دیده‌بان تحت عنوان تبلیغات چنین فرصت‌هایی را به منظور جذب داوطلبان، اعلام اخبار مربوط به جلساتی که قرار است برگزار شوند و خبر رسانی به عموم مردم درباره‌ی اقلام و یا خدمات در اختیار (از جمله مطالب آموزشی، حمایت‌های حقوقی و غیره) سازمان، از رسانه‌های جمعی خریداری می‌نمایند.

ارتباطاتی که قرار است در "حیطه‌ی منافع عمومی" بوده و یا "به نفع جامعه" باشند، گاهی اوقات اعلامیه‌های خدمات عمومی (پی اس ایز) خوانده می‌شوند. رسانه‌های جمعی در مواقعی این قبیل نشریات یا خبر پراکنی‌ها را به منظور بیان درک شان از "موضوعات عام المنفعه" (از جمله خبر رسانی به عموم) به صورت رایگان انجام می‌دهند. در شرایط دیگر، دولت یا سایر منابع برای پوشش دادن به هزینه‌ها، یارانه تعیین می‌کنند. به منظور حفظ ویژگی عام المنفعه بودن این قبیل ارتباطات بایستی به صورت اسمی به نفع تمامی عموم مردم بوده و تنها بخش مشخصی از جامعه را مورد توجه قرار ندهد. در نتیجه، پیام‌های پی اس ای باید بیطرف باشند. اعلامیه‌های خدمات عمومی غالباً به جای سیاست‌ها یا انتقادات مربوط به نامزدهای منفرد، به بحث درباره‌ی موضوعات مربوط به فرآیند انتخاباتی اختصاص داده می‌شوند. در مقوله‌های مربوط به انتخابات، اعلامیه‌های خدمات عمومی می‌توانند به عنوان ابزاری برای برگزاری آموزش رأی دهندگان

می‌تواند اتخاذ این تصمیم باشد که هیچ گونه اطلاعاتی انتقال نیابد. رویکرد دیگری می‌تواند مربوط به انتقال اطلاعات عمومی مرتبط درباره‌ی اهداف سازمانی، روش‌های به کار برده شده، نیروی انسانی، فعالیت‌های مربوط به انتخابات و برنامه‌های آینده و جلوگیری از نشر هر گونه نظر مشخص، نتیجه‌ی حاصل شده و همچنین ارزیابی‌های درون سازمانی باشد. راه سوم نیز شامل نمودن تمامی این اجزا و اعمال تأکید فراوانی بر روی دست یافته‌ها، ارزیابی‌ها و توصیه‌های سازمانی است.

رسانه‌های جمعی

رسانه‌های جمعی اشاره به مطبوعات چاپی (روزنامه‌ها) و رسانه‌های الکترونیکی (رادیو و تلویزیون) دارد.^{۲۶} جذاب ترین خاصیت رسانه‌های جمعی ظرفیت‌شان برای دستیابی سریع به برد وسیعی از مخاطبان می‌باشد. این خاصیت در زمانی که اشاره به استفاده از رادیو و تا حدی نیز تلویزیون می‌شود، بسیار با رزتر و فراگیرتر خواهد بود چرا که این رسانه‌ها کمتر دچار مشکلات مربوط به بی سوادگی، بعد مسافت و بدی جاده‌ها می‌باشند. از سوی دیگر رسانه‌های جمعی مشکلات و مسائل مربوط به خود را نیز دارا هستند. جز در برخی موارد استثنائی (که در زیر به آنها پرداخته خواهد شد) استفاده از رسانه‌های جمعی بسیار گران قیمت می‌باشد. به علاوه، در برخی کشورها دسترسی به تسهیلات ارسال اطلاعات، همچنین تلویزیون و رادیو بسیار محدود است. اما منفک از این مسائل، از آن جایی که گزارش گران، ویراستاران، ناشران یا تهیه کنندگان میان شما و انتقال و نشر اطلاعات قرار می‌گیرند، امکان دخل و تصرف در زمان و نحوه‌ی پخش را از آن خود نموده و ممکن است اعتبار آن را نیز به چالش بکشند.

نشریه

واژه‌ی نشریه می‌تواند برای اشاره به مواد چاپ شده‌ای به کار رود که برای پخش آماده می‌شوند. در این زیر بخش از کتاب راهنمای حاضر، نشریات به موادی اطلاق می‌شوند که توسط منبع اطلاعاتی‌شان (که در این مورد خاص به گروه‌های دیده بانی اشاره می‌نماید) برای خبر رسانی پیامی به عموم آماده شده‌اند که معمولاً با به کار گیری وسیله‌ای میانی که در اختیار کنترل منبع مورد نظر است به انجام می‌رسد. این مفهوم با سایر منابع ارتباطی (مانند روزنامه‌ها و رادیو که در این زیر بخش در موردشان صحبت شده است) که درباره‌ی گروه‌های دیده بانی مورد نظر توسط دیگران تهیه شده و پخش می‌گردد و به عنوان عامل خارج از کنترل گروه محسوب می‌شود، متمایز خواهد بود.

۲۶. برای بحث در مورد دیده‌بانی رسانه‌های جمعی به زیر بخش ظ - رسانه‌ها، نگاه کنید.

دستیافته‌ها و تحلیل‌های متعاقب آن تدارک ببیند (از آن جمله می‌توان به ملاقات‌های مربوط به جذب نیروی انسانی، مبارزات تبلیغاتی که در آنها اصلاحات مورد بررسی قرار گرفته‌اند، فعالیت‌های دیده‌بانی انجام شده در روز انتخابات و مواردی از این قبیل اشاره نمود). با این وجود، پیش از بیرون فرستادن اعلام مطبوعاتی سازمان شما باید تعدادی از عوامل مؤثری را که شانس پوشش خبری آن را بالا می‌برد، در نظر گیرند.^{۲۷} این عوامل شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - یک فهرست مطبوعاتی تهیه نمایید. سازمان‌های خبری را که اعلام مطبوعاتی دریافت می‌کنند و همچنین ساختاری که ترجیح می‌دهند و اطلاعاتی را که مورد نیازشان می‌باشد، شناسائی نمایید. به بررسی آدرس‌های جمع آوری شده، تلفن‌ها و نامبر و نام نیروی انسانی مرتبط شامل ویراستاران و گزارش‌گران تعیین شده که به احتمال زیاد قرار است داستان خبری شما را مورد پوشش قرار دهند، بپردازید.

۲ - تاریخ‌های تحویل هر یک از خروجی‌های رسانه‌ای که قرار است با سازمان شما همکاری نمایند را شناسائی نمایید. بسیار مهم است که این واقعیت را درک کنید که رسانه‌های عمومی و شبکه‌های خبری مطابق زمان بندی مشخص و تحت تاریخ‌های تحویل عمل می‌نمایند. برای نمونه، اگر یک روزنامه برای نشر در روز چهارشنبه به چاپ رسیده است و زمان تحویل برای دریافت مطالب تسلیم شده صبح سه شنبه می‌باشد، داستان خبری که شما در بعد از ظهر سه شنبه ارسال می‌نمائید برای رسیدن به چاپ دیر خواهد بود.

۳ - در اعلام مطبوعاتی خود، مطلبی را بگنجانید که ارزش خبری داشته باشد. اگر یک گزارشگر به دریافت اعلام‌های مطبوعاتی از طرف شما عادت کند که ارزش جلب توجه خبری را ندارند، به احتمال زیاد تمامی اعلامیه‌های مطبوعاتی آینده‌ی شما را نیز بدون آن که حتی مورد بررسی و مطالعه قرار دهد، رد خواهد نمود. همین امر در مورد خوانندگان اعلامیه‌های مطبوعاتی شما نیز صادق است.

۴ - تمام سعی خود را برای خلاصه نموده اعلامیه‌ی مطبوعاتی‌تان در یک صفحه بنمائید به نحوی که این صفحه نکات اصلی مورد نظر سازمان‌تان و یا موضوعات مطروحه و اهمیت‌شان را به خوبی خلاصه نموده و مطرح سازد.

۵ - اعلامیه‌های مطبوعاتی‌تان را با توجه به زمان مناسب تهیه نمایید. اعلامیه‌ای را بعد از یک هفته از اتفاق روی داده منتشر نکنید. رسانه‌ی خبری مورد نظر‌تان هرگز اقدام به نشر آن نخواهد نمود. به همین ترتیب، از چاپ اعلامیه‌های مطبوعاتی در زمانی بسیار زودتر از موعد رویداد مورد نظر‌تان پرهیز نمائید چرا که

روی موضوعاتی از قبیل ثبت نام، رأی دادن، حقوق و تعهدات پایه مربوط به فرآیندهای انتخاباتی و اطلاعات درباره‌ی تمامی نامزدهای انتخاباتی، به کار گرفته شوند.

همچنین ممکن است سازمان دیده‌بانی شما تصمیم به تسلیم یک نامه‌ی عمومی یا یک مقاله‌ی کوتاه برای نشر در یک روزنامه بگیرد. این قبیل ارتباطات جمعی غالباً با عنوان نامه‌هائی به ویراستاران یا مقالات اظهار نظر و یا بیان دیدگاه شناخته شده و می‌توانند به دامنه‌ی وسیعی از مخاطبان منتقل شوند. از طرف دیگر از آن جائی که هیچ اطمینان و ضمانتی به چاپ‌شان در آینده وجود ندارد، نباید به صورت انحصاری به چنین ساز و کارهائی اتکا نمود.

البته، اگر سازمان شما در جلب نظر رسانه‌های جمعی از طریق ارائه‌ی داستانی که ارزش خبری دارد موفقیتی حاصل نماید، اطلاعات مربوط به این داستان ممکن است به چاپ رسیده و از طریق ایستگاه‌های خبر پراکنی به عموم منتقل گردد. اگر چه هزینه‌های مالی اندک و ناچیزی در مورد این قبیل ارتباطات به سازمان شما تحمیل می‌گردد، متأسفانه فرصت‌های محدودی از لحاظ ارتباطات برای کنترل محتوا و یا زمان بندی پیام ارسال شده برای شما باقی می‌ماند.

دفتر اطلاعات عمومی شما لازم است تمامی تلاش‌های خود را تا حدی که پوشش خبری از طریق رسانه‌های جمعی بتوانند اثر گذار باشند، برای این کار مبذول دارد. این مسؤلیت توجه ثابتی را می‌طلبد که مشمول پاسخگوئی به پرسش‌های مطرح شده از طریق روزنامه نگاران، برگزاری مصاحبه‌های گوناگون و تشریح توجیهی فعالیت‌های سازمان شما و اطلاع رسانی به رسانه‌های عمومی درباره‌ی رویدادهای آینده سازمان دیده‌بانی‌تان خواهد بود.

اعلام مطبوعاتی

دفتر اطلاعات عمومی باید به منظور جلب توجه رسانه‌های جمعی، با صادر نمودن اعلامیه‌های مطبوعاتی آشنائی کامل داشته باشد. یک اعلام مطبوعاتی یک نوشته‌ی کوتاه (معمولاً یک صفحه‌ای) است که به تبلیغ رویدادی که می‌تواند مورد توجه عمومی خوانندگان، شنوندگان و بینندگان قرار گیرد، می‌پردازد.

اعلامیه‌های مطبوعاتی و تلفن‌های پیگیری پس از آن، در صورتی که به درستی تهیه شده و در زمان مناسبی نشر یابند، بایستی به متقاعد ساختن رسانه‌های جمعی در رساندن این مفهوم کمک نمایند که رویدادهای مورد نظر به واقع ارزش مورد بحث قرار گرفتن در اخبار را دارا هستند. در نتیجه، دفتر اطلاعات عمومی باید جزئیات کافی را در مورد فعالیت‌های سازمان شما و

۲۷. برگرفته از کتاب "انتقال دادن پیغام"، راه‌های نا برابر: گسترش مردمسالاری در آفریقای جنوبی، نوشته‌ی سی اولسن و تی کینگ، (ان دی آی، ویراستاری شده توسط پادریگ او مالی، ۱۹۹۳، کتاب‌های نامیبیای نو (پی تی وای)، فصل ۴۳)

سازمان دیده‌بانی و طرحی عمومی از گام‌های مقدماتی هستند که بسیار حائز اهمیت می‌باشند. مباحث مطروحه در موضوع تدارک اعزام نیرو (لجستیک) تمامی جنبه‌های آماده‌سازی و سپس اجرای اجزای گوناگون طرح عمومی شما را آن چنان که در گام‌های تشریح شده در زیر آمده است، مورد بررسی قرار می‌دهد. (تعریف شماره ۷ را ببینید).

نخست لازم است تخصیص افرادی را به عنوان افسران تدارک نیرو و یا دفتر تدارک اعزام نیرو، در نظر بگیرید که تمامی مسؤلیت‌های برنامه ریزی‌ها و باز بینی‌های مربوطه را بر عهده بگیرند. افرادی که در چنین دفاتری مشغول به کار هستند باید در شرایط ایده آل تجربه‌هایی در زمینه‌ی سازماندهی وقایع و رویدادهای بزرگ داشته و دانش عملی در زمینه‌های مربوط به سیستم‌های حمل و نقل و ارتباطات داشته باشند. بیشتر جنبه‌های مربوط به تدارک اعزام نیرو به کارگیری قابل توجهی از بودجه را به خود معطوف می‌دارند، در نتیجه تشویق به برقراری یک ارتباط نزدیک میان تدارکات مربوط به اعزام نیرو و بخش‌های حسابداری و دفاتر بودجه بندی می‌تواند ایده‌ی خوبی باشد. به طور مشابه، از آن جایی که اجرای هر فعالیتی هم از طرح عمومی برای دیده‌بانی ناشی شده و هم نهایتاً بر روی آن تأثیر می‌گذارد، بایستی اطمینان حاصل نمائید که دفاتر تدارک اعزام نیروی شما در جلسات مربوط به مباحثه روی موضوعات برنامه ریزی حضور یافته و هر گونه موفقیت و یا شکستی در طرح عملیاتی را از لحاظ موضوعات تدارکاتی، گزارش دهند.

لازم است سه عنصر اساسی مربوط به تدارک اعزام نیرو را که شامل: (۱) ارتباطات؛ (۲) حمل و نقل (انتقال)؛ و (۳) تمکین محل سکونت و استقرار (که مشتمل بر محل اقامت و غذا می‌شود) می‌باشند را در نظر داشته باشید. هنگامی که به توسعه یا استفاده از منابع ارتباطاتی، حمل و نقل و موضوعات استقراری خود می‌نمائید لازم است به تعیین موضوعات زیر بپردازید:

- ۱ - چه تعدادی برای هر یک از این منابع مورد نیاز می‌باشد؟
- ۲ - هزینه‌ی مربوط به تأمین این منابع چه مقدار خواهد بود؟
- ۳ - رویه‌هایی که لازم است برای تهیه و استفاده از این منابع تعقیب شوند، کدام خواهند بود؟
- ۴ - محدودیت‌های موجود برای استفاده از آنها چه هستند؟
- ۵ - چه محدودده‌های زمانی و ساختارهای زمان بندی برای آنها به کار برده می‌شوند؟ و
- ۶ - در مورد استفاده و نحوه‌ی دسترسی به این منابع با چه کسانی باید ارتباط برقرار شود (برای نمونه می‌توان به راننده، مسؤل محل اقامت، مسؤل تهیه‌ی غذا و غیره اشاره نمود)؟

دریافت کننده‌ی این اعلامیه‌ها تا زمان رخ دادن موضوعی که به آن اشاره کرده بودید، آنها را به فراموشی خواهند سپرد.

۶ - از کلام و زبان زنده‌ای در اعلامیه‌های مطبوعاتی‌تان استفاده نمائید. استفاده از گفتار دیگران به ویژه در مطبوعات و تلویزیون از ارزش زیادی بر خوردار می‌باشد.

۷ - در صورت امکان، عکس‌هایی با کیفیتی خوب از رویداد مورد نظرتان را به روزنامه‌ها یا نشریات رسانه‌ای خود بفرستید که در آنها آنچه به تصویر کشیده شده است توضیح داده شوند (مثلاً می‌توانید به نام کسانی که در این عکس‌ها ظاهر شده‌اند، تاریخ برگزاری، مکان و طبیعت رویداد مورد نظر اشاره نمائید). بسیاری نشریات علاقه‌ی بیشتری نسبت به چاپ اعلامیه‌های مطبوعاتی‌شان می‌دهند که عکس‌هایی را نیز به همراه دارند.

۸ - اعلامیه‌های مطبوعاتی‌تان را پیگیری کنید. با کسانی که اعلامیه‌های‌تان را برای‌شان فرستاده‌اید، تماس گرفته و اطمینان حاصل نمائید که آنها را دریافت نموده‌اند. پیش از برگزاری برنامه‌ی خود نسبت به این که آیا کسی از طرف نشریه‌ی طرف حساب‌تان امکان شرکت در جلسه را دارد، پرس و جو نمائید. پس از برگزاری رویداد مورد بحث با کسانی که از طرف آن نشریه در جلسه شرکت داشته‌اند تماس گرفته، به پرسش‌های احتمالی‌شان پاسخگوئید و بر اهمیت نکات به چاپ رسیده تأکید نمائید.

۹ - سعی کنید که رابطه‌ی شخصی خوبی با گزارشگران مربوطه در سازمان‌های خبری برقرار نمائید. چنین ارتباطی بی تردید یکی از عوامل اصلی برای موفقیت می‌باشد.

۱۰ - به یاد داشته باشید که در تمامی اعلامیه‌های مطبوعاتی خود، نام مسؤلان اطلاعات عمومی خود را به همراه تلفن، آدرسی که از آن طریق می‌توان با آنها ارتباط برقرار کرد، فهرست نمائید.

تدارک اعزام نیرو (لجستیک)

کتاب راهنمای حاضر به تشریح بسیاری از فعالیت‌هایی می‌پردازد که عملیات دیده‌بانی شما ممکن است اقدام به اجراشان بنماید. آن چنان که بخش‌های پیشین پیشنهاد می‌نمایند، توسعه‌ی یک

تدارک اعزام نیرو

عبارت تدارک اعزام نیرو یک ترکیب عمومی است که به تمامی فعالیت‌های مربوط به اجرای فیزیکی یک عملیات اشاره می‌نماید.

ارتباطات

شاید بتوان ارتباطات را تنها مهم‌ترین عامل و توانائی دانست که عملیات دیده‌بانی شما به منظور دستیابی به موفقیت نیاز دارد. مهمترین بخش توانائی سازمانی شما دعوت به عمل آوردن از هماهنگ کنندگان منطقه‌ای محدوده‌ی عملیاتی شما به جلسه‌ی ملاقاتی خواهد بود که در آن گزارش‌هایی با فوریت‌های بالا در مورد مسائل انتخاباتی دریافت می‌شوند یا یکی از اعلامیه‌های مطبوعاتی سازمان تان برای اعلام دست یافته‌های جدیدش تهیه می‌گردند. دفتر اطلاعات عمومی، با توجه به مهم‌ترین ارتباطات صورت گرفته باید در مورد این که چه اطلاعاتی لازم است با دیگران در میان گذاشته شده و تمامی جزئیات مربوط به این که چه هنگام و چگونه چنین اطلاعاتی باید نشر یابند، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید^{۲۸}. به صورتی مشابه، مدیران مستقر در دفاتر مرکزی و در محل‌های عملیاتی می‌توانند مسؤلیت لازم برای شناسائی آن چه باید مورد ارتباطات قرار گرفته و چگونگی انجام آن را بر عهده گیرند. اما چه آنها و چه سایر کسانی که در سازمان شما قرار دارند به سیستمی که از طریق آن ارتباطات انجام می‌پذیرد، دسترسی داشته باشند. یکی از کارهای اساسی دفاتر تدارک اعزام نیرو توسعه و نگهداشت زیر ساخت‌ها و اطلاعات اساسی (از جمله نام‌ها، شماره تلفن‌ها و غیره) مربوط به سیستم ارتباطاتی است.

در مرحله‌ی نخست باید تمامی کسانی که سازمان شما لازم است به نحوی با آنها در ارتباط باشد را شناسائی نمائید و معین کنید که در چه مکانها و تحت چه شرایطی می‌توان با ایشان ارتباط برقرار کرد. در مراحل ابتدائی برنامه‌ی کلی دیده‌بانی بایستی اسامی و اطلاعات اساسی (از جمله تلفن، آدرس‌ها و غیره) مربوط به اعضای کمیته‌ی هدایت کننده، نیروی انسانی و داوطلبان سازمانی و همچنین نمایندگان دولت، احزاب سیاسی، رسانه‌های جمعی و سایر سازمان‌های مدنی مربوطه، می‌باشد. این اطلاعات را به نحوی ثبت و ضبط نمائید که درحالی‌که در جای ایمنی قرار دارند، دسترسی به آنها نیز آسان باشد. در صورت امکان و در مکانهایی که شرایط مهیا باشند، بانک‌های اطلاعاتی رایانه‌ای به طور مرسوم برای این کار مورد استفاده قرار می‌گیرند.

در مرحله‌ی دوم باید به برپا سازی سیستم جمعی دست زد که از طریق آن مشارکت کنندگان مربوط به طرح عملیاتی شما بتوانند با هم ارتباط برقرار نمایند. پاره‌ای از ساز و کارهای موجود که می‌تواند از طریق چنین سیستمی به کار گرفته شوند شامل: تلفن، نمابر، نامه‌های الکترونیکی، نامه‌های پستی، خدمات تحویل، پیغام رسانهای شخصی (توسط دوچرخه، موتور و یا حتی پیاده)، سیستم‌های آدرس عمومی و همچنین باز تولید مواد چاپی (کپی

نمودن مستندات) و کانال‌های گوناگون دیگری که در زیر بخش قبلی مربوط به اطلاعات عمومی به آنها اشاره گردید، می‌باشند. سیستم‌های ارتباطی ویژه آن دسته از وسائل و تجهیزاتی به شمار می‌روند که برای ترجمه‌های شفاهی (آنهائی که توسط افراد به صورت هم زمان به کار می‌رود) و یا کتبی (منظور ترجمه‌ی متون است) و برای ارتباطات سیار (مانند تلفن‌های همراه یا بی‌سیم) نیز می‌تواند سودمند باشد.

همچنین یک سیستم پایا ممکن است دارای رویه‌هایی باشد که به واسطه‌ی آنها اشخاص می‌توانند با یکدیگر ارتباط برقرار نمایند. برای نمونه برخی سازمان‌ها رویه‌ای خلق می‌نمایند که درخت تلفن نامیده می‌شود (این موضوع به رویه‌ای اشاره می‌نماید که در آن بدنه‌ای وجود داشته و به شاخه‌های گوناگون متصل می‌شود و از طریق آن می‌توان به جزئی‌ترین شاخه‌ی مرتبط به کل سیستم دسترسی پیدا نمود). با استفاده از چنین رویه‌ای یک شخص می‌تواند (از جایی در پائین‌ترین بخش این درخت) ارتباطی را با سایر افراد عملیاتی برقرار نموده و ارتباطی را به طور یک جا پیغام خود را مثلاً به پنج نفر منتقل نماید. هر یک از این پنج نفر نیز خود برای برقراری ارتباط با پنج نفر دیگر آموزش دیده‌اند که آنها نیز قرار است به تکرار این فرآیند پرداخته و به همین نحو به این کار ادامه دهند. کلید اصلی که باعث می‌شود که سیستم درخت تلفن کار نماید کسب اطمینان از این مهم است که هر شخصی در سازمان ساز و کاری برای برقراری ارتباط در اختیار داشته (منظور تلفن و یا وسیله‌ای است که شخص مورد نظر بتواند از طریق آن پیغام خود را شخصاً منتقل نماید) و می‌داند که چگونه می‌توان با نفر بعدی در سازمان ارتباط برقرار نمود (منظور در اختیار داشتن شماره تلفن و آدرس افراد مورد نظر است). چنین درختی همچنان می‌تواند به صورت معکوس و در شرایطی که لازم است اطلاعات به دفاتر مرکزی سازمان شما منتقل شوند، مورد استفاده قرار گیرد به ویژه زمانی که داوطلبان بسیار زیادی مشغول به عملیات هستند که برای نمونه می‌توان به روز رأی گیری اشاره نمود.

محدودیت‌های مربوط به فن آوری، امکانات زیر بنائی و بودجه بندی مالی می‌توانند ملاحظات بسیار مهمی تلقی شوند. برای نمونه، تخصیص دادن منابع مالی سازمان برای خرید دستگاه‌های نمابر در کشوری که در آن سیستم‌های تلفن به خوبی کار نمی‌کنند، می‌تواند کار بیهوده‌ای باشد. و به همین نسبت، در اختیار داشتن رایانه در شرایطی که نرم افزارهای مورد نیاز و همچنین نیروی انسانی مناسب و تعلیم دیده برای استفاده از آن در اختیار سازمان نیست، بی ارزش خواهد بود.

۲۸. به زیر بخش‌های ر - اطلاعات عمومی و ک - گزارشهای پس از انتخابات، نگاه کنید.

حمل و نقل

علاوه بر توانایی برای برقراری ارتباطات، یک تلاش دیده بان‌ی فرآیند انتخاباتی موفق، باید ظرفیت لازم برای انتقال مواد و مردم را داشته باشد. به عنوان نمونه، امکانات حمل و نقل ممکن است برای تحویل مواد آموزشی لازم برای به کارگیری افراد به دفاتر مراکز منطقه‌ای، انتقال دیده‌بانان به ایستگاه‌های اخذ رأی و یا انتقال هوایی آموزش دهندگان به نقاط دور کشور، مورد استفاده قرار گیرد.

سازمان دیده‌بانی شما ممکن است کار در این مورد را با شناسایی نیازهای حمل و نقلی خود آغاز نماید. بنابر این رجوع به و یا توسعه‌ی یک تقویم از وقایع آنچنانکه در بخش ب، طرح کلی، مورد بحث قرار گرفت، ممکن است برای تعیین نوع، تواتر و تعداد حمل و نقل‌های لازم که برای اجرای عملیات دیده‌بانی در نظر گرفته شده‌اند، سودمند واقع شود. فعالیت‌هایی مانند به کارگیری یا استخدام نیروی انسانی و داوطلبان، آموزش و یا دیده‌بانی روز رأی‌گیری غالباً اتکای قابل توجهی روی موضوع حمل و نقل می‌نمایند.

برخی از انواع گوناگون وسائل حمل و نقل ممکن است بسیار گران بوده و یا برای پیدا کردن به ویژه در کشورهایی که از لحاظ اقتصادی کمتر توسعه یافته‌اند، دشوار باشند. بنا به همین دلیل بهتر است سازمان شما فهرست و سیاهه‌ای از تمامی منابعی که در این رابطه در اختیار دارد تهیه نماید^{۲۹}. نخست این که تمامی سعی خود را برای برنامه ریزی استفاده از انواع روش‌های حمل و نقلی که به صورت رایگان در اختیار سازمان‌تان هست (مانند استفاده از پیام‌رسانی به صورت پیاده، دوچرخه، ماشین‌هایی که برای خدمات عمومی تقدیم شده‌اند و یا وسائل نقلیه‌ی متعلق به داوطلبان‌تان) مبذول دارید. در مرحله‌ی بعدی، در نظر بگیرید که چگونه وسائل حمل و نقل عمومی می‌تواند نیازهای شما را تأمین نماید. تاکسی، اتوبوس، قایق‌های مسافری، مترو و قطارهای شهری معمولاً راه‌های نه‌چندان گرانی به حساب می‌آیند، با این وجود با توجه به موضوع در دسترس بودن‌شان و یا زمان بندی برای استفاده نسبت به سایر روش‌های موجود از قابلیت اعتماد و انعطاف پذیری کافی برخوردار نیستند. دست آخر این که باید در مورد چیزهایی که لازم است خریداری شده و یا اجاره شوند، تصمیمات لازم اتخاذ گردد. چنین رویکردی ممکن است در ابتدا نیازمند سرمایه‌های قابل توجهی باشد، اما در شرایطی که سازمان شما نیازمند استفاده‌ی مکرر، کاربردهای انعطاف پذیر و یا دسترسی دائمی باشد، ممکن است اقتصادی‌ترین رویکرد به حساب آید.

همچنین سعی کنید که نوع حمل و نقل لازم با نیازهای وظایف

مورد نظر‌تان را به شکلی کارا هماهنگ نمایید. برای نمونه، ممکن است سازمان شما به وسائل نقلیه‌ای که عامل محرکه‌ی چهار چرخه دارند برای انتقال آموزش دهندگان در مناطق دور از شهر و روستائی نیاز داشته باشد، اما یقیناً استفاده از چنین وسائل نقلیه‌ای در ساختار شهری غیر اقتصادی خواهد بود.

تعیین محل استقرار

همچنان که تا کنون اشاره گردید، به اجرا در آوردن یک تلاش دیده‌بانی انتخابات می‌تواند مستلزم ساعات کاری طولانی و مسافرت‌هایی با بعد زیاد باشد. در شرایطی که سفر باعث دور شدن افراد سازمانی شما از خانه و زندگی‌شان می‌شود، لازم است سازمان شما برای تعیین محل استقرارشان در شب و همچنین غذای مورد نیازشان آماده باشد.

برای نمونه، وقتی آموزش دهندگان توری را دور مراکز منطقه‌ای کشور آغاز می‌نمایند ممکن است برای دو یا سه هفته از خانه دور باشند. راه حل ارزان قیمت برای حل مسأله‌ی استقرار افراد، یافتن کسانی است که به عنوان اعضای سازمانی و یا حمایت کنندگان از فرآیندهای دیده‌بانی حاضر هستند اتاق‌های اضافی منازل‌شان را در اختیار شما قرار دهند. در شرایطی که یافتن محل استقرار رایگان یک راه حل عملی نباشد، سازمان شما باید به رزرو اتاق‌های هتل پردازد.

تعیین محل استقرار همچنان برای ملاقات‌ها نیز ضروری است. بنا بر این لازم است سازمان شما به شناسائی و رزرو فضاهایی که در آنها امکان برگزاری کنفرانس‌ها، کارگاه‌های آموزشی، تبلیغات برای استخدام نیرو و نشست‌های تعیین راهبرد وجود داشته باشد، پردازد. برای نشست‌های بزرگ گروه‌های دیده‌بانی غالباً از سالن‌های نمایش، اتاق‌های مدارس، سالن‌های کنفرانس در هتل‌های بزرگ و ساختمان‌های اداری دولتی و فضا‌های بزرگ بیرون از ساختمان مانند زمین فوتبال و یا میادین روستا‌ها، استفاده می‌نماید.

در جایی که وظایف دیده‌بانان آنها را در زمانه‌های مربوط به وعده‌های غذایی نیز مشغول می‌دارد، عملیات دیده‌بانی معمولاً به تدارک غذا پرداخته و یا هزینه‌های مربوط به غذاهای خریداری شده را پرداخت می‌نماید. سنت‌های مربوط به این کار در کشورهای گوناگون جنبه‌های مختلفی دارد و بسیاری از سازمان‌های دیده‌بان نیز منابع مالی کافی برای پرداخت هزینه‌های تغذیه را ندارند. سازمان شما باید در مورد این که چه قبیل کارهایی را می‌تواند تأمین نموده و این که سیاست منصفانه برای این قبیل موضوعات چیست، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید. تجارب به دست آمده از سراسر دنیا گواهی دهنده‌ی آن است که

۲۹. همچنین برای بحث روی موضوع بودجه بندی به زیر بخش ب - درباره‌ی طرح عمومی نگاه کنید.

شکل ۱۵

در انتخابات سال ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی گروه دیده‌بانی بومی موسوم به نیون تقریباً از انجام عملیات حین دوران بسیار حساس شمارش آرا باز داشته شد. برخی از داوطلبان نیون که بسیاری از آنها برای به انجام رساندن وظایف دیده‌بانی‌شان تقریباً جان خود را

نیز به مخاطره انداخته بودند، معتقد بودند که رهبران نیون تعهداتی در مورد پرداخت مبالغ مشخصی به عنوان دستمزد و یا هزینه‌های غذا به آنها داده‌اند. پس از رأی‌گیری (و پس از آن که مقدار قابل توجهی از کار دیده‌بانی به انجام رسیده بود)، وقتی رهبران سازمان توضیح دادند که برداشت آنها از این موضوع درست نیست، بسیاری از داوطلبان که تا حد زیادی مأیوس و ناراحت شده بودند دست به اعتصاب زدند. شهرت و اعتبار نیون با شدت گرفتن این اعتصاب و بروز خشونت در حین آن، به طور قابل ملاحظه‌ای آسیب دید.

تعریف ۸

برنامه‌ی اقتضائی

منظور از یک برنامه‌ی اقتضائی طرحی برای مجموعه‌ی فعالیت‌هایی است که باید در شرایطی که موقعیت‌های در نظر گرفته نشده و غیر مترقبه پیش آیند، به اجرا در آمده

در صورت بروز هر گونه سوء تفاهم در مورد سیاست‌های سازمانی شما و یا در صورت کشف هر گونه عدم همخوانی در به کارگیری این سیاست‌ها، صرفنظر از این که این قبیل تخطی‌ها تا چه حد ناچیز باشند، ممکن است داوطلبان را به شدت ناراحت کند. در نتیجه، لازم است سازمان شما به طور جدی به توسعه‌ی سیاست‌های مشخصی در این موارد پرداخته و آنها را با تمامی مشارکت‌کنندگان سازمانی مطرح نماید و سپس در ادامه به اعمال منصفانه و هم‌خوان آنها با تمامی افراد صاحب منفعت در این فعالیت‌ها، پردازد. (شکل ۱۵ را ببینید).

دست آخر این که یک برنامه‌ی عملیاتی تدارک اعزام نیرو باید برای امکان شکست سیستم‌ها و رویه‌ها و یا تخطی‌شان از برنامه‌های تعیین شده، شامل یک برنامه‌ی اقتضائی نیز باشد. (شکل ۸ را ببینید).

برنامه‌های اقتضائی باید در حد امکان مشکلات بالقوه‌ای که ممکن است در حین اجرای عملیات پیش آیند را که می‌تواند پایداری تدارکاتی اعزام نیروی مربوط به عملیات دیده‌بانی را پیش بینی نماید.

شرایط باعث شرمساری افراد و سازمان‌هایی باشد که آنها نمایندگی‌شان را بر عهده دارند و نتایج به دست آمده حتی در مواردی می‌تواند به آنها اتهاماتی نیز وارد آورد. در نتیجه، به منظور جلوگیری از تبلیغات احتمالی دیده‌بانان در موارد به دست آمده، افراد و گروه‌های مربوطه ممکن است به ارعاب و ترساندن مسؤولان نظارتی دست زده و یا ظرفیت کاری آنها را محدود سازند.

هیچ گونه راه حل ساده‌ای برای این دوگانگی وجود ندارد. با این وجود، سازمان شما می‌تواند گام‌هایی را برای جلوگیری از مسائل و مشکلات امنیتی برداشته و در حل مسائلی این چنین درست در زمانی که مطرح می‌شوند، به شکلی درست و عاقلانه اهتمام ورزند. نخست این که، از وانمود کردن این موضوع که مشکلات مورد نظر اصولاً وجود ندارند دوری کنید. اگر دلایل کافی برای شما وجود دارند که باور کنید شرایط خطرناک بالقوه‌ای در انتظار دیده‌بانان شما است، لازم است این موضوعات را با آنها بحث نمائید. مباحثات مربوطه لازم است در کمیته‌ی راهبران آغاز شوند که باید در مورد اتخاذ سیاست‌ها و رویه‌های مربوطه تصمیم‌گیری نمایند. (به مثال ارائه شده در پایان این زیر بخش مراجعه نمائید).

سپس باید نسبت به انتقال تصمیم‌ها، سیاست‌ها و رویه‌های اتخاذ شده توسط کمیته‌ی راهبران به تمامی افراد و دست‌اندر کاران عملیات دیده‌بانی، اقدامات لازم را انجام دهید. مباحثه‌ای در مورد اطلاعات مربوطه را در دستور العمل اجرائی آموزشی، کارگاه‌های آموزشی و مکالمات خود با افراد دیده‌بان مشمول نمائید. لازم است تمامی این افراد نسبت به چگونگی شناسایی مسائل بالقوه و این که سازمان شما انتظار دارد چگونه با آنها برخورد شود، اطلاع داشته باشند. همچنین لازم است سازمان شما تصمیم به تشکیل کانال‌های ارتباطی مؤثری میان گروه‌های عملیاتی و دفاتر مربوط به نیروی‌های امنیتی در بخش‌های محلی، منطقه‌ای و ملی بگیرند. دست کم باید به دیده‌بانان شماره تلفنی بدهید که در شرایط فوریتی با آن تماس حاصل نمایند. (شکل ۱۸ را ببینید).

مسائل امنیتی همچنین به ارزش یابی آزادی‌هایی مرتبط هستند که نامزدهای انتخاباتی تحت آنها به مبارزات تبلیغاتی‌شان پرداخته و همچنین رأی دهندگان، به دادن رأی و افسر‌های برگزارکننده به نظارت اداری آن می‌پردازند. چگونگی نظارت تأثیرات امنیتی و بروز ترس و وحشت در مورد این فعالیت‌ها به طور کاملتری در زیر بخش‌های آینده مورد بررسی و بحث قرار می‌گیرند.

امنیت

انتخابات دوران گذار معمولاً در شرایطی بسیار بحرانی و غیر پایدار اتفاق می‌افتد. یک ساختار جناح بندی شده و غیر آشکار سیاسی، یا سابقه‌ی سنتی خشونت و یا تداخلات و تضاد‌های ارتشی در منطقه‌ی مورد نظر ممکن است نگرانی‌ها در مورد امنیت کسانی که در آن فرآیند انتخاباتی مشارکت می‌نمایند از جمله فعالان دیده‌بانی بومی را افزایش می‌دهد.

مسائل مربوط به دیده‌بانی برای گروه‌های نظارت ممکن است تضادهای تصمیم‌گیری دشواری را مطرح نماید. برای نمونه، انجام تبلیغات در مورد حضور دیده‌بانان انتخاباتی و به چالش کشیدن موارد و تخطی‌های مربوطه فعالیت‌هایی هستند که به گسترش اعتماد در فرآیندهای انتخاباتی کمک می‌کنند. با این وجود، به تکمیل رساندن این اهداف می‌تواند داوطلبان را در معرض مخاطراتی قرار دهد. مأموران نظارتی باید از این واقعیت آگاهی داشته باشند که دست یافته‌های آنها ممکن است در بعضی

شکل ۱۸

جامعه‌ی آلبانیایی برای فرهنگ مردمسالاری (اس دی سی) با مشکلاتی مربوط به ارعاب رأی دهندگان در انتخابات ۱۹۹۴ مواجه گردید. دیده‌بانان اس دی سی به مستند سازی وقایع که به صورت تهدید‌های خصوصی بروز یافته بودند، پرداختند. در ادامه ی روز

انتخابات، اعضای اس دی سی مکاتبات متعددی را دریافت نمودند که این گروه را از نشر و پخش دست یافته‌های خود باز می‌داشت. اس دی سی به دقت عواقب احتمالی و بالقوه‌ای را که برای اعضای خود در این رابطه وجود داشت مورد توجه قرار داده و احتیاط‌های لازم برای محافظت از آنها را مبذول داشت (همین ملاحظات در مورد منابع اطلاعاتی که در اختیار خود داشتند نیز اعمال گردید. این منابع اطلاعاتی قصد خود را در گمنام بودن به اس دی سی اعلام کرده بودند). سپس راهبران اس دی سی به این نتیجه گیری رسیدند که اهمیت نشر این اطلاعات به صورتی متعادل و به شیوه‌ای حرفه‌ای، مخاطرات موجود را خنثی نموده و نمایانگر تصمیم‌گری قاطع و اراده‌ی گروه برای مواجهه با فشارها و تهدیدهای خارجی خواهد بود. در یک نمایش راهبردی پیش گیرانه، اس دی سی همچنان حمایت‌های لازم را از م.م.د. و دیگران برای به نمایش گذاشتن انزوای بین‌المللی‌شان در حمایت از امنیت اعضای اس دی سی، بسیج نمود. سپس، اس دی سی با برگزاری یک کنفرانس مطبوعاتی بیانیه سانسور نشده‌ی مربوط به انتخابات کشور را به گوش عموم رساند.

مثال‌هایی از سیاست‌ها و رویه‌های امنیتی

- تمامی دیده‌بانان باید همه تهدیدها و مشکلاتی را که به منظور ارباب و با خشونت اعمال می‌شوند را به مدیر اجرایی (و یا نیروهای انتظامی و پلیس) گزارش نمایند.
- مدیر اجرایی باید تمامی گزارشهای مربوط به خشونت و ارباب را با نیروهای انتظامی مسؤل کشور پیگیری نمایند.
- لازم است دیده‌بانان به سرعت نسبت به تغییر مکان خود از محیط‌های نا امن و احتمالاً خطرناک اقدام نموده و به مسؤلان ارشد خود برای دستور العمل‌های بیشتری در این موارد رجوع نمایند.
- در جایی که نیروهای انتظامی، پلیس و سایر نهادهای وابسته به دولت مسؤل و ایجاد کننده مشکلات هستند، فعالیت‌های آنها و شکایات مربوط به عملکردشان بایستی به دقت مورد نظارت قرار گرفته و به رسانه‌های جمعی و یا مؤسسات بین‌المللی گزارش شوند.

سیستم انتخابات

دیده‌بانی مرحله‌ی پیش از انتخابات

- ش - سیستم انتخابات
- ص - آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان
- ض - ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی
- ط - مبارزات انتخاباتی
- ظ - رسانه‌ها

قوانین و مقررات نوشته شده کار کند؛

۲ - ارزیابی سیستم انتخاباتی در حین انجام کار و در عمل؛ و
۳ - جانبداری از پیشرفت‌ها و توسعه‌های برنامه‌ای به تناسب و
فرا خور شرایط و از طریق اعمال پیوست‌های تنظیم کننده به
سیستم.

این زیر بخش از کتاب راهنمای حاضر به تدارک چارچوبی برای
بحث بر روی نکات اول و سوم مطرح شده در بالا، می پردازد.
پیشنهادات مربوط به چگونگی ارزیابی سیستم‌های انتخاباتی در
حین انجام کار در عمل، در زیر بخش‌های ص تا ق مورد بحث قرار
می‌گیرند.

سازمان شما لازم است ارزیابی یک سیستم انتخاباتی را از
مطالعه‌ی قوانین و مقررات موجود در کشورتان در این رابطه آغاز
نماید. این قبیل قوانین بومی ممکن است در قانون اساسی کشور
مورد نظرتان همچنین سایر منابع تعیین کننده‌ی مقررات (از
جمله می‌توان قوانین مشخص انتخاباتی، قوانین مربوط به احزاب
سیاسی، مقررات رسانه‌های گروهی، قوانین جنائی، اصول مربوط
به رویه‌های اجرائی و سایر مواردی از این قبیل را مد نظر قرار
داد) و نهایتاً قوانین قضائی قابل دسترسی باشند. این قوانین به
طور عمومی شامل مقرراتی می‌شوند که موضوعات زیر را اداره
می‌نمایند:

- ۱ - تعیین صندلی‌های انتخاباتی؛
- ۲ - تعیین و تخصیص مجریان اداری انتخابات؛

سیستم انتخابات

سیستمی که از آن در یک انتخابات برای تعیین این که چه
کسانی ممکن است برنده یا بازنده شوند (به سخن دیگر روش‌های
تعیین صندلی‌های انتخاباتی شامل ارائه‌ی متناسب اکثریت،
مختلط و غیره)، یکی از مهمترین جنبه‌های انتخابات را تشکیل
می‌دهد روش تعیین صندلی‌های انتخاباتی فرآیندهای سیاسی و
دولتی را که قرار است تصدی امور را بر عهده بگیرند، تحت تأثیر
خود قرار خواهد داد. ساختار و قوانین و مقررات مربوطه (که
گاهی چارچوب انتخاباتی نامیده می‌شوند) که به واسطه‌ی آنها
سیستم انتخاباتی به مرحله‌ی اجرا در آمده، تقویت می‌گردد و
مورد باز بینی قرار می‌گیرند، تأثیر و اهمیتی به همان اندازه دارا
می‌باشد.

با توجه به یک سیستم انتخاباتی، دیده‌بانان لازم است در همان
مراحل ابتدائی فرآیند، توسعه‌ی برنامه‌ای را برای انجام موارد
مشروحه در زیر، تدارک ببینند. این برنامه ریزی‌ها باید شامل:

۱ - ارزش یابی سیستم انتخاباتی به همان سیاقی که در برنامه‌ی
تجربیدی و خلاصه‌ی برنامه طراحی شده است، انجام پذیرد (برای
نمونه یک سیستم انتخاباتی صحیح باید به صورت نظری مطابق

فراملیتی و یا توسط دادگاه‌های بومی کشورهای گوناگون قابل دسترسی هستند.

آن چه به عنوان نتیجه از تجزیه و تحلیل‌های شما به دست می‌آید، ممکن است به منظور توسعه‌ی عدالت و شفافیت فرآیند انتخاباتی، اصلاحات قوانین و قواعد و مقررات را مناسب بدانند. ممکن است سازمان شما علاوه بر این تصمیم به برگزاری کنفرانس، سمینار یا میز گردی نیز با مسؤولان دولتی و همچنین نمایندگان احزاب سیاسی نماید که در آن اصلاحات انتخاباتی بالقوه‌ای که امکان انجام‌شان در مورد فرآیند انتخاباتی وجود دارد به بحث گذاشته شوند. برخی از این موارد در زیر بخش دیگری تحت عنوان جانبداری، در ادامه مورد بحث قرار می‌گیرد.

اصول و مشکلات عمومی

اصل ۲۱ از بیانیه‌ی جهانی حقوق بشر که شروعی مشترک از بحث‌های مربوط به استانداردهای بین‌المللی برای ارزش یابی انتخابات می‌باشد، در بخش‌های مربوطی چنین بیان می‌دارد:

(۱) تمامی افراد یک جامعه حق مشارکت در اداره ی حکومت و دولت کشور خود را چه به صورت مستقیم و چه از طریق نمایندگانی که آزادانه بر می‌گزینند، دارا هستند...

...

(۳) خواستگاه‌های مردم باید اساس اختیارات دولت باشد؛ این خواستگاه مردمی به صورت دوره ای و از طریق انتخابات‌های واقعی و مطابق با درستی و به دور از تقلب، به واسطه‌ی مشارکت جمعی و برابر افراد جامعه و به صورت رأی‌هائی که در خفا داده می‌شوند، به عرصه‌ی بیان خواهد رسید...

هیچ گونه قاعده و قانون عمومی برای تعریف چگونگی مطابقت دادن استانداردهای بین‌المللی به کار گرفته شده در مورد ارزیابی‌های شخصی برای یک انتخابات مورد نظر وجود ندارد. با این همه، ما در این جا یکی از رویکردهای بسیار مرسوم و شناخته شده‌ای را که در خلاصه‌ی طرح به عنوان کمینه‌ی شرایط مطرح شده است، به کار می‌بندیم که اصول کلی یک انتخابات آزاد، منصفانه و واقعی را زمینه سازی می‌نماید. کتاب، راهنمایی برای ملاحظه‌ی بین‌المللی انتخابات^{۳۰} به بر شماری دقیقی از این شرایط کمینه می‌پردازد که شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - هیچ محدودیت غیر معقولی نباید روی رأی دهندگان و یا احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات باشد؛

۳ - مشخص نمودن حدود مناطق برگزاری انتخابات؛

۴ - ثبت نام رأی دهندگان؛

۵ - ثبت نام احزاب سیاسی و نمایندگان آنها؛

۶ - عملیات مربوط به مبارزات انتخاباتی، شامل بهره برداری از رسانه‌ها، تأمین منابع مالی مربوط به مبارزات انتخاباتی و به کار گیری منابع دولتی برای این قبیل کارها؛

۷ - رویه‌های مربوط به اخذ رأی و شمارش آرا؛

۸ - مورد بررسی قرار دادن و ارزش یابی شکایات رسیده و احکام قضائی صادر شده؛ و

۹ - دیده‌بانی انتخابات.

گروه کوچکی از اعضای سازمانی خود را به مطالعه و دقت در مورد انواع گوناگون قواعد و مقررات یا قوانین موجود انتخاباتی قرار دهید و از آنها بخواهید که در صورت لزوم از وکلا و یا سایر اعضای مسؤول در نهادهای دولتی درخواست توضیحات و تشریح بیشتر نمایند.

وقتی که عملیات مربوط به تجزیه و تحلیل و ارزیابی قوانین به پایان رسید بررسی این موضوع را مورد ملاحظه قرار دهید که آیا سیستم انتخاباتی مورد نظر شما آن چنان که در طراحی‌های اولیه و خلاصه‌ی برنامه آمده است، احتمال به وجود آوردن یک فرآیند قانونی را دارد یا نه. نخست بررسی کنید که نقشه‌ی انتخاباتی شما از دید گاه برنامه ریزی برای تدارک و اعزام نیرو شکل و ساختاری منطقی داشته باشد. برای نمونه، تمامی تاریخ‌های تحویل در تقویم انتخاباتی را فهرست کنید و تعیین نمایید که آیا امکان ثبت نام تمامی رأی دهندگان، چاپ و تحویل تمامی موارد انتخاباتی، آموزش تمامی برگزار کنندگان رسمی انتخابات و تکمیل مبارزات انتخاباتی، در زمان در اختیار و باقی مانده وجود دارد.

در مرحله‌ی بعدی، تمامی قوانین مشروط انتخاباتی را با استانداردهای قانونی مربوط به محدودهای حقوقی مربوطه مقایسه نمایید. برای نمونه، بررسی کنید که اگر شروطی وجود دارند که مبارزات انتخاباتی سیاسی را محدود می‌سازند، آیا چنین محدودیت‌هائی قوانین اساسی کشور را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد یا نه.

همچنین شروط محلی و داخلی را با قوانین و نرم‌های استاندارد در سطوح بین‌المللی نیز مورد مقایسه قرار دهید. می‌توانید شروط برگزیده‌ای از ابزارهای اساسی مربوط به حقوق بشر را که در پیوست ۱ بر شمرده شده‌اند، مورد ملاحظه قرار دهید. استانداردهای بین‌المللی نیز در مستندات مربوط به قضاوت‌های رسمی و یا تصمیم‌های اتخاذ شده توسط سازمان‌های دولتی

۳۰. ال گاربر، راهنمایی برای ملاحظه‌ی بین‌المللی انتخابات (گروه بین‌المللی قوانین حقوق بشر، دی سی ۱۹۹۰) صفحه‌ی ۱۸؛ همچنین کتاب نوشته‌ی جی گودوین جیل، با عنوان، انتخابات آزاد و منصفانه: قوانین بین‌المللی و اجرای آنها (اتحادیه‌ی درون مجلسی، ژنو، ۱۹۹۴) و سری آموزش‌های حرفه‌ای شماره‌ی ۲: حقوق بشر و انتخابات (مرکز سازمان ملل متحد برای حقوق بشر، ژنو، ۱۹۹۴) را ببینید.

مذهب، نظریات سیاسی و غیر از آن، نسب‌های ملی و اجتماعی، مالکیت زمین، تولد و یا شرایط دیگر، مورد محدودیت قرار می‌دهد یا نه.^{۳۱}

چارچوب یک نظام انتخاباتی باید به نحوی طراحی شده باشد که انتخابات به صورت معتبری اداره شده یا به اجرا در می‌آید و این که عموم مردم نسبت به آن اعتماد کافی را دارا هستند. یک سیستم انتخاباتی برای دست یابیدن به این هدف، نیازمند تدارک ساز و کاری است که از طریق آن بتواند نمایندگان رسمی انتخاباتی را منصوب نماید که انتخابات مورد نظر را به شیوه‌ای بیطرف و مستقل اداره نمایند. در جایی که شرایط بیطرفی از هر دیدگاهی ممکن است مورد شک و تردید واقع شود، سیستم دیده‌بانی باید ساز و کار دیگری برای تقویت یا ایجاد اعتبار مربوط به فرآیند انتخاباتی را بر گزینند.

در جایی که بیطرفی یک فرآیند مورد پرسش قرار می‌گیرد، اختصاص دادن نمایشی از نمایندگی‌های متعادل از علائق و گرایش‌های گوناگون سیاسی نسبت به کمیسیون‌های انتخاباتی و نهادهای بازنگری یکی از مرسوم‌ترین راه‌های جبران به حساب می‌آید. یک راه تکمیلی دیگر ایجاد سیستمی از «بررسی و متعادل سازی» خواهد بود که در آن کمیسیون‌های انتخاباتی مشمول باز بینی توسط قانون گذاران، افراد قضائی و یا عناصر دیده‌بانی مستقل می‌باشند. سطحی که در آن فرآیند انتخاباتی برای باز بینی دیده‌بانان گشاده است را سطح شفافیت می‌نامند. سیستمی که به وسیله‌ی سطح بالائی از شفافیت صورت بندی شده باشد، انگیزه‌های بسیار قوی برای مسؤلان برگزاری انتخابات فراهم می‌آورد که به اداره‌ی منصفانه‌ی فرآیند انتخاباتی پرداخته و از آن مهم‌تر این که در میان رأی دهندگان و مشارکت کنندگان انتخاباتی اعتماد بیشتری ایجاد نماید. هنگامی که می‌خواهید به ارزش‌یابی طراحی یک سیستم انتخاباتی بپردازید، لازم است سطح شفافیت و همچنین مسائل مربوط به بیطرفی، استقلال، نمایندگی متعادل و نهایتاً بررسی و متعادل سازی مورد باز بینی قرار دهید.

ضمانت‌های مربوط به فرآیندهای لازم الاجرا همچنان برای تضمین یک فرآیند انتخاباتی که به صورت منصفانه‌ی اداره شده‌اند، ضروری می‌باشند. سیستم انتخاباتی باید برای هر جنبه‌ی مهمی از یک فرآیند انتخاباتی به تدارک رویه‌هایی به زبان انتخاباتی بپردازد که در شکلی قانونی اجزای فرآیند‌های لازم الاجرا را توصیه می‌کنند. این رویه‌ها شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - دادن اخطار در مورد زمانهای تحویل مهم، رویه‌های مربوط به ثبت نام به عنوان یک نماینده یا رأی دهنده، رویه‌های رأی گیری، تغییرات در قوانین و دیگر مسائل مهم؛

۲ - مشارکت کنندگان (که نمایندگی دولت، ارتش، احزاب سیاسی و دیگران را بر عهده دارند) باید به حقوق آزادی بیان، آزادی اجتماعات و آزادی تجمع، برای دورانی کوتاه که در آن به احزاب سیاسی مجال سازماندهی سیاسی مبارزات انتخاباتی‌شان را می‌دهد و امکان اطلاع رسانی به شهروندان درباره‌ی نامزد های انتخاباتی و مشکلات‌شان را فراهم می‌آورد، احترام بگذارند؛

۳ - ضمانت‌های کافی برای برگزاری انتخابات به صورت سالم و اخذ رأی‌ها در خفا و آزاد ساختن فرآیند انتخاباتی از هر گونه ارعاب و تهدید، باید تدارک دیده شده و وجود داشته باشد؛ و

۴ - باید درستی و صداقت در امانت برای فرآیندهای مربوط به رأی گیری و شمارش آرا رعایت گردد.

فهرست مورد نظر می‌تواند به منظور شامل نمودن اصول کلی‌تری که برای مشروعیت دادن به انتخابات اساسی و ضروری هستند، گسترش داده شود. این اصول شامل موارد زیر می‌باشند:

۵ - عدم تبعیض در مورد مواجهه با نمایندگان شرکت کننده در انتخابات، مشروعیت مربوط به رأی دهندگان و سایر حقوق سیاسی؛

۶ - فرآیندهای ضروری از جمله رویه‌های قانونگذاری، تنظیم کننده و رویه‌های قضائی که فراهم آورنده‌ی توجه، شنیده شدن و جذب خواهند بود و خود در مقابل قواعد و مقررات جانبدارانه و خود سرانه به عنوان حمایتی مطرح می‌شوند لازم است در جبران خلاصه سازی و کوتاهی در حقوق حمایت شده کارآمد گردند؛ و

۷ - تلاش‌هایی با نیت خیر برای تضمین صلاحیت، درستی و اعتبار فرآیندهای انتخاباتی از جمله کسب اطمینان از این که شفافیت و روشنی کافی در مورد تمامی فرآیندهای انتخاباتی وجود دارد و این که تمامی رأی دهندگان حقوق خود، انتخاب‌های ارائه شده و رویه‌های رأی دادن‌شان را می‌فهمند.

سیستم‌های انتخاباتی نباید هیچ یک از این اصول اساسی را زیر سؤال برده و نقض نمایند. به طور ویژه، اصول مربوط به عدم تبعیض چنین اقتضا می‌نماید که هر یک از آرا باید ارزشی به طور مساوی داشته باشند. عبارت اساسی «هر نفر یک رأی» لازم است با شرایطی که جامعیت حق رأی دادن را به رسمیت شناخته و از این که هر رأی از ارزش یکسانی با دیگری برخوردار است حمایت می‌کند، همراه شده و به این ترتیب مورد ضمانت قرار گیرد. برای نمونه، با توجه به عمومیت شعبات لازم است سازمان شما این امر مهم را مورد ارزیابی قرار دهد که آیا قوانین انتخاباتی، مشارکت گزینشگران را به هر نحوی و بر اساس نژاد، رنگ، جنسیت، زبان،

۳۱. به اصل دوم، در بیانیه‌ی عمومی حقوق بشر و اصل دوم، میثاق جهانی حقوق سیاسی و مدنی در پیوست شماره‌ی یک، رجوع نمائید. همچنین زیر بخش مربوط به ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی را ببینید.

جدیت و اهمیت‌شان در حدی است که در صورت بروز امکان برگزاری یک انتخابات معنی دار را منتفی می‌سازند و موارد دیگری که تحت آن شرایط، نابسامانی‌ها و عدم دقت‌های کافی تأثیر قابل ملاحظه و به سزائی در نتایج به دست آمده نخواهند داشت، کشیده شوند.

آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان

یکی از روش‌های اندازه‌گیری اعتبار و مشروعیت یک فرآیند انتخاباتی سطحی است که مطابق آن به رأی دهندگان در مورد موضوعات زیر اطلاعات داده می‌شود:

- ۱ - حقوق و وظایف رأی دهندگان؛
- ۲ - تاریخ‌ها و رویه‌های مربوط به انتخابات؛
- ۳ - دامنه‌ی امکانات و راه‌های موجودی (از جمله سیاست‌ها، احزاب یا نامزدهای انتخاباتی و غیره) که از رأی دهندگان موقعیت انتخاب از میان‌شان را دارند؛ و
- ۴ - اهمیت انتخاب هر یک از این راه‌ها.

رأی دهندگان اطلاعات لازم در مورد حقوق مردمسالارانه‌ی خود را در مورد انتخابات به طور عمومی از طریق آموزش مدنی و به طور ویژه به واسطه‌ی آموزش مربوط به رأی دهندگان می‌گیرند. کمیسیون ملی انتخابات، برخی از وزرای دولت، رسانه‌های گروهی در اختیار دولت، احزاب سیاسی، سازمان‌های مدنی، عموماً مسؤلیت تهیه‌ی اطلاعات لازم برای آموزش رأی دهندگان را تهیه می‌کنند.

پیش از انتخابات ملی سپتامبر ۱۹۹۲ در رومانی، یک مبارزه‌ی تبلیغاتی که از تجمع داوطلبان از هفت سازمان بیطرف و غیر جانبدار که با ابراز احساسات با ملاحظات از جامعه‌ی بین‌المللی نیز همراه شده بودند، موفق شد که قانون‌گذاران را برای اتخاذ تمهیدات قانونی متقاعد سازد که بر اساس آن دیده‌بانان بومی امکان وارد شدن به ایستگاه‌های اخذ رأی را می‌یافتند. در شرایطی کاملاً متفاوت، دیده‌بانان بیطرف در یمن، همانگونه که پیشتر به آن اشاره گردید، به طور کارائی از اکثریت مراکز رأی‌گیری در روز انتخابات رانده شدند و به جای آن تنها توانستند به ارزشیابی انتخابات بر اساس مصاحبه‌های انجام شده در بیرون از شعبه‌های اخذ رأی، بپردازند.

۲ - برگزاری جلسات گفتگو به منظور دادن فرصتی برای شنیدن نظرات، ارائه‌ی دیدگاه‌ها، همچنین مناظرات و مباحثات یا واقعیت‌های مهم موجود پیش از انجام هر گونه قانون‌گذاری اداری یا اتخاذ قواعد و مقررات انتخاباتی؛

۳ - گذاشتن فرصتی برای باز بینی مستقل قوانین یا تصمیم‌گیری‌های مهم شامل بنا نهادن معیارها، استانداردها و رویه‌ها که شکایت‌های قانونی را اداره نموده و اداره‌ی قانونی زمان بندی شده را تضمین می‌نمایند؛ و

۴ - جبرانی کارآمد برای دادن پوششی مجدد به تمامی حقوق‌گزینه‌گری، مشارکتی و سیاسی که مهجور واقع شده‌اند؛

طرفداری

در صورتی که چارچوب قانونی کشور مورد نظر سازمان شما که انتخابات مورد بررسی‌تان در آن برگزار می‌شود، دچار نقص و ایرادی باشد که امکان برگزاری انتخاباتی سالم، رقابتی، معنی دار و شفاف را از آن می‌گیرد، مشارکت گروه دیده‌بانان سازمان شما بر روی فرآیند انتخاباتی مورد نظر، بسیار محدود خواهد بود. بنا بر این اگر دقت نظر و نگاه انتقادی سازمان دیده‌بانان شما نقائص بسیار بزرگ و غیر قابل انکاری را در سیستم انتخاباتی مورد نظر‌تان مشاهده می‌کند، لازم است سازمان شما به طرفداری از اعمال تغییرات در دولت، نهادهای قانون‌گذاری و یا برگزار کنندگان انتخابات بپردازد. برای نمونه، قوانینی که به دیده‌بانان بومی اجازه‌ی ورود به مراکز اخذ رأی و یا ایستگاه‌های شمارش آرا را داده و یا دسترسی آنها را به مراحل گوناگون دیگری از فرآیند انتخاباتی فراهم می‌آورد، برای کوشش‌های شما بسیار مهم خواهند بود. (شکل ۱۹ و پیوست شماره‌ی ۱ را ببینید).

توانائی گروه دیده‌بانان شما برای تحت تأثیر قرار دادن طراحی و عملیات سیستم انتخاباتی ممکن است نیازمند استخدام وکلا، فعالان سیاست‌های عمومی، متخصصان انتخابات و دیگرانی که به تصمیم‌گیرندگان در دولت دسترسی دارند، باشد.

بسیج نمودن افکار و نظرهای عمومی روی موضوع مورد نظر از طریق رسانه‌های جمعی، مبارزات تبلیغاتی، فرستادن نامه‌های جمعی و جلب امضاهای گروهی، یکی دیگر از کارهای مهم برای اعمال تغییرات است.

لازم است سازمان شما به تهیه‌ی فهرستی از ملاحظات مورد توجه‌اش در زمینه‌ی قوانین انتخاباتی، به ترتیب اولویت و اهمیت بپردازد. اولیت بندی این ملاحظات به سازمان شما برای توسعه‌ی راهبردهای مشخص یاری نموده و جلوی شما را برای هزینه نمودن منابع مالی‌تان بر روی مسائل و موارد کم اهمیت خواهد گرفت. سعی کنید که خطوط بارز و مشخصی میان خطاهائی که

است در نظر بگیرید که چگونه این امر با سایر اهداف دیده‌بانی تان ارتباط برقرار می‌نماید. به طور مشخص تر، به این موضوع بیندیشید که چگونه و تا چه حدی برنامه‌ی آموزشی رأی دهندگان شما منابع در اختیار تان (از جمله مالی، زمان، و نیروی انسانی) را از تلاش‌های دیده‌بانی تان دور می‌سازد؟ یا این که کدام یک از این فعالیت‌ها برای حمایت از سیستم مردمسالاری در کشور شما مؤثرتر خواهد بود؟ سازمان شما برای کدام یک از این فعالیت‌ها مناسب‌تر است؟ آیا سازمان دیگری برای برنامه ریزی آموزش رأی دهندگان فعالیت می‌نماید و اگر چنین است چگونه برنامه‌های سازمان دیده‌بانی شما در موافقت یا مخالفت اقدامات آنها قرار خواهد گرفت؟ آیا درگیری سازمانی شما به عنوان یکی از تولید کنندگان منابع آموزشی برای رأی دهندگان، مغایرت منفی برای شما ایجاد می‌نماید که سازمان شما را در توانایی‌های‌اش برای ارزیابی هدف‌گرای فرآیندهای انتخاباتی، تضعیف نماید؟

به دیگر سخن، تمامی آموزش‌های شما و اطلاعاتی که توسط سازمان تان با مردم تقسیم می‌نمائید می‌توانند و باید به عنوان آموزش ارزش مندی برای رأی دهندگان محسوب گردد. دانشی که رأی دهندگان بالقوه در جامعه در مورد رأی دادن و دیده‌بانی در نتیجه‌ی تلاش‌های قابل ملاحظه‌ی سازمان شما که از طریق کارگاه‌های آموزشی، روزنامه‌های خبری، اعلامیه‌های خدمات عمومی و پوشش خبری به مردم منتقل می‌شود به رأی دهندگان کمک می‌نماید که بهتر حقوق خود و فرآیند انتخاباتی شان را بشناسند. بنا بر این، شما نباید ارزش همکاری و همراهی سازمان خود را از طریق توسعه‌ی برنامه‌ی دیده‌بانی سازمان تان به منظور آموزش مدنی به شهروندان خود آوا، کم بها بدانید.

ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی

ثبت نام رأی دهندگان

سیستم‌های انتخاباتی نیازمند ایجاد معیارها و ساز و کارهایی برای شناسایی رأی دهندگان واقعی و جلوگیری از مشارکت کسانی هستند که واجد شرایط برای رأی دادن نیستند. این ساز و کارها همچنان قرار است از اصل "یک نفر، یک رأی" حمایت نمایند که مطابق آن از رأی دادن مجدد افراد جلوگیری شده و احتمال رأی دادن در مکانهای نادرست را برای رأی دهندگان کم می‌نمایند.

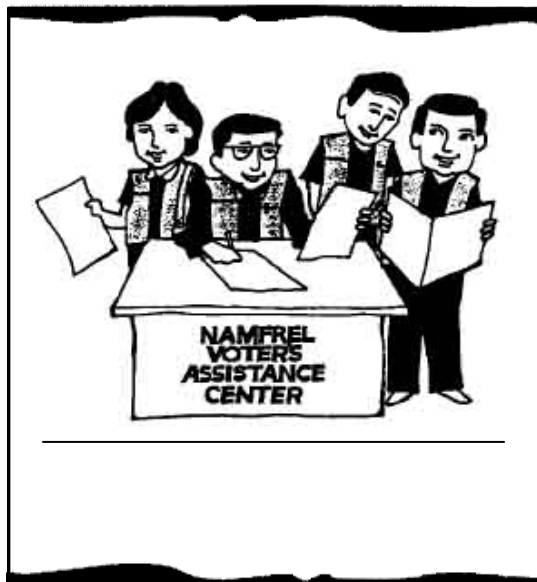
حق عمومی مشارکت نمودن در امور دولتی و حکومتی به شدت تحت تأثیر قانونی بودن فرآیند رأی گیری و به طبع، ثبت نام رأی دهندگان می‌باشد. به ویژه، از آن جایی که برپا سازی مشروعیت

تأثیر کلی و جامعی تمامی دوره‌های آموزشی رأی دهندگان می‌تواند از طریق سطحی ارزشیابی گردد که در آن اطلاعات مربوط به انتخابات به شکلی قابل فهم و در زمانی مورد استفاده (برای نمونه باید زمان معقولی در اختیار رأی دهندگان قرار داده شود تا بتوانند از اطلاعات مورد نظر بهره‌ی لازم را ببرند) در اختیار تمامی رأی دهندگان بالقوه به صورتی معقول و منطقی قرار می‌گیرد. سازمان شما باید در همان حال تلاش نماید تا سایر مشخصات مربوط به اطلاعات تهیه شده از جمله آن که واقعیت‌های اساسی، حقوق رأی دهندگان، رویه‌ها و موضوعات مشکل آفرین در جریان فرآیندهای اطلاعاتی، در آن به کفایت مورد بحث قرار گرفته‌اند یا نه.

در واقع، هیچ راه ساده و سریعی برای اندازه گیری این ارزیابی‌ها وجود ندارد. به منظور انجام چنین کاری لازم است سطوح درک و استنباط رأی دهندگان نسبت به انتخابات، معین گردد. علاوه بر این لازم است سازمان شما به فهم این مطلب نائل آید که آیا عدم شناخت مردم از مفاهیم انتخاباتی به حدی از طبیعت عمیق و در برگیرنده بر خوردار است که امکان آن را فراهم آورد تا بتوان ادعا نمود که نتایج حاصل شده از آن بازتاب دهنده‌ی خواستگاه اصلی مردم نخواهد بود. عدم شناخت کافی رأی دهندگان ممکن است به جهت سطح پائین مشارکت‌شان در فرآیندهای انتخاباتی و یا تعداد زیاد رأی‌هائی که به نادرستی ثبت شده‌اند به وجود آید (که به آنها رأی‌های باطل و پوچ نیز می‌گویند). ارزش یابی نظریات عمومی که اطلاعات را از نمایندگان کلی حاضر در جمعیت رأی دهندگان جمع می‌نماید، روشی است که سازمان شما می‌تواند از آن برای تعیین این قبیل تصمیم گیری‌ها استفاده نماید.

ممکن است سازمان دیده‌بانی شما به این نتیجه برسد که تأثیر جمعی برنامه‌های آموزشی موجود برای رأی دهندگان نا کافی است. این نقیصه عموماً به جهت کمبود منابع در اختیار یا عدم تعهد کافی برای اجرای برنامه‌های آموزشی بی‌طرف برای رأی دهندگان از طرف دولت‌ها و یا کمیسیون‌های انتخابات یا به دلیل این که ارتباطات و مکاتبات موجود درباره‌ی آموزش رأی دهندگان نامؤثر و یا گمراه کننده بوده‌اند، اتفاق می‌افتد. توضیح مرسوم دیگری که در این رابطه وجود دارد حاکی از آن است که دولت‌ها در تخصیص وقت کافی برای توسعه و اجرای برنامه‌های آموزشی انتخاباتی در زمانبندی مربوط به فرآیند انتخاباتی شان، کوتاهی می‌نمایند.

در چنین شرایطی، گروه دیده‌بانی بومی شما می‌تواند برنامه‌ی آموزشی مربوط به خود را اجرا نماید. اگر انجام و اجرای برنامه‌ی آموزشی کامل‌تری را برای انتخابات مورد بحث در نظر دارید، بهتر

سیستم‌های گوناگون موجود شامل موارد زیر می‌باشند:

۱- رأی گیری بدون ثبت نام: در این روش رأی دهندگان هویت شخصی و مشروعیت‌شان برای رأی دادن را در روز انتخابات و بر سر صندوق‌های اخذ رأی با نشان دادن مستندات رسمی که حکم شناسائی فردی را دارند (از جمله کارت شناسائی ملی، شناسنامه، گواهی نامه‌ی رانندگی، گذر نامه، کارت اقامت، کارت پایان خدمت سربازی و غیره) به اثبات می‌رسانند؛

۲- ثبت نام سر شماره و یا سایر ثبت نام‌های ملی: در این روش مسؤلان سازمانی در استخدام دولت داده‌های سر شماری و اطلاعات مربوط به تولد را (از جمله نام، سن و سال و آدرس افراد) مورد بررسی قرار داده و یک سیستم ثبت نام رأی دهندگان ایجاد می‌نمایند؛ یا

۳- ثبت نام مستقیم مشمولان رأی دادن در زمان و مکانی مشخص: در این روش در مکان (عمدتاً این کار در ساختمانهای دولتی شهر داری و یا محل‌های سکونت رأی دهندگان انجام می‌شود) و زمان مشخصی رأی دهندگان بالقوه هویت و مشروعیت خود را برای مشارکت در فرآیند انتخاباتی به تثبیت رسانده و به مسؤلان تعیین شده‌ی مورد نظر اعلام می‌نمایند تا نام‌شان را در فهرست کسانی که رأی خواهند داد، ثبت نمایند.

در مرحله‌ی بعدی، سازمان دیده‌بانی شما باید به شناسائی مسائلی بپردازد که ممکن است در خلال اجرای ثبت نام رأی دهندگان اتفاق بیافتند. موارد اشاره شده در زیر بخشی از فهرست مشکلاتی است که به طور مرسوم در رابطه با ثبت نام رأی دهندگان ممکن

رأی دهندگان بالقوه یک پیش نیاز فرآیندهای انتخاباتی محسوب می‌شود، لازم است سازمان شما توجه خاصی به ارزش یابی فرآیند و درجه‌ی مشروعیتی که برای انجام کار نیاز می‌باشد، پرداخته و توجه خاصی نسبت به این که آیا بخش‌های مهم جمعیت به وسیله‌ی معیارهای زیر از رأی دادن محروم شده‌اند، بنمایند. معیارهای مهمی که باید در نظر داشت، شامل موارد زیر می‌باشند:

۱- معیارهای غیر عقلانی مانند اعمال موضوعات مشخص در مورد نژاد، رنگ، جنسیت، مذهب، ملیت، ریشه‌های قومی، گروه‌های اجتماعی، ارتباطات سیاسی گذشته، بی سواد، مالکیت زمین و توانائی خرج کردن. معیارهای عقلانی شامل سن، شهروندی، محل سکونت و توانائی ذهنی است؛

۲- آموزش ناکافی رأی دهندگان در مورد این که چگونه رأی دهندگان بالقوه امکان تکمیل مشروعیت‌شان را دارند؛

۳- عدم موفقیت در احترام گذاشتن به ضمانت‌های موجود درباره‌ی سایر فرآیندهای ضروری مربوط به رویه‌های انتخاباتی، به ویژه در جایی که هیچ شرایطی برای دیده‌بانی فرآیند انتخاباتی وجود ندارد، بر دقت ثبت نام رأی دهندگان صحت گذاشته و یا قوانین و مقررات موجود را به چالش می‌کشند؛

۴- ایجاد رعب و وحشت و ترساندن رأی دهندگان به هر نحوی به گونه‌ای که شهروندان را از یادگیری درباره‌ی فرآیند انتخاباتی و مشارکت در آن باز می‌دارد.

دوران ثبت نام رأی دهندگان فرصت فوق العاده‌ای برای گردآوری و بسیج داوطلبان و تخصیص آنها به وظایف مشخص را فراهم می‌آورد. این وظایف می‌توانند شامل مواردی از جمله: آغاز یک مبارزه‌ی تبلیغاتی به منظور آموزش رأی دهندگان، دیده‌بانی عملکرد مسؤلان دولتی، حمایت گران احزاب سیاسی و اجرای نظامی که از طریق آن بتوان شکایات موجود را مورد بررسی قرار داد، باشند. به علاوه، از آن جایی که فرآیند ثبت نام رأی دهندگان به شدت غیر متمرکز است (به نحوی که غالباً از طریق یک ایستگاه رأی گیری محلی و دفاتر شهری اداره می‌شود)، مشابهت خاصی با رأی دادن و فرآیندهای شمارش آرا دارد. به همین جهت است که به واسطه‌ی دیده‌بانی ثبت نام رأی دهندگان، نیروی کاری و همچنین داوطلبان مشغول به خدمت دهی در اختیار سازمان دیده‌بانی شما می‌توانند به تجارب دسته اولی که به طور مستقیم به برنامه‌های روز انتخابات تان مربوط می‌باشد، دست یابند.

نخستین گام آن است که درباره‌ی سیستمی که کشور شما برای تعیین مشروعیت رأی دهندگان به کار می‌برد، تحقیق نمائید.

ثبت نام رأی دهندگان. مربوط به انتخابات ات نوس مربوط به یک دستور العمل اجرایی آموزشی که توسط بخش گرس در گینا تهیه شده است.

دهندگان که بیش از یک بار ثبت نام شده‌اند و یا بدون داشتن شرایط مشمولیت در فهرست قرار گرفته‌اند؛ که موفقیتی در ثبت نام افراد مشمولی که واقعاً از مشروعیت لازم برای مشارکت در انتخابات برخوردار هستند و به صورتی شایسته برای مشارکت در رأی گیری درخواست نموده‌اند، نداشته‌اند؛ یا اسامی ثبت نام شدگان را به نحوی در فهرست قرار داده‌اند که امکان پیدا کردنشان را بسیار دشوار و غیر عملی نموده است؛ و

۴ - عدم موفقیت در تضمین شفافیت در فرآیند ثبت نام، به گونه‌ای که توسط قواعد و قوانین محدود کننده و یا مسؤالی که دیده‌بانان را از تحلیل فرآیند ثبت نام در زمان مناسب مورد باز بینی قرار می‌گیرد.

دلایل موجه دیگری برای دیده‌بانی فرآیند ثبت نام رأی دهندگان نیز وجود دارد. فهرست‌های نادقیق از رأی دهندگان، همچنین می‌تواند به صورت‌های دیگری جنبه‌های گوناگون فرآیند انتخاباتی را نیز تحت تأثیر قرار دهد. برای نمونه، در بسیاری از کشورها، احزاب سیاسی راهبردهای مربوط به مبارزات انتخاباتی و تبلیغاتی خود را با استفاده از داده‌های مربوط به فهرست ثبت نام شدگان، توسعه می‌دهند. همچنین، محدوده‌های تعیین کننده ی وضعیت رأی دهندگان (موکلان نمایندگان) و تعداد صندلی‌های تخصیص داده شده به هر یک از آنها در محل‌های تصمیم گیری، همگی تحت تأثیر سر شماری‌های مربوط به مشمولان رأی گیری و اطلاعات مربوط به ثبت نام رأی دهندگان می‌باشند. تعیین مکانهای تخصیص داده شده به عنوان ایستگاه‌های اخذ رأی و برنامه‌ی مربوط به پخش صندوق‌های رأی گیری نیز به طور

است که به طور مرسوم در رابطه با ثبت نام رأی دهندگان ممکن است روی دهند:

۱ - رویه‌هایی که مشکلات نامعقولی را برای بخش‌های خاصی از جمعیت ثبت نام شوندگان و یا موارد مربوط به دستیابی مستندات لازم برای مشارکت در انتخابات را ایجاد نموده و شامل مواردی از قبیل: زمان تخصیصی بسیار محدود برای انجام ثبت نام؛ انتخاب مکانهای نامناسب برای انجام ثبت نام؛ تحمیل هزینه‌های غیر ضروری برای انجام این کار؛ برگزاری آزمون‌های سنجش سواد ثبت نام کنندگان؛ تعیین روش‌های دشوار از جمله ارائه‌ی کارت‌های شناسائی متعدد، یا عکس، اجبار آنها برای حضور مجدد در ایستگاه‌های اخذ رأی و موارد دیگری از این دست، می‌باشند؛

۲ - عملکرد نامناسب مسؤلان ثبت نام که ممکن است به طور سهو و یا از روی عمد صورت پذیرد. این عملکردهای نادرست شامل مواردی از قبیل: ایجاد هراس و وحشت در میان ثبت نام شوندگان؛ حذف و یا رد نمودن مشمولان واقعی ثبت نام؛ پذیرش ثبت نام شوندگانی که مشمول رأی دادن نیستند؛ تغییر دغل بازانه‌ی فهرست و یا نگهداری نامناسب و نادرست از آن؛ عدم موفقیت در پخش صحیح کارت‌های رأی دهندگان (این کارت‌ها به عنوان کارت‌های ثبت نام و یا کارت‌های شناسائی نیز شناخته می‌شوند)، و سایر مواردی از این نوع می‌باشند؛

۳ - فهرست‌های نادقیق از قبیل فهرست‌هایی: که شامل اسامی اشخاصی می‌شود که از دنیا رفته‌اند و یا از موقعیت مشمول بودن برای رأی گیری خارج شده‌اند، افراد خیالی و غیر واقعی، یا رأی

کارت شناسائی. بر گرفته از راهنمایی کاری دل سیودادانو، راهنمای آموزشی سال ۱۹۹۴ که توسط انجمن مردمسالاری در مکزیک تهیه شده است.

ثبت نام نامزدهای انتخاباتی و احزاب سیاسی

موضوعات مربوط به فرآیندهای تعیین صلاحیت و مشروعیت ثبت نام احزاب سیاسی فعال و همچنین نامزدهای سیای در فرآیند انتخاباتی بسیار شبیه فرآیندهایی است که برای رأی دهندگان به کار می‌روند. حق مربوط به "مشارکت در موضوعات و مسائل عمومی به صورتی مستقیم و یا از طریق برگزیدن نمایندگانی منتخب که در خلال انتخاباتی صحیح و دوره ای معیین می‌شوند"^{۳۲} از توجه و اهمیت بالائی بر خوردار می‌باشد. دستیابی به این حق به طور ویژه‌ای ریشه در تعیین این موضوع دارد که آیا انتخابات مورد نظر فرصت معنی داری را برای نامزدهای انتخاباتی مهیا می‌کند که به ارائه امکانات رقابتی خود بپردازند و همچنین برای رأی دهندگان شرایطی را فراهم می‌کند که از میان راه‌های موجود و فرصت‌های ارائه شده یکی را برای خود برگزینند یا نه.

محدودیت‌های موجود بر روی مسائلی در مورد این که چه کسانی امکان تشکیل دادن یک حزب سیاسی را داشته و چه کسانی می‌توانند برای به دست گرفتن مشاغل دولتی و حضور در گروه گرداننده‌ی کشور با هم به رقابت بپردازند، در صورتی که تبعیض‌های غیر منصفانه‌ای در کار نباشد، می‌تواند معقول به حساب آید.^{۳۳} با توجه به شواهد تاریخی، تنها انواع مشخصی از محدودیت‌های این چنینی شرایط لازم برای این آزمون را پشت سر گذاشته‌اند. برای نمونه، ملاحظات مربوط به امنیت انتخاباتی جز توجیهات مرسوم به حساب می‌آید که به طور معمول برای انکار مشارکت نامزدهای انتخاباتی مشخص و یا همچنین احزاب سیاسی خاصی مطرح می‌گردند.^{۳۴} خواستگاه موجود برای تضمین اداره‌ی کارآمد فرآیند انتخاباتی به واسطه‌ی محدود سازی رشد و تکثر احزاب سیاسی نیز یکی دیگر از بهانه‌ها و توجیهات مرسوم است که به عنوان دلیلی برای محدود کردن احزاب در امر ثبت نام انتخاباتی مورد استفاده قرار می‌گیرد. با این وجود، چنین توجیهاتی باید به ویژه در کشوری که در حال پدیدار شدن از پشت تاریخی غیر مردمسالارانه می‌باشد، با ملاحظات و توجه زیادی صورت بگیرد چرا که در چنین کشورهایی شکل گیری احزاب سیاسی جدید و یا نامزدهای انتخاباتی مستقل یکی از اهداف تمرین‌های انتخاباتی خواهد بود.

در هنگام نظارت بر ثبت نام احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی، سازمان دیده‌بانی شما باید در شناسایی هر گونه اقدام تبعیض کارانه و سر خودانه از قوانین موجود، اهتمام بورزد؛ چرا که به عبارتی می‌توان شواهد موجود بر چنین موضوعات اداری را نمایانگر تخطی از استانداردهای بین المللی دانست. اداره‌ی نادرست فرآیند ثبت نام شامل مواردی می‌شود که در آنها

مشابه و با توجه به اطلاعات جمع آوری شده در حین فرآیند ثبت نام رأی دهندگان، انجام می‌شوند.

در ادامه برخی از روش‌هایی که می‌توانند توسط سازمان دیده‌بانی شما برای ارزیابی فرآیندهای ثبت نام به کار گرفته شوند، آمده است که شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - داوطلبان فراوانی را در سراسر کشور برای دیده بان‌ی فعالیت‌های مربوط به فعالیت‌های ثبت نام رأی دهندگان، به ویژه در مکانهایی که مطابق تحقیقات شما در آنها احتمال بالائی برای بروز مشکلات وجود دارد، به کار بگیرید؛

۲ - دقت اطلاعات ثبت شده روی فهرست‌های مربوط به رأی دهندگان را مورد تأیید قرار دهید (چنین کاری را می‌توان برای نمونه به استفاده از نمونه گیری آماری از اسامی و آدرس‌ها و سپس به واسطه‌ی مصاحبه و سایر پژوهش‌های لازم به انجام رساند، البته اگر اطلاعات موجود درست بوده باشند)؛

۳ - فهرست موجود از ثبت نام شدگان دوره‌های قبل را با فهرست به دست آمده از فعالیت‌های جدید مسؤلان مربوطه به منظور مشاهده و شناسایی مغایرت‌های آماری مورد مقایسه قرار دهید (برخی از این مغایرت‌ها می‌توانند در جنبه‌هایی مانند افزایش تعداد ثبت نام کنندگان زیر عنوان یک حزب سیاسی و یا در یک منطقه‌ی جغرافیائی خاص، بروز نمایند)؛

۴ - فهرست‌های تهیه شده را به کمک رایانه و یا به صورت دستی مورد باز بینی قرار دهید تا شاید ثبت نام‌های مکرر تحت عنوان یک نام و یا ثبت نام‌های مربوط به رأی دهندگان غیر قانونی را شناسایی کنید؛ و

۵ - آموزش‌های مدنی لازم را در مورد نحوه‌ی اجرای گام‌های مطرح شده در بالا به عموم مردم بدهید.

روش‌های اول، دوم و پنجم از موارد ذکر شده در بالا نیازمند به کار گیری زمان زیاد و نیروی انسانی قابل ملاحظه‌ای می‌باشد، اما در همان حال این روش‌ها بهترین فرصت را برای توسعه و مورد آزمون قرار دادن یک شبکه‌ی ملی وسیع فراهم می‌آورند. روش‌های مذکور سوم و چهارم را می‌توان در مراکز دفتری سازمان دیده‌بانی و بدون نیاز برای به کار گیری نیروی انسانی در حیطه‌های عملیاتی، به انجام رسانید. در بعضی کشورهای جهان، مسؤلان و صاحب اختیاران امور انتخاباتی یک فهرست ثبت نام مستند شده به صورت رایانه‌ای را در اختیار احزاب سیاسی و یا ملاحظه گران و ناظران دیگری قرار می‌دهد که بتوانند به صورتی مستقل به تأیید صحت و درستی فهرست‌های مربوطه بپردازند.

۳۲. اصل ۲۵ مربوط به میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی در پیوست شماره‌ی یک.

۳۳. برای نمونه، اصل ۲۴ مربوط به مستندات گردهمایی کهنه‌گانش هم پیوندی انسان‌ها از او اس سی ای در پیوست شماره‌ی یک را ببینید.

۳۴. با این وجود، استاندارد بین المللی تناسب به طور عمومی چنان اقتضا می‌نماید که جلوگیری از شرکت یک حزب سیاسی در انتخابات تنها در صورتی قابل توجیه خواهد بود که حزب مورد نظر با به کار بستن خشونت اقدام به بر اندازی حکومت حاکم نموده و یا اعتبار منطقه‌ای و حکومتی بخشی دولتی را زیر سؤال ببرد. برای دسترسی به اطلاعات بیشتر در این مورد به همانجا مراجعه نمایید.

معروف بین‌المللی از جمله: آزادی بیان، اصول انجمن‌ها، مجمع عمومی و حرکت‌های دسته جمعی، می‌پردازد. زیر بخش مذکور همچنان به بازنگری استانداردهائی که بر اساس آنها موضوعات مطروحه باید مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار گیرند، می‌پردازد. پیشنهادات مطرح شده درباره‌ی چگونگی جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات در زیر بخش‌های متعاقب و تحت عنوان روش‌های مشخص دیده‌بانی تدارک دیده شده‌اند.

اصول و مشکلات عمومی

غالباً، به منظور برگزاری یک ارزشیابی قابل فهم از یک فرآیند انتخاباتی لازم است سازمان شما این امر را مورد ارزیابی قرار دهد که آیا فرآیند مذکور یک "فضای مبارزاتی هم سطح" و یک فرصت واقعی، سالم و معنی دار برای انتقال خواست و خواهش نامزدهای انتخاباتی فراهم آورده است یا نه. اصطلاح و استعاره‌ی فضای هم سطح به منظور تشریح این امر استفاده شده است که فرآیند مورد نظر باید از رفتاری برابر و فرصتی منصفانه طرفداری نماید. این موضوع به واسطه‌ی در نظر گرفتن موضوعاتی از قبیل موارد اشاره شده در زیر، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد:

- ۱ - درجه‌ای از امکانات که در آن رقبا امکان دسترسی به منابع همگون و هم سطح را دارا می‌باشند (از آن جمله می‌توان به منابع مالی و سایر امکانات، دسترسی به رسانه‌های جمعی و پوشش‌های خبری و مواردی از این قبیل اشاره نمود)؛ و
- ۲ - تأثیر گذاری همراهی با قوانین انتخاباتی و تشدید یا تقویت باز بینی این قوانین (به ویژه در مواردی مانند شرایط غیر تبعیضی و کاربردهای خیر خواهانه).

عباراتی از قبیل "سالم" و "معنی دار" استانداردهائی هستند که برای ارزیابی اجزای اساسی دیگری در دوران مبارزات تبلیغاتی مورد استفاده قرار می‌گیرند که از آن دست می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱ - آزادی عمل و ظرفیتی که نامزدهای انتخاباتی برای انتقال دادن برنامه‌های خود به رأی دهندگان در اختیار دارند؛
- ۲ - کفایت فهم و استنباط رأی دهندگان درباره‌ی فرآیند انتخاباتی (برای نمونه می‌توان به مواردی از قبیل چگونگی ثبت نام، مکانی که برای رأی دادن تعیین شده‌اند، چگونگی دادن رأی و غیره اشاره نمود) و مشکلات اساسی که در مورد رأی دادن پیش می‌آیند؛ و
- ۳ - درک و شناختی که رأی دهندگان از انتخاب و ابراز

پیدا نمی‌نمایند و به عبارت بهتر به آنها فرصت کافی برای توجه به مهلت‌های زمانی و یا آگاهی لازم نسبت به فرآیندهای مورد نیاز به منظور درخواست نمودن برای نامزدی انتخاباتی داده نمی‌شود و یا مواردی که در آنها ملزومات و پیش نیازهای انتخاباتی (از جمله جمع‌آوری امضاهای لازم و یا پرداخت هزینه‌های درخواست) به صورت نامعقولی کوتاه و یا به صورت مغرضانه و تبعیض‌گذارانه ارائه می‌گردند. همچنین، زمانی که درخواستنامه‌های مربوط به نامزدی انتخابات مردود اعلام می‌شوند، لازم است فرآیند مربوط به شکایات را مورد باز بینی و آزمایش قرار داده و بررسی کنید که آیا دارای شرایط لازم برای بازنگری‌های مستقل هستند یا نه.

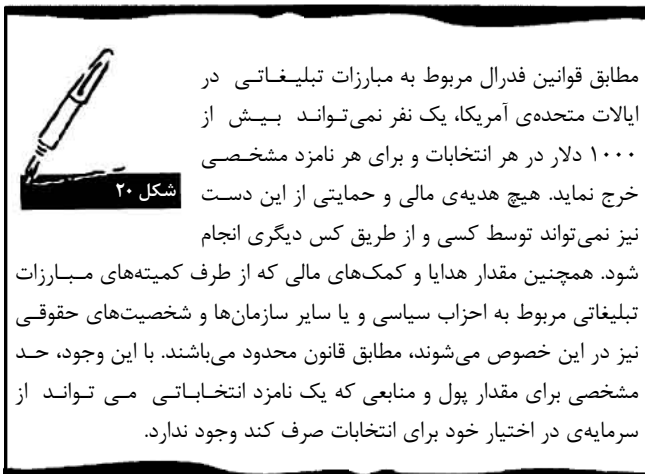
مبارزات انتخاباتی

در تمامی دوران مربوط به مبارزات انتخاباتی، انواع و اقسام فعالیت‌های جانبدارانه بسیار فراگیر خواهند بود چرا که در این بازه‌ی زمانی است که هر یک از رقبای انتخاباتی به منظور تضمین پیروزی‌شان در انتخابات به رقابت شدید با یکدیگر می‌پردازند. چنین اقدامات جانبدارانه‌ای عموماً ضامن شکل‌گیری رقابت‌های کاملاً منسجم و بسط یافته‌ای است که از ویژگیهای نظام‌های سالم مردمسالارانه می‌باشند. با این وجود، برخی مواقع چنین رقابت‌هایی منجر به سوء استفاده‌ها و ناعدالتی‌هایی می‌گردد که در دوران پیش از انتخابات تأثیراتی اساسی و تصمیم‌گیرنده روی نتایج نهائی انتخابات خواهند گذاشت. عدم کامیابی در تعیین و به مرحله‌ی اجرا در آوردن عوامل تعیین‌کننده‌ی یک انتخابات سالم می‌تواند سبب ساز برگزاری انتخاباتی باشند که نشانی از صداقت و سلامت مورد نظر ندارد. در نتیجه، سازمان دیده‌بانی شما باید به طور جدی نظارت بر دوران فعالیت‌های در بر گیرنده‌ی مربوط به مبارزات انتخاباتی را مورد توجه و ملاحظه قرار دهد.

این بخش به بحث درباره‌ی چگونگی مورد نظارت قرار دادن سه جنبه‌ی مهم و گسترده‌ی مبارزات انتخاباتی می‌پردازد که شامل: (۱) منابع؛ (۲) ارباب و انواع روش‌هایی که برای ترساندن افراد در آن دوره استفاده می‌شود؛ و (۳) به مرحله‌ی اجرا درآوردن و بازنگری عملکرد، می‌باشند. عوامل به شدت تأثیر گذار روی مبارزات انتخاباتی، از جمله دسترسی به رسانه‌های گروهی و پوشش خبری توسط این قبیل نهادها در زیر بخش متعاقب مطرح گردیده‌اند.^{۳۵} زیر بخش مربوط به اصول و مشکلات عمومی به شناسائی مشکلات اصلی و بزرگ و همچنین فعالیت‌های ذاتی مربوط به مبارزات انتخاباتی به گونه‌ای که به برخی مسائل بسیار

۳۵. بخش ظ، رسانه‌ها، را ببینید. برای مباحث بیشتر در مورد فعالیت‌های مربوط به دوران پیش از انتخابات همچنان زیر بخش ش، سیستم انتخابات، زیر بخش ص، آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان و زیر بخش ص، ثبت نام رأی دهندگان احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی را نگاه کنید.

مطابق قوانین فدرال مربوط به مبارزات تبلیغاتی در ایالات متحده آمریکا، یک نفر نمی‌تواند بیش از ۱۰۰۰ دلار در هر انتخابات و برای هر نامزد مشخصی خرج نماید. هیچ هدیه‌ی مالی و حمایتی از این دست نیز نمی‌تواند توسط کسی و از طریق کس دیگری انجام شود. همچنین مقدار هدایا و کمک‌های مالی که از طرف کمیته‌های مبارزات تبلیغاتی مربوط به احزاب سیاسی و یا سایر سازمان‌ها و شخصیت‌های حقوقی نیز در این خصوص می‌شوند، مطابق قانون محدود می‌باشند. با این وجود، حد مشخصی برای مقدار پول و منابعی که یک نامزد انتخاباتی می‌تواند از سرمایه‌ی در اختیار خود برای انتخابات صرف کند وجود ندارد.

بسیاری از سیستم‌های انتخاباتی مسائل مربوط به تأمین مالی مبارزات تبلیغاتی خود را به دو گروه: منابع مالی اهدائی (پول‌هایی که از بیرون به مؤسسه واریز می‌شوند) و هزینه‌ها (پول‌هایی که از درون مؤسسه به بیرون پرداخت می‌گردند) دسته‌بندی می‌نمایند. مقادیر و منابع اهدائی از طرف افراد، معمولاً بسیار محدود می‌باشند (شکل ۲۰ را ببینید).

هزینه‌های مربوط به تبلیغات مبارزاتی نیز ممکن است مورد تنظیماتی قرار گیرند، هر چند که به استثنای استفاده‌های نابجای جزائی، بیشتر کشورها محدودیت‌های کمتری را نسبت به مشارکت‌های مالی، روی هزینه‌ها می‌گذارند.

تنظیمات مربوط به تأمین مالی مبارزات تبلیغاتی یک فرآیند انتخاباتی غالباً نامزدهای شرکت‌کننده در انتخابات و یا احزاب سیاسی‌شان را ملزم به نگهداری و ثبت و ضبط حساب‌های مالی می‌نمایند. در جاهایی که وجود چنین ملزوماتی ضروری است، قواعد و مقررات مربوط به تأمین مالی مبارزات تبلیغاتی به دنبال اطلاعات درباره‌ی منابع مربوط به هدایای مالی (یا اهداف مربوط به هزینه‌های صورت گرفته)، همچنین مقدار و تاریخ هر یک از ردیف‌های حسابداری، می‌باشند. اگر سازمان دیده‌بانی شما قصد نظارت بر حساب‌های مالیاتی مربوط به مبارزات تبلیغاتی را دارد، لازم است نخست تلاشی نسبت به تعیین این که آیا گزارش‌های مالی تهیه شده تکمیل و دقیق بوده و مطابق زمانهای تحویل تعیین شده تهیه گردیده‌اند، صورت بپذیرد. همچنان می‌توانید نحوه‌ی اعمال مقررات و تنظیمات مالی و حسابداری توسط صاحب اختیاران بر موارد انتخاباتی را نیز مورد نظارت قرار دهید. در خصوص این موضوع بسیار مهم است که سازمان دیده‌بانی شما این موضوع را مورد ارزیابی قرار دهد که آیا با نامزدهای انتخاباتی شما رفتار درست و منصفانه‌ای شده است و درجه‌ای که مطابق

احساسات‌شان، مستقل از خواسته و آرزوی هر کسی و به شیوه‌ای کاملاً مخفی و سری دارا هستند، در هنگام تعیین رأی نهائی خود پای صندوق‌های رأی دارند.

منابع

چه موضوعات اداری و چه رقبای انتخاباتی، هر دو در یک انتخابات نیازمند دسترسی به منابع مورد نیاز هستند. اگر منابع مشخصی به‌اندازه و صورت لازم و به نسبتی متناسب در اختیار نباشد می‌توان صلاحیت و منصفانه بودن انتخابات مورد نظر را مورد پرسش قرار داد.

ارزشمندترین منبع موجود در هنگام برگزاری یک فرآیند انتخاباتی، زمان می‌باشد. مسؤولان رسمی برگزاری انتخابات برای: گزینش یک سیستم انتخاباتی؛ سازماندهی نمودن تدارکات مربوط به اعزام نیروها؛ آموزش و به کارگیری نیروهای انسانی لازم؛ کسب اطمینان از سطح کمیته‌ای از آموزش رأی دهندگان؛ توسعه‌ی یک نظام ثبت نامی یا ابزارهای مشابهی برای تثبیت و تعیین مشروعیت رأی دهندگان؛ ثبت نام نامزدهای انتخاباتی؛ تهیه و پخش موارد انتخاباتی لازم؛ قبول، شمارش و دسته‌بندی آرا و نهایتاً اعلام نتایج به دست آمده؛ و باز بینی شکایت‌های رسیده، به زمان کافی نیاز دارند.

اجزای سیستم سیاسی (از قبیل احزاب، نامزدهای انتخاباتی، گروه‌های رقیب در خلال یک فرآیند یا همه‌پرسی) برای: شکل دهی یک ساختار سازمانی و دسترسی به یک پیام قابل انتقال؛ انتخاب و آموزش نامزدهای شرکت‌کننده؛ جمع‌آوری منابع مالی و سایر امکانات لازم؛ آموزش و به کارگیری حمایت‌کنندگان؛ برگزاری مبارزات تبلیغاتی؛ و تشویق رأی دهندگان به مشارکت و آموزش آنها؛ و سازماندهی یک عملیات دیده‌بانی کارآمد، به زمان کافی نیاز دارند.^{۳۶}

منبع ضروری و ارزشمند دیگر در انتخابات پول است. پول که به آن در مفاهیم انتخاباتی، منابع مالی و یا تأمین مالی مبارزات انتخاباتی اطلاق می‌گردد برای به انجام رساندن بسیار موارد مهم از جمله: پرداخت دستمزدها؛ برپاسازی دفاتر اجرائی؛ تهیه و تدارک موارد لازم برای مبارزات انتخاباتی؛ تدارک ملزومات حمل و نقل؛ ارتباطات و سایر حمایت‌های لازم برای به انجام رساندن مبارزات انتخاباتی؛ پخش و توزیع مواد آموزشی رأی دهندگان و موارد دیگری از این قبیل، مورد نیاز خواهد بود.^{۳۷} سایر منابع (مانند نیروی انسانی، تسهیلات و دسترسی به رسانه‌های جمعی) که ممکن است بدون نیاز به پرداخت مالی در اختیار تشکل مربوط به مبارزات تبلیغاتی قرار گیرند نیز اهمیت و اعتباری یکسان با دیگر موارد برشمرده دارند.

۳۶. برای دستیابی به پیشنهاداتی در مورد چگونگی دسترسی به تقویم انتخاباتی و دیده‌بانی سطوح اداری مربوط به آماده شدن در این رابطه به زیر بخش ش، سیستم انتخابات، نگاه کنید.

۳۷. زیر بخش ص، آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان، به ارائه‌ی پیشنهاداتی در رابطه با چگونگی نظارت بر به اندازه بودن آموزش‌های ضروری به رأی دهندگان می‌پردازد.

وسائل ارتباطات عمومی که توسط دولت اداره می‌شوند نایب‌ستی در جهت اهداف و استفاده‌های جانبدارانه به کار گرفته شوند مگر این که منابع قابل استفاده‌ی دیگری درست به همان اندازه در اختیار سایر نامزدهای انتخاباتی و احزاب شرکت کننده در انتخابات قرار داده شود. به شکلی مشابه، دستور العمل‌های اجرائی و راهنماهای موجود نیز باید به دنبال کسب اطمینان از این واقعیت باشند که رسانه‌های گروهی در اختیار و کنترل دولت تنها گزارش‌های خبری را پوشش دهند که به واقع ارزش خبری داشته باشند.^{۳۹}

علاوه بر این، مسئولان برگزاری انتخابات از طرف دولت که به طور مستقیم در اداره کردن انتخابات (از جمله کمیسیون‌های انتخاباتی، مسئولان مربوط به شعبات اخذ رأی و قضاوت و نیروهای امنیتی) مشغول به کار هستند باید توجه خاصی به حفظ و نگهداشت بیطرفی خود در انتخابات داشته باشند. به جهت تأثیر گذاری روانی و واقعی که عملکرد این قبیل گروه‌های دولتی بر روی موضوعات مربوط به انتخابات می‌گذارد، لازم است این گروه از افراد فعالیت‌های خود را به نحوی به انجام برسانند که بیطرفی‌شان در زمینه‌ی انتخابات را نتوان به هیچ وجه منطقی مورد پرسش قرار داد. سایر کارمندان دولت، به ویژه آنهایی که به صورت مستقیم در برنامه ریزی‌های اداری مربوط به انتخابات شرکت ندارند، نباید از اختیارات قانونی و یا نفوذ خود برای مداخله در فرآیندهای انتخاباتی استفاده نمایند. هیچ یک از افراد صاحب اختیار دولتی نباید هنگام انجام وظیفه در هیچ کدام از فعالیت‌های جانبدارانه مشارکت نمایند. اگر چنین استانداردهای توسط قوانین محلی و مقررات بومی بنیان نهاده نشده است، سازمان دیده‌بانی شما ممکن است بخواهد موضوع اصلاح نمودن قوانین مربوط به انتخابات را مطرح نماید.

استفاده از برنامه‌های حمایتی، قیومیت، کارهای عمومی و سایر برنامه‌های مشابه که به عنوان مزیتی برای احزاب سیاسی و یا نامزدهای انتخاباتی به حساب می‌آیند نیز یکی دیگر از فضا‌های بالقوه نامناسب برای عملکرد دولتی را تشکیل می‌دهد. در حالی که شناسایی و اندازه گیری تأثیرات موضوعاتی از قبیل تحت کنترل درآوردن موارد مربوط به ایجاد مشاغل، برنامه‌های فقر زدائی و یا سایر طرح‌های مشابه برای ایجاد و خلق یک مزیت انتخاباتی، بسیار دشوار می‌باشد، لازم است سازمان دیده‌بانی شما مستند سازی این واقعیت را مد نظر قرار دهد که آیا مسئولان دولتی که اداره‌ی این قبیل برنامه‌ها را در اختیار دارند در پی تدارک مزایای خاص و عنوان نام برای حزب سیاسی مشخصی هستند و یا این کارها را با عنوان دولت به انجام می‌رسانند. همچنین ممکن است آغاز به کارهای عمومی پروژه‌ها به منظور

آن موارد قانونی در زمانهای درست‌شان به مورد اجرا گذاشته شده‌اند تا چه اندازه‌ای بوده‌اند.

یکی دیگر از اهداف دیده‌بانی پخش منابع مالی مربوط به مبارزات تبلیغاتی از طریق دولت می‌باشد. در برخی موارد و در حیطه‌ی قانونی مربوط به بعضی کشورها، خود دولت به طور خود کار به محض آن که شرکت کنندگان در انتخاباتی ثبت نام می‌نمایند، امکانات و منابع مشخصی از جمله: دفاتر، تلفن و مقداری پول برای راه اندازی و هدایت مبارزات تبلیغاتی را در اختیارشان قرار می‌دهد. در چنین شرایطی، سازمان دیده‌بانی شما ممکن است این امر را مورد توجه قرار دهد که آیا منابع مورد نظر به صورتی برابر و در فرصت زمانی کافی در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفته است یا نه و این که این منابع تخصیصی آیا برای برگزاری یک انتخابات درست و منصفانه کافی می‌باشد یا نه. منابع مالی در اختیار می‌توانند به صورت کاملاً مساوی در اختیار نامزد های انتخاباتی قرار داده شوند، همچنین ممکن است آنها را به واسطه‌ی برخی معیارهای مشخص از جمله تعداد امضاهایی که هر یک از نامزدهای مورد نظر به صورت مستقل جمع آوری نموده و یا رقم پولی که این نامزدها مستقلاً از طریق افراد اندوخته اند، پخش نمایند. در چنین مواردی سازمان دیده‌بانی شما باید موضوعات زیر را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهد:

- ۱- آیا معیارهای تعیین شده هدف گرا بوده و به طور کاملاً شفاف بیان شده‌اند یا نه؛
- ۲- آیا معیارهای مورد نظر معقول و منصفانه تعیین گردیده‌اند؛
- ۳- آیا این معیارها به گونه‌ای مشابه برای تمامی نامزد های انتخاباتی اداره شده‌اند یا نه؛ و
- ۴- آیا منابعی که پخش گردیده‌اند در اندازه‌های کافی و در زمانهای مناسب و به گونه‌ای توزیع شده‌اند که هیچ یک از نامزدهای انتخاباتی مورد کم لطفی واقع نشده و به شکلی غیر منصفانه محروم نشده باشند. (شکل ۲۱ را ببینید).

بسیاری از سیستم‌های انتخاباتی تلاش در محدود سازی استفاده از اموال و املاک مربوط به دولت و فعالیت‌های کارمندان دولتی می‌نمایند. دیده‌بانی مربوط به این که چگونه این پیش نیاز های دولتی مورد استفاده قرار می‌گیرند، خود کار مهم دیگری در این زمینه می‌باشد. در یک نظام مردمسالاری، غالباً این قانون پذیرفته شده است که اموال و املاک دولتی همچنین حقوق‌های مربوط به خدمت گزاران مدنی در اختیار دولت به طوری مساوی به تمامی ساکنان آن کشور و نه هیچ گروه و حزب خاصی، تعلق دارد.^{۳۸} بنا بر همین دلیل، وسائل نقلیه‌ی در اختیار دولت، فضاهای اداری و

۳۸. اصل ۲۱، پاراگراف دوم، از اعلامیه‌ی عمومی حقوق بشر در بیوست شماره‌ی یک را ببینید.
۳۹. برای بحث بیش تر درباره‌ی چگونگی دیده‌بانی انتخابات به زیر بخش ط، رسانه‌های عمومی، نگاه کنید.

در خلال انتخابات مارس ۱۹۹۴ در قزاقستان، مطابق آن چه قانون تعیین نموده بود تمامی تبلیغات انتخاباتی از طرف تمامی احزاب می‌توانستند مقدار مشخصی پول در اندازه‌های مساوی و از انحصاراً از طرف دولت، دریافت دارند. قانون نامزدهای انتخاباتی را از تکمیل این کمک‌های دولتی از طریق جمع آوری

پول از سایر منابع مالی منع می‌نمود. اگر چه اعمال این قانون در نگاه نخست ممکن است منصفانه بنماید در عمل مزایای قابل ملاحظه‌ای را برای آن دسته از نامزدهای انتخاباتی که از شهرت و سابقه‌ی تاریخی قابل ملاحظه‌ای بر خوردار بودند، محفوظ نگه داشت چرا که مقدار سرمایه‌ای که هر کدام از این نامزدهای انتخاباتی دریافت می‌نمودند، هر چند به شکل مساوی پخش می‌گردید، اما بسیار محدود بوده و کاملاً در اختیار دولت قرار داشت. در عوض، نامزدهای انتخاباتی که به اندازه‌ی کافی برای عموم آشنا نبودند و رأی دهندگان آنها را به درستی نمی‌شناختند، امکان استفاده از مزایایی که خود به خود در اختیار نامزدهای با سابقه‌تر قرار گرفته بود را نداشتند. در انتخابات سال ۱۹۹۰ بلغارستان نیز مثال دیگری از پخش غیر منصفانه‌ی منابع مالی شکل گرفت. در این مثال، حزب جا افتاده و معروف سوسیالیست بلغارستان (بی اس پی) به نحو گسترده‌ای از منابع در اختیار خود که از حزب پیشین یعنی حزب کومونیست برای اش به جای مانده بود، استفاده نمود. در همان حال گروه‌های سیاسی که به تازگی شکل گرفته بودند چاره‌ای جز اتکا به منابعی که توسط دولت برای شان تهیه شده بود، نداشتند. این احزاب زمان بسیار ارزش مندی را در حالی که فرآیند کند دولتی در پی تهیه‌ی دفتر، تلفن و سایر منابع حیاتی‌شان بود، از دست دادند.

۳ - رأی دهندگان ثبت نام شده از امکان دادن رأی؛

۴ - دادن رأی مطابق نظر واقعی و شخصی رأی دهندگان؛ یا

۵ - مسؤلان برگزاری انتخابات از اعمال صحیح و بجای قوانین انتخاباتی

مشخصه‌های بارز و متعددی برای نمایش به وحشت انداختن و اعمال زور در انتخابات وجود دارند که می‌توانند در فرآیند دیده‌بانی مربوط به سازمان شما در نظر گرفته شوند. برخی از این مشخصه‌ها شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - اعمال خشونت‌های فیزیکی که شامل جنایت، گروگان‌گیری، دزدیدن افراد، شکنجه، تیر اندازی‌های از طریق ماشین‌های سیار، بمب‌گذاری، کتک زدن، حمله به اشخاص و یا تخریب اماکن و املاک آنها؛

۲ - تهدید به اعمال خشونت‌های فیزیکی که شامل حضور افراد شبه دولتی و گروه‌های ضربت در محیط‌های حساس (از جمله

جذب حمایت‌های لازم پای صندوق‌های اخذ رأی را مستند سازی نمود، به ویژه در شرایطی که پروژه‌های این چنینی در حین دوران انتخاباتی و یا پیش از شروع آن مورد توجه قرار گیرند. مستند سازی دقیق و هدفمند این قبیل فعالیت‌ها و تجزیه و تحلیل چنین عملیاتی می‌تواند تأثیرات بالقوه و یا عملی آنها را بر روی نتایج حاصل از انتخابات به نمایش بگذارد.

به وحشت انداختن و اعمال زور

اهمیت رفتاری منصفانه و بیطرف در مواقعی که حزب حاکم بر کشور و یا نیروهای ارتش نقش مؤثری در موضوعات دولتی و در دولت بازی نموده و ممکن است به شیوه‌ای غیر عادلانه مشارکت در انتخابات را به شیوه‌های موجود برای ایجاد رعب و وحشت و یا اعمال زور، مورد تأثیرات خود قرار دهند. ایجاد رعب و وحشت و اعمال زور صرفنظر از این که توسط نیروهای نظامی، مسؤلان رسمی دولت، گروه‌های غیر نظامی گوناگون، نیروهای طرفدار و حمایت کنندگان احزاب سیاسی، صورت بپذیرند تأثیرات اجتماعی و روانی ویژه‌ای را به بار خواهند آورد که یک انتخابات آزاد را با مشکل مواجه می‌نماید. در جایی که چنین پدیده‌ای به وجود می‌آید، تنها بارزترین روش‌های اطمینان بخشیدن که به واسطه‌ی راه‌های اندازی گیری حمایت کننده‌ی مستقیم که توسط دولت اعمال می‌گردند می‌توانند بر وحشتی که عامه‌ی مردم در این رابطه احساس می‌کنند، پیروز شود.

از آنجا که حضور و گزارش‌های مداوم ناظران بومی و بین‌المللی بیطرف به شکلی کار ساز، تأثیرات نفی ناشی از ایجاد رعب و وحشت در میان مردم، اعمال زور و سایر معضلات ناشی از جانبداری‌های حزبی و مغرضانه را خنثی سازد، سازمان دیده‌بانی شما باید دیده‌بانی فعالیت‌های کسانی که ممکن است به صورتی بالقوه در دوران ما قبل انتخابات باعث ایجاد وحشت در میان مردم شوند را به شکلی جدی در نظر بگیرد. در شرایطی که مشکلات رخ داده‌اند دیده‌بانان باید ابتکار عمل را در دست گرفته و به جبران اداری و یا قضائی موارد پیش آمده بپردازند.

تأثیرات ناشی از به وحشت انداختن مردم و اعمال زور به آسانی قابل اندازه گیری نیستند. با این وجود، اگر سازمان شما به شکلی نظام یافته به تحقیق، بررسی، اندازه گیری و ثبت شکایات و ادعاهای موجود بپردازد، امکان معین نمودن آنها وجود دارد. در واقع، در چنین شرایطی امکان معلوم نمودن کسانی که اقدام به انجام چنین کاری نموده ایجاد شده و می‌توان مشخص نمود که آیا از موارد مذکور در زیر:

۱ - نامزدهای انتخاباتی از انجام مبارزات تبلیغات‌شان؛

۲ - رأی دهندگان بالقوه از ثبت نام‌شان؛

این موارد نظر بدهند.

به منظور ارزیابی درجات ارباب و وحشت ایجاد شده، لازم است سازمان دیده‌بانی شما تأثیرات نسبی هر گونه عدم تعادل و یا سوء استفاده در تعیین و اندازه‌گیری ابعاد و توانائی بالقوه‌ی این تأثیرات تلاش نماید. ممکن است سازمان دیده‌بانی شما طبقه بندی تخطی‌های قانونی و سوء استفاده‌های پیش آمده در خلال فرآیند انتخاباتی را بر حسب درجات جدی بودن‌شان به عنوان: (الف) کم اهمیت، (ب) با اهمیت اما بدون امکانات تأثیر گذاری روی رأی دهندگان، و (پ) بسیار جدی تا حدی تأثیر گذاری روی نتایج انتخابات، سود مند بیاید. همچنین ممکن است سازمان دیده‌بانی شما سعی در تعیین این مهم بنماید که آیا مسأله‌ی پیش آمده نتیجه‌ی یک اشتباه سهوی بوده است یا یک عملیات بین‌المللی مغرضانه. این که آیا مسائل مطروحه به طور غیر مناسبی بر حزب سیاسی خاصی نیز تأثیر گذاشته است یا نه، نیز باید به عنوان یکی از ملاحظات سازمان دیده‌بانی شما در نظر گرفته شود. به یاد داشته باشید که دست یافته‌های شما باید هدف گرا، دقیق و تا حد امکان قابل تأیید باشد.

گاهی اوقات تأثیرات مربوط به ایجاد رعب و وحشت و اعمال زور می‌تواند به صورت کمی (برای نمونه در شرایطی که تعداد کسانی که گواهی می‌دهند رأی‌شان زیر فشار زور داده شده است شمارش می‌شوند) یا به صورت‌های آشکار دیگری (از جمله در شرایطی که برخی شرکت کنندگان انتخاباتی از مبارزات تبلیغاتی در یک منطقه‌ی جغرافیائی خاص محروم شده‌اند) شناسائی و معین شوند. اما در برخی شرایط، اندازه‌گیری کمی چنین تأثیراتی بسیار دشوار است. برای نمونه می‌توان به شرایطی اشاره نمود که صدها نفر از رأی دهندگان، که اطمینان و شناسائی نیز نسبت به خواستگاه‌شان وجود ندارد، از حضور در پای صندوق‌های رأی به واسطه‌ی ارباب، سر باز زده‌اند و یا هنگامی که تعداد مشخصی از نامزدهای انتخاباتی به طور عمومی از انجام تبلیغات انتخاباتی به‌اندازه‌ای که دوست دارند انجام دهند، محروم می‌شوند.

فرآیند اعمال و باز بینی

یکی از مهمترین موارد قابل توجه در دوران یک فرآیند انتخاباتی نیز درجه‌ی کارآمدی مسؤولان دولت، نیروهای امنیتی و سیستم قضائی در اعمال قوانین انتخاباتی است. مؤسسات مسؤل برای اعمال قوانین انتخاباتی وظیفه‌ی محکم و مشخصی برای برداشتن گام‌های لازم به منظور جلوگیری از تخطی‌های قانونی از دستور العمل‌های اجرائی موجود برای آزادی بیان، آزادی تشکیل انجمن‌ها، آزادی تجمع، موارد مربوط به عدم تبعیض و فرآیندهای اجرائی انتخاباتی به همراه قوانین و مقررات موجود در این رابطه، دارند. در شرایطی که هر گونه دلیلی بر پذیرش این ادعا وجود

PARTICIPER AUX CAMPAGNES AVEC NON-VIOLENCE

«مشارکت کنندگان در مبارزات تبلیغاتی به شیوه‌ای به دور از خشونت» ناظران را برای انجام وظایف دیده‌بانی‌شان آموزش دهید و نسبت به انجام کارهایی از قبیل ارباب و تهدید و یا هم سازی و هم دستی دورنمایید. بر گرفته شده از لاکسیون ۱ نو (انتخابات و ما)، یک دستور العمل اجرائی آموزشی که توسط بخش گرس گینه تهیه شده است.

سالن‌های برگزاری تبلیغات انتخاباتی، میزهای ثبت نام رأی دهندگان، شعبه‌های اخذ رأی، مراکز مشاوره و مواردی از این قبیل می‌شوند که بخش‌های وسیعی از مردم را به شکلی غیر منطقی به وحشت می‌اندازد؛

۳ - فشارهای اجتماعی و فرهنگی سیستم انتخاباتی با ناکفایتی مورد توجه قرار می‌دهند (در این مورد می‌توان به فشارهایی که در برخی اجتماعات به زن‌ها و یا گروه‌های مربوط به اقلیت‌های ملی، مذهبی و غیره وارد می‌آید اشاره نمود)؛

۴ - تهدیدهای مربوط به سختی‌های مالی که شامل تهدید به از دست دادن مشاغل، از دست دادن ملک، زمین و خانه و یا مزایای مالی دیگر در صورت رأی ندادن به نفع کار فرمایان و یا خواسته‌های یک گروه دولتی می‌باشد؛

۵ - سایر سوء استفاده‌های موجود از اختیارات که شامل اقداماتی به منظور نمایش ناتوانی‌های یک نامزد انتخاباتی برای حمایت از سلامت و منافع طرفدارانش شده و یا به عدم توانائی او برای محافظت کردن از سازگاری‌ها و ملایمت‌های زیر بنائی پایه می‌شود (در مورد اخیر می‌توان به حذف خطوط تلفن و یا برق اشاره نمود)؛

۶ - عدم موفقیت‌های تعمدی برای حمایت از شرکت کنندگان حزبی در انتخابات، گروه‌های برگزار کننده‌ی مبارزات تبلیغاتی و یا رأی دهندگان بالقوه‌ای که ممکن است در مخالفت هر کدام از

اعمال قوانین انتخاباتی. بر گرفته از دستور العمل اجرائی دل سیو دادانو، راهنمای آموزشی که توسط انجمن مردمسالاری مکزیک در سال ۱۹۹۴ تهیه شده است.

فرآیند بازنگری

فرآیند بازنگری فرآیندی است که ثبت و ضبط شکایات و فرجام خواهی‌های لازم را به مسئولان مرکزی انتخابات و یا سایر گروه‌های مستقل (از جمله دادگاه‌های قضائی) را شامل می‌شود.

مسئولان انتخاباتی گرفته شد، در مرحله‌ی نخست، یک مقام مسؤول با رتبه‌ی بالاتر باید برای بازنگری فرجام خواهی‌های رسیده در مورد تصمیم‌های اتخاذ شده، در اختیار باشد. این مقام عالی بازنگری باید در سطح دادگاه رسیدگی به فرجام خواهی و یا یک کمیسیون به طور مشابه مستقلی باشد که در آن حقوق اساسی و سایر موضوعات مهم مد نظر قرار می‌گیرند. قضاوت‌های انجام شده نیز همچنین باید قابل بازنگری باشند و به همین سبب در مورد فرجام خواهی‌ها، بدنه‌ای از افراد که مسؤلیت بازنگری را بر عهده دارند باید قدرت کافی برای صدور دستورهای لازم برای اعمال جبرانه‌های کارآمد را داشته باشند. مشخصه‌های سودمند که نشان دهنده‌ی سطح کافی استقلال در مورد فرآیند های بازنگری هستند شامل: دوره‌ی تصویبی برای عضویت در گروه صاحب اختیاران بازنگری؛ درجه‌ی خودگردانی داخلی مؤسسه‌ی مذکور؛ و صاحب اختیاران رده‌ی بالا در اتخاذ تصمیم های مورد نظر، می‌باشند.

دارد که این قوانین و مقررات مورد تخطی قرار گرفته اند، لازم است صاحب اختیاران قانونی و دولتی به انجام تحقیقات و بررسی‌های ضروری پرداخته و حتی در شرایط خاصی دستور پیگیری قانونی و محاکمه‌ی قانون شکنان را نیز صادر نمایند. وظیفه‌ی مورد نظر در دوران برگزاری انتخابات اهمیت بیشتری نیز پیدا می‌کند. هر گونه حذف، رفتار نابرابر و یا سوء استفاده از اختیارات مربوط به نهادهائی که وظیفه‌شان اعمال قوانین انتخاباتی است می‌تواند تهدید جدی برای مشروعیت انتخابات محسوب شود و ممکن است رأی دهندگان را نسبت به این مهم که سیستم موجود از حقوق آنها در خلال انتخابات دفاع می‌نماید، به شک بیاندازد.

سازمان دیده‌بانی شما در این میان باید تلاش های لازم برای تعیین این مهم که آیا مسائل مربوط به اعمال قوانین انتخاباتی عملاً مبارزات تبلیغاتی و نتایج انتخابات را تحت تأثیر قرار می‌دهد یا نه، به عمل آورند. ارزیابی‌های شما باید تعیین نمایند که آیا مشکلات مطروحه تأثیرات نامتناسبی روی برخی احزاب سیاسی مشخصی که در انتخابات شرکت می‌نمایند داشته‌اند یا نه و اگر داشته‌اند، شدت این تأثیرات تا چه حد بوده است. هنگام ارزش یابی دلائل مربوط به عدم اعمال قوانین انتخاباتی ممکن است به درک این واقعیت برسید که برخی از این موارد به جهت بی توجهی‌های سهوی، منابع ناکافی و یا بی تجربگی بوده باشد. هر چند که این عوامل را نمی‌توان به عنوان توجیهی برای اعمال قانون به شکلی ناکارآمد دانست تصمیم گیری‌های سازمان شما در قبال تقلب‌های صورت گرفته در انتخابات و همچنین توصیه‌های سازمانی شما در این خصوص باید این قبیل موضوعات را نیز مد نظر و توجه داشته باشد.

فرآیند بازنگری برای محافظت از صحت و درستی سیستم انتخاباتی از شرایط اداری نامناسب و اعمال غیر مؤثر و ناکارآمد قانون در این خصوص تعبیه و طراحی شده است. فرآیند بازنگری به عنوان عاملی اساسی برای تضمین درست و منصفانه بودن انتخابات مورد نظربه کار بسته می‌شود. این فرآیند در عمل و غالباً واپسین راه صلح آمیز برای حل مخاصمات در زمینه‌های گوناگون انتخاباتی به حساب می‌آید. (تعریف شماره‌ی ۹ را ببینید).

آنچه باید توسط شما به عنوان یک موضوع اولیه و اساسی مورد ارزیابی قرار گیرد آن است که آیا مسئولان و صاحب اختیاران درگیر در فرآیند بازنگری مستقل هستند یا نه. قاعده‌ی مربوط به استاندارد قانونی چنین پیشنهاد می‌کند که ساز و کار یک فرآیند بازنگری قابل اعتماد و معتبر باید از تأثیر یا کنترل مسئولانی که نحوه‌ی تصمیم گیری‌شان توسط همان فرآیند به چالش کشیده می‌شود، کاملاً مستقل باشد. در نتیجه، پس از آن که تصمیم گیری‌های لازم در مورد شکایات‌ها توسط کمیسیون انتخابات و یا

۴ - فرجام خواهی‌های ارائه شده باید در حضور یک دادگاه قضائی مستقل و یا سایر گروه‌های غیر وابسته که امکان قانونی به کار بستن اعمال جبران کننده‌ی کار ساز و کارآمد را دارند، در دسترس قرار گیرد؛

۵ - تصمیمات مورد نظر باید در یک بازه‌ی زمانی کافی اتخاذ گردیده تا امکان فراهم آوردن اثرات کارآمد را داشته باشند؛ و

۶ - لازم است این تصمیمات ثبت و ضبط شده و مستندات مربوط به آنها در اختیار عموم قرار گیرند.

روش‌های دیده‌بانی مشخص

به منظور پاسخگویی به اهداف بازرسی و حل مشکلات مربوط به مبارزات تبلیغاتی، راهبرد سازمان دیده‌بانی شما برای نظارت باید برخی از یا تمامی فعالیت‌های آمده در زیر را برای پیگیری در نظر بگیرد:

۱ - به کار گماردن دیده‌بانان و گروه‌های نظارت در شعباتی که احتمال وقوع مشکلات در آنها وجود دارد (مانند جلسات مربوط به مبارزات تبلیغاتی)؛

۲ - تهیه و پخش مواد آموزشی و اطلاعاتی لازم و سازماندهی کارگاه‌های گوناگون و برنامه‌های مشابه برای رأی دهندگان، کارمندان احزاب و نامزدهای انتخاباتی به این منظور که افراد مورد بحث حقوق و معذوریت‌های خود را شناخته و همچنین مطلع باشند که در صورت ضایع شدن حقوق‌شان می‌توانند در پی چه جبران‌هایی باشند؛

۳ - پیشنهاد نمودن سازمان دیده‌بانی شما به عنوان یک مرکز قانونی که شهروندان و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات می‌توانند گزارش‌های خود مبنی بر سوء استفاده از رویه‌های انتخاباتی را تسلیم نمایند؛

۴ - تسلیم شکایات گوناگون در مورد سوء استفاده‌های انجام شده در مورد مبارزات تبلیغاتی و یا یاری رساندن به شهروندان در تسلیم شکایات‌شان در مواردی ضروری؛

۵ - نظارت بر عملکرد و واکنش نیروهای انتظامی یا سایر صاحب اختیاران در جلوگیری از خشونت، ایجاد رعب و وحشت و یا اعمال زور، بررسی و محاکمه‌ی سوء استفاده‌ها و تدارک کارهای جبرانی کارآمد به کسانی که به وسیله‌ی چنین سوء استفاده‌هایی تحت الشعاع قرار گرفته‌اند؛

۶ - تهیه و چاپ گزارش‌هایی که به تشریح انواع گوناگون مشکلات در مبارزات تبلیغاتی می‌پردازند.

دیده‌بانان باید برای پر نمودن و تکمیل فرم‌های استاندارد

مسأله‌ی دوم در این خصوص آن است که آیا ساز و کارهای بازنگری بیطرف هستند یا نه. شواهد مطرح شده در زیر نمایانگر آن هستند که استقلال و یا بیطرفی فرآیند بازنگری زیر سؤال قرار دارد و در نتیجه باید به عنوان هدفی بالقوه از عملیات دیده‌بانی سازمان شما قرار گیرد:

۱ - اختیار انتخاب اعضای حاضر در گروه بازنگری شرایط لازم را برای یک مشارکت چند حزبی فراهم نیاورده و یا توسط سازمان‌ها و مؤسسات مستقلی مورد بررسی و متعادل سازی قرار نگرفته است؛

۲ - ترکیب نهائی گروه تشکیل شده برای بازنگری دربرگیرنده ی اکثریتی از افراد است که همگی نسبت به یک حزب سیاسی مشخصی پایبند می‌باشند؛

۳ - اعضای که به عنوان اشخاص به عضویت این گروه در آمده‌اند، دارای ارتباطاتی با منافع جانبدارانه می‌باشند (برای نمونه اگر یک گروه بازنگری منتخب از اعضای قضائی در صورتی که همگی به مقام خود از طرف حزب سیاسی مشخصی منصوب شده باشند و یا در شرایطی که دستگاه قضائی شهرت خاصی در عدم وابستگی‌های سیاسی ندارد، ممکن است جانبدار به حساب آید)؛ یا

۴ - تعداد قابل توجهی از افراد عضو در گروه بازنگری دارای تداخل منافع باشند که می‌تواند جنبه‌ی سیاسی و یا اقتصادی داشته باشد.

سوم این که فرآیند بازنگری باید همان ضمانت‌های مورد بحث واقع شده در مورد فرآیندهای ضروری زمان دار در بخش مربوط به موضوعات اداری مهم در زمینه‌ی انتخابات را تدارک نماید^{۴۰}. رویه‌های موجود برای ارائه‌ی شکایات، چالش‌ها و فرجام خواهی‌ها لازم است به طور واضح و گویا در قوانین انتخاباتی بر شمرده شوند. برخی از آنها به طور ویژه شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - مهلت‌های زمانی تعیین شده برای ارائه‌ی شکایات باید به صورت معقولی تعیین شده باشند؛

۲ - فرصت‌های موجود برای ثبت کردن این شکایات باید در اختیار شرکت کنندگان سیاسی در میان نامزدهای انتخاباتی و همچنین رأی دهندگان بالقوه قرار گیرد؛

۳ - حق فرجام خواهی برای تصمیم‌های بسیار مهم اتخاذ شده باید بر حسب معیارهای و استانداردهای معقولی که به صورتی مساوی و هم سان اعمال می‌شوند، برای بازنگری در اختیار همگان قرار گیرد؛

۴۰. همچنین به زیر بخش ش، سیستم انتخابات، نگاه کنید.

معقول‌تر و مناسب‌تر از انداختن تقصیر به گردن کس دیگری می‌باشد.

غالب اوقات، طبیعت مخصوص مربوط به شکایات مورد بررسی این واقعیت را ایجاد می‌نماید که سازمان شما تحقیقات و اقدامات نمایندگان رسمی نیروی انتظامی، دادستانهای تخصص یافته به مورد قضائی مذکور و مأموران رسمی انتخابات و یا دولت را در نظر گرفته و پاسخگوئی آنها به یک شکایت خاص را مورد ملاحظه قرار دهد. در چنین شرایطی لازم است سازمان دیده‌بانی شما با مسؤلان مربوطه تماس برقرار نموده و در مورد این که آیا شکایت مورد نظر به درستی ثبت شده و آیا عملیات لازم در قبال آن شکایت به انجام رسیده و همچنین در مورد سایر اطلاعات مربوطه، بررسی‌های ضروری را انجام داده و نتایج را تعیین نماید. برخی اوقات پیگیری این قبیل پرس و جوها، تحقیقات گسترده و پژوهش‌های وسیع‌تری را از طرف دولت ایجاد کرده و آنها را به ادامه‌ی بررسی‌هاشان در آن خصوص ترغیب می‌کنند. از سوی دیگر، عدم موفقیت افراد مسؤل نسبت به پاسخگوئی در مورد شکایتی که به درستی درج و ثبت گردیده است می‌تواند نشانه‌ای از عدم کفایت و تعهد دولت به منظور جلوگیری از وقایع مشابه می‌باشد.

سازمان شما ممکن است تصمیم به شکل دهی گروهی از وکلا و سایر کسانی بنماید که تخصص‌های لازم برای دیده‌بانی فرآیندهای بازنگری را در انتخابات دارا هستند. همچنین ممکن است شما در صورتی که شرایط مهیا بوده و انجام این کار مناسب به نظر می‌آید، از چنین گروهی بخواهید تا به شهروندان در ثبت و ضبط شکایات‌ها و حتی ارجاع و پیگیری آنها زیر عنوان سازمان دیده‌بانی شما حمایت‌های لازم را برساند. همچنین در صورتی که می‌خواهید به شهروندان در ثبت و ارائه‌ی شکایات‌شان کمک نمائید و یا قصد دارید این کار را از طریق سازمان دیده‌بانی خود به اجرا در آورید، لازم است دقت کافی به خرج داده شود. به خاطر داشته باشید که فرآیند پیگیری شکایت‌ها ممکن است بسیار وقت گیر بوده و منابع زیادی را به خود اختصاص دهد و در برخی کشورها ممکن است دادگاه‌های قضائی بسیار کند بوده و یا به دلیل فساد اداری زیاد از تدارک زمینه‌های جبرانی برای مسائل مربوط به انتخابات‌ها باز بمانند. در چنین شرایطی، اتکالی به دادگاه‌ها ممکن است باعث منحرف شدن منابع شما از فعالیت‌ها مهم‌تر و پر ثمرتر گردد.

علاوه بر این‌ها، باید در نظر داشته باشید که انتخابات یک فرآیند سیاسی می‌باشند. بنابراین، دنبال نمودن راه حل‌ها از طریق راه‌ها و کانال‌های سیاسی می‌توانند مناسب‌ترین و مؤثرترین رویکرد برای اصلاح مشکلاتی باشد که سازمان دیده‌بانی شما با آنها رو به

آموزش‌های لازم را ببینند. این کار باید به منظور هر چه هدفمندتر کردن فرآیند بازنگری و تسریع کار مربوط به پردازش اطلاعات صورت بپذیرد^{۴۱}. تأکیدهای لازم باید بر پردازش اطلاعات صحیح و دقیق منظور گردند. فرم مزبور باید موضوعات زیر را ثبت و ضبط نماید:

۱ - نام، آدرس و شماره‌ی تلفن افرادی که شکایت‌های خود را تسلیم نموده‌اند؛

۲ - نام و یا عنوان شغلی کسی که برای انجام سوء استفاده‌ی مورد ادعا مسؤل می‌باشد؛

۳ - تشریحی خلاصه برای تعیین نمودن طبیعت شکایت موجود (برای نمونه نامزدهای انتخاباتی مورد ارباب و تهدید قرار گرفته، منابع دولتی ناپدید شده در ضمن انجام کار، به هم ریختن جلسات مربوط به مبارزات تبلیغاتی و غیره) و خلاصه‌ای از شرح شرایطی که شکایت به آن رجوع می‌کند (مانند زمان، مکان و تاریخ وقوع و یا وقایع روی داده‌ی مربوطه)؛

۴ - نام و مشخصات کسانی که احتمالاً شاهد این وقایع و سوء استفاده‌ها بوده‌اند و چگونگی امکان تماس گرفتن با آنها؛

۵ - وضعیت فعلی شکایت‌ها و یا فرجام خواهی‌ها که در بر گیرنده‌ی پاسخگوئی‌های رسمی از طریق تصمیم‌گیرندگان دولتی مسؤل می‌شود.

به علاوه، در این فرم‌ها باید فضای کافی برای درج اطلاعات دیگری در مورد نظارت، به منظور به نمایش گذاشتن طبیعت بررسی‌ها و تحقیقات انجام شده در پاسخ به شکایت مورد نظر و زمانهای مقرر برای ارتباطات بیشتر با شکایت‌کنندگان به جهت کسب اطلاعات بیشتر و یا دادن گزارش‌های لازم در مورد نحوه‌ی پیشرفت تحقیقات نیز در نظر گرفته شده باشد. در جاهائی که ممکن است شکایت‌کنندگان از شناسائی هویت شان توسط کسانی که از آنها شکایت شده است هراس داشته باشند، لازم است نام آنها به صورت سری و محفوظ بماند.

در شرایطی که سازمان دیده‌بانی شما بر آن است که بررسی‌های ویژه‌ی خود را در مورد یک موضوعی به انجام برساند، لازم است توجه و دقت کافی در این خصوص مبذول گردد. اصول عمومی انصاف چنین اقتضا می‌نماید که به متهمان به انجام هر گونه عمل خلافی باید فرصتی داده شود که بتوانند دیدگاه خود را نسبت به موضوع بیان نموده و جهت معکوس شکایت موجود را نیز به عرصه‌ی تصمیم‌گیری بیاورند. پرس و جوی لازم در این مورد باید بدون هیچ گونه جانبداری و تبعیض صورت بگیرند. در بسیاری از شرایط، تأکید ورزیدن بر حل یک مسأله بسیار

۴۱. برای ملاحظه‌ی یک فرم نمونه‌ی گزارش واقعه به ضمیمه‌ی سه نگاه کنید.

خود افزوده‌اند. این در حالیست که گروه‌های ناظر بر انتخابات و احزاب سیاسی نیز شروع به فعالیت‌های خود برای دیده‌بانی رفتار رسانه‌های گروهی در دوران انتخابات نموده‌اند. قصد نگارنده آن بوده است که بحث‌های ارائه شده در این زیر بخش برای انجام نظارت بر رسانه‌های گروهی، توسط هر کدام از این فعالان اجتماعی که انجام می‌پذیرد، سود مند واقع گردد.

ملاحظات عمومی

به طور کلی، چهار جنبه‌ی اصولی در مورد دیده‌بانی رسانه‌های عمومی وجود دارند. جنبه‌ی نخست به نظارت بر چگونگی عملکرد دولت برای اطمینان از این مهم که حقوق شبکه‌های خبری برای گرد آوری و سپس پخش اخبار و ایده‌های گوناگون توسط دولت رعایت می‌گردد، مربوط می‌شود. موضوع دوم به این مورد بر می‌گردد که چگونه دولت و شبکه‌های خبری برای تدارک دسترسی به نامزدهای شرکت کننده در انتخابات عمل می‌نمایند. این دسترسی به منظور کارآمد سازی برقراری ارتباط میان نامزدهای مذکور و عموم مردم در خلال دوران انتخابات و به ویژه مبارزات تبلیغاتی، اهمیت دارد. جنبه‌ی سوم به این امر بر می‌گردد که چگونه دولت و رسانه‌های خبری از پوشش منصفانه و هدف گرای گزارش‌های اطلاعاتی و خبری مربوط به نامزد های شرکت کننده در انتخابات اطمینان کسب می‌نمایند. جنبه‌ی چهارم نیز به چگونگی عملکرد دولت و رسانه‌های جمعی برای آموزش رأی دهندگان درباره‌ی چگونگی و چرایی انتخابات مربوط می‌شود.^{۴۳}

حقوق رسانه‌های جمعی برای گرد آوری و پخش اطلاعات

دیده‌بانی امور مربوط به رسانه‌ها باید با جزیه و تحلیل عملکرد دولت برای کسب اطمینان از حقوق مربوط به گرد آوری و پخش اطلاعات آغاز گردد. این بررسی‌ها باید تمرکز خود را بر توانایی رسانه‌ها برای نقد فعالیت‌های دولت و یا حزب حاکم برای پژوهش روی فساد اداری و داشتن عملکردی مستقل از فشارهای مربوط به احزاب سیاسی، بگذارد.^{۴۴} تعدادی از عواملی که ممکن است رسانه‌های عمومی را از به انجام رساندن عملیات مورد نظرشان باز دارند بایستی توسط دیده‌بانان رسانه‌های جمعی شناسایی شده و مستند سازی شوند.

مداخله و سانسور مستقیم دولتی شامل موارد زیر می‌گردد:

۱ - اعمال محدودیت‌های پیشین، معمولاً در پی قوانین موجود در مورد نشر مطالبی در مورد برخی موضوعات به خصوص (غالباً

روست. در نتیجه، ممکن است بخواهید این امر را نیز مد نظر قرار دهید که می‌توانید مورد شکایتی خود را به جای آن که به تنهایی به فرآیندهای شکایت قضائی بکشانید، به عرصه‌های قابل دسترسی برای مخاطبان اجتماعی از طریق رسانه‌های خبری و عمومی، احزاب سیاسی و یا جوامع بین‌المللی منتقل نمایید.

رسانه‌ها

رسانه‌های عمومی نقش عمده و اساسی در برگزاری یک انتخابات منصفانه و سالم بازی می‌کنند. در شرایطی که گذار در حال انجام است، شرایط موجود در مورد رسانه‌ها معمولاً دچار پیچیدگی‌هایی می‌شود چرا که در آن صورت رسانه‌های گروهی عمدتاً تحت اختیار و کنترل نهادهای وابسته به دولت بوده هستند و خواهند بود. ممکن است در جاهایی که رسانه‌های خبری عمومی وجود دارند، کاملاً مستقل نباشند و از طرف دیگر حتی رسانه‌های خصوصی نیز احتمالاً به نفع حزب سیاسی و یا نامزد مشخصی متمایل هستند.

گروه‌های دیده‌بانی شما می‌توانند نقش بسیار مهمی در اعمال فشار برای حذف سانسور، افزایش دسترسی نامزد های شرکت کننده در انتخابات از تمامی احزاب و گروه‌ها به رسانه‌های عمومی، پوشش خبری منصفانه نسبت به نامزدهای شرکت کننده و مشکلات و مسائل مربوط به انتخابات و آموزش کافی رأی دهندگان از طریق رسانه‌های عمومی، بازی نمایند.^{۴۵} به همان اندازه مهم است که وقتی چارچوب قانونی تعیین گردید سازمان شما اجرای قوانین تحریمی را نیز مورد انتقاد و بررسی شدید قرار دهد. برای این منظور باید گروه مشخصی را برای بررسی بیطرف و منصفانه بودن عملکرد رسانه‌های جمعی تعیین نمایید.

دیده‌بانی رسانه‌های عمومی به فعالیت بسیار مهمی برای ناظران بومی انتخابات تبدیل شده است. آکادمی مکزیکی برای حقوق بشر که یکی از اعضای هم پیمانان نظارت در سال ۱۹۹۴ (گروهی متشکل از بیش از ۴۰۰ نفر شهروندان مکزیکی) به نشر مجموعه‌ای از گزارش‌ها در مورد پوشش خبری رسانه‌های جمعی در انتخابات ۱۹۹۴ مکزیکی پرداخت. پروژه دیده‌بانی آفریقایی جنوبی نه تنها به چاپ گزارشی از رفتار رسانه‌های گروهی در خلال انتخابات سال ۱۹۹۴ پرداخت بلکه مجله‌ای نیز روی همین موضوع و زیر عنوان نقاب رسانه‌های عمومی منتشر نمود. سازمان‌های غیر دولتی در بسیاری کشورهای دیگر نیز نظارت بر شبکه‌های خبری و رسانه‌های عمومی را به فعالیت‌های انتخاباتی

۴۳. به منظور دستیابی به اطلاعات بیشتر در مورد طرف داری از قوانین مربوط به قوانین رسانه‌های جمعی بخش ش، سیستم انتخاباتی، را ببینید. سندرا کولپور و پاتریک مرلو، دستور العمل‌های اجرایی برای پخش انتخابات در مردم سالاری‌های در حال گذار (اصل ۱۹: لندن: ۱۹۹۴) را به منظور یک تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای از مشکلات با موضوع دسترسی به رادیو و تلویزیون و پوشش خبری در انتخابات دوران گذار و همچنین استانداردهای بین المللی برای جلوگیری از چنین مشکلاتی را ببینید.

۴۴. همچنین برای پیشنهاداتی در مورد دیده‌بانی فعالیت‌های مربوط به آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان، زیر بخش ص آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان را ببینید.

۴۵. تجزیه و تحلیل‌ها همچنین باید توسعه‌های اساسی در زمینه‌های تأثیر گذار روی آزادی مطبوعات را نیز در تاریخ معاصر کشور مورد نظر، ملاحظه نماید. در جایی که احتمال زیادی هست که چنین توسعه‌هایی در رویکرد مربوط به رسانه‌های عمومی نسبت به گزارش تبلیغاتی انتخابات بازناب پیدا نماید، انجام این تجزیه و تحلیل‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

طرفداران و حامیان احزاب سیاسی یا نامزدهای انتخاباتی و یا تند روهای سیاسی همچنین عدم موفقیت در مورد انجام بررسی‌های لازم برای این اعمال و به محاکمه کشاندن جدی کسانی که مسؤول انجام‌شان هستند.

خود سانسوری که به خودی نتیجه‌ی تلاش‌هایی است که به منظور جلوگیری از سانسورها و مداخله‌های دولتی، سانسورها و یا تهدیدهای غیر مستقیم که توسط نیروهای غیر دولتی به منظور جلوگیری از رسانه‌های جمعی برای به انجام رساندن نقش مشروع خود در فرآیندهای انتخاباتی اعمال می‌شود؛ خود سانسوری در ضمن می‌تواند در بر گیرنده‌ی ناشران یا ویراستاران نیز باشد که از اطلاعات دقیق به منظور نفع رساندن یا ضربه زدن به یکی از نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات استفاده می‌نمایند.

علاوه بر این، دیده‌بانی انتخابات دسترسی به و عملکرد ساز و کارهای شکایت کردن را برای رسانه‌های گروهی قابل دسترسی بنماید که بتوانند عکس العمل مناسبی نسبت به سوء استفاده‌های صورت پذیرفته از خود نشان دهند. همچنین همین ساز و کارهای شکایتی باید در اختیار احزاب و نامزدهای شرکت کننده در انتخابات نیز قرار داده شود تا بتوانند کارهای ناشایستی را که توسط وابستگان رسانه‌های جمعی و ناشران انجام می‌پذیرند را مورد باز بینی و اصلاح قرار دهند. این ساز و کارها عمدتاً شامل رویه‌های موجود در مقابل کمیسیون دولتی انتخابات، یک نهاد وابسته به دولت که نظارت بر کار رسانه‌های جمعی را بر عهده دارد و یا یک سیستم قضائی می‌باشد^{۴۵}.

پیام‌های دسترسی مستقیم (تبلیغات سیاسی)

دیده‌بانی "برنامه‌های دسترسی مستقیم" یا پیام‌ها (که گاهی اوقات تبلیغات سیاسی خوانده می‌شوند) برای نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات باید در بر گیرنده‌ی ملاحظات زیر باشند.

انواع زمانهای دسترسی تدارک دیده شده که شامل موارد زیر می‌شوند: این که برنامه‌های پخش شده زنده هستند و یا به صورت ضبط شده ارائه می‌شوند؛ این که آیا تمامی نامزد های سیاسی شرکت کننده در انتخابات باید از همان قالب و ساختار استفاده نمایند یا نه (برای نمونه آیا باید از همان فضای در اختیار دیگران استفاده نمایند، ممکن است یک نفر پیام مورد نظر را بخواند و یا منابع گوناگونی ممکن است به کار بسته شده باشند، موسیقی و یا تصاویر دیگری نیز ممکن است به کار گرفته شده باشد و موارد دیگری از این دست)؛ و آیا این که فرصت ارائه دادن محصولات بسیار خوب و با کیفیت بالا در اختیار تمامی نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات قرار داده می‌شود یا نه.

این که آیا فضاهای چاپی تخصیص داده شده و یا زمانهای پخش

بر اساس امنیت ملی و برخی اوقات موضوعات حساس دیگر مانند تعیین حدود و مرزهای ملی و یا درون مرزی؛

۲ - جلوگیری از دسترسی برخی گروه‌های سیاسی و یا نامزدهای انتخاباتی به رسانه‌های جمعی؛

۳ - نفی پخش داستانها و یا تبلیغاتی در مورد برخی نامزد های شرکت کننده در انتخابات توسط رسانه‌های گروهی وابسته و یا تحت کنترل دولت؛

۴ - تعطیلی مطبوعات و نشریات با آوردن ادله‌ی سیاسی؛

۵ - بستن شبکه‌های خبری و رسانه‌ها به خاطر دلایل سیاسی؛

۶ - محاکمه‌ی روزنامه نگاران، خبر نگاران و یا ناشران به جرم آشوب، به راه انداختن فتنه (و یا سایر شکایت‌های خصوصی) تنها به دلیل به انجام رساندن فعالیت‌های حرفه‌ای مشروع؛

۷ - اعمال قوانین نظامی یا محاصره به منظور محدود سازی فعالیت‌های رسانه‌ها به منظور به دست آوردن مزایای انتخاباتی؛

۸ - به کار بستن تهدید در مورد انجام هر یک از موارد بالا به منظور به دست آوردن مزایای انتخاباتی.

شکل‌های غیر مستقیم سانسور نیز شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - اقدامات دولتی که روز نامه نگاران، خبر نگاران و یا ناشران را در موقعیتی قرار می‌دهند که برای امنیت و حفظ و ثبات جان و اموال‌شان به وحشت بیافتند؛

۲ - کنترل (الف) صدور گواهینامه‌ی کار برای رسانه‌های جدید؛ (ب) وارد کردن گواهینامه مربوط به ابزارها و تجهیزات لازم برای اداره نمودن کارآمد رسانه‌های جمعی؛ و (ج) منابع لازم برای رسانه‌ها که تحت اختیار دولت هستند (مانند تجهیزات چاپ و برق)، به منظور به دست آوردن مزایای انتخاباتی.

ایجاد رعب و وحشت و حمله به رسانه‌ها و شبکه‌های خبری به منظور باز داشتن آنها از تکمیل نقش مشروع‌شان در فرآیند انتخاباتی شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - دولت به طور مستقیم به وابستگان مطبوعات حمله می‌نماید که از این قبیل می‌توان به برخورد فیزیکی نیروهای امنیتی با این افراد، شلیک به آنها و یا به آتش کشیدن وسائل نقلیه و یا منازل‌شان اشاره نمود؛

۲ - بازداشت و حبس خودسرانه‌ی وابستگان مطبوعاتی و ناشران به منظور مداخله در کار گزارش دهی‌شان در مورد وقایع مربوط به انتخابات.

شکست دولت در مورد تدارک حمایت‌های لازم برای وابستگان مطبوعاتی و ناشران در مقابل حمله‌ها و ایجاد وحشت توسط

۴۵. برای پیشنهادات در مورد دیده‌بانی مربوط به اعمال و باز نگری شکایت‌ها زیر بخش ط، مبارزات انتخاباتی، را ببینید.

آیا تعادل یا عدم تعادلی در مقدار پوشش خبری که به هر یک از احزاب و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات داده می‌شود وجود دارد یا ندارد. برای اندازه‌گیری این عامل، لازم است دیده‌بانان به دقت داستانهای خبری که راجع به هر یک از نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات تهیه شده را مورد بررسی قرار داده و زمان اختصاص داده شده به هر یک از آنها را به دقت اندازه بگیرند. مشابه همین کار را نیز می‌توان با خط کش و در رابطه با مطالب خبری چاپ شده به انجام رساند.

در رابطه با این که آیا تعادل یا عدم تعادلی در کیفیت پوشش خبری که به هر یک از احزاب و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات داده می‌شود وجود دارد یا نه، لازم است تعدادی از عناصر را مورد ارزیابی قرار داد که شامل موارد زیر می‌شوند:

۱- آیا هر یک از احزاب و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات به شکل نامناسی مثبت (یا منفی) در نظر مخاطبان ارائه شده‌اند یا نه؛

۲- آیا هیچکدام از احزاب و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات به طور نامتناسی همواره نخستین شخص یا گروهی هستند که توسط اخبار مورد پوشش قرار می‌گیرند یا نه؛

۳- آیا صدای واقعی خود نامزد شرکت کننده در این گزارش‌ها در مورد یک حزب و یا نامزد مشخصی بیان می‌شود در حالی که هیچ‌گونه نقل قول مستقیمی توسط مطبوعات چاپی در این مورد درج نشده است یا نه و یا این که به طور معکوس آیا صدای گزارش‌گر در رسانه‌های خبری به جای هر یک از احزاب و نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات به کار برده می‌شود یا نه؛ و

۴- آیا تصویر و یا عکس هیچ یک از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات در خبرهای پوشش داده شده وجود دارد در حالیکه این شرایط برای دیگر نامزدها رعایت نشده باشد.

این که استاندارهای موجود برای تهیه‌ی گزارش‌های دقیق تا حدی مورد تخطی قرار گرفته‌اند که بتوان آن را در حد مداخله و تحت تأثیر قرار دادن پوشش خبری تلقی نمود. مثال‌هایی در این مورد برای خبر پراکنی توسط رسانه‌های جمعی شامل مواردی از این قبیل می‌شوند: استفاده از زوایائی برای عکاسی که در آنها جمعیت شرکت کننده در جلسات مربوط به مبارزات تبلیغاتی یک نامزد انتخاباتی بیشتر از تعدادی می‌نمایند که در واقعیت در آن شرکت جسته‌اند و در عوض نمایش نامزد یا نامزدهای انتخاباتی دیگری در عکس‌ها به شکلی که اهمیت‌شان کم تر از آن چه هست به نمایش گذاشته شود؛ نمایش تصاویری هنگام پخش خبر

به طور مساوی به افراد اختصاص داده شده است و این خود شامل موارد متعاقب می‌باشند: آیا زمان و فضای مناسب و مساوی به تمامی نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات داده شده است یا نه؛ و در صورت که یک بخشی میان نامزدهای سیاسی عمده یا اصلی و تعداد بیشتر سایر شرکت کنندگان کوچکتر در انتخابات به وجود آمده باشد، آیا زمان و موقعیت مساوی به تمامی آنها داده شده است و این که در صورت رعایت عدالت، آیا مقدار تعلق یافته به حدی هست که از طریق آن بتوانند پیغام‌های معنی داری را به عموم مردم منتقل نمایند.

آیا معیارهای بیطرف برای گزینش کیفی نامزد های سیاسی شرکت کننده در انتخابات به منظور دستیابی مستقیم به فضاهای چاپی و یا زمان پخش در رادیو و تلویزیون وجود دارند که همچنین به همان شکل شامل شرایط موجود برای احزاب جدید و یا نامزدهای انتخاباتی مستقل نیز بشوند.

آیا سیستم بیطرفی مورد استفاده قرار می‌گیرد که اطمینان حاصل نماید که هیچ یک از نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات مزیت استفاده از دستیابی بیش از اندازه و در اوقات پر بیننده‌ی بهتری را چه به حسب زمان و یا فضا دارد در صورتی که نامزدهای دیگر در زمانهای نامطلوب‌تری (مثلاً دیر هنگام در شب) مورد پخش قرار می‌گیرند و یا فضاهای چاپی کم اهمیت‌تری را در اختیار می‌گیرند یا نه.

این که آیا منابع مالی مربوط به پیام‌های دستیابی مستقیم به صورت عادلانه و مساوی تأمین می‌شوند. که این خود شامل موارد زیر می‌باشد: آیا فضای چاپی کافی و یا زمان پخش روی رسانه‌های صوتی و تصویری به صورت رایگان در اختیار تمامی نامزدهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات قرار می‌گیرد یا هزینه‌ی مشخصی برای این کار وجود دارد؛ آیا زمان و فضای چاپی تجاری بیشتری در اختیار افراد قرار دارد؛ آیا محدودیت‌هایی وجود دارد که از این مهم اطمینان حاصل نمایند که آیا یک حزب و یا نامزد مشخصی نمی‌تواند آن فضا و زمان مشخص را در انحصار خود در آورد یا در غیر این صورت آیا از امکانات موجود استفاده‌های نابجائی در جهت منافع سیاسی احزاب مشخصی و یا منافع شخصی صاحبان رسانه‌های عمومی مذکور می‌شود یا نه.

پوشش خبر و اطلاعات

سازمان دیده‌بانی شما باید همچنان نظارت بر پوشش خبر و اطلاعات مربوط به انتخابات را نیز در نظر داشته باشد. برخی از عواملی که در این محدوده باید مورد توجه قرار گیرند به شرح زیر می‌باشند.

کافی برای ارائه‌ی روشن و دقیق ایده‌های خود را می‌بایند؛
۳- آیا تمامی شرکت کنندگان در این جلسات از میان احزاب و نامزدهای انتخاباتی، زمان لازم را برای تهیه و تدارک برنامه‌های خود و آماده‌سازی پیش از برگزاری این جلسات داشته‌اند.

در زمانی که مطبوعات چاپی به پوشش خبری در مورد این رویدادها می‌پردازند نیز باید تمامی موارد مطرح شده در بالا را مد نظر داشته باشند.

برنامه‌های آموزش رأی دهندگان

آخرین نوع پوشش خبری به دیده‌بانی برنامه‌های آموزش رأی دهندگان مربوط می‌شود. عواملی که باید در این رابطه مورد توجه قرار گیرند شامل موارد زیر می‌شوند:

- ۱- در چه زمانی از روز چنین برنامه‌های پخش گردیده و یا این اعلامیه‌ها توسط رسانه‌های جمعی پخش می‌شوند و یا چه اهمیتی به آنها در رسانه‌های مطبوعاتی داده می‌شود؛
- ۲- تواتر نشر و یا پخش آنها از رسانه‌های صوتی و تصویری به چه صورتی خواهد بود؛
- ۳- آیا این پیام‌ها به شکلی کافی رأی دهندگان را در مورد چگونگی رأی دادن و دلیل انجام این کار مطلع می‌سازد؛
- ۴- آیا برای پخش این گونه گزارش‌ها و پیام‌ها افرادی که از لحاظ قومی، گویش و یا منطقه‌ای در اقلیت هستند در نظر گرفته شده‌اند و آیا برنامه‌ی مشخصی برای دسترسی به گروه‌هایی که از لحاظ سنتی مشارکت رأی کم‌تری دارند تنظیم گردیده است؛ و
- ۵- آیا پیام‌های تعیین شده به نفع هیچ گروه و یا شخص خاصی می‌باشد یا نه.

دیده‌بانی رادیو و تلویزیون

رادیو و تلویزیون غالباً جزو رسانه‌هایی به حساب می‌آیند که اکثریت جمعیت مردم از طریق آنها اطلاعات موجود برای توسعه‌های سیاسی را کسب می‌نمایند. در طرح‌ریزی برنامه‌های خود برای دیده‌بانی دسترسی افراد و یا احزاب شرکت کننده در انتخابات به این رسانه‌ها و همچنین انصاف و هدف‌گرائی موجود در اخبار و برنامه‌های اطلاعاتی موجود، سازمان دیده‌بانی شما لازم است موارد عملی خاصی را در نظر بگیرند که برخی از آنها به شرح زیر می‌باشند.

نخست این که، باید تعداد ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی را که قرار است مورد نظارت قرار گیرند مشخص نمائید. کانال‌های عمومی و ملی رادیو و تلویزیون به طبع جزو انتخاب‌های شما

در مورد یک حزب سیاسی و یا نامزد شرکت کننده در انتخابات که ربط مستقیم و مشخصی به گزارش نداشته و تنها در جهت بهره‌رسانی به یک گروه و حزب سیاسی مشخص مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ نمایش و پخش گزارش‌های بی‌اهمیت یا کم‌ارزش که با این وجود منافع سیاسی شخص و یا گروهی از شرکت کنندگان را برای عامه‌ی مردم تقویت نموده و یا در نظر رأی دهندگان تضعیف می‌کند.

آیا این گزارش‌ها در شناسائی میان پوشش خبرهای دولتی و یا رسیده از نهاد‌های رسمی وابسته به دولت که جنبه‌های مربوط به کارهای دولت مورد نظر را دارند و گزارش‌های مشابهی که خبرهای مربوط به انتخابات را پوشش می‌دهند، تفاوت و تشخص لازم را قائل می‌شود یا نه.

آیا خبرهای مربوط به نظرات گردآوری شده از مردم به صورت آماری و پیش از انتخابات، با تأکید و اهمیت نامتناسبی ارائه می‌شوند که در نتیجه به نفع یا ضرر یک حزب سیاسی و یا نامزد شرکت کننده می‌باشد یا نه. عواملی که باید در این رابطه مورد توجه قرار گیرند شامل این قبیل موارد می‌شوند: آیا این نظرات آماری از منابع شناخته شده آمده‌اند یا نه؛ آیا منبع این رأی گیری‌ها در گزارش ذکر شده است یا نه؛ آیا اطلاعات مربوط به حاشیه یا بازه‌ی خطا، اندازه‌ی نمونه‌ی آماری، زمانی که این پرسش‌ها مطرح شده‌اند، مکان جمع‌آوری این آمار، پرسش‌های واقعی که مطرح گردیده‌اند و سایر موضوعات مربوطه در گزارش مطرح شده‌اند یا نه؛ آیا رسانه‌های خبری اعلام داشته‌اند که اختلاف میان رأی دهندگان در چارچوب خطا قرار می‌گیرد یا نمی‌گیرد؛ آیا نتایج به دست آمده از طریق سایر منابع صاحب نام در مورد این موضوع و در اطراف همان بازه‌ی زمانی در گزارش آورده شده‌اند یا نه؛ و دست آخر این که آیا روند این گونه رأی گیری‌ها در طول زمان نیز گزارش می‌شوند یا نه.

برنامه‌های اطلاعاتی توسط رادیو و تلویزیون شامل فعالیت‌هایی از قبیل مصاحبه‌های فردی و یا میزگردهای گفتگوی جمعی، گفتگوها و مناظرات، کنفرانس‌ها و نشست‌های عمومی، برنامه‌های به اصطلاح "پاسخگویی" با حضور نامزدهای انتخاباتی و احزاب شرکت کننده‌ی دیگر و نهایتاً میزگردهای مباحثه در مورد موضوعات مربوط به انتخابات می‌شوند. برخی از عواملی که باید در این محدوده مورد توجه قرار گیرند شامل موارد زیر می‌شوند:

- ۱- آیا برگزار کننده‌ی این گونه مصاحبات و گفتگوها به سمت و سوی نامزد انتخاباتی و یا حزب شرکت کننده‌ی مشخصی متمایل است یا نه؛
- ۲- آیا احزاب و یا نامزدهای شرکت کننده در انتخابات زمان

افرادى که ارتباط مستقیم با نامزدهای انتخاباتی دارند، استفاده از نمایه‌ها و نمادهای مشخص یک حزب و یا فرد شرکت کننده در انتخابات و یا شعارها و شعرهای مشخصی که تنها برای نمایندگی یکی از صاحبان منفعت در انتخابات مورد نظر استفاده می شود، مورد بازبینی و بررسی قرار گیرند.

چهارم این که، تعداد عواملی که قرار است مورد ارزیابی قرار بگیرند، همانگونه که در بخش مربوط به ارتباط مستقیم، پوشش خبری و موضوعات دیگر مطرح گردید، به نحوی به نوع برنامه‌های دیده‌بانی بستگی دارند.

پنجم این که، زمانی که داده‌ها جمع آوری گردیدند می‌توان آنها را مطابق آنکه چگونه یک رسانه‌ی عمومی مشخص با هر یک از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات برخورد می نماید مورد ارزیابی قرار داد. همچنین می‌توان آنها را به منظور تعیین این مهم که چگونه هر یک از این نامزدهای انتخاباتی به طور کلی در تمامی رسانه‌ها مطرح شده‌اند، نیز ارزش یابی نمود.

ششم این که، تعداد نامزدها و احزاب شرکت کننده در انتخابات که مورد نظارت قرار می‌گیرند بستگی مستقیم به تعداد شکایتهای دارد که در این مورد مطرح می‌گردند. منابع گوناگون موجود و در اختیار ممکن است تعداد نامزدهای انتخاباتی را که می‌شود تحت کنترل و نظر قرار داد را تا حد خوبی به شکل متناسب با تعداد صندلی‌های که برای کسب‌شان انتخابات صورت می‌گیرد، محدود نماید.

هفتم این که، باید دوران زمانی مشخصی برای انجام این پروژه در نظر گرفته شود. این دوران باید به منظور ارزیابی مشابه تأثیرات رادیو و تلویزیون روی رفتار رأی دهندگان، به اندازه‌ی کافی پیش از روز انتخابات تعیین شده باشد. در برخی کشورها چنین پرسشی می‌تواند مدت زمان قابل توجهی پیش از وقوع انتخابات مطرح گردد، درحالی‌که در سایر کشورهای دنیا ممکن است فقط چندین هفته پیش از روز انتخابات موضوع مورد بحث از اهمیت برخوردار گردد.

هشتم این که، لازم است بودجه‌ی مالی برای تأمین هزینه‌های گوناگون این پروژه تعیین گردد. این هزینه‌ها شامل مواردی از قبیل: (۱) در اختیار گرفتن زمان رادیو و تلویزیون (هر چند که ممکن است این امکانات از طریق کمک‌های داوطلبان در اختیار سازمان دیده‌بانی شما قرار بگیرند)؛ (۲) وسائل و تجهیزات ضبط صوتی و تصویری (در بعضی موارد ممکن است ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی نوارهای لازم برای ضبط را به صورت رایگان در اختیار ناظران قرار دهند تا به فعالیت‌های دیده‌بانی‌شان پردازند)؛ (۳) وسائل و تجهیزات اندازه‌گیری زمان؛ (۴) توسعه و تولید فرم‌های لازم برای ارزشیابی؛ (۵) در صورت لزوم، پرداخت دستمزد به دیده‌بانان برای وقتی که در اختیار سازمان قرار

برای دیده‌بانی هستند. دیده‌بانی ایستگاه‌های محلی نیز ممکن است از اهمیت بسیار زیادی برخوردار باشد. این امر به ویژه در مورد کشورهایی از اهمیت بالا برخوردار است که به دلیل شکل جغرافیایی دارای مناطقی هستند که به دشواری قابل دسترسی بوده و انتقال اخبار و اطلاعات را از ایستگاه‌های واقع شده در راه دور بسیار سخت می‌نمایند. همین ویژگی در مورد کشورهای دیگری نیز صادق است که تفاوت‌های گویش و یا زبان در آنها وجود داشته و بخش‌های گوناگون جغرافیایی در آنها با زبانهای مخصوص به خود سخن می‌گویند و در نتیجه استفاده از کانال‌های محلی در این مناطق به طور جامعی رایج می‌باشد. همچنین، اهمیت نسبی دیده‌بانی بر روی رسانه‌های عمومی الکترونیکی تحت تأثیر ضرایب مربوط به نرخ بی سوادى و سیستم‌های پخش موجود برای رساندن مطبوعات و سایر رسانه‌های چاپی و دسترسی به دستگاه‌های رادیو و تلویزیون می‌باشد.

دوم این که، تعداد ناظرانی که برای انجام این کار لازم می‌باشند بستگی به عواملی از جمله: (۱) تعداد عوامل که قرار است مطرح شوند؛ (۲) تعداد کانال‌ها و ایستگاه‌های رادیویی و تلویزیونی که قرار است در این پروژه شامل باشند؛ (۳) تعداد ساعت‌های لازم برای برنامه ریزی‌های مربوطه که باید مورد بازبینی قرار گیرند؛ (۴) آیا لازم است یک بازنگری جامعی از تمامی برنامه‌های در اختیار صورت بگیرد یا نه؛ (۵) آیا برنامه‌های مرتبطی در همان حال و در رسانه‌های دیگری در حال پخش هستند یا نه؛ و (۶) دست آخر این که آیا برنامه‌های ضبط شده‌ای از آنچه پخش شده است وجود دارد یا نه. بیش از یک نفر (معمولاً دو یا سه نفر) باید به منظور حذف جانبداری‌های ممکن و بالقوه به ارزشیابی این برنامه‌ها پردازند.

سوم این که، انواع برنامه‌هایی که باید مورد نظارت و دیده‌بانی قرار گیرند شامل موارد زیر می‌باشند: برنامه‌های ارتباط مستقیم که از طریق آنها احزاب و یا افراد شرکت کننده در انتخابات به عنوان نامزدهای انتخاباتی بتوانند پیام‌های مبارزات تبلیغاتی خود را به طور مستقیم و از طریق زمانهای اختصاص داده شده‌ی رایگان در رسانه‌های صوتی / تصویری و یا آگهی‌هایی که به خاطرشان پول داده‌اند، با مردم و مخاطبان‌شان در میان بگذارند؛ برنامه‌های اطلاعاتی مشخصی که موضوعات مهم مربوط به انتخابات را از جمله مناظره‌ها، مصاحبه‌های با نامزدهای انتخاباتی و یا مباحثات دسته جمعی در میزگردهای گفتگو پوشش می‌دهند؛ پیام‌های مربوط به آموزش رأی دهندگان که توسط دولت و یا سازمان‌های شهروندی بیطرف و غیر دولتی تهیه شده‌اند.

برنامه‌های عمومی نیز باید به منظور جلوگیری از اشکال عمومی در دست گرفتن کنترل از جمله استفاده از نمایندگان حزبی و یا

می‌دهند؛ و (۶) توسعه و پخش گزارش‌های لازم در مورد نتایج حاصل از پروژه‌های دیده‌بانی، می‌باشند. از آنجا که ممکن است نیازی به گذاشتن وقت زیادی برای دیده‌بانی اخبار، اطلاعات، آگهی‌های سیاسی و برنامه‌های آموزشی برای رأی دهندگان نباشد، شاید بتوان در صورت امکان داوطلبانی را برای انجام این گونه وظایف نظارتی به کار گرفت. از طرف دیگر، به جهت حذف گرایش‌های جانبدارانه و توانائی برای تولید گزارش‌های جامع، تداوم دیده‌بانی از اهمیت خاصی برخوردار است؛ در نتیجه، شاید لازم باشد به دیده‌بانان برای خدمات‌شان دستمزد پرداخت گردد.

دیده‌بانی رسانه‌های چاپی

غالب اوقات، شمار بسیاری از مجله‌ها و روزنامه‌ها و یا سایر رسانه‌های مطبوعاتی در یک کشور به چاپ می‌رسند و در نتیجه، معمولاً امکان باز بینی و نظارت بر تمامی آنها وجود ندارد. به طور مرسوم، می‌توان تنها به روزنامه‌ها و مطبوعاتی که دارای برنامه‌های پخش و توزیع ملی هستند و یا سایر نشریاتی که در مناطق اصلی و شهرهای بزرگ بیشتر پخش شده و مورد مطالعه قرار می‌گیرند، بسنده نمود.

نظارت بر مطبوعات و رسانه‌های چاپی از جمله تلاش‌های بسیار انرژی بر محسوب می‌شود که تلاش زیادی را به خود معطوف می‌سازد. به منظور تعیین نیاز و چگونگی انجام فعالیت‌های مربوط به نظارت بر رسانه‌های چاپی، باید فواید انجام این قبیل نظارت‌ها و همچنین تأثیرات بالقوه‌ی مسائلی که این قبیل رسانه‌ها تولید می‌نمایند را در فرآیندهای انتخاباتی در مقایسه با نیروی انسانی در اختیار سازمان دیده‌بانی شما برای انجام این فعالیت‌ها، به دقت بسیار زیادی در نظر داشت. در شرایطی که گوناگونی زیادی در مورد نظرهای سیاسی موجود در جو کشور در رسانه‌های مطبوعاتی ملی به چشم می‌خورد، سازمان دیده‌بانی شما باید درجات وجود این کثرت گرائی و تأثیراتی که حضور آن می‌تواند در زمینه‌ی جانبداری از حزب یا نامزد انتخاباتی خاصی داشته باشد را در نظر گرفته و قسمتی از تصمیم‌گیری‌های خود در مورد فعالیت‌های دیده‌بانی قرار دهد.

ملاحظات به هم پیوسته‌ی متعددی نیز باید پیش از اتخاذ هر گونه تصمیمی در مورد اجرا و چگونگی انجام نظارت بر رسانه‌های چاپی، مورد ارزیابی قرار گیرند.

نخست این که، باید در مورد تعداد روزنامه‌هایی که می‌خواهید مورد دیده‌بانی قرار دهید تصمیم‌گیری کنید. نشریاتی که تأثیرات وسیعی به ویژه روی بخش مهمی از جمعیت می‌گذارند باید در اولویت اول برای دیده‌بانی باشند. تعداد واقعی نشریاتی که باید مورد نظارت قرار گیرند در نهایت بر اساس ارزیابی سایر ملاحظاتی که در زیر مطرح می‌گردند، صورت می‌پذیرند.

دوم این که، تعداد دیده‌بانانی که برای انجام نظارت بر روزنامه‌ها انتخاب می‌شوند باید به دقت مورد شمارش قرار گیرند. این امر تا حدی تحت تأثیر تعداد عواملی است که باید در مورد هر یک از رسانه‌های مطبوعاتی مورد نظارت در نظر گرفته شوند که در ادامه به بحث در رابطه با آنها پرداخته می‌شود. اگر برای نمونه، هفت عامل اصلی در مورد رسانه‌های مطبوعاتی برای دیده‌بانی در نظر گرفته می‌شوند سپس اندازه‌ی زمان لازم برای انجام این کار باید در محاسبه قرار گیرد. این زمان برای انجام کارهای زیر مورد نیاز می‌باشد: (۱) ملاحظه‌ی مطبوعات مورد نظر برای شناسائی مقالات مربوط؛ (۲) در صورت نیاز و با توجه به برنامه‌ی تهیه شده، جدا سازی مقالات معین شده به منظور مستند سازی؛ (۳) ارزیابی هر یک از مقالات انتخاب شده مطابق هفت عامل اصلی و ثبت و ضبط ارزیابی‌های صورت گرفته روی فرم‌های دیده‌بانی؛ و (۴) اعلام و گزارش نتایج به دست آمده در این رابطه. انجام چنین کاری می‌تواند به سادگی تا حد دست کم دو ساعت یا بیشتر برای هر یک از نشریات مورد نظارت واقع شده، وقت لازم داشته باشد. بنابر این، یک نفر می‌تواند در یک دوره‌ی کاری هشت ساعته احتمالاً سه تا پنج نشریه‌ی مطبوعاتی را مورد باز بینی و دیده‌بانی قرار دهد.

به علاوه، شناسائی و احتمالاً حذف هر گونه جانبداری بالقوه می‌تواند از اهمیت بسیار بالائی برخوردار باشد. این بدان معنی است که بیش از یک نفر باید مشغول ارزیابی هر یک از نشریات مورد دیده‌بانی باشد. در حالی که ایده‌آل‌ترین حالت برای انجام این کار تخصیص دادن چندین نفر به هر یک از نشریات مورد بررسی می‌باشد، بیشترین‌شانسی که برای نهادهای دیده‌بانی وجود دارد معمولاً تنها اجازه‌ی تخصیص دو یا سه نفر را برای این کار برای هر نشریه می‌دهد. این خود به معنی آن است که اگر سه نفر مشغول ارزیابی هر یک از نشریات مورد نظر برای باز بینی و نظارت باشند، فقط سه تا پنج نشریه می‌توانند به طور کارآمدی در هر روز مورد نظارت قرار گیرند. این در حالیست که در صورت در اختیار داشتن شش نفر می‌توان شش تا ۱۰ نشریه را مورد باز بینی قرار داد.

سوم این که، تعداد عواملی که باید مورد بازنگری و نظارت قرار گیرند نیز باید معین گردد. تعداد عوامل مورد دیده‌بانی قرار گرفته، به طبع به تعداد دیده‌بانان و منابع مالی در اختیار برای این پروژه بستگی دارد. به طور مرسوم، بیشتر عوامل زیر در چنین شرایطی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند:

- ۱ - تعداد اینچ‌هایی که از ستون هر روزنامه به هر کدام از احزاب سیاسی و یا نامزدهای شرکت‌کننده در انتخابات تخصیص داده شده است؛
- ۲ - تعداد زمانهائی که نام یک نامزد انتخاباتی و یا یک حزب

ششم این که، دوران مربوط به پروژه‌ی دیده‌بانی بایستی تعیین گردد. به منظور اندازه‌گیری تأثیرات مربوط به رسانه‌های مطبوعاتی روی رفتار رأی دهندگان، چنین پروژه‌ای باید به طور کافی پیش از روز انتخابات آغاز گردد. با وجود این که ممکن است رأی دهندگان توجه کافی و قابل ملاحظه‌ای به رفتارهای مربوط به نامزدهای شرکت کننده در انتخابات دست کم مدت‌ها پیش از روز مورد نظر نمایند، مورد نظارت قرار دادن مطبوعات تنها چندین روز پیش از انتخابات، کافی نخواهد بود. در برخی از کشورها، نحوه‌ی به دست گرفتن کنترل توسط رسانه‌های خبری موضوع ویژه‌ی مهمی خواهد بود که بایستی به‌اندازه‌ی کافی پیش از روز انتخابات مورد توجه قرار گیرد.

همچنین، لازم است در همان زمان برنامه ریزی برای دیده‌بانی، دست کم یک هفته نیز برای مورد آزمایش گذاشتن روش‌های نظارت به منظور ایجاد تنظیمات لازم، در نظر گرفته شود. با در نظر گرفتن منابع مالی و نیروی انسانی در اختیار سازمان شما برای انجام پروژه‌ی دیده‌بانی مطبوعات، ناگزیر، تعداد محدودی از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات مورد پوشش قرار گرفته، تعداد مشخصی از عوامل مورد بررسی واقع شده و یا نشریات معدودی مورد نظارت قرار خواهند گرفت.

هفتم این که، باید بودجه‌ای برای توسعه دادن طرح و پرداخت هزینه‌هایی از جمله: (۱) عضویت در نشریه‌های مورد نظر؛ (۲) فراهم سازی و تولید فرم‌های ارزشیابی؛ (۳) پرداخت دستمزد به دیده‌بانان در صورت لزوم؛ و (۴) تهیه و پخش گزارش‌های لازم در مورد نتایج حاصل از پروژه‌ی مورد بررسی، معین گردد. ممکن است بتوان به صورت رایگان به عضویت برخی از این نشریات در آمده و عملیات دیده‌بانی و بررسی را نیز توسط داوطلبان به انجام رسانید. با این وجود، نگه داشتن تداوم این دیده‌بانی‌ها در محدود سازی جانبداری در امر نظارت بسیار حائز اهمیت می‌باشد که این خود بدان معنی است که باید این افراد برای زمانهای قابل توجهی که به کار مورد نظر تخصیص می‌دهند، دستمزد کافی دریافت دارند.

نتایج گزارش شده

نتایج نظارت بر رسانه‌های عمومی توسط سازمان دیده‌بانی شما را باید به عنوان بخشی از تلاش‌های کلی سازمان شما در تلاش‌های دیده‌بانی‌اش دانست (پیوست شماره‌ی ۴ را ببینید). نتایج به دست آمده از تلاش‌های سازمانی شما ممکن است در ایجاد تغییرات در رفتارهای دولت در قبال رسانه‌های خبری دسته جمعی و همچنین تغییر رفتارهای این رسانه‌ها در مورد احزاب سیاسی و یا نامزدهای شرکت کننده در انتخابات، مؤثر باشد. بنا

شرکت کننده در انتخابات مورد استفاده قرار می‌گیرد؛

۳- تعداد صفحات تخصیص داده شده به مقاله‌ی مورد نظر و جایی از صفحه که به آن تعلق گرفته است؛

۴- آیا عکسی به همراه مقاله در این نشریه آمده است؛

۵- در صورت وجود چنین عکسی، چه کسی در آن ظاهر شده است؛

۶- آیا مقاله‌ی مذکور درباره‌ی مبارزات تبلیغاتی انتخابات بوده و یا به موضوع دیگری تعلق داشته است (مسائلی از قبیل عملکرد دولتی و یا شخصی)؛ و

۷- آیا نحوه‌ی بیان آن مقاله و یا عکس مربوطه در آن مثبت یا منفی بوده است.

در شرایطی که آگهی تبلیغاتی برای یک نامزد انتخاباتی و یا یکی از احزاب شرکت کننده در روز نامه‌ای به چاپ رسیده است باید بررسی شود که آیا فضای کافی به آن داده شده، آیا صفحه‌ای که به چاپ آن اختصاص داده شده است و یا شکل بندی آن به صورتی منصفانه در مقایسه با سایر تبلیغات چاپ شده در آن نشریه می‌باشد یا نه. با دادن وزن‌های مثبت و منفی به هر یک از این معیارها و عوامل می‌توان به یک نتیجه‌ی عمومی و کلی در مورد هر یک از نشریات و یا آگهی‌های چاپ شده در روز نامه‌ها رسید.

چهارم این که، داده‌های جمع‌آوری شده می‌توانند مطابق چگونگی عملکرد رسانه‌ی مطبوعاتی مورد نظر در مقابل هر یک از نامزدها انتخاباتی و یا احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات طی دوران زمانی مشخصی مورد ارزیابی قرار گیرند. همچنین از این داده‌ها می‌توان در بررسی این موضوع که هر یک از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات با در نظر گرفتن دامنه‌ای از چندین نشریه‌ی گوناگون چگونه مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند، استفاده نمود.

پنجم این که، تعداد نامزدهای مشارکت کننده در انتخابات و احزاب سیاسی که وضعیت‌شان در رسانه‌های مطبوعاتی مورد بررسی قرار می‌گیرد به تعداد کل آنها در انتخابات مورد بحث و منابع در اختیار برای به انجام رساندن پروژه‌ی دیده‌بانی بستگی دارد. در شرایطی که تعداد نامزدهای شرکت کننده در انتخابات بسیار زیاد می‌باشد بهتر است به بررسی وضعیت آن دسته از نامزدها کفایت نمود که امکان بیشتری از بقیه در برنده شدن دارا هستند. در انتخابات‌های وسیع که در آن نمایندگان مختلف مطابق فهرستی از احزاب سیاسی شرکت می‌نمایند، شاید لازم باشد که دیده‌بانی را تنها به نامزدهائی که به واقع احتمال بالایی برای دست یافتن به صندلی‌های قدرت را دارند، معطوف نمود.

استفاده قرار بگیرند. این استفاده می‌تواند شامل ارائه نمودن دست یافته‌های شما در غالب فرآیندهای شکایتی در حضور یک کمیسیون ملی انتخابات، نهادهای دولتی مسؤل برای بازنگری فعالیت‌های رسانه‌های عمومی و یا دادگاه‌های قضائی باشد. نتایج مربوط به دیده‌بانی رسانه‌های جمعی در یک کشور را می‌توان همچنان به رسانه‌های خبری بین‌المللی، ناظران فرا ملیتی انتخابات که مشغول دیده‌بانی کل فرآیند انتخاباتی در کشور مورد نظر هستند، ارائه نمود.

بر این، بهتر است یک طرح کلی برای نشر و توزیع گزارش‌های به دست آمده در مورد دیده‌بانی رسانه‌های جمعی، توسعه داده شده و بسط یابد.^{۴۶}

نتایج دیده‌بانی لازم است در صورت لزوم به عنوان بخشی از تلاش‌های به عمل آمده برای محافظت از حقوق احزاب سیاسی، نامزدهای شرکت کننده در انتخابات و رأی دهندگان و به منظور ارسال و دریافت اطلاعات ضروری برای اقدام به تصمیم گیری هوش مندانه در یک فرآیند انتخاباتی منصفانه و درست، مورد

۴۶. همچنان زیر بخش ک، گزارش‌های بعد از انتخابات، را ببینید.

۴ رای گیری

ع - رای گیری
 غ - شمارش آرا
 ف - اعلام آرا
 ق - توسعه‌های پس از انتخابات

دیدهبانی مراحل انتخابات و پس از انتخابات

فرآیند انتخاباتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

اصول متعددی برای پاسخگویی به این پرسش‌ها به موضوع مورد نظر مرتبط می‌باشند.

اصل نخست: باید به تمامی افراد صاحب صلاحیت برای رای گیری، زمان و فرصت مناسبی برای دادن رای و شرکت در انتخابات دوره‌ای داده شود. این اصل از حق "بهره مندی" که به طور بین‌المللی شناخته شده و مورد تأیید همگان قرار گرفته، برداشت شده است.^{۴۷} وقتی واجدان شرایط رای گیری به نحو ناشایستی از دادن رای محروم می‌شوند، می‌توان به اصطلاح چنین گفت که به شکلی غیر منصفانه از تصمیم گیری کنار گذاشته شده‌اند و در نتیجه، حقوق اساسی شهروندی‌شان دچار به گونه‌ای پایمال شده است.^{۴۸} وقتی چنین محرومیتی از حقوق مدنی و شهروندی افراد در مقیاس‌های بالا روی دهد، می‌تواند نتیجه‌ی انتخابات را به کلی دگرگون سازد که در آن صورت پرسش‌های بسیار جدی در مورد مشروعیت و درستی کل انتخابات مطرح خواهد گردید. به همین مصداق، وقتی به کسانی که واجد شرایط رای دادن نباشند، اجازه‌ی بیان نظر داده شود و یا هنگامی که رای‌های مردود به صورتی و به نفع شخص یا گروه خاصی خوانده شود (از طریق چند بار خواندن آنها یا پر نمودن صندوق‌های رای به طور تقلبی)، نیز مشروعیت و صلاحیت انتخاباتی به همان اندازه ضایع می‌گردد. در هر کدام از این موارد،

رای گیری

رای گیری فرآیندی است که از طریق آن اشخاصی که مشروعیت قانونی لازم را دارا هستند، به بیان نظر سیاسی خود می‌پردازند. اگر چه رای گیری در سراسر دنیا به انواع و روش‌های گوناگون به انجام می‌رسد، احتمالاً مرسوم‌ترین روش برای انجام آن تعیین رای روی برگه‌ی مربوطه و انداختن آن در صندوق تعبیه شده برای جمع آوری آرا می‌باشد. این زیر بخش از کتاب راهنمای حاضر به بحث در مورد اصول پایه، مشکلات مربوط به دیدهبانی و روش‌های ویژه‌ی نظارت، وابسته به فرآیند رای گیری می‌پردازد.

اصول عمومی

یک تجزیه و تحلیل کامل و جامع در مورد فرآیند رای گیری در حال تلاش برای پاسخگویی به دو پرسش بسیار گسترده باشد که شامل موارد زیر هستند:

- ۱- آیا فرآیند رای گیری مورد نظر در همراهی با شرایط مربوط به قوانین و استانداردهای بین‌المللی اداره شده است؟
- ۲- هر کدام از مسائل موجود بر سر راه تا چه درجه‌ای نتایج یک

۴۷. اصل ۲۱، بخش سوم از بیانیه‌ی عمومی حقوق بشر را در پیوست شماره‌ی یک ببینید.
 ۴۸. همچنین زیر بخش ض، ثبت نام رای دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای شرکت کننده در انتخابات را ببینید.

اصل سوم: رأی دهندگان باید از یک درک و شناخت کافی در مورد اهمیت فرآیندهایی که از طریق آنها می‌توانند نظر خود را ابراز کنند داشته باشند^{۴۹}.

مشکلاتی که باید دیده‌بانی شوند

در دورانی که سازمان دیده‌بانی شما طرح کلی نظارت را تبیین می‌نماید و به ویژه در دوران پیش از انتخابات، لازم است مشکلات بالقوه‌ای را که باید توسط شما در دوران رأی‌گیری مورد نظارت قرار گیرند، شناسایی نمایید. شما می‌توانید توجه خود را در مورد چهار جزء عمومی مربوط به انتخابات معطوف نمایید که در ادامه به آنها پرداخته شده است.

فضای ایستگاه‌های رأی‌گیری

مکانهای رأی‌گیری و تنظیمات انجام گرفته: هنگام رسیدن به هر یک از شعبات اخذ رأی (که ایستگاه‌های رأی‌گیری و یا مکانهای اخذ رأی نیز خوانده می‌شوند) لازم است یکی از دیده بانان به صورت ابتدائی تأیید نماید که شعبه‌ی مورد نظر به درستی شناسائی شده و جای گرفته است. تغییر نام دادن شعبات و یا تغییر محل آنها یکی از راه‌هایی است که از طریق آن می‌توان حقوق رأی‌دهندگان را تضییع نمود.

در مرحله‌ی بعدی یکی از ناظران باید به محیط داخل شعبات رأی‌گیری دسترسی داشته باشد. نخستین گام در این فرآیند مشاهده‌ی چگونگی و ترتیب شعبه‌ی مورد نظر است (تعریف شماره‌ی ۱۰ را ببینید).

ساختار فیزیکی و طراحی ایستگاه‌های رأی‌گیری باید مخفی بودن رأی صادر شده توسط افراد را تضمین نماید. اتاقک‌های رأی‌گیری باید به نحوی ساختار بندی و جای‌گیری شده باشند که رأی‌دهندگان بتوانند در آنها رأی خود را به صورتی غیر قابل رویت بدهند. به طور ایده آل، شعبات اخذ رأی نباید در مکانهایی باشند که ممکن است باعث ایجاد وحشت در میان رأی‌دهندگان می‌شود. برای نمونه، مراکز پلیس و نیروی انتظامی و یا دفاتر مرکزی مربوط به احزاب سیاسی از این قبیل مکانها به حساب

”رأی مخفی می‌باشد.“ بر گرفته شده از دستور العمل اجرایی دل سیو دادانو، راهنمای آموزشی که توسط انجمن مردمسالاری مکزیک در سال ۱۹۹۴ تهیه شده است.

بسیار مهم است که بزرگی و یا شدت هر کدام از این مسائل تعیین شده و بررسی گردد که آیا عمل مورد نظر به نحو ناشایست و نامتناسبی دسته‌ی خاصی از رأی‌دهندگان را تحت تأثیر قرار داده است و این کار به منظور تصمیم‌گیری درباره‌ی این مهم صورت می‌گیرد آیا عمل مذکور به صورت واقعی نتیجه‌ی انتخابات را تغییر داده است یا نه.

اصل دوم: فرآیند رأی‌گیری باید آزادی‌های اساسی مربوط به جمع، تشکیل گروه و بیان را حمایت نماید. هنگامی که درجه‌ی عمومی آزادی را ارزیابی می‌نمایید به خاطر داشته باشید که تعیین شما باید تحت شرایط نسبی صادق بوده و شرایط غالب در حول و حوش هر انتخاباتی را نیز مد نظر قرار دهد (برای نمونه، بروز یک جنگ داخلی که اخیراً اتفاق افتاده است، یا محیطی متشنج که میان گروه‌های قومی گوناگون وجود دارد و یا به عکس وضعیت صلح آمیز و با ثباتی در آن منطقه هست نیز باید در برنامه‌ها ملحوظ گردد). رأی‌گیری تنها در زمانی ممکن است آزاد تلقی شود که رأی‌دهندگان به این باور برسند که برای ثبت رأی‌شان که مطابق خواستگاه و نظر شخصی‌شان خواهد بود هیچ مانعی حس نمی‌کنند. ایجاد رعب و وحشت، دادن رشوه و یا عدم موفقیت در مورد تضمین مخفی بودن رأی (چه به صورت واقعی و یا چه بنا به شبیه‌سازی مجازی) همگی تهدیدهای جدی برای یک محیط آزاد رأی‌گیری محسوب می‌شوند. رفتارهای نابرابر و تعدی توسط صاحب اختیاران و مسؤولان دولتی نیز یکی دیگر از تخطی‌های بالقوه از اصول انتخابات تلقی می‌شود.

منظم نمودن

منظم نمودن و هماهنگی ایستگاه‌های رأی‌گیری به موضوعاتی از قبیل: (۱) طراحی و ساختار بندی فیزیکی ایستگاه‌ها؛ (۲) قابلیت دسترسی و پخش مواد و اشیاء انتخاباتی مربوطه؛ و (۳) حضور برگزار کنندگان رسمی و سایر افراد شرکت کننده، می‌شود.

۴۹. برای اطلاعات بیشتر در این رابطه زیر بخش ص، آموزش‌های مدنی و آموزش رأی‌دهندگان، و مباحثات مربوط به انجام رأی‌گیری که در ادامه‌ی نوشته‌ی حاضر آمده است را ببینید.

به عنوان نیروی کار درون ایستگاه‌های رأی گیری مشغول می‌باشند توجه کافی را مبذول نمایند. به طور مرسوم، تنها افراد تأیید شده و کسانی که برای دادن رأی در شعبه حاضر شده اند باید در درون ایستگاه‌های رأی گیری حضور داشته باشند. نخست این که، بایستی تعیین نمائید که آیا هیچ یک از مسؤلان رأی گیری و یا برگزار کنندگان انتخابات غایب هستند و اگر چنین است، نتیجه‌ی چنین واقعه‌ای روی موضوع رأی گیری چه خواهد بود. اغلب اوقات غیبت یکی از مسؤلان اخذ رأی می‌تواند فرآیند رأی گیری را تا زمان حضور برگزار کنندگان مربوطه به تعویق بیاورد. دوم این که، سازمان دیده‌بانی شما باید تعیین نماید که چه احزاب سیاسی و یا سایر سازمان‌های بومی و بین‌المللی توسط ناظران نمایندگی می‌شوند. سوم این که، لازم است سازمان دیده‌بانی شما حضور اشخاص غیر مسؤل و تأیید نشده را در شعبات اخذ رأی مورد توجه قرار داده و عواقب این حضور را در شرایط رأی گیری در نظر بگیرد.

مواد و اشیاء مورد نیاز برای رأی گیری: دست آخر این که، قابلیت دسترسی و همچنین تعیین مکان مواد و اشیائی که برای برگزاری رأی گیری ضروری هستند را مورد بررسی قرار دهید. لازم است مواد و اشیاء مورد نیاز برای رأی گیری که شامل مواردی از قبیل فهرست ثبت نام‌ها، برگه‌های رأی گیری، پاکت‌های مربوط به گذاشتن رأی، جوهرهای لازم برای ثبت اثر انگشت، ابزارهای لازم

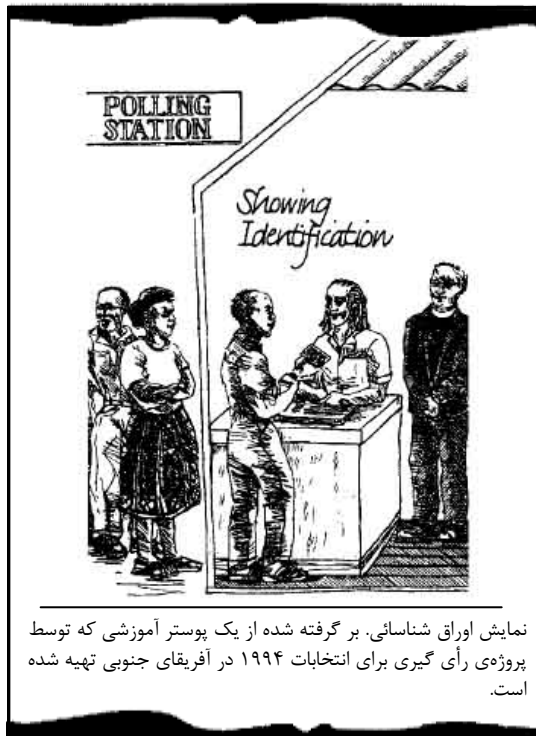

دیده‌بانی محیط انتخاباتی درون شعبات اخذ رأی. بر گرفته شده از لاس تارس د لوس فانسیناریوس د لا کاسیا، یک دستور العمل اجرایی آموزشی که توسط مرکز مکزیکی دفاع از حقوق بشر تهیه شده است.

طراحی ایستگاه‌های اخذ رأی و سیستمی که از طریق آن رأی دهندگان می‌توانند به آسانی از مراحل گوناگون برای رأی گیری بگذرند باید برای حفظ یک فرآیند کارا و منظم کفایت نماید. هر چند که شعبات اخذ رأی معمولاً بسیار شلوغ می‌باشند، درجه ای از نظم و ترتیب برای جلوگیری از سر در گمی و یا هراس رأی دهندگان و همچنین مسؤلان اخذ رأی، ضروری می‌باشد. نظم و ترتیب می‌تواند احتمال بروز خطا و تقلب را نیز پائین آورد.

جریان حرکتی رأی دهندگان از طریق سیستم‌های رأی گیری باید تا حد امکان ساده و سریع باشد. در یک سیستم خوب اطمینان حاصل می‌شود که رأی دهندگان لازم نیست برای مدت زیادی در صف بایستند چرا که توقف زیاد ممکن است باعث خستگی و نا امید شدن‌شان شده و منجر به ترک شعبات اخذ رأی برای برخی از آنها گردد. بنابر این بسیار مهم است که سازمان دیده‌بانی شما به نظارت بر این موضوع بپردازد که رأی دهندگان تا چه حد منظم و کارا در مسیر رأی گیری از جمله ورود به شعبه‌ی اخذ رأی، تأیید صلاحیت برای رأی گیری، گرفتن فرم‌های مربوط به رأی گیری (در شرایطی که چندین رأی در آن واحد داده می‌شود لازم است پاکت‌های مورد نیاز هم در این مرحله ارائه شوند)، رفتن به سمت اتاقک رأی گیری و انداختن رأی در صندوق تعبیه شده، دریافت برگه‌ی تأیید رأی گیری و خروج از شعبه، در حال حرکت هستند. به یاد داشته باشید که یکی از اهداف شما تعیین این مطلب است که آیا فرآیند‌های نادرست و ناکارای موجود باعث آن می‌شوند که واجدین شرایط رأی دادن از حق شهروندی خود محروم شوند و یا بر عکس کسانی که صلاحیت دادن رأی را ندارند این کار را انجام دهند یا نه.

نیروی انسانی مشغول به کار: دیده‌بانان باید نسبت به کسانی که

نمایش اوراق شناسائی. بر گرفته شده از یک پوستر آموزشی که توسط پروژه‌ی رأی گیری برای انتخابات ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی تهیه شده است.

می‌افتد مربوط به زمانی می‌شود که مسؤلان برگزاری انتخابات به نادرستی اجازه‌ی رأی دادن را به کسانی که واجد شرایط نیستند می‌دهند. در هر دو مورد، جایی که مسؤلان انتخاباتی به نادرستی در خلال فرآیند انتخاباتی، تعداد زیادی از رای دهندگان را رد می‌نمایند (یا می‌پذیرند)، لازم است دیده‌بانان در صورت امکان، درخواست توضیحات لازم را از مسؤلان برگزاری انتخابات نموده و خواستار تأیید رأی دهندگان ثبت نام شده و اطلاعات مربوط به شناسائی‌شان (یا عدم وجود چنین مستندات) بنمایند.

سازمان نظارت شما باید همچنان مشکلات مربوط به رأی‌های صادر شده را نیز مد نظر قرار دهد. بسیاری از سیستم‌های رأی‌گیری به رأی دهندگانی که موفق به ثبت نام به موقع نشده‌اند اجازه‌ی رأی دادن را در روز انتخابات با استفاده از نوعی برگه‌ی رأی ویژه موسوم به "برگه‌ی رأی پرداخته شده" می‌دهند. علاوه بر این بسیاری از نظام‌های مورد استفاده برای فرآیند‌های انتخاباتی نیز به نمایندگان احزاب سیاسی شرکت‌کننده در انتخابات اجازه‌ی مورد پرسش قرار دادن و به چالش کشیدن هویت رأی دهندگان و یا سایر تخطی‌های ممکن در خلال فرآیند انتخابات را می‌دهند. در این شرایط، مسؤلان برگزاری انتخابات ممکن است رأی صادر شده را به عنوان "رأی مورد چالش قرار گرفته" در نظر آورده و اجازه‌ی شمارش آن را تأیید نمایند.

ضروری است دیده‌بانان با تعاریف موجود در این رابطه که احتمالاً به شرایط مشخصی اطلاق گردیده و موضوعات ویژه‌ای را مورد نظر قرار می‌دهند آشنائی لازم را داشته و موضوعات دیگری را که زیر قوانین جامع و مانع یا فراگیر انتخابات مطرح بوده و فرآیند رأی‌گیری بر اساس آنها به انجام می‌رسند به خوبی بشناسند. رأی‌هایی که به صورت پرداخته شده و یا مورد چالش قرار گرفته شده صادر شده‌اند معمولاً به طور جداگانه و منفک از رأی‌های دیگر شمارش می‌گردند. غالباً برخی فرم‌ها و مستندات دیگری نیز به همراه این نوع از رأی‌ها وجود دارند که به همراه شان تا مرحله‌ی شمارش آرا پیش می‌روند و در آن بخش از فرآیند است که سطح بالاتری از تصمیم‌گیرندگان آنها را مورد بررسی قرار داده و تعیین می‌نماید که آیا رأی‌های داده شده باید مورد شمارش قرار گرفته و به مجموعه‌ی رسمی آرای شمرده شده اضافه گردند یا نه. استفاده از این قبیل روش‌ها و به طور خاص از برگه‌های رأی مورد چالش قرار گرفته و یا پرداخته شده، با به تعویق انداختن موقت مشکلات و موضوعات در دسر آفرین و مجزا کردن موارد قابل بحث از فرآیند قانونی و مرسوم مربوط به رأی‌گیری، باعث کاهش تنش و فشار در ایستگاه‌های اخذ رأی شده و امکان پیشرفت عادی و قابل کنترل فرآیند انتخاباتی را فراهم می‌آورند. این روش‌ها همچنین شرایطی را ایجاد می‌نمایند که

برای مهر و موم صندوق‌های رأی‌گیری، ملافه‌های لازم برای پوشش میزها، اتاقک‌های رأی‌گیری، میزهای لازم و موارد دیگری از این قبیل می‌باشند، به اندازه‌ی کافی و تا حدی که هیچ خللی در فرآیند انتخابات در شعبه‌ی مورد نظر ایجاد نشود به سهولت و سرعت در اختیار مسؤلان قرار بگیرد. در سیستم‌های تک رأی‌ای، لازم است ناظران سازمانی شما برگه‌های رأی را مورد بررسی قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که اسامی مربوط به تمامی احزاب سیاسی و نامزدهای شرکت‌کننده در انتخابات در آنها به درستی فهرست شده است. در سیستم‌های رأی‌گیری مرکب، باید سازمان شما تأیید نماید که آیا تمامی رأی‌ها برای هر یک از احزاب سیاسی و یا نامزدهای شرکت‌کننده در مقیاس‌هایی تقریباً مساوی تهیه شده و در اختیار شعبات قرار گرفته است و این که تمامی آنها به گونه‌ای منصفانه در مکان خوبی در معرض دید رأی دهندگان گذاشته شده‌اند.

عملکرد مسؤلان رأی‌گیری

مسؤلان رأی‌گیری و برگزارکنندگان انتخابات مسئولیت به انجام رساندن موضوعات اداری مربوط به فرآیندهای رأی‌گیری را مطابق قواعد و قوانین از پیش تعیین شده بر عهده دارند. به عنوان یک دیده‌بان امور مربوط به فرآیندهای رأی‌گیری لازم است سازمان شما عملکرد مسؤلان برگزاری انتخابات را مورد توجه قرار داده و ثبت و ضبط نماید. این کار برای کشف احتمالی تقلب یا اصلاح اشتباهاتی که به سهو ممکن است در خلال برگزاری اتفاق بیافتند و همچنین به جهت ثبت و انجام بازرسی‌های لازم در مواردی که احتمال رخ دادن تخلفات و تخطی‌هایی از قانون و مقررات وجود دارد، انجام می‌گیرند. نخستین گام لازم که باید در بیشتر فرآیندهای انتخاباتی برداشته شود تأیید صلاحیت رأی دهندگان بالقوه است.^{۵۰} در تعیین مشروعیت رأی دهندگان و تشخیص واجدین شرایط برای رأی دادن معمولاً باید کارت‌های هویت رأی دهندگان با فهرست ثبت نام موجود تطبیق داده شده تا از این که رأی دهندگان مورد تأیید بوده و در منطقه و موقعیت درستی رأی خود را داده‌اند، اطمینان حاصل گردد. در برخی موارد، انگشت‌های رأی دهندگان، (به ویژه انگشت شصت‌شان) نیز مورد بازبینی قرار می‌گیرد تا به این ترتیب اثر حضور جوهر مشخص شده و معین گردد که آیا شخص مورد نظر پیش از این رأی داده است یا نه.

یکی از مشکلات بسیار شایعی که می‌تواند توسط سازمان دیده‌بانی شما مورد نظارت قرار گیرد، مربوط به رد نادرست و غیر قانونی صلاحیت رأی دهندگان توسط برگزارکنندگان و مسؤلان انتخاباتی است. مورد دومی که به تواتر به صورت مشکلی اتفاق

۵۰. همچنین زیر بخش ض، ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای شرکت‌کننده در انتخابات را ببینید.

ندارند) و حفظ نظم و ترتیب در شعبه‌ی مربوطه را دارا هستند. همچنین برگزار کنندگان فرصت‌های بسیار زیادی برای در کنترل در آوردن محیط‌های رأی‌گیری و تحت تأثیر قرار دادن رأی دهندگان دارند.

به همین دلایل است که دیده‌بانان باید با دقت ارزیابی کنند که آیا مسؤلان برگزاری انتخابات:

- ۱- از رویه‌های تعیین شده‌ی مربوط به انتخابات آگاهی دارند؛
- ۲- به شکلی کارآمد این رویه‌ها را به کار بسته و به عرصه‌ی اجرا در می‌آورند؛
- ۳- هنگام یاری رساندن به رأی دهندگان و معین نمودن راهکارهای مناسب بیطرفی کامل را به تمامی انجا اجرا می‌نمایند و برای مخفی بودن رأی شرکت کنندگان احترام قائل می‌شوند؛
- ۴- محیط منظمی را بنا می‌گذارند که در آن کسانی که واجد شرایط رأی دادن هستند فرصت معقولی برای رأی دادن داشته و به دور از هر گونه فشار و تأثیر پذیری این مهم را به اجرا در می‌آورند؛
- ۵- حقوق ناظران و نمایندگان احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات را مورد احترام قرار می‌دهند.

مسؤلان برگزاری انتخابات و تصمیم گیرندگان در شعبات اخذ رأی همچنان اختیارات وسیعی در مورد تصمیم‌گیری در قبالی شکایت‌ها، بحث‌های مطرح شده و سایر چالش‌ها دارا می‌باشند. سازمان دیده‌بانان شما باید نحوه‌ی کلی پاسخگویی این گروه‌ها را در صورت وجود مستند سازی نموده و علاقه‌شان را برای ثبت و ضبط جزئیات موضوع در نظر بگیرند.

در برخی کشورها مسؤلان برگزاری اقدام به گرداندن یک واحد سیار رأی‌گیری در بیمارستانها، مراکز باز پروری، سرای سالمندان، مراکز رسیدگی به افرادی که توانایی فیزیکی خود را از دست داده‌اند و یا دهکده‌های دور افتاده و مهجور می‌نمایند. در چنین شرایطی، دیده‌بانان بایستی تلاش خود را برای به تأیید رساندن موارد زیر مبذول دارند:

- ۱- این که صندوق رأی پیش از فرستادن به این مراکز پر نشده باشد؛
- ۲- مسؤلان برگزاری انتخابات در پی هر گامی که بر می‌دارند، شمارش‌های لازم را به عمل آورده و مکتوبات مربوطه را نگهداری می‌نمایند (آماری از جمله چه تعدادی گرفته شده، چه تعداد رأی خود را اعلام نموده‌اند و چه تعداد بازگشت خورده‌اند)؛ و
- ۳- تعداد رأی‌های درون هر صندوق رأی‌گیری به اندازه‌ی تعداد

مشکلات و موضوعات پیرامونی مربوط به انتخابات در حساب آمده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند و همچنین پایگاهی بنیان می‌نهند که بر اساس آن تعدادی از رأی دهندگان که در شرایط عادی ممکن بود آراشان مورد تأیید قرار نگرفته و مردود اعلام شود، به حساب آمده و در انتخابات شرکت داده شوند. آنچه به طور ویژه‌ای اهمیت دارد آنست که سازمان دیده‌بانان شما، ناظران خود را ترغیب نماید که با ثبت و تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوطی که در مستندات پیوست این قبیل آرا جمع آوری شده‌اند، غنای اطلاعاتی کل فرآیند انتخاباتی را بالاتر ببرند.

در بسیاری از کشورها نام و شماره‌ی رأی دهنده که روی برگه‌ی ثبت نام مندرج شده است و همچنین کارت شناسایی رأی دهنده‌ی مذکور یا اثر انگشت او نشانه گذاری می‌شوند تا به این وسیله مشخص گردد که این افراد رأی داده‌اند. به انجام رساندن این کارها وسیله‌ای هستند که از این که رأی دهندگان تنها یک بار اقدام به این امر نموده‌اند، کسب اطمینان می‌نمایند. دیده‌بانان باید با دقت این که آیا مسؤلان برگزاری انتخابات این موضوعات را به درستی انجام می‌دهند، مورد توجه قرار دهند. همچنین، خوب است که برخی از دیده‌بانان (پس از آنکه رأی خود را دادند) این موضوع را مورد آزمایش قرار دهند که آیا جوهر روی انگشت‌شان قابل شستشو هست یا نه.

سیستم‌های انتخاباتی غالباً چنین اقتضا می‌نمایند که یکی از مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات باید برگه‌ی رأی را پیش از آن که به رأی دهنده داده می‌شود، به ثبت مهری به تأیید برساند. هر برگه‌ی رأی که این مهر و در نتیجه نشان تأیید برگزار کنندگان را روی خود نداشته باشد، بعدها در طی فرآیند شمارش غیر موجه و باطل شده محسوب می‌گردد. به همین جهت است که ناظران انتخاباتی باید اطمینان حاصل نمایند که برگزار کنندگان انتخابات برگه‌های آرا را به درستی مهر می‌زنند.

یکی از مراحل بسیار حساس در فرآیندهای رأی‌گیری زمانی اتفاق می‌افتد که یکی از رأی دهندگان به طور عملی ترجیح خود را از طریق نشانه گذاری برگه‌ی آرا در شکل تعیین شده‌اش اعلام می‌نماید. از آن جایی که قرار است رأی‌گیری به صورت مخفی انجام بپذیرد، باید دیده‌بانان شما اطمینان حاصل نمایند که هیچ یک از برگزار کنندگان و مسؤلان انتخاباتی نقشی در هنگام ثبت رأی بازی نموده و این فرآیند به طور کاملاً مخفی به انجام می‌رسد. با این وجود، برگزار کنندگان انتخابات و مسؤلان مربوطه در فرآیند مربوط به دادن برگه‌ی آرا به رأی دهندگان، هدایت نمودن آنها به پای صندوق‌های رأی و یا اتاقک‌های رأی‌گیری، یاری رساندن به کسانی که نیاز مند توجهات ویژه‌ای هستند (از جمله آنها که امکان خواندن و نوشتن، راه رفتن و یا دیدن را

را که تا سطح آن، مشکلات احتمالی رخ داده در فرآیند انتخاباتی، نتیجه‌ی آموزش ناکافی رأی دهندگان و یا حاصل تضییع حق آنها به جهت بروز تأخیرهای نامعقول و یا برگه‌های رأی که به نادرستی پر شده‌اند، می‌باشد را نیز ارزیابی نماید.

غالباً، رأی دهندگانی که با فرآیند انتخاباتی و یا گزینه‌های موجود برای انتخاب‌های خود (که در اخبارشان قرار داده می‌شود) آشنائی کافی ندارند، در پی گرفتن کمک‌های لازم از مسؤلان انتخاباتی در روز رأی گیری می‌باشند. آن چنان که در بالا پیشنهاد گردید، سازمان دیده‌بانی شما باید به نظارت بر مشکلات بالقوه که هنگام عدم موفقیت برگزار کنندگان انتخاباتی و یا مسؤلان رأی گیری برای حفظ بیطرفی مطلق در جریان ارائه‌ی کمک‌های لازم به پرسش کنندگان پیش می‌آید، بپردازد.

عملکرد رأی دهندگان نیز ممکن است دلیلی برای ایجاد رعب و وحشت در دوران مربوط به فرآیند رأی گیری باشد. چنین هراس‌هایی عمدتاً در صف مربوط به رأی گیری که معمولاً رأی دهندگان پیش از ورود به شعبات اخذ رأی در آن تجمع می‌نمایند، رخ می‌دهد. دیده‌بانان باید برای شناسائی این قبیل وقایع تلاش‌های لازم را به عمل آورده و تأثیرات آنها را بر رأی دهندگان تعیین نمایند.

محیط خارج از ایستگاه‌های رأی گیری

اگر چه بیشتر فعالیت‌های دیده‌بانی مربوط به روز رأی گیری روی ارزشیابی فرآیندهای انتخاباتی متمرکز می‌باشند (که درون شعبات اخذ رأی اتفاق می‌افتند) لازم است سازمان شما مقداری از توجه خود را نیز متوجه تجزیه و تحلیل محیط‌های خارج از ایستگاه‌های رأی گیری نیز بنماید.

آنچنانکه در بالا به آن اشاره گردید، بخشی از عملکرد رأی دهندگان می‌تواند بیرون از شعبات اخذ رأی مورد ارزیابی قرار گیرد. واضح است که سایر مردم نیز ممکن است در این فضا فعال بوده و البته فعالیت‌های آنها می‌تواند تأثیر قابل ملاحظه‌ای روی فرآیند رأی گیری داشته باشد. سازمان شما باید به دنبال وقایع ناشی از تأثیرات جدی و یا ایجاد رعب و وحشت در خارج از ایستگاه‌های رأی گیری نیز باشد. در چنین مواقعی، سعی کنید که هدف مورد نظر، منبع مربوط به آن، شکل و تأثیر هراس ایجاد شده را شناسائی نمائید.

چنین مشکلاتی که در کمترین حالت می‌توانند اصل مخفی بودن رأی گیری را زیر سؤال ببرند، ممکن است در صف‌های رأی گیری به رأی دهندگان و یا مسؤلان برگزاری انتخابات در داخل شعبات، منتقل شده باشند. منابع بالقوه برای ایجاد رعب و وحشت و کسانی که امکان پیش آوردن این قبیل مشکلات را دارند شامل

کسانی است که اقدام به انداختن رأی خود در آن صندوق‌ها نموده‌اند.

حقوق رأی دهندگان که قرار است این اقدام را در یکی از شعبات سیار رأی گیری به انجام برسانند به طور ویژه‌ای آسیب پذیر می‌باشد. از همین‌روست که لازم است سازمان دیده‌بانی شما توجه مضاعفی به انجام موارد ضروری که پیش از این در این زیر بخش به توضیح آنها پرداخته شده است، از خود نشان دهد.

به عمل آوردن مراقبت و نظارت دائم بر فعالیت‌های مربوط به شعبات سیار اخذ رأی نمایانگر چالش بسیار جدی برای دیده‌بانان می‌باشد. ممکن است دریا باید که هیچ گونه برنامه‌ی زمانی مشخص و یا برنامه‌ی حرکتی برای این قبیل ایستگاه‌ها طراحی و اعلام نشده است و یا این که امکان دستیابی به وسایل حمل و نقل کافی برای ناظران سازمان‌تان وجود ندارد. یکی از راه‌های موجود، پرس و جو از برگزار کنندگان انتخابات در مورد آن است که آیا در وسایل نقلیه‌ای که از آن برای حمل و نقل صندوق‌های سیار رأی گیری استفاده می‌شود جای کافی برای انتقال یکی از دیده‌بانان شما نیز وجود دارد یا نه. در صورتی که این امکان برای شما به وجود نیامده و جای کافی در وسایل حمل و نقل آنها وجود نداشته، سازمان شما ناگزیر از حساب کردن روی منابع در اختیار و وسایل حمل و نقل سازمانی و یا اعتماد به نظارت سایر ملاحظه‌گران انتخابات (نمایندگان احزاب سیاسی و یا وابستگان به یکی دیگر از نهاد‌های بیطرف) است.

اقدامات رأی دهندگان

دسته‌ی سومی از فعالیت‌ها که باید توسط سازمان دیده‌بانی شما مورد نظارت قرار گیرد، عملکرد و اقدامات رأی دهندگان است. آن چنان که پیشتر از این در زیر بخش ص مربوط به آموزش‌های مدنی و آموزش رأی دهندگان مورد بحث قرار گرفت، یک انتخابات معنی دار و واقعی بر این اساس شکل می‌پذیرد که عموم رأی دهندگان هم فرآیندهای رأی گیری و هم سیاست‌های نامزدهای شرکت کننده در انتخابات یا موضوعاتی که برای آنها رأی گیری صورت می‌گیرد را درک نموده‌اند. از آن جایی که سطح فهم و ادراک یک رأی دهنده در مورد موضوعات مطروحه، مقدار زمانی را که وی برای تکمیل فرآیند رأی دادن احتیاج دارد را تحت تأثیر قرار می‌دهد، یک سطح پائین از ادراک می‌تواند تأخیرات بسیار جدی را در کل فرآیند رأی گیری ایجاد نماید. بنا بر این، سازمان دیده‌بانی شما باید برای تعیین این که آیا رأی دهندگان فرآیند رأی دادن و همچنین گزینه‌هایی را که برای انتخاب در اختیار دارند به درستی فهمیده‌اند، تلاش لازم را مبذول نماید. همچنین لازم است سازمان دیده‌بانی شما درجه‌ای

دامنه‌ی پوشش

سازمان و گروه نظارت شما باید تصمیمات ابتدائی و بنیادی در مورد ابعاد پوشش (برای نمونه، دامنه‌ی فعالیت‌های مربوط به دیده‌بانی که در مقیاس‌های گوناگونی مانند دامنه‌ی جغرافیائی، وضعیت مردمی، زمان، تعداد ایستگاه‌های اخذ رأی، تعداد رأی دهندگان ثبت نام شده و غیره) اتخاذ نماید. اگر به اندازه‌ی کافی خوش شانس بوده و بتوانید بیش از تعداد ایستگاه‌های رأی‌گیری در نظر گرفته شده، داوطلب جذب نمائید، ممکن است اقدام به گذاشتن دست کم یک داوطلب در هر یک از این شعبات نموده و زمینه‌های پوششی کامل و همه‌جانبه را فراهم آورید. اگر انجام یک پوشش کلی و همه‌جانبه میسر نبوده و مناسب نمی‌باشد لازم است به انجام گونه‌ای از پوشش مقطعی بسنده نمائید.

به کارگیری گروه‌های ثابتی که به تعداد مشخص و تعیین شده‌ای از ایستگاه‌های رأی‌گیری تخصیص داده می‌شوند نمایانگر نوعی از رویکرد پوشش مقطعی می‌باشد. در این الگو، هر یک از این گروه‌ها که متشکل از یک یا چند ناظر می‌باشند، برای انجام دیده‌بانی کامل روی یک ایستگاه رأی‌گیری مشخص، در تمامی مدت فرآیند انتخابات و انجام رأی‌گیری گمارده می‌شوند.

این رویکرد ضامن این واقعیت است که تلاش‌های دیده‌بانی شما در صورت حضور تیم مورد نظر، ۱۰۰ درصد از تمامی فعالیت‌های مورد نظر را مشاهده خواهد نمود، اما امکان تدارک اطلاعات کافی در ایستگاه‌هایی که چنین گروه‌هایی غایب هستند را نخواهد داشت. چنین روشی همچنین تأثیرات در اختیار برای ظرفیت شما در مقابله با تقلب‌های احتمالی را محدود می‌نماید. برای نمونه، هر کس یا کسانی که در پی اقداماتی ناشایست و تقلب کارانه در یک ایستگاه رأی‌گیری باشند، پس از آن که نسبت به حضور دیده‌بانان مستقر در این ایستگاه‌ها اطمینان حاصل نمودند، می‌توانند به سادگی فعالیت‌های خود را به سایر شعبه‌هایی که مورد نظارت قرار نمی‌گیرند، منتقل سازند.

رویکرد دوم، به کار گرفتن گروه‌های دیده‌بانی سیاری است که در تمامی مدت انتخابات از یک ایستگاه اخذ رأی به ایستگاه دیگری در حال حرکت می‌باشند. از دیدگاه تدارکات اعزام نیرو، استفاده از گروه‌های سیار پیچیده‌تر و گران قیمت‌تر (که عموماً برای کارآمدی نیازمند وسائل نقلیه نیز هستند) از رویکرد مربوط به گروه‌های مستقر در ایستگاه‌ها می‌باشند. اما از آن جایی که گروه‌های سیار دیده‌بانی نمی‌توانند برای تمامی مدت انتخابات در یک شعبه‌ی خاص رأی‌گیری بمانند، گروه‌های سیار قادر به تهیه‌ی یک ارزیابی کامل و جامع از تمامی فرآیند در هر یک از شعبات رأی‌گیری نخواهند بود.

با این وجود، رویکرد گروه‌های سیار دارای مزایای بیشینه نمودن

برگزار کنندگان انتخابات و مسؤولان رأی‌گیری، طرفداران بالقوه‌ای که به شیوه‌های بسیار افراطی عمل می‌نمایند و یا اعضای نیروهای پلیس یا مأموران انتظامی باشند. در چنین محیط‌هایی، ایجاد رعب و وحشت در اشکال و شدت‌های بسیار متنوعی به نمایش گذاشته می‌شود. یکی از مثال‌های قابل ارائه در این مورد، مسأله‌ی نه چندان مهم مربوط به انجام مبارزات تبلیغاتی به شکلی نادرست است (از جمله به نمایش گذاشتن پوسترهای تبلیغاتی و یا لباس‌های طراحی شده به منظور تبلیغات و همچنین شعارهای تهیه شده در مکانهایی که در محدوده‌ی این کار قرار ندارند). اعمال خشونت و یا تهدید به کارگیری آن شدیدترین نوع ایجاد رعب و وحشت به حساب می‌آیند.^{۵۱}

آنچنانکه در پایان بخش نخست نیز مطرح گردید، سازمان دیده‌بانی شما باید ارزیابی درستی از تأثیرات حاصل از ایجاد رعب و وحشت روی مردم داشته باشد. تلاش خود را در مستندسازی وقایع و رویدادهای مربوط با ماجرا و اندازه‌گیری شدت و ابعاد واقعه مبذول نمائید. پرسش‌های بسیار مهمی که لازم است در گزارش‌های مربوط به روز انتخابات شما مندرج گردند شامل موارد زیر می‌باشند:

- ۱- آیا رأی دهندگان هراس‌های ایجاد شده توسط عوامل گوناگون را بی‌اهمیت دانسته و در نظر نگرفته‌اند؟ و یا این که نهایتاً ناگزیر از عدم حضور در انتخابات شده‌اند؟
- ۲- چه تعدادی از رأی دهندگان تحت تأثیر این هراس‌های عمومی قرار گرفته‌اند؟
- ۳- هویت (یا مشخصه‌های) افراد و مجموعه‌هایی که در این وقایع درگیر شده‌اند (از جمله کسانی که در معرض این تهدیدها بوده‌اند، شاهدان ماجرا، قربانیان احتمالی این تهدیدها یا اقدامات و غیره) کدام‌اند؟
- ۴- چگونه وضعیت پیش آمده حل و فصل شده است؟

(به منظور مشاهده‌ی یک فرم نمونه برای گزارش وقایعی این چنین به پیوست شماره‌ی ۳ مراجعه نمائید).

روش‌های دیده‌بانی مشخص

پس از بازنگری و بررسی موضوعات گوناگونی که ممکن است سازمان دیده‌بانی شما در حین فرآیند انتخاباتی با آنها مواجه شود، لازم است روش‌های دیده‌بانی ویژه و مشخصی را که به شما در ارزیابی وقایع روز انتخابات کمک خواهد نمود ملاحظه قرار دهید.

۵۱. همچنان قسمت مربوط به ایجاد رعب و وحشت و اعمال زور در زیر بخش مربوط به مبارزات تبلیغاتی را ببینید.

هنگام رسیدن‌شان به ایستگاه‌های اخذ رأی، خود را به مسؤلان برگزاری انتخابات در آن شعبه معرفی نموده و جای مناسبی برای خود بیابند که در آن بتوانند به دور از هر گونه مزاحمت یا مداخله‌ای به نظارت به فرآیند انتخاباتی بپردازند. در همان حال، دیده‌بانان باید در پیگیری و نظارت بر تمامی عملیات مربوط به انتخابات و ثبت و مستند سازی تمامی آن وقایع بسیار حساس و دقیق باشند. به همین دلیل، ناظران انتخاباتی نباید به سادگی از جستجو برای دستیابی به اطلاعات باز داشته شوند.

سازمان دیده‌بانی شما باید ناظران انتخاباتی خود را در مورد رویه‌های درستی که باید در صورت وقوع عدم تطبیق‌ها و تخطی‌های قانونی مورد پیگیری قرار گیرند، به درستی آموزش دهند. به منظور حفظ امنیت و اعتبار، دیده‌بانان باید آموزش‌های لازم را برای رفع و رجوع مشکلات و یا استنباط موضوعات و میانه داری در چنین شرایطی را دیده باشند. مواردی که در ادامه آمده‌اند، فهرستی از پاسخ‌های احتمالی است که دیده‌بانان می‌توانند در شرایط گوناگون و ترکیبی که ممکن است برایشان پیش آید، مورد استفاده قرار دهند.

۱- تمامی مسؤلان برگزاری انتخابات، نمایندگان سیاسی احزاب شرکت کننده و سایر ناظران را درباره‌ی هر گونه تخطی و یا ملاحظه‌ای که دارید در جریان بگذارید؛

۲- جزئیات مربوط به رویداد مورد نظر را روی چک لیست‌های شخصی و یا سایر مستندات محفوظ نمائید (تمامی موضوعات مربوط، زمانها و مکانها، نام‌ها، ارتباطات شغلی و تصمیمات اتخاذ شده) و اطلاعات گرد آوری شده را به مافوق خود در سازمان دیده‌بانی مربوطه تسلیم نمائید.

۳- آن چنان که در مورد شماره‌ی دو آمده است، سعی نمائید که وقایع رخ داده را روی برگه‌ی ثبت انتخاباتی مکتوب کنید.

۴- در جایی که امکان آن وجود دارد، شکایتی را ثبت نمائید.

۵- قواعد ابتدائی فرجامخواهی را در صورتی که مناسب باشد به مقامات بالاتر ارجاع دهید.

۶- تمامی ملاحظات خود را گزارش نمائید.^{۵۲}

سیستم ارتباطات

یک برنامه‌ی خوب برای ارتباطات در زمانی که رأی‌گیری مورد دیده‌بانی قرار می‌گیرد، از اهمیت اساسی برخوردار است.^{۵۴} پیش از روز انتخابات، سعی کنید تا یک دستگاه تلفن مشخص را در جایی نزدیک شعبه‌ی انتخاباتی شناسائی نمائید که دیده‌بانان از طریق آن امکان برقراری ارتباط با دفتر مرکزی را هنگام فرستادن گزارش‌های خود داشته باشند و بر عکس مسؤلان مشغول در

محدوده‌ی جغرافیائی، تعداد ایستگاه‌های اخذ رأی و تعداد رأی‌دهندگان ثبت نام شده‌ای هستند که مورد دیده‌بانی قرار گرفته‌اند. همچنین از آنجا که این گروه‌ها اقدام به حضور غیر مترقبه و اعلام نشده‌ای در ایستگاه‌های اخذ رأی می‌نمایند، اعمال این رویکرد احتمال وقوع تقلب‌های ممکن را تا حدی پائین می‌آورد. گروه‌های بسیار همچنین ممکن است بیش از یک بار به ایستگاه‌های مشخصی سر بزنند. در واقع، نمایندگان گروه دیده‌بانی شما می‌توانند به تمامی مسؤلان برگزاری شعباتی که مورد نظارت قرار می‌گیرند چنین اعلام کنند که ممکن است دوباره برای سرکشی به شعبه‌ی آنها بیایند. علاوه بر این‌ها، گروه‌های بسیار به شکلی متفاوت نسبت به همکاران مستقرشان در ایستگاه‌های مشخص، دارای ظرفیت ارزشمندی برای انجام بررسی‌های مستقل مسائل به نحوی جدی، انتقال گزارش‌های اضطراری و یا پیگیری مباحثات دفتری و اداری در ورای مرزهای محدود کننده‌ی مربوط به هر یک از شعبات می‌باشند.

حتی با استمداد از گروه‌های بسیار دیده‌بانی، ممکن است سازمان شما موفق به انجام نظارت بر تمامی شعبات اخذ رأی نگردد. بنا بر این، لازم است گروه نظارت شما به توسعه‌ی اولیت‌های آشکار و مشخصی در باره‌ی ایستگاه‌های رأی‌گیری که قصد دیده‌بانی‌شان را دارید، بپردازد. برای نمونه، ممکن است به منظور دادن گزارش در مورد مشخصه‌های کلی انتخابات، تلاش خود را برای دستیابی به پوشش بخش وسیعی از نمایندگان در سراسر کشور مبذول دارید.

از طرف دیگر ممکن است گروه نظارت شما بر آن باشد که تمرکز و توجه خود را روی ایستگاه‌های رأی‌گیری بگذارد که سابقه‌ی مشکلات انتخاباتی در گذشته را داشته‌اند، یا این که رقابت در آن مناطق میان نامزدهای شرکت کننده بسیار نزدیک بوده و یا مکانهایی که در آنها امکان مورد سوء استفاده قرار دادن برخی از ساکنان مشخص (از جمله یک گروه قومی یا حمایت کنندگان بسیار جدی از یک نامزد انتخاباتی مشخص) وجود دارد.

رویه‌های بازنگری و فرستادن گزارش‌ها

صرفنظر از رویکردها و یا ترکیباتی از آنها که سازمان دیده‌بانی شما اتخاذ می‌نماید، لازم است دستور العمل‌های بسیار جزئی را درباره‌ی مسؤلیت‌های خود، قواعد اجرائی (مانند ارسال‌های عمومی) و روش‌های ویژه برای دیده‌بانی را تدارک ببینید.^{۵۲} ضروری است که به دیده‌بانان خود گوشزد نمائید که بالاتر از هر چیز دیگری خوش نامی عملیات برای بیطرفی و درایت را حفظ نمایند. برای شروع، دیده‌بانان باید در کارهای خود رویکردی توأم با همکاری و آشکار یا شفاف بودن بر گزینند. دیده‌بانان باید

۵۲. زیر بخش‌های مربوط به آموزش و دستور العمل‌های اجرائی مربوط به آموزش را ببینید.

۵۳. همچنین به زیر بخش ک، گزارش‌های بعد از انتخابات، نگاه کنید.

۵۴. به منظور کسب اطلاعات بیش‌تر در مورد سیستم‌های ارتباطی و توسعه‌ی طرح ارتباطات، به زیر بخش‌های مربوط به طرح عمومی، اطلاعات عمومی و زیر بخش مربوط به تدارک اعزام نیرو نگاه کنید.

شمارش آرا

اصول و مشکلات عمومی

در ارزیابی فرآیند شمارش، ارزش یابی‌های سازمان دیده‌بانی شما بایستی بر اساس درجاتی باشد که به واسطه‌ی آنها:

۱- آرا به طور دقیقی مورد شمارش قرار می‌گیرند و بازتاب دهنده‌ی انتخاب‌هایی هستند که توسط رأی دهندگان ابراز می‌شود؛

۲- آرائی که مطابق قانون غیر موجه شمرده می‌شوند (آرای باطل شده، باز داشته شده و یا پوچ) و یا در حالت غیر عادی قرار دارند (برخی اوقات آنها را مورد چالش قرار گرفته و یا پرداخته شده می‌نامند) به درستی شناسائی و طبقه بندی شده و به طور ایده آل برای بازنگری محافظت شده‌اند؛

۳- نتایج شمارش (که همچنان به عنوان آرای بازگشت خورده شناخته می‌شوند) به مسؤولان مناسب انتقال یابند. مسؤولان مورد نظر کسانی هستند که نتایج انتخابات را مطابق قانون و در زمانی مناسب به گونه‌ای دقیق فهرست بندی می‌نمایند و به شرکت کنندگان حزبی و یا نامزدهای انتخاباتی، ناظران رأی گیری و عموم مردم ارائه می‌دهند؛

۴- فرآیندهای شمارش آرا، انتقال و جدول بندی نتایج در یک محیط شفاف که پذیرش آن برای تمامی افراد اعم بر رقبا و گزینگرها پذیرفته شده باشد.

مشکلات و مواردی که باید دیده‌بانی شوند

تمامی مشکلات و مواردی که در هنگام رأی گیری مورد نظارت قرار می‌گیرند، همچنان سزاوار بررسی بسیار دقیقی حین فرآیند شمارش آرا می‌باشند. سازمان دیده‌بانی شما لازم است توجه کافی را به شرایط محیطی داخل شعبات اخذ رأی، عملکرد مسؤولان برگزارای انتخابات، عملکرد نمایندگان احزاب سیاسی (از جمله کسانی که مراقب شمارش آرا هستند) و همچنین شرایط محیطی خارج از ایستگاه‌های رأی گیری، معطوف نماید (به طور عمومی برای بحث بیشتر در این زمینه به زیر بخش ع، رأی گیری، مراجعه ننمائید). برای نمونه، سازمان دیده‌بانی شما باید درون ایستگاه‌های اخذ رأی، به تعیین این بپردازد که آیا تنظیمات لازم، نیروی انسانی مناسب و مواد و اشیاء مورد نیاز به درستی ارائه شده‌اند یا نه.

مراکز بتوانند برای آنها دستور العمل‌های ضروری که دارای فوریت بالایی هستند را از آن طریق تشریح نمایند. مکانهای در اختیار برای تلفن می‌توانند شامل محل‌های سکونت طرفداران و حمایت کنندگان از دیده‌بانی، یک دفتر محلی و یا محل شعبه‌ی اخذ رأی، سایر دفاتر دولتی (مانند دفتر پست) و یا رسانه‌های جمعی باشند. در صورتی که تلفن در اختیار نباشد سایر روش‌های ارتباطی به هرنحوی که امکان آن هست، باید مورد استفاده قرار گیرند. توانائی سازمان دیده‌بانی شما برای دریافت گزارش‌های دوره‌ای و قابل اعتماد برای توسعه‌های در نظر گرفته شده در مورد نظارت روز انتخابات بسیار ضروری است و این اهمیت به جهت نیاز به آگاهی از مشکلات جدی که ممکن است پیش بیایند و پاسخگویی مناسب به آنها می‌باشد.

مواد و اشیاء مورد نیاز برای دیده‌بانی

پیش از آن که رأی گیری آغاز شده و دیده‌بانان برای کار خود انتخاب شوند، لازم است سازمان دیده‌بانی شما موقعیت آمادگی‌اش را مورد باز بینی قرار دهد. بهتر است برای کسب اطمینان از این که تمامی دیده‌بانان شما موارد آورده شده در زیر را دریافت نموده‌اند، اطمینان حاصل نمائید:

۱- وظایف مورد نیاز که باید در روی انتخابات به انجام برسند (مانند نظارت بر ایستگاه رأی گیری و یا سایر کارهای دیگری که باید به انجام برسند)؛

۲- یک نشان، تأییدیه و یا نامه‌ای که آنها رسماً به عنوان ناظرهای انتخاباتی معرفی نموده و شرایط حضور قانونی‌شان را در شعبات اخذ رأی تأیید کند؛

۳- دستور العمل‌های اجرائی و راهنمای دیده‌بانی (که به طور ایده آل باید در یک مجموعه‌ی راهنما گرد آوری شده باشند)، که شامل موارد زیر می‌شوند:

الف - یک کپی و یا خلاصه‌ای از مقررات انتخاباتی؛

ب - یک فرم گزارش دهی و یا چک لیست (پیوست شماره ۳ را ببینید)؛

پ - فهرستی از تمامی اسامی مهم و شماره تلفن‌های آنها به همراه تمامی برنامه‌های ارتباطی و گزارش دهی که تولید نموده و توسعه داده‌اید؛

ت - دستور العمل‌ها (در مورد این که کجا و چه زمانی باید نظارت انجام شود، چگونه باید برنامه‌های ارتباطی یا گزارش دهی به مرحله‌ی اجرا در آیند و غیره)؛ و

ث - قواعد اجرائی.

۴ - ملزومات روز (از جمله غذا، آب، لوازم نوشتن، کاغذ، چراغ قوه و غیره).

باز کردن صندوق‌های اخذ رأی برای شمارش آرا. بر گرفته شده از کتاب راهنمای آموزشی برای مربیان رأی دهندگان، که توسط پروژه ی رأی گیری برای انتخابات ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی تهیه شده است.

- ۳- ایجاد رعب و وحشت در مسؤلان برگزاری انتخابات و ناظران؛
- ۴- اشتباهات و حذف‌های احتمالی در شمارش یا تکمیل برگه‌های رسمی انتخابات؛
- ۵- عدم پذیرش نادرست به منظور اجازه دادن به دیده‌بانان یا دیگران برای مشاهده‌ی فرآیند و یا ثبت و ضبط شکایت‌ها روی برگه‌های رسمی انتخابات؛ و
- ۶- عدم موفقیت در گزارش نتایج مطابق رویه‌های از پیش تعیین شده و یا بازه‌های زمانی معین.

پس از آن که فرآیند مربوط به شمارش ایستگاه‌های رأی گیری فردی به پایان رسید، فرآیند گرد آوری و محاسبه (جدول بندی و اعلام آرا) نتایج از این شعبات گوناگون آغاز می‌گردد.

جدول بندی و اعلام آرا

وظایف مربوط به دیده‌بانان در شرایط بسیار نادری با تکمیل شمارش آرا، به پایان می‌رسند. در عوض، چندین بخش بسیار مهم از فرآیند که باید مورد ارزیابی و دیده‌بانی قرار گیرند، باقی می‌مانند. دیده‌بانی رویدادهایی از جمله تصمیم گیری در مورد شکایت‌ها و فرجام خواهی‌ها، اعلام نتایج و تفویض عنوانهای به دست آمده به برندگان سیاسی انتخابات در ادامه و در زیر بخش ق، توسعه‌های پس از انتخابات، بیشتر مورد بحث قرار گرفته‌اند. با

روش‌های دیده‌بانی مشخص

به عنوان یک موضوع ابتدائی، سازمان دیده‌بانی شما باید رویکرد مشخصی را که باز تاب دهنده‌ی سیستم مشخص شمارش آرا مورد استفاده‌اش می‌باشد، برگزیند. در برخی از انتخابات، رأی‌ها در همان محلی که رأی گیری صورت گرفته است شمارش می‌شوند، در حالی که در برخی دیگر از انتخابات، رأی‌ها به مرکز مشخصی انتقال یافته و در آن جا شمارش انجام می‌پذیرد. همچنین، برخی از سیستم‌ها رأی‌ها را بلافاصله پس از پایان رأی گیری شمارش می‌کنند، اما در شرایطی دیگر ممکن است برای آغاز به شمارش تا چند روز آتی صبر نمایند.

در جاهایی که رأی گیری و شمارش در همان مکان انجام می‌شوند، دیده‌بانان باید در همان مراکز رأی گیری باقی بمانند تا زمانی که شمارش تکمیل شود. سپس باید نتایج را روی فرم‌هایی که توسط گروه‌های دیده‌بانی تهیه شده است و یا در صورت امکان روی کیبی به دست آمده از برگه‌های اصلی انتخابات، درج و مستند نمایند. در جاهایی که آرا به صورت مرکزی شمارش می‌شوند، لازم است دیده‌بانان صندوق‌های اخذ رأی را از محل رأی گیری تا محل شمارش آرا همراهی کنند که در آن نقطه از زمان دیده‌بانان به مرکز شمارش آرا گمارده می‌شوند و ممکن است مسؤلیت کسب اطمینان از این که موضوع مربوط به شمارش آرا به درستی انجام پذیرفته است بر عهده‌شان قرار گیرد. در شرایطی که تأخیری میان رأی گیری و فرآیند شمارش آرا وجود دارد، لازم است دیده‌بانان احتیاط‌های ویژه‌ای را برای کسب اطمینان از سالم بودن این فرآیند و حفظ امانت در آرای جمع آوری شده در جعبه‌ها به عمل آورند. در برخی کشورها، ناظران انتخاباتی درون شعبات اخذ رأی باقی مانده و در کنار صندوق‌های رأی تمامی شب می‌مانند تا مبادا کسی محتویات داخل آنها را مورد تغییر قرار دهد.

در هنگام ملاحظه‌ی شمارش آرا، دیده‌بانان باید نسبت به تخطی‌های قانونی آمده در زیر، هوشیاری به خرج دهد:

- ۱- تخطی از صداقت در امانت در مورد صندوق‌های اخذ رأی (از جمله بررسی مهر و موم‌های باز شده، قفل‌های شکسته و یا صندوق‌هایی که پیش از موعد مقرر باز شده‌اند و غیره)؛
- ۲- فرآیندهای شمارش آرای نادرست (از جمله پاره کردن آرا به منظور تخریب و حذف آنها؛ عدم موفقیت در ثبت و ضبط آرای معتبر آن چنان که به عنوان خواستگاه رأی دهندگان به روشنی مطرح شده است؛ افزودن رأی‌های از پیش تثبیت شده و یا برگه‌های رأی تأیید نشده به محتویات صندوق‌های رأی؛ تعویض، سرقت و یا تخریب برگه‌های آرا و یا تمامی صندوق رأی گیری؛ و مواردی از این قبیل)؛

شکل بسیار قابل توجهی تنها با چند صفر اضافه در انتهای یک عدد با خود کار و یا به واسطه‌ی یک نرم افزار رایانه‌ای، تغییر دهند. در نتیجه، یک ارزشیابی مستقل و جامع از نتایج انتخابات ممکن است مسؤلان برگزاری و یا سایر کسانی که ممکن است علاقه‌ای به تغییر دادن نتایج و آرا از خود نشان دهند را از این کار باز داشته و اعتماد میان شرکت کنندگان و رأی دهندگان در انتخابات را در مورد این که نتایج به دست آمده قابل اعتماد می‌باشد، افزایش دهد.

دقت و سرعت گزارش دهی عمومی دو عامل اساسی در مورد جدول بندی و اعلام نتایج انتخابات می‌باشند. در نتیجه، سازمان دیده‌بانی شما باید نتایج گزارش شده‌ی انتخابات توسط برگزار کنندگان رسمی آن را با آن چه از طرف نمایندگان احزاب سیاسی و سایر ناظران انتخاباتی مطرح شده‌اند مورد مقایسه قرار داده و در مورد شناسائی محاسبات نادرست، ناهمگون و یا مسائل نامتعادل و غیر متعارف تلاش‌های لازم را مبذول دارند (تعریف شماره‌ی ۱۲ را ببینید).

زمانی که سازمان دیده‌بانی شما یک تخطی قانونی بالقوه‌ی جدی را در فرآیند جدول بندی و اعلام آرا مشاهده می‌نماید، یا هنگامی که جدول بندی آرا در حوزه‌ی انتخاباتی که شما در آن هستید به پایان می‌رسد، باید پژوهش‌های لازم در مورد هر پرسشی که برای شما به وجود آمده است صورت گرفته و ملاحظات کلی شما مستند سازی شوند. این قبیل ملاحظات باید به سریع‌ترین وجه ممکن به مراکز دفتری دیده‌بانی شما منتقل گردند تا به این وسیله رهبران سازمانی در مورد اقداماتی که باید به انجام برسند تصمیم‌های لازم را اتخاذ نمایند. همچنین با داشتن این اطلاعات رهبران مذکور می‌توانند فرآیند آماده سازی یک ارزش یابی جامع از انتخابات را آغاز نمایند. اگر گروه دیده‌بانی شما برای مدت مدیدی صبر نموده و گزارش مهمی از دست یافته‌های خود را منتقل نکنند، ممکن است تمامی فرصت‌های در اختیار را برای تأثیر گذاری روی فرآیند به کلی از دست بدهد.^{۵۵}

شمارش و اعلام نتایج موازی آرا (پی وی تی)

شمارش و اعلام نتایج موازی آرا روشی برای دیده بانی جدول بندی رأی‌های گرد آوری شده است که به واسطه‌ی آن دیده‌بانان انتخاباتی نتایج به دست آمده از هر یک از شعبه‌های رأی گیری را ثبت و ضبط نموده و آن را با نتایج اعلام شده توسط برگزار کنندگان رسمی انتخابات مقایسه می‌نمایند.^{۵۶} این روش یکی از ابزارهایی است که برای دیده‌بانی شمارش آرا به کار برده می‌شود. شمارش و اعلام نتایج موازی آرا نتایج واقعی را که توسط برگزار کنندگان رسمی انتخابات گزارش شده‌اند را گرد آوری می‌نمایند؛

جدول بندی و اعلام آرا

عبارت جدول بندی و اعلام آرا در این کتاب راهنما به منظور تشریح فرآیندهای: (الف) انتقال نتایج رأی گیری از نقطه‌ای که شمارش شده‌اند به یک مرکز جمع آوری آرا یعنی جایی که در آن با سایر نتایج به دست آمده از شعبات دیگر ترکیب می‌گردند؛ و (ب) شمارش کلی نتایج انتخاباتی، به کار برده می‌شود

غیر متعارف

عبارت غیر متعارف اشاره به کارهایی دارند که با وضعیت نرمال از لحاظ ترتیب و قاعده، تفاوت و فاصله داشته باشند. شما ممکن است رفتارهای غیر متعارف را به واسطه‌ی مقایسه‌ی نتایج انتخابات جاری (از جمله نرخ شرکت رأی دهندگان در انتخابات، تعداد برگه‌های انتخاباتی ضایع شده، حاشیه‌های موفقیت و غیره) با داده‌های موجود از یک انتخابات مشابه در سال‌های گذشته و یا مناطق دیگر، شناسائی کنید. همچنین می‌توان با کمک اطلاعات جمع آوری شده از سایر منابع، مشتمل بر اطلاعات مربوط به سر شماری یا سایر مطالعات مردم شناسانه، فهرست‌های مربوط به ثبت نام رأی دهندگان و یا فهرست احزاب سیاسی، نیز به تجزیه و تحلیل نتایج پرداخت. برای نمونه، فرض کنید که سازمان دیده‌بانی شما به تجزیه و تحلیل نتایج پرداخته و در می‌یابد که ۴۰ درصد از رأی‌های داده شده در منطقه‌ی انتخاباتی الف باطل اعلام شده‌اند. اگر نتایج مشابه به دست آمده از سایر مناطق کشور نمایانگر این واقعیت هستند که متوسط نرخ رأی‌های باطله ۱۰ درصد می‌باشند، در این صورت یک وضعیت غیر متعارف در مورد منطقه‌ی انتخاباتی الف شناسائی شده است که ممکن است انجام بررسی‌های بیشتری را بطلبد.

این وجود، نخست زیر بخش حاضر موضوعات مربوط به دیده‌بانی اعلام و جدول بندی آرا را مورد توجه قرار می‌دهد (تعریف شماره‌ی ۱۱ را ببینید).

این زیر بخش همچنین به ارائه‌ی یک بحث جزئی و در عین حال ناکامل به ویژه در مورد یک روش ویژه‌ی سود مند موسوم به جدول بندی و اعلام آرا به صورت موازی یا پی وی تی می‌پردازد.

اصول و مشکلات عمومی

فرآیند مربوط به جدول بندی و اعلام آرا تا حد بسیار زیادی نسبت به مشکلات گوناگون آسیب پذیر است. مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات که از دقت و توجه کافی برخوردار نیستند (یا آن دسته از آنها که به جهت مداخله و فضولی رفتار ویژه‌ای از خود نشان می‌دهند) ممکن است نتوانند نتایج یک انتخابات را به

۵۵. همچنین زیر بخش ک، گزارش‌های بعد از انتخابات، را ببینید.

۵۶. به "امتیازهای جدول بندی و اعلام آرا به صورت موازی" نوشته‌ی ال گاربر و جی کووان در "مجله مردمسالاری"، جلد ۴، شماره‌ی ۲ (واشنگتن دی سی: آوریل ۱۹۹۲ در صفحه‌ی ۹۵) که با اجازه‌ی انتشارات دانشگاه جان هاپکینز چاپ مجدد شده است، نگاه کنید.

در فرآیند طراحی و تعیین یک برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا مزایا و معایب سرعت و دقت باید به درستی مورد ملاحظه قرار گرفته شوند. چنین امری معمولاً شامل انتخاب میان یک شمارش سریع که متکی به نمونه‌گیری تصادفی و آماری بر اساس نتایج به دست آمده از تعداد محدودی از ایستگاه‌های رأی‌گیری هستند، در مقابل به انجام رساندن یک تلاش همه‌جانبه و جامع است که برای جدول بندی و اعلام آرا، نتایج را از تمام یا تقریباً تمام شعبه‌های اخذ رأی گرد آوری نموده و سپس برای به نمایش گذاشتن استفاده می‌نمایند.

انتخاب راهبردی میان سرعت و انجام یک کار جامع نسبتاً ساده است: در صورتی که دستیابی به نتایج انتخاباتی قابل اعتماد و سریع در اسرع وقت ضروری می‌باشد، استفاده از نمونه‌های آماری مناسب‌تر می‌باشد. از طرف دیگر، اگر تنها شمارش دقیق و همه‌جانبه شعبه‌های انتخاباتی برای متقاعد ساختن رأی‌دهندگان نسبت به نتایج واقعی آرای انتخاباتی کفایت می‌کند، باید یک فرآیند کامل و در نتیجه آهسته‌تری را در این مورد به کار بست.

در بیشتر شرایط، یک شمارش سریع می‌تواند به معیارهای دقت، سرعت و قابلیت اطمینان، دست یابد و این کار می‌تواند به واسطه‌ی جدول بندی و اعلام آرا از چند صد ایستگاه رأی‌گیری که به تصادف انتخاب شده‌اند به انجام برسد. نخستین گام در راه آغاز یک شمارش سریع، تصمیم‌گیری در مورد اندازه‌ی نمونه‌ی مورد نیاز است. از آنجا که تاریخچه‌ی مربوط به انتخابات غالباً در زمانهائی که کشور در حال گذار است، محدود می‌باشد، تمایلات باقیمانده برای انجام این کار استفاده از نمونه‌های آماری بسیار بزرگ را توصیه می‌کنند (این مقدار بیشتر اوقات در حدود ۱۰ درصد از تمامی شعبات اخذ رأی را شامل می‌شود) که تا حد بسیار زیادی به صورت تصادفی انتخاب شده باشند. در شرایطی که داده‌های مربوط به انواع گوناگون مردم بسیار وسیع بوده، جامعه از همخوانی و همگونی خاصی برخوردار است و یا جمعیت رأی‌دهندگان بسیار زیاد می‌باشد، استفاده از یک جمعیت آماری کوچک‌تر کفایت خواهد نمود. برای نمونه، در ایالات متحده‌ی آمریکا که تمامی شرایط سه‌گانه‌ی مطرح شده وجود دارند، رأی‌گیری‌های مربوط به نظریات عموم مردم به چیزی کم‌تر از ۲۰۰۰ پاسخ‌دهنده که به صورت آماری برگزیده شده‌اند برای فرافکنی آنچه سایر ۲۵۰ میلیون نفر جمعیت کشور به آن معتقدند، کفایت می‌کند.

یکی از روش‌های بسیار پیشرفته برای استفاده به منظور کاهش بیشتر خطای نمونه‌های انتخاب شده و اجازه برای اعلام نتایج در اسرع وقت در زمانی که تنها قسمت کوچکی از نتایج اعلام شده‌اند، قشر بندی رأی‌ها می‌باشد. شعبه‌های اخذ رأی می‌توانند

آنها روی روش‌های مربوط به رأی‌گیری‌های خارجی حساب نمی‌کنند.^{۵۷}

منظور کلی از شمارش و اعلام نتایج موزی آرا به تأیید رساندن دقت نتایج گزارش شده به وسیله‌ی برگزار کنندگان انتخاباتی است در حالیکه این نتایج از بخش‌های محلی به دفاتر مرکزی مربوط به بخش‌های اداری انتخابات منتقل می‌شوند (مثلاً از ایستگاه‌های رأی‌گیری به سطوح منطقه‌ای، مراکز ناحیه‌ای و دفاتر مراکز در پایتخت). شمارش و اعلام نتایج موزی آرائی که به درستی اجرا شده باشند می‌توانند در انجام موارد زیر کمک نمایند:

- ۱ - جلوگیری از بروز هر گونه تقلب با افزودن این باور که هر گونه تلاش برای کنترل نمودن نتایج در حین فرآیند جدول بندی و اعلام آرا، کشف خواهد گردید؛
- ۲ - ارائه‌ی یک شمارش درست و صحیح آرا در زمانی که تقلبی صورت گرفته باشد؛
- ۳ - افزایش اعتماد در نتایج اعلام شده توسط نهادهای دولتی و پذیرش آنها در صورتی که نتایج اعلام شده با خروجی‌های مربوط به شمارش و اعلام نتایج موزی آرا هم خوانی داشته باشد.

نمودار مربوط به چهار تلاش موفق برای دیده‌بانی بومی در ادامه‌ی این بخش، نشان دهنده‌ی درجاتی از دقت است که می‌تواند به واسطه‌ی یک برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا که به درستی طراحی شده و با دقت زیاد به اجرا در می‌آید، به دست آید.

به اجرا در آوردن یک برنامه برای شمارش و اعلام نتایج موزی آرا نیازمند شکل دهی یک گروه علاقمند و مشتاق به انجام آن، دستیابی به مقصود مورد نظر و ایجاد یک برنامه‌ی آموزشی ویژه و یک دستور العمل اجرایی برای داوطلبان مشغول به کار در حوزه‌های انتخاباتی است. همچنان سازمان دیده‌بانی شما باید از بار مسؤلیتی که با پذیرش به انجام رساندن یک شمارش و اعلام نتایج موزی آرا بر عهده‌اش گذاشته می‌شود آگاه بوده و آن را پذیرا باشد. نتایج حاصل شده از شمارش و اعلام نتایج موزی آرای سازمان دیده‌بانی شما در صورتی که به نادرستی اجرا شده و به شیوه‌ای غیر حرفه‌ای بیان شده باشد می‌تواند باعث بروز سر در گمی‌های فراوانی بشود. در نتیجه، آن چه بسیار حائز اهمیت است این که شما برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرای خود را با دقت زیاد و سطح حرفه‌ای بالایی به انجام رسانید و روش به انجام رسانیدن تلاش خود را بدون آشکار سازی نام و نشان ایستگاه‌های رأی‌گیری که می‌خواهید مورد نظارت قرار دهید، مطرح ننمایید.

۵۷. روش‌های مربوط به ارزیابی ترجیح‌های رأی‌دهندگان پس از رأی‌گیری و یا زمانی که در حال ترک محوطه‌ی مربوط به انتخابات هستند، به عنوان "خارج شدن از شعبات رأی‌گیری" شناخته می‌شود.

آنها:

- ۲- تعداد کل رأی دهندگانی که در هر یک از این شعبه های رأی گیری ثبت نام نموده‌اند؛
- ۳- تعداد تمامی کسانی که در هر یک از مناطق و ناحیه های رأی گیری ثبت نام نموده‌اند؛ و
- ۴- اطلاعات مربوط به پراکندگی مردمی که برای نمونه گیری و قشر بندی مجموعه‌ها سود مند خواهند بود.

مشکلات بالقوه‌ای را که در به دست آوردن اطلاعات لازم برای شمارش و اعلام نتایج موازی آراءتان با آنها مواجه خواهید شد، دست کم نگیرید. کمیسیون‌های ملی انتخابات در کشور های متعددی در ارتباط برقرار نمودن با دقت نسبت به تعداد شعبه‌های به ثبت رسیده قابل تأیید یا تعداد کل رأی دهندگان ثبت نام شده پیش از روز انتخابات، ناتوان بوده‌اند.

در شرایط مربوط به یک شمارش سریع آراء، سازمان دیده‌بانی شما همچنان نیازمند یک رایانه و یک متخصص استفاده از آن می‌باشد.

توانایی‌های رایانه‌ای می‌تواند برای انتخاب (استخراج) نمونه ی آماری، ثبت و ضبط نتایج و محاسبه‌ی خروجی به دست آمده مورد استفاده قرار گیرد به ویژه در شرایطی که تمامی نمونه‌های آماری به طور کامل گزارش نشده‌اند. همچنین در شرایطی که سازمان دیده‌بانی شما امکان در اختیار داشتن تمامی ۱۰۰ درصد از نمونه‌ی آماری‌تان را ندارد ممکن است به حضور یک آماردان و احتمالاً شخصی که با مشخصات مردم شناسانه‌ی آن منطقه ی خاص و یا مناطق انتخاباتی آشنائی کامل دارد، نیاز داشته باشید. در صورتی که گروه دیده‌بانی شما یکی از آن سازمان‌هایی است که امکانات و تجهیزات بسیار خوبی در اختیار دارند، رایانه های متعددی را می‌توان به منظور تسریع در امر جمع آوری نتایج، به مکانهای گوناگونی در سراسر کشور فرستاد. سپس این اطلاعات گرد آوری شده در شعبات رأی گیری را می‌توان به وسیله ی شبکه‌ی سراسری اینترنت و یا از طریق دیسک های ضبط اطلاعات، به دفاتر مرکزی فرستاد. به عنوان یک راه دیگر، همیشه می‌توانید از روش‌های سنتی‌تر که البته کندتر هم هستند برای برقراری ارتباطات و ارسال اطلاعات استفاده نمائید.

پیش از روز انتخابات، داده‌های مربوط به شعب اخذ رأی که در زیر آمده‌اند بایستی در مخازن ثبت و ضبط نگهداری شوند:

- ۱- نام ایستگاه رأی گیری مورد نظر؛
- ۲- محل دقیق جایگیری شعبه‌ی مورد نظر؛
- ۳- شماره‌ی شناسه‌ی عددی شعبه ی مورد بحث (این

مقایسه‌ی نتایج مربوط به شمارش و اعلام نتایج موازی آراء با نتایج اعلام شده‌ی رسمی

انتخابات	رقبای انتخاباتی	درصد پی وی تی	درصد رسمی
۱۹۸۸ شیلی	آری	۴۳.۰۱	۴۴.۰۰
	خیر	۵۴.۷۱	۵۳.۳۰
۱۹۹۰ بلغارستان	حزب الف	۴۶.۹۹	۴۷.۱۵
	حزب ب	۳۶.۱۳	۳۶.۲۰
	حزب پ	۸.۱۹	۸.۱۹
	حزب ت	۶.۳۱	۶.۳۱
۱۹۹۱ زامبیا	حزب الف	۷۴.۱۰	۷۶.۰۰
	حزب ب	۲۳.۰۰	۲۴.۰۰
۱۹۹۳ پاراگوئه	حزب الف	۴۰.۱۴	۴۰.۹۰
	حزب ب	۳۲.۸۳	۳۲.۸۳
	حزب پ	۲۴.۹۷	۲۳.۴۰

بر حسب منطقه‌های اداری گوناگون، مشخصه‌های مردمشناسانه (از جمله شهری، اطراف شهری، شهرستانی، روستائی و غیره)، شرایط اقتصادی اجتماعی و جنسیت، قشر بندی شوند. یک گروه دیده‌بانی باید شمارش و اعلام نتایج موازی آراء را به وظایفی به شرح زیر تقسیم بندی نماید:

- ۱- مسائل اداری عمومی و سازمان؛
- ۲- طراحی نمونه‌های آماری و برنامه ریزی رایانه‌ای؛
- ۳- پردازش داده‌ها؛
- ۴- تجزیه و تحلیل آماری؛
- ۵- جذب، آموزش و به کار گیری داوطلبان؛
- ۶- برقراری ارتباطات و تدارکات اعزام نیروهای انسانی؛ و
- ۷- روابط عمومی.

جذب داوطلبان با مهارت‌هایی در زمینه‌های ویژه از جمله مردم شناسی، آمار، برنامه ریزی‌های رایانه‌ای و ارتباطات به نحو بسیار گسترده‌ای در موفقیت کل عملیات مؤثر خواهد بود. اطلاعات زیر به منظور برنامه ریزی عملیات از اهمیت برخوردارند:

- ۱- فهرستی از تمامی شعبه‌های اخذ رأی و مکانهای مربوط به

یک قسمت مهم از تلاش‌های شمارش و اعلام نتایج موزی آرا مربوط به اجرا و راه اندازی شبیه سازی‌های رأی گیری در روز پیش از انتخابات می‌باشد. یک شبیه سازی موردی و یا کامل می‌تواند شما را در آموزش نیروی انسانی، انجام تبلیغات لازم برای انتخابات، حل و فصل مشکلاتی که ممکن است در حین کار پیش آیند یا نمایش اعتبار کل فرآیند انتخاباتی، کمک نماید.

سازمان دیده‌بانی شما باید در طراحی و توسعه برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا خود روی موضوع ارتباطات تأکید فراوان نماید^{۵۸}. دسترسی به یک شبکه‌ی تلفنی بزرگ و حفاظت شده ی ملی ایده آل خواهد بود. گزینه‌های دیگر در مقابل دسترسی به تلفن شامل بی سیم یا و تحویل فیزیکی نتایج به مراکز ملی و منطقه‌ای می‌باشند. همواره روش‌ها و برنامه‌های اقتضائی را نیز برای گزارش شمارش و اعلام نتایج موزی آرا خود در شرایطی که مشکلات ارتباطی در نتیجه‌ی خطوط دست کاری شده و به هم ریخته‌ی تلفن و یا به جهت آب و هوای بد به وجود آمده باشند، طراحی و توسعه نمایند.

همچنان سازمان دیده‌بانی شما باید اطمینان حاصل نماید که برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا در اولین فرصت ممکن به دولت و مسؤولان رسمی برگزاری انتخابات، رسانه‌های خبری و رهبران احزاب سیاسی، به طور کافی توضیح داده شوند. همکاری برگزار کنندگان رسمی انتخابات غالباً برای کسب اطمینان از این که برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا قابلیت اجرا دارد، ضروری می‌باشد. برای نمونه، یک سری قواعد و مقررات ویژه ممکن است برای اجازه دادن به داوطلبان شمارش و اعلام نتایج موزی آرا برای دسترسی به فرآیندهای شمارش آرا یا به دست آوردن ورقه‌های رسمی رأی گیری، لازم باشد. اگر چنین اجازه‌ای صادر نمی‌شود، گزینه‌های جایگزین برای تنظیمات ممکن است با یک یا چند حزب سیاسی که نمایندگان‌شان به ایستگاه‌های اخذ رأی دسترسی دارند، انجام پذیرند.

انتظار نداشته باشید که اندیشه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا حمایت سریع و کاملی را دریافت نماید. مسؤولان برگزاری انتخابات ممکن است انجام چنین کاری را به عنوان مداخله در کارها و مسؤولیت‌های خود و یا به مثابه‌ی منبع بالقوه‌ای برای ایجاد سر در گمی در رأی دهندگان ارزیابی نمایند. بنا بر این باید تلاش بسیار جدی برای متقاعد نمودن مسؤولان برگزاری انتخابات و در بیشتر مواقع احزاب حاکم انجام پذیرد که به اجرا در آوردن یک برنامه‌ی شمارش و اعلام نتایج موزی آرا در نهایت به نفع همه خواهد بود. اعلام نتایج به دست آمده از شمارش و اعلام نتایج موزی آرا یک جزء بسیار مهم از یک برنامه‌ی معتبر پی وی تی می‌باشد. سازمان دیده‌بانی شما باید تمامی احتیاط‌های لازم را به خرج دهد تا

شناسه‌های مطروحه ممکن است از طرف مسؤولان مرکزی برگزاری انتخابات و یا به کمک سازمان دیده‌بانی خودتان تهیه شده باشند؛

۴ - نام منطقه یا محدوده‌ی انتخاباتی که شعبه‌ی مورد نظر در آن واقع شده است؛ و
۵ - تعداد رأی دهندگان ثبت نام شده که برای رأی گیری به آن شعبه‌ی خاص مراجعه نموده‌اند.

هر یک از دیده‌بانانی که قرار است نتایج واقعی را مورد نظارت قرار دهند باید در محلی که شمارش آرا صورت می‌گیرد پیش از باز شدن جعبه‌ی جمع آوری رأی‌ها حاضر شده باشند. این ناظران باید فرآیند شمارش آرا را دنبال نموده، بروز هر گونه خطا یا عدم تطابق قانونی را ثبت و ضبط کرده و نتایج حاصل از شمارش را جمع آوری نمایند. این ناظران باید چک لیستی را نیز پر نمایند (پیوست شماره ۳ را ببینید) که شامل اطلاعات زیر می‌شود:

- ۱ - عنوان دیده‌بان گزارش دهنده؛
- ۲ - زمان مربوط به گزارش؛
- ۳ - تعداد کامل رأی‌های داده شده؛
- ۴ - رأی‌های دریافت شده توسط نامزدهای انتخاباتی و یا احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات (مثلاً نامزدها، احزاب سیاسی و یا موارد مربوط به همه پرسى) و
- ۵ - گزارشی از نظر شخصی دیده‌بان مورد نظر نسبت به ارزیابی درستی و صداقت فرآیند انتخاباتی و یا فرآیند شمارش در ایستگاه رأی گیری شخصی او.

دیده‌بانان باید برای فرستادن اطلاعات به دست آمده‌شان با مراکز شمارش و اعلام نتایج موزی آرا در اسرع وقت اقدام نمایند. تیم و گروه آمار دانان نیز باید درست از همان شب انتخابات مسؤولیت طراحی نمونه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها را آنچنانکه در اختیار عموم قرار می‌گیرند بر عهده داشته باشند. طراحی نمونه‌ها و اندازه‌ی آنها به واسطه‌ی انتخاب نقاط نمونه (از جمله ایستگاه‌های رأی گیری و یا رأی دهندگان شخصی)، درجه‌ی دقت مورد نیاز و بازه‌های اطمینان و روش شمارش آرائی که توسط دولت اتخاذ شده است، تحت تأثیر قرار می‌گیرند. گروه آمار دانان همچنان باید راهبردی را نیز برای مواجه شدن با تعویض نقاط نمونه گیری تعیین نماید که بتوان از آن در جایی که مشکلات نیروی انسانی و یا مسائل مربوط به تدارکات اعزام نیرو استفاده از نقاط اصلی نمونه گیری جلوگیری می‌کند، استفاده نمود.

۵۸. همچنان زیر بخش مربوط به تدارک و اعزام نیرو را ببینید.

گزارش در رقابت با سایر منابع و یا به تأخیر انداختن اعلام گزارش‌ها اگر نتایج به دست آمده از آنها همچنان مطابق با خواست‌های عمومی مردم نیست، کاملاً آماده باشد (شکل ۲۲ را ببینید).^{۵۹}

مهم است به خاطر داشته باشید که یک شمارش و اعلام نتایج موزی آرا تنها به بررسی مشکلاتی می‌پردازد که ممکن است در حین فرآیند جدول بندی و اعلام نتایج روی دهند. جدول بندی و اعلام نتایجی که به نحوه شایسته‌ای انجام پذیرند، در صورتی که اشکالات پایه‌ای در فرآیند شمارش وجود داشته و یا مشکلات جدی در روز انتخابات پیش آمده باشند، معنی خاصی نخواهند داشت. بنابر این، شمارش و اعلام نتایج موزی آرا باید به عنوان قسمتی از یک تلاش همه جانبه‌ی دیده‌بانی بزرگ تر مورد ملاحظه قرار گیرد. یکی از راه‌های تقویت چنین امری در بر گرفتن ارزش یابی جنبه‌های کیفی فرآیند تحت پوشش عملیات شمارش و اعلام نتایج موزی آرا می‌باشد.^{۶۰} نخستین گزارش مربوطه می‌تواند توسط دیده‌بانان شمارش و اعلام نتایج موزی آرا از ایستگاه‌های رأی گیری چندین ساعت پس از زمان معین شده برای آغاز شمارش و باز کردن صندوق‌های رأی، تهیه و ارسال شود. این گزارش می‌تواند چندین پرسش مرکزی در مورد فرآیند رأی گیری را مورد بررسی قرار دهد.^{۶۱} گزارش مربوط به شمارش آرا همچنان می‌تواند پاسخ‌هایی را به چندین پرسش کمی مربوط به رأی گیری و فرآیندهای شمارشی شامل گردد. این گزارش‌ها ممکن است توسط رایانه‌ها محاسبه شده و می‌توانند به جنبه‌های شمارش آرای مربوط به شمارش و اعلام نتایج موزی آرا بیافزایند. علاوه بر این، خود شمارش و اعلام نتایج موزی آرا بایستی توسط گزارش‌هایی از ملاحظه‌گران و ناظران در پای صندوق‌های رأی که عضوی از نمونه‌های مربوط به شمارش و اعلام نتایج موزی آرا نبوده‌اند نیز تکمیل گردند تا به این وسیله یک ارزیابی کلی از وقایع روز انتخابات به دست آید (شکل ۲۳ را ببینید).

به دنبال یک کنفرانس مطبوعاتی در میانه‌ی روز انتخابات در مورد موضوعات کیفی و نشست مطبوعاتی دیگری که هدف آن اعلام نتایج مربوط به روش شمارش و اعلام نتایج موزی آرا نسبت به وضعیت انتخابات می‌باشد، ممکن است سازمان دیده‌بانی شما طراحی و توسعه‌ی بیانیه‌ای برای بعد از رأی گیری را نیز برگزیند که شاید مشتمل بر یک اعلامیه‌ی موقتی و سپس یک گزارش کلی در مورد انتخابات می‌باشد. فعالیت‌های مربوط به این موضوعات در زیر بخش ک، گزارش‌های مربوط به بعد از انتخابات، تشریح شده‌اند.

اهمیت یک شمارش سریع زمانی مشخص شد که در شب همه پرسی اکتبر ۱۹۸۸ در شیلی، وزیر کشور شیلی علی‌رغم قول‌هایی که در مورد پخش سریع آرا بلافاصله پس از اعلام شدن‌شان داده بود، اعلام رسمی جدول بندی و شمارش آرا را به تأخیر انداخت. برخی از مردم از این می‌ترسیدند که احتمال به کنترل در آوردن کلی نتایج انتخابات و یا ابطال کامل آن وجود دارد. اعلام نتایج از طریق دو شمارش و اعلام نتایج موزی آرای گوناگون توسط گروه‌های حزبی مخالف و یک گروه بیطرف دیگر به این واقعیت کمک نمود که طرفداران کلیدی پینوشه از جمله رهبران حزب طرفدار رژیم و اعضای حزب حاکم جونتاً دریافتند که مبارزات تبلیغاتی برای به دست آوردن پاسخ "نه" موفقیت آمیز بوده است. وزیر کشور سرانجام در ساعت ۲ بامداد یعنی ۶ ساعت پس از آن که شمارش آرا در شعبات اخذ رأی به پایان رسیده بود، نتایج را اعلام نمود.

در انتخابات آوریل ۱۹۹۵ در پرو، ترانسپارنسیا یک تلاش دیده‌بانی را برای هزاران ایستگاه رأی گیری بسیج نمود. در چارچوب این تلاش تعدادی از شعبه‌های اخذ رأی در شمارش و اعلام نتایج موزی آرا در نظر گرفته شدند. تمامی گروه‌های شمارش و اعلام نتایج موزی آرا سه گزارش تحویل دادند. نخستین گزارش که هر روز صبح منتقل می‌گردید به پوشش پرسش‌هایی در باره ی تنظیمات صورت گرفته در ایستگاه‌های رأی گیری از جمله این که آیا شعبات اخذ رأی در مکان‌های درستی واقع شده‌اند، نیروی انسانی کافی و مواد و اشیاء لازم در اختیار شعبات هستند، ملزومات رأی دادن به صورت مخفی و غیره، می‌پردازند. ترانسپارنسیا یک کنفرانس خبری هر بعد از ظهر برای گزارش این موارد بر گزار می‌نماید که شرایط قابلیت دیده شدن سازمان را بالا برده و این سازمان‌ها را از فعالیت‌های مربوط به خروج از رأی گیری مشخص می‌نماید. گزارش دیگری نیز پس از اعلام نتایج مربوط به شمارش ارائه شده و سومین گزارش که بسیار جامع نیز می‌باشد، روز پس از انتخابات به عموم ارائه می‌شود.

گزارش تولید شده‌ی شما به نوعی بیشینه‌ی اطمینان از تمامی احزابی که دارای منافی هستند را جلب نماید. بنابر همین دلیل بسیار عاقلانه است تا یک شعبه‌ی بیطرف را به عنوان مرکزی برای اعلام نتایج، برگزاری هر یک از تبلیغات مربوطه‌ی زمان بندی شده (به منظور جلوگیری از ظاهر شدن در جایی خاصی به این مضمون که شما خطای محاسباتی را به انجام رسانده‌اید) و به منظور آمادگی برای توضیح و یا دفاع از تمامی جنبه‌های عملیات خود، انتخاب نمایید. سازمان دیده‌بانی شما باید برای مقاومت نمودن در برابر فشارهای احتمالی برای تعجیل در اعلام نتایج و

۵۹. به "امتیازهای جدول بندی و اعلام آرا به صورت موزی" نوشته‌ی ال گاربر و جی کووان در "مجله‌ی مردمسالاری، جلد ۴، شماره ۲ (واشنگتن دی سی: آوریل ۱۹۹۲) که با اجازه‌ی انتشارات دانشگاه جان هاپکینز چاپ مجدد شده است، نگاه کنید.
۶۰. به منظور مشاهده‌ی تعاریف و توضیحات بیش تر در مورد ارزش یابی‌های کیفی زیر بخش ک، گزارش‌های بعد از انتخابات، را ببینید.
۶۱. برای مشاهده‌ی نمونه‌ای از فرم گزارش دهی مربوط به موارد کیفی به پیوست شماره‌ی ۳ نگاه کنید.

بستن روش‌ها و رویه‌های تصمیم‌گیری غیر مرسوم و نامعمول، شامل نمودن و یا عدم پذیرش اشخاص برای دیده‌بانی و یا مشارکت در شنیدن جلسات فرجام‌خواهی شکایت‌ها و یا نشست‌های اداره نمودن به شیوه‌ای نادرست و مواردی از این قبیل؛

۲ - اعمال تلافی جویانه و یا تهدید شهروندان برای شرکت در انتخابات و یا رأی دادن به یک نامزد انتخاباتی مشخص و یا یک حزب سیاسی شرکت‌کننده؛

۳ - فشارهایی که ممکن است بر مسئولان برگزاری انتخابات اعمال شود تا بلکه نتایج واقعی رأی‌گیری را به نحو دیگری تغییر دهند؛

۴ - جانبداری‌های رسانه‌های جمعی و خبری که نمایانگر رسانه‌های خبری است که به پوشش اخباری می‌پردازند که شرایط پذیرش عمومی را نسبت به یک نتیجه‌ی نادرست و دست‌کاری شده، تسهیل می‌نمایند.

سازمان دیده‌بانی شما باید روی موضوعاتی (چه کاملاً شایعه باشند، در رسانه‌های خبری گزارش شده باشند و یا به طور رسمی از طریق یک ساز و کار شکایتی ثبت شده باشند) تمرکز نماید که "قابل توجه و مهم" جلوه می‌کنند (از آن جمله می‌توان به کشف الگوهای کلی اشاره نمود که جنبه‌های مربوط به کنترل نتایج را به شکلی سیستماتیک نمایش می‌دهند و یا آن دسته از موضوعاتی که نتیجه‌ی انتخابات را به شکلی فیزیکی تحت تأثیر قرار می‌دهند). برنامه‌ی سازمان دیده‌بان شما برای نظارت بر دوران پس از برگزاری انتخابات باید شامل تهیه‌ی یک فهرست از اولویت‌های مربوط به موارد و مشکلاتی باشد که شما علاقه‌مند به بررسی و تهیه‌ی گروه‌های ویژه برای انجام تحقیقات لازم در موردشان هستید.^{۶۲}

گروه نظارت شما باید توجه نزدیکی به نحوه‌ی عملکرد مسئولان رسمی انتخاباتی در این دوران داشته باشد. درست مانند فعالیت‌ها و عملیات مربوط به دوران پیش از انتخابات، مسئولان رسمی برگزاری که در فرآیند بازنگری شکایت‌های رسیده و یا منازعات موجود، اعلام مشروط و یا رسمی نتایج و تفویض نامزد‌های انتخاباتی برگزیده شده بر کارها، شرکت دارند، موظف هستند که کارهای خود را با استناد به قوانین انتخاباتی موجود به انجام برسانند. این بدان معنی است که باید تمامی شکایت‌های رسیده را به شکلی منصفانه، بیطرف و هدف‌گرا مورد بازبینی قرار دهند. همچنان باید دقت کافی را به منظور به اتمام رساندن وظایف کاری‌شان در زمان مقرر و مشخص تعیین شده مبذول دارند. برای نمونه، ادعاهایی که در مورد تخطی‌های جدی انتخاباتی وجود

توسعه‌های پس از انتخابات

روزهای پس از برگزاری انتخابات معمولاً با عدم قطعیت زیادی همراه هستند که ممکن است با تأخیرهای فراوانی در زمینه‌ی اعلام شدن نتایج کلی انتخابات، اطلاعات ناکامل در مورد نتایج انتخاباتی، چالش‌های حل نشده که در سیستم شکایت‌ها به صورت معلق باقی مانده‌اند، شایعاتی در مورد این که پس از اعلام نتایج چه اتفاقاتی ممکن است روی دهند (از جمله آشوب‌ها و یا اعتراضات) و مسائلی از این قبیل، به وجود آمده باشند. در محیط‌های پس از انتخابات عدم قطعیت باعث بالاتر رفتن سطح تنش در جامعه شده و در سطوح و موارد جدی‌تری می‌تواند زمینه‌ساز نارسائی‌ها و مشکلات جدی در فرآیندهای انتخاباتی و یا حتی اعمال خشونت‌آمیز گردد.

گروه دیده‌بانی شما می‌تواند به وسیله‌ی نظارت بر توسعه‌های انجام شده پس از انتخابات علاوه بر سایر فعالیت‌های نظارتی در مورد فرآیند جدول‌بندی و شمارش آرا این عدم قطعیت و در نتیجه سطوح تنش را کمینه سازد. آن چنان چه در بالا نیز اشاره گردید، فعالیت‌های مشخصی که توجه ناظران انتخاباتی را می‌طلبند شامل موارد زیر می‌باشند:

۱ - فرآیند ثبت و ضبط نمودن و یا حل شکایت‌ها و یا منازعات دیگر؛

۲ - اعلام نتایج شرطی و یا قطعی انتخابات؛

۳ - واکنش‌های عمومی نسبت به نتایج انتخاباتی اعلام شده از طرف مؤسسات کلیدی از قبیل نهادهای دولتی، ارتش و نیروهای نظامی، رسانه‌های جمعی و گروه‌ها یا احزاب سیاسی و همچنین نامزدهای شکست‌خورده در انتخابات؛

۴ - انتصاب مسئولان رسمی انتخاب شده و به اجرا گذاشتن موفقیت‌آمیز موارد مربوط به همه پرس‌ی.

گروه دیده‌بانی شما باید نسبت به تهدیدات مشخصی که در مقابل برگزاری یک فرآیند منصفانه پیش می‌آیند کاملاً هوشیار باشد. برخی از این تهدیدات شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - عدم موفقیت در توافق با قوانین، مقررات و رویه‌هایی که بازنگری شکایت‌ها، جدول‌بندی نتایج، اعلام نتایج انتخاباتی و تفویض مسؤلیت‌ها به مسئولان برگزیده شده را کنترل می‌نمایند (برای نمونه به واسطه‌ی از دست دادن زمانهای تحویل، به کار

۶۲. به منظور مباحثات مربوط به این قبیل پژوهش‌ها و بررسی‌ها، زیر بخش مربوط به مبارزات تبلیغاتی در مورد به مرحله‌ی اجرا گذاشتن قانون و بازنگری فرآیند در مورد روش‌های ویژه‌ی دیده‌بانی را ببینید.

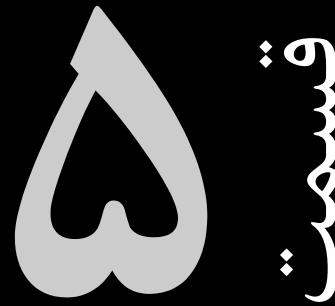
عنوان برنده انتخاب نموده است، قبول دارند یا نه. به علاوه، این قبیل مؤسسات احتمالاً به ثبت و ضبط وقایع در طول فرآیند انتخاباتی می‌پردازند که می‌تواند مکملی برای دست یافته‌های گروه نظارتی شما باشند. برای نمونه، ممکن است هر یک از این سازمان‌ها به پردازش اطلاعات در مورد یک تخطی قانونی بپردازند که احتمالاً در منطقه‌ای رخ داده است که گروه شما نیز دیده‌بانانی در آن جا داشته است. در این شرایط، لازم است شما از مؤسسه‌ی مربوطه تمامی مستندات را که در این زمینه دارند، نام افراد درگیر در این رویداد، یا کسانی را که شاهد آن بوده‌اند به همراه تاریخ‌ها و مکانهای مربوطه، درخواست نمایند. در خلال دوران بعد از انتخابات، سازمان دیده‌بانی شما ممکن است خود را در مقامی برای رسیدگی و میانه داری در مورد منازعات و مباحثات ببیند. به واسطه‌ی سزاواری و شایستگی در اختیار داشتن قابل اعتماد در مورد کیفیت برگزاری انتخابات و نتایج رأی گیری و یا به دلیل آن که سازمان دیده‌بانی شما ممکن است توسط احزاب شرکت کننده در انتخابات به عنوان یک عضو بیطرف، حرفه‌ای و منصف شناخته شده باشد، گروه دیده‌بانی شما می‌تواند در مقام کمک به رفع مناقشات و منازعات موجود میان گروه‌های دارای منافع در مبارزات انتخاباتی و پائین آوردن احتمال بروز خشونت قرار بگیرد. باید به خاطر داشته باشید که هر کس یا نهادی که در مقام رفع مخاصمات قرار می‌گیرد در معرض عبور از حدود و مرزهای یک نظاره گر مستقل و جدا از موضوع و پیوستن به تعریف یک مشارکت کننده ی فعال در فرآیند انتخاباتی، قرار می‌گیرد. از سوی دیگر، سازمان دیده‌بانی شما ممکن است قرار گرفتن در مقام تعیین کننده‌ی نتیجه ی مخاصمات انتخاباتی را یک استفاده‌ی بجا و مناسب از اطلاعات و موقعیت سازمانی خود بداند و آن را به عنوان مانعی برای توانایی‌های خود برای دستیابی به اهداف آینده در نظر نگیرد.^{۶۲}

دارند نباید در طول فرآیند رسیدگی به شکایت‌ها کم رنگ گردند تا زمانی که در مورد نتایج انتخاباتی تعیین تکلیف شده باشد. همخوانی با قوانین همچنان به معنی آن است که مسؤلان رسمی مورد بحث باید بدون هیچ توجهی به سلايق و علايق شخصی، نتایج رسمی را به تأیید رسانده و اعلام نمایند و به علاوه کسانی را که در انتخابات برگزیده شده‌اند در دفاتر کاری خود تفویض کنند. مسؤلانی که در مقام تصمیم گیری و اداره‌ی انتخابات قرار دارند نیز باید مورد نظارت ویژه قرار گیرند. هر گونه ابطال در نتایج، تغییرات موجود برای نتایج ابتدائی، تأخیرهای عمده در اعلام نتایج به دست آمده، و در شرایط بسیار افراطی و شدید، درخواست برگزاری یک انتخابات تکمیلی و یا رأی گیری مجددی را مورد ارزیابی قرار دهید.

دست آخر این که، نظارت نزدیکی به سطح شفافیتی که توسط برگزار کنندگان انتخابات ارائه می‌شود، داشته باشید. در خلال این دوران بسیار حساس از مراحل فرآیند انتخاباتی، سازمان دیده‌بانی شما باید در نظر داشته باشد که آیا دسترسی دیده‌بانان وظایف گوناگون مسؤلان رسمی، بدون هیچ گونه توجیهی، تغییر نموده و یا محدود شده‌اند یا نه.

همچنین گروه نظارتی شما لازم است دیده‌بانی عملکرد سایر مؤسسات شامل احزاب سیاسی، بخش‌های انتظامی و ارتشی و رسانه‌های گروهی را در نظر بگیرد. لازم است به صورت فعالی به کسب اطلاعات از این سازمان‌ها در مورد انتخابات بپردازید. بسیار سود مند خواهد بود که اطلاع حاصل نمائید که این سازمان‌ها چگونه فرآیند انتخاباتی را مورد باز بینی قرار داده و یا قصد در نشان دادن هر گونه عکس‌العملی نسبت به نتایج مورد انتظار دارند. به عنوان نمونه، می‌توانید برای نمایندگان نیروی انتظامی و سایر قوای ارتشی این پرسش را مطرح نمائید که آیا نتایج انتخاباتی را که یکی از نامزدهای معترض به وضع حاکم را به

ک - گزارشهای پس از انتخابات
گ - ملاحظات نهائی

فعالیت‌های پس از انتخابات

کنندگان رسمی انتخابات، نمایندگان احزاب سیاسی، ناظران مستقل و سایر شاهد هائی باشد که به هر نحوی به مشکل پیش آمده و یا کل رویداد مرتبط بوده‌اند. به علاوه، آن چه به طور ویژه‌ای از اهمیت برخوردار است آن که گروه دیده‌بانی شما باید در پی بنیان نهادن شواهد و مشاهداتی باشد که گزارش‌های ارائه شده را تقویت نموده و یا بی اعتبار می‌نمایند. اگر سازمان شما در انتقاد و بازنگری شدید مشاهدات گروه دیده‌بانی خودتان و یا سایر گزارش‌هایی که بر اساس آنها تجزیه و تحلیل‌های سازمانی شما صورت گرفته است کوتاهی نماید، ممکن است در یابید که گزارش‌ها و سایر فعالیت‌های آینده‌ی شما (که در زیر بخش آینده به آنها پرداخته خواهد شد) در معرض این خطر هستند که با اعتبار کمی مورد بازنگری مردم قرار می‌گیرند.

قسمت نمودن اطلاعات یک فرآیند دو سویه است. به همان شکلی که زیر بخش‌های گذشته به راه‌های مربوط به جمع‌آوری انتخابات و تجزیه و تحلیل آنها پرداخته شد، این زیر بخش نیز به چگونگی پخش اطلاعات و نحوه‌ای که باید مطابق آن نشر یابند می‌پردازد.^{۶۴}

انواع گزارش

پس از به اتمام رسیدن فرآیندهای مربوط به رأی‌گیری و شمارش آراء، سازمان دیده‌بانی شما می‌تواند به اشکال گوناگون و در زمانهای متنوعی به پخش اطلاعاتی که تا به حال گرد آوری

گزارشهای پس از انتخابات

یکی از فعالیت‌های بسیار مرسوم بعد از هر دیده‌بانی انتخاباتی موفق، قسمت کردن اطلاعات گرد آوری شده در مورد آن است. آن چنان که در زیر بخش گذشته نیز مطرح گردید، یکی از منشاءهای اصلی بروز فشار و معضلات در دوران بعد از هر انتخاباتی عدم قطعیت است که به طور عمده‌ای نتیجه‌ی در اختیار داشتن اطلاعات نادقیق و ناکامل است. در نتیجه، تلاش‌های گروه نظارت شما برای گرد آوری و گزارش اطلاعات صحیح و متعادل می‌تواند به عنوان نخستین گام مهم در مبارزه و مقابله با عدم قطعیت مذکور و بالا بردن چشم‌انداز برای دستیابی به یک انتخابات صلح‌آمیز و قانونی به حساب می‌آید. گزارش‌های شما همچنان می‌تواند در صورتی که نتایج به دست آمده از انتخابات مشروعیت کافی را داشته باشند در پذیرش آنها توسط عموم مؤثر باشد. به همین شکل این گزارش‌ها در صورتی که تقلب‌های بسیار عمده‌ای رخ داده و فرآیند انتخابات بسیار پرسش برانگیز باشند توانائی ترغیب عموم به عدم پذیرش انتخابات را دارا می‌باشند.

روش کاری مربوط به گروه دیده‌بانی شما در مورد گرد آوری اطلاعات باید مبتنی بر انجام مصاحبه‌های گوناگون با برگزار

دیده‌بانی شما در مواقعی می‌گردد که ممکن است شواهدی به دست‌تان برسد که گزارش‌های پیشین شما را ناکامل، خام یا نادقیق ارزیابی نماید.

در همان حال گروه دیده‌بانی شما این امکان را دارد که هر گونه خطای ابتدائی و یا دقت ناکافی احتمالی را که در بیانیه‌های پیشین به کار برده است تصحیح نموده و جزئیات بیشتری را در مورد اطلاعات ناکامل و نادقیق گذشته، در گزارش نهائی خود (گزارش کامل) تصحیح نماید. چنین گزارشی که می‌تواند هفته‌ها و بلکه ماه‌ها پس از انتخابات ارائه گردد، باید تمامی اطلاعاتی را که مربوط به درک صحیح از فرآیند رأی‌گیری و فعالیت‌های سازمان دیده‌بانی شما است از جمله هر گونه بازتاب نهائی و یا توصیه‌ای را که مناسب می‌دانید، تدارک دیده و تهیه نماید.

گزارش‌های شفاهی^{۶۵} عمدتاً پیوست تکمیل‌کننده‌ی محکمی برای گزارش‌های مکتوب به حساب می‌آیند، هر چند که نیازی به ارائه‌ی هم‌زمان این دو نوع از گزارش‌ها وجود ندارد. گزارش‌های شفاهی که می‌توانند در زمان بسیار کوتاه‌تری نسبت به انواع مکتوب‌شان تهیه گردند، به طور ویژه در زمانی سودمند می‌باشند که گروه دیده‌بانی شما قرار است یک پیغام فوری یا پاسخی به رویدادهای در حال جریان به عموم عرضه نماید. همچنین طبیعت فوری و دو طرفه‌ی گزارش‌های شفاهی این امکان را برای شما فراهم می‌نماید که بر موارد مهم تأکید نموده و پرسش‌های مطرح شده از طرف مخاطبان خود را پاسخ گوئید.

تحلیل اطلاعات و تهیه‌ی گزارش‌ها

در صورتی که اطلاعات نشر شده توسط سازمان دیده‌بانی شما دقیق، هدف‌گرا و قابل تأیید باشند، ارائه‌ی گزارش‌های پس از انتخابات فرصت بسیار خوبی را برای گروه نظارتی شما فراهم می‌نماید که از طریق آن به تقویت اعتبار و نفوذ سازمان خود بپردازید. بنا بر این بسیار مهم است که دقت کافی را در تشخیص میان واقعیت‌های موجود و برداشت‌های شخصی که بر اساس قضاوت‌های جانبدارانه به دست آمده‌اند، مبذول دارید. با این وجود، این بدان معنی نیست که برداشت‌های شخصی نمی‌توانند تأثیری روی ارزیابی کلی سازمان شما از انتخابات داشته باشند.

نموده است، بپردازد (گزارش‌های نمونه در پیوست شماره‌ی ۴ را ببینید).

یک بیانیه‌ی پس از انتخابات معمولاً نوشته‌ای کوتاه (قاعدتاً نباید بیشتر از چند صفحه باشد) است که خلاصه‌ای از فعالیت‌های سازمان دیده‌بانی و در صورتی که قصد ارائه‌شان را داشته باشید، دست‌یافته‌ها و ارزیابی‌های شما از فرآیند انتخاباتی را به صورت مکتوب عرضه می‌نماید. در برخی موارد نیز، توصیه‌هایی در مورد چگونگی رفع و رجوع مباحثات و یا مواردی در زمینه‌ی اصلاح فرآیند نیز ممکن است اضافه شوند. به منظور یاری رساندن به رأی‌دهندگان و احزاب سیاسی برای ارزیابی فرآیند انتخاباتی و کسب اطمینان از این که اطلاعات در اختیار شما ارزش خبری و کیفی خود را با گذشت مدت زمان زیادی از دست نمی‌دهند، سازمان دیده‌بانی شما باید به ارائه‌ی یک بیانیه‌ی پس از انتخابات بلافاصله پس از آن که رأی‌ها شمارش شدند (معمولاً در فاصله‌ی ۴۸ ساعت پس از انتخابات) بپردازد. این کار به طور ویژه‌ای برای ایجاد یک نقطه‌ی سریع و پر نیرو در مورد یک واقعه‌ی گزینشی و یا یک مشکل پیش آمده، سودمند خواهد بود. گروه‌های دیده‌بانی عمدتاً به تشریح و ارائه‌ی یک بیانیه‌ی ابتدائی پیش از آن که نتایج رسمی انتخابات به صورت رسمی به تأیید برسند، می‌پردازند.

یک بیانیه‌ی جامع که عمدتاً طولانی‌تر از بیانیه‌های بعد از انتخابات هستند برای تشریح جزئیات بیشتر در مورد دست‌یافته‌ها و یا نتایج به دست آمده توسط سازمان دیده‌بانی شما و یا درباره‌ی وقایعی که هنوز در حال انجام هستند (از جمله شکایت‌ها و منازعاتی که هنوز حل نشده‌اند، تصمیم‌گیری در مورد بعضی مشکلات مشخص، وحشت‌های موجود برای تحت تأثیر قرار دادن نتایج و مواردی از این قبیل) به کار می‌روند. چنین گزارشی عموماً بعد از بیانیه‌ی پس از انتخابات و اما پیش از گزارش نهائی که به شکل جامع‌تری (که زمان بیشتری را نیز به خود اختصاص خواهد داد) مطرح خواهد شد، ارائه می‌گردد.

هنگام نشر و ارائه‌ی هر یک از گزارش‌های مذکور (بیانیه‌ی پس از انتخابات و بیانیه‌ی جامع)، سازمان شما لازم است تصریح نماید که مطالب مطرح شده در هر دوی آنها ابتدائی هستند. با مورد تأیید قرار دادن و اهمیت دادن به این واقعیت که این گزارش‌ها یا مطالب نهائی نبوده و یا ممکن است کامل نباشند، سازمان دیده‌بانی شما این امکان را می‌یابد که به نشر و توزیع اخبار و موضوعات ارزشمند خود در یک زمان قابل قبول در صورتی بپردازد که هم‌زمان حق ایجاد تغییرات لازم در دست‌یافته‌های خود و یا اعمال تغییرات در آنها در صورت لزوم را در آینده، محفوظ می‌دارد. این امر باعث حفظ اعتبار و آبروی سازمان

ارزیابی کیفی

ارزیابی‌های کیفی از نتایج تحلیل‌هایی که هم ملاحظات شخصی و هم نسبی را مورد استفاده قرار می‌دهند منتج می‌گردد.

تعریف ۱۳

سیاسی کلی که انتخابات در آن اتفاق می‌افتد، ارزیابی نمائید (شکل ۲۴ را ببینید).

سازمان دیده‌بانی شما باید تعیین نماید که گزارش‌های خود را برای ارائه به چه کسانی تهیه می‌کند^{۶۶}. دریافت کننده‌های سیاسی این گزارش‌ها شامل مسؤولان رسمی برگزاری انتخابات، افرادی که به طور مستقل اختیار بازنگری دارند (مانند قاضی‌های دادگاه)، رهبران احزاب سیاسی، سایر ناظران و ملاحظه‌کنندگان انتخابات و رسانه‌های جمعی می‌باشند. در مرحله‌ی بعدی باید به تعیین رسانه و وسیله‌ای بپردازید که می‌خواهید از طریق آن پیام خود را به مردم منتقل نمائید.

همچنین ممکن است بخواهید با ارسال نامه‌ای به مسؤولان دارنده‌ی اختیار و کسانی که مسؤولیتی به عهده دارند و یا کپی‌هایی از آن نامه به افرادی که ممکن است علاقه مند باشند و همچنین رسانه، سایر افراد و گروه‌ها را نیز در جریان قرار دهید. این روش می‌تواند برای تمامی روش‌های سه‌گانه‌ی گزارش‌دهی که در بالا به تشریح‌شان پرداخته شد، به کار گرفته شوند. از نظر جنبه‌های تبلیغاتی، اگر اقدام به انتقال و نشر این اطلاعات از طریق یک کنفرانس مطبوعاتی بنمائید، مقدار توجهی که سازمان دیده‌بانی شما از مردم دریافت خواهد نمود می‌تواند تا درجه مطلوبی افزایش یابد. یک کنفرانس مطبوعاتی دست یافته‌های سازمان دیده‌بانی شما را در اختیار عموم مردم قرار داده و فرصتی را برای رسانه‌های گروهی فراهم می‌آورد که عکس گرفته و گزارش‌های تصویری تهیه نموده و یا پرسش‌های مشخصی را

مشخصه‌های کمی از جمله برگه‌های آرا، رأی‌هایی که به صورت ابتدائی شمارش شده‌اند و یا نرخ‌های مربوط به مشارکت مردم در رأی‌گیری، به خودی خود، اطلاعات کافی را برای ارزیابی فرآیند رأی‌گیری و یا کسب اطمینان از صداقت و امانت مربوط به نتایج انتخابات، تهیه نمی‌نمایند. در نتیجه، سازمان دیده‌بانی شما باید سعی در تدارک اجزای کیفی به گزارش‌های خود نماید.

به منظور ارائه‌ی ارزیابی‌های کیفی، لازم است گروه دیده‌بانی شما نخست به نحوی شخصی سعی در ارزیابی طبیعت یک فرآیند مورد نظر نماید (تعریف شماره‌ی ۱۳ را ببینید). برای نمونه، در پایان چک لیست مربوط به یک روز انتخابات در یک شعبه‌ی مورد نظر اخذ رأی، دیده‌بانان غالباً به ثبت و ضبط ارزش‌یابی عمومی خود نسبت به فرآیند انتخابات می‌پردازند. برای انجام چنین کاری می‌توان از آنها خواست تا فرآیند رأی‌گیری خود را به یکی از مشخصه‌های: (الف) هیچ‌گونه مشکلی وجود نداشت؛ (ب) مشکلات اندک و جزئی به وجود آمدند؛ (پ) مشکلات جدی با تأثیرات متوسط پیش آمدند؛ یا (ت) مشکلات جدی که می‌تواند کل فرآیند انتخابات را بی اعتبار نمایند اتفاق افتادند، تقسیم بندی و شناسائی نمایند.

دوم و مهم‌تر این که، لازم است سازمان دیده‌بانی شما سعی در تعیین تأثیرات جمعی تحلیل‌های کمی و کیفی خود نماید، وقتی که قرار است هر دوی این گزارش‌ها با هم ارائه شوند. تعیین چنین چیزی نیاز مند آن است که شما تأثیر دست یافته‌های شخصی یا تجزیه و تحلیل‌ها را به نسبت یکدیگر و همچنین بافت

شکل ۲۴

در نظر بگیرید که ایجاد رعب و وحشت وضعیت مربوط به نتایج حاصل از روز رأی‌گیری را در شهری که سازمان دیده‌بانی شما به نظارت فرآیند انتخاباتی‌اش می‌پردازد، تحت تأثیر قرار داده است. شما چگونه بروز چنین مشکلی را تجزیه و تحلیل می‌کنید؟

۱ - به صورتی هدف گرا سعی خود را برای کمی نمودن تعداد رأی‌هایی که ممکن است تحت تأثیر قرار گرفته باشند قرار دهید. آیا ۱۰ یا ۱۰۰۰ رأی تحت تأثیر قرار گرفته‌اند.

۲ - در مقایسه با تمامی مشکلات دیگری که سازمان دیده‌بانی شما ملاحظه نموده است (از جمله تقلب و یا سر در گمی رأی دهندگان)، درجه‌ای که ارباب ایجاد شده انتخابات را تحت تأثیر قرار داده است را در نظر بگیرید. آیا رأی دهندگان موضوع پیش آمده را تا حدی نادیده گرفته‌اند که اثری روی تصمیم‌گیری‌شان نداشته باشد یا به حدی ترسیده‌اند که ممکن است در نتیجه‌ی آن تأثیر قابل ملاحظه‌ای در نتیجه حاصل شده باشد (از جمله عدم حضور رأی دهندگان پای صندوق‌های اخذ رأی)؟

۳ - در نظر بگیرید که مسأله‌ی مورد بحث تا چه حد در محدوده‌ی محیط سیاسی، تاریخ و اجتماعی فراگیر بوده است. آیا تهدید اعمال شده به شدت غیر معمول است (آن جنان که قاعدتاً باید در مردمسالاری‌های کهنسال‌تری که جا افتاده و صلح‌آمیز هستند باشد) یا به طور مرسوم‌تری اتفاق می‌افتد (برای نمونه در کشوری که به تازگی از درگیری‌های خود در یک جنگ داخلی رها شده است)؟

۴ - درجاتی را که مطابق آنها مسأله‌ی مذکور نتایج حاصل در محدوده‌ی یک حوزه‌ی انتخاباتی را ممکن است تحت تأثیر قرار دهد تعیین نمائید. آیا ارباب مورد نظر به طور عملی و فیزیکی نتایج انتخابات را تحت تأثیر قرار داده است؟ اگر رأی دهندگان به این شکل ترسانده نشده بودند آیا ممکن بود که نامزد انتخاباتی دیگری برنده شود؟

مطرح کنند.

اگر انتخاب نموده‌اید که یک بیانیه‌ی عمومی صادر کنید، زمانبندی درست آن بسیار مهم است. برای نمونه، اگر سازمان دیده‌بانی شما بیانیه‌ی ناکامل و نپخته‌ای را در روز انتخابات مطرح نموده که شناسائی برخی از تخطی‌های قانونی را در فرآیند انتخابات شناسائی می‌نماید، ممکن است با این کار خود شهروندان را نسبت به عدم شرکت در رأی‌گیری ترغیب نمائید. از سوی دیگر، اگر با وجود ملاحظه‌ی تخطی‌های انتخاباتی از قانون، اعلامیه‌ی صادر نکنید، ممکن است مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات و یا گروه‌های جانبدار را به ادامه‌ی عملکرد ناموجه و نادرست خود تشویق کنید.

زمانی که رأی‌گیری به پایان رسید، ممکن است سازمان دیده‌بانی شما زیر فشار قرار گیرد که در اسرع وقت و بدون در نظر گرفتن این که آیا مراحل گرد آوری داده‌ها و تجزیه و تحلیل شما به پایان رسیده است یا نه، اعلامیه‌ی مشخص و نهائی شده‌ی ارائه دهید. اگر شما چنین بیانیه‌ای را بدون در اختیار داشتن اطلاعات کافی صادر می‌نمائید، باید روی این مهم که بیانیه‌ی مورد نظر ناکامل است تأکید ورزیده و اعلام کنید که قصد منتشر کردن بیانیه‌ی دیگری در ادامه‌ی آن دارید. راه حل بهتر آن است که پیش از اعلام هر گونه بیانیه‌ای به منظور ارزیابی فعالیت‌های روز انتخابات، به جمع آوری اطلاعات از منابع مهم و قابل اعتمادی از سراسر کشور و صرفنظر از این که ممکن است چه مقدار طول بکشد بپردازید.

ملاحظات نهائی

پس از آن که فعالیت‌های دیده‌بانی با موفقیت به پایان رسید، سازمان شما ممکن است بخواهد در نظر بگیرد که آیا قصد ادامه دادن به فعالیت‌های خود را شاید تحت عنوان مأموریتی دیگر داشته و یا حالا که مسؤلیت‌های سازمانی که به جهت تکمیل آنها گروه دیده‌بانی تشکیل شده است با موفقیت به پایان رسیده است، خیال از هم پاشیدن ساختار سازمانی خود را دارد. عوامل مطرح شده در زیر ممکن است به این تصمیم‌گیری شما مربوط باشند:

۱ - یک انتخابات به خودی خود شرایط لازم برای امنیت یک سیستم سیاسی مردمسالارانه و یا بر پا سازی فرآیند های یک جامعه‌ی آزاد را تحت وجدان و رفتار شهروندی را تضمین نموده و حتی پایان دوره‌ی گزار را نیز گواهی نمی‌دهد؛

۲ - گروه‌های بیطرف برای شکل دهی جامعه‌ی مدنی، راه اندازی سازمان‌های میانی که نیازها و خواسته‌های مردم را برای توسعه‌ی یک دولت خوب و احترام برای حقوق بشر بسیج نموده و بیان می‌کنند، مورد نیاز هستند؛

۳ - شبکه‌ای از مردم که برای دیده‌بانی انتخابات گرد هم آمده‌اند می‌توانند برای تکمیل اهداف اساسی دیگری برای تقویت سیستم مردمسالارانه انتقال یابند.

چالش‌های موجود در این راه نیز قابل ملاحظه هستند. بدون حضور انتخاباتی در افق زمانی مشخص، امکانات مالی کافی برای پرداخت دستمزدهای کارکنان و فضای اداری در اختیار سازمان دیده‌بانی شما نیز ناپدید می‌شوند. همچنین اشتیاق افراد برای انجام کارهای داوطلبانه و وقف زمان و انرژی خود برای سازمان نیز تحلیل خواهد رفت. به همین دلیل است که برای بقای یک سازمان باید دستور کاری مشخص برگزیده شود که به یک نیاز شناخته شده پاسخ گفته، از منابع موجود و در اختیار استفاده ی لازم را به عمل آورده و انجمنی از داوطلبان را برای مشارکت در کار و ادامه‌ی تلاش‌های تعریف شده تشویق نماید.

برای به دست آوردن تمرکز لازم روی فعالیت‌های پس از برگزاری انتخابات، سازمان دیده‌بانی شما ممکن است در پی یافتن فعالیت‌های دیگری باشد که برخی از آنها شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - تجزیه و تحلیل و طرفداری از ایجاد اصلاحات در قوانین انتخاباتی یا سایر قوانین و سیاست‌های موجود، از جمله آهائی که به مشارکت شهروندان در فرآیندهای انتخاباتی و شفافیت موجود در فعالیت‌های دولتی؛

۲ - به انجام رساندن برنامه‌های آموزشی روی مسؤلیت‌های مدنی و فرآیندهای مردمسالارانه؛

۳ - ارائه‌ی کمک‌های فنی به مسؤلان قضائی (و یا کارکنان آنها) و مسؤلان دولتی؛

۴ - ارزیابی عملکرد مسؤلان قضائی؛

۵ - دیده‌بانی مسائل مربوط به حقوق بشر و موارد وابسته به حقوق مدنی؛

۶ - تلاش برای افزایش مشارکت سیاسی بخش‌هایی از جامعه که به هر نحوی در اقلیت هستند که شامل گروه‌های اجتماعی مانند زنان، یا اقلیت‌های قومی می‌باشند؛

۷ - دیده‌بانی منصفانه بودن عملکرد رسانه های گروهی در رفتارشان با احزاب سیاسی و سیاست‌های تعیین شده‌ی جدید؛

۸ - تشویق دولت به مسؤلیت پذیری و صداقت؛ یا

۹ - تقویت امکان گفتگو میان شهروندان در سطوح محلی و ملی.

شما به طراحی و توسعه‌ی سیاست‌هایی بپردازد که تعیین می‌کنند آیا نیروی انسانی در اختیارتان لازم است ارتباطات رسمی‌شان را به گروه دیده‌بانی قطع نمایند یا نه. از طرف دیگر، آنچه‌انکه در بالا گفته شد، نباید از نظر دور نمائید که سازمان‌های مستقل و بیطرف مدنی می‌توانند و باید نقش بسیار مهمی در چرخه‌ی حیات یک مردمسالاری بازی نمایند. بنا بر این، در حالیکه برخی از رهبران و اعضای سازمان شما ممکن است کار مستقیم برای دولت و یا احزاب و گروه‌های سیاسی داشته باشند، نباید فراموش کنند که یاری و کمک‌های فراوانی نیز برای حمایت از مؤسسات مردمسالارانه‌ای که به تازگی انتخاب شده‌اند و همچنین برای تدارک انتخابات آینده وجود خواهد داشت.

موارد فراوان دیگری نیز در مورد این که پس از به اتمام رساندن فرآیند دیده‌بانی انتخابات، نیروی کاری در اختیار سازمان چه کارهای ممکن است بنمایند، وجود دارد. برخی از این کارکنان ممکن است برای مشارکت در کارهای دولتی به نهادهای وابسته به آن بپیوندند. تمامی کشورها به نوعی به خدمتگزاران عمومی صادق و با استعداد نیاز دارند، به ویژه وقتی که کشور مورد نظر در میانه‌ی یک فرآیند گذار نیز باشد. آن دسته از اعضای مشغول به کار در سازمان دیده‌بانی شما که نیت خوب خود را در خلال به انجام رساندن تلاش‌های نظارتی خود به اثبات رسانده‌اند ممکن است برای احراز مقام‌های رسمی در دولت و زندگی مدنی مناسب بوده و با آغوشی باز پذیرفته شوند. به منظور محافظت از شهرت سازمان دیده‌بانی شما به بیطرفی درست خواهد بود اگر سازمان

پیوست

شرایط قانونی و حقوقی
برای انتخابات و دیده‌بانی

شرایط قانونی و حقوقی برای انتخابات و دیده‌بانی

بر گرفته شده از مستندات بین‌المللی مربوط به حقوق بشر

در خلال قرن گذشته، سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد، سازمان ایالات آمریکا، سازمان اتحاد آفریقا و سازمان (سابقاً کنفرانس) امنیت و همکاری‌های اروپا به خاطر تلاش‌هایشان در نگارش اصول مربوط به دولت‌های عضوشان با توجه و عنایت به حقوق اساسی بشر، به یاد خواهند ماند. اعلامیه‌ها، بیانیه‌ها، فصل‌ها، نشست‌ها، همایش‌ها و سایر موارد این چنین در رابطه با موضوع حقوق بشر تحت عنوان مستندات شناخته می‌شوند. کشورهای عضو که امضای این مستندات را پذیرفته‌اند در واقع مسؤلیت گذاشتن احترام و ابراز حمایت از حداقل استانداردهای بر شمرده شده در آن را بر عهده گرفته‌اند. موارد اقتباس شده در پیوست حاضر بر روی شرایط مربوط به برگزاری، دیده‌بانی و مشارکت در انتخابات متمرکز شده اند. برای نمونه، اصول ابتدائی برخورد برابر (غیر مغرضانه یا جانبدارانه)، آزادی بیان و آزادی مربوط به تشکیل اجتماعات به طور کامل بیان شده‌اند. به شکلی مشابه، بیشتر مستنداتی که به طور بیان‌کننده‌ای حقوق عمومی مردم برای مشارکت در اداره‌ی امور کشورشان از طریق اعلام رأی مخفی را به رسمیت می‌شناسند نیز در این مقوله می‌گنجند. با مورد تأیید قرار دادن پیشرفت‌های اخیر که رخ داده است، حق مشارکت کسانی که قصد دیده‌بانی فرآیندهای انتخاباتی را دارند نیز به این مجموعه اضافه شده است (به طور ویژه، بند شماره‌ی ۸ از مستندات مربوط به ملاقات کپنهاگ از کنفرانسی در مورد ابعاد بشری که از سری کنفرانس‌های امنیت و مشارکت‌های کشورهای اروپایی می‌باشد را ملاحظه نمائید). به عنوان یک ناظر، سازمان دیده‌بانی شما باید تعیین نماید که کشور متبوع‌تان نسبت به پذیرش کدام یک از این موارد توافق نموده است.

در صورتی که گروه نظارت شما در پی طرفداری نمودن از اصلاحات قانونی، دفاع از حقوق ناظران انتخاباتی یا ارزش‌یابی فرآیندهای انتخاباتی است، آشنائی با شرایط ملحوظ شده در این مستندات معمولاً سودمند می‌باشند. کاملاً واضح است که اگر کشور متبوع شما یکی از این مستندات به خصوص را به امضا رسانده است، سازمان دیده‌بانی شما امکان اتکا به شرایط قانونی مربوط به آن سند ویژه به عنوان اختیار حقوقی را خواهد داشت. با این وجود، حتی اگر کشور متبوع‌تان یکی از این شرایط خاص را به تأیید رسمی نرسانده است، سازمان دیده‌بانی شما هنوز می‌تواند با استناد به این واقعیت که موارد مذکور به تأیید چندین مقام و کشور بین‌المللی رسیده و از مقبولیت فرا ملیتی برخوردار است از حضور چنین مستنداتی بهره بگیرد.

شرایط نمونه برای دیده‌بانی‌های بومی

این بخش از پیوست حاضر به ارائه‌ی دو نمونه از قوانین مربوط به ناظران بومی انتخابات می‌پردازد. نخستین آنها که مربوط به ترجمه و تفسیری از بند ۵۱ از قانون انتخابات بومی در رومانی در سال ۱۹۹۲ است، مثال خوبی را برای یک شرط قانونی فراهم می‌آورد که به طور واضحی به سازمان‌های بومی غیر دولتی و غیر طرفدار، حق دیده‌بانی فرآیند انتخاباتی را اعطا می‌نماید. آیا قانون انتخابات در کشور متبوع شما در برگیرنده‌ی چنین شرطی می‌باشد؟

شرط دوم که به عنوان روش کاری برای دیده‌بانان مطرح می‌باشد، یک شرط تنظیم‌کننده است که توسط کمیسیون انتخابات در آفریقای جنوبی و در پی کمیسیون اجرائی انتخابات مستقل در سال ۱۹۹۳ در این کشور طراحی شده و به تأیید رسیده است. در خلال انتخابات سال ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی، قوانین مربوط به انتخابات به شدت حقوق مربوط به سازمان‌ها و گروه‌های غیر دولتی و غیر طرفدار بومی (علاوه بر دیده‌بانان مربوط به احزاب سیاسی) را محفوظ نگه داشت. این مقررات، در عوض توضیح دهنده‌ی این واقعیات بودند که چگونه دیده‌بانان قرار است شیوه‌ی عملکرد خود را به شکلی تنظیم و هدایت کنند که درستی و امانت فعالیت‌هاشان و در ابعادی وسیع‌تر فرآیند کلی انتخابات را تضمین کنند. این قاعده از آن جایی بسیار قابل مثال زدن است که شرح‌های کاری نوشته شده بر این قواعد (از جمله حفظ بیطرفی، نمایش مستندات شناسائی، تطبیق کامل با قوانین و مواردی از این دست) در هیچ شکلی قصد در محدود کردن دسترسی دیده‌بانان به فرآیند انتخاباتی را نداشته و هیچ مانعی در قدرت و توانائی ناظران را برای به عرصه‌ی اجرا گذاشتن و تبلیغ برای یک ارزش‌یابی کامل و جامع ایجاد نمی‌نماید.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی یک از شش

بیانیه‌ی عمومی حقوق بشر

بند ۲

هر کسی بدون هیچ گونه استثنائی از جمله نژاد، رنگ، زبان، تمایلات مذهبی، دیدگاه‌های سیاسی و فلسفی، ملیت و یا اصلیت اجتماعی، دارائی‌ها، مشخصه‌های مربوط به تولد و موارد دیگری از این دست، سزاوار دارندگی تمامی حقوق و آزادی‌هایی است که در بیانیه‌ی حاضر ارائه می‌شوند. علاوه بر آن، هیچ مشخصه‌ی متمایز کننده‌ای بر اساس موقعیت سیاسی، محدوده‌ی قانونی منطقه‌ای و یا بین‌المللی مربوط به کشور و یا محدوده‌ای که شخص مورد نظر به آن تعلق دارد، صرفنظر از این که محدوده‌ی مورد نظر مستقل بوده، تحت تکلف و اختیار بخش‌های دولتی و یا هر گونه محدودیت قانونی دیگری باشد، برای موارد مذکور در این بیانیه در نظر گرفته نمی‌شود.

بند ۸

هر کسی حق مطالبه‌ی مؤثر حقوق خود را توسط گروه‌های بررسی کننده‌ی توانمند ملی برای کارهایی که حقوق اساسی متعلقه‌ای که به او اعطا شده است را به هر نحوی ضایع کرده است، به کمک قانون اساسی و سایر قواعد قابل اجرا دارا می‌باشد.

بند ۲۱

۱ - هر کسی حق مشارکت در اداره‌ی کشور خود را به طور مستقیم و یا از طریق انتخاب آزادانه‌ی نمایندگان دارا می‌باشد.

۲ - هر کسی حق دسترسی برابر به خدمات عمومی را در کشورش دارا می‌باشد.

۳ - خواست‌های مردم باید اساس اختیارات دولت باشد؛ این خواست‌ها به واسطه‌ی برگزاری انتخابات واقعی و دوره‌ای که به گونه‌ای مساوی و عمومی برای تمامی افراد جامعه در نظر گرفته شده است و به واسطه‌ی اخذ رأی‌های مخفی و یا فرآیندهای رأی‌گیری آزاد مشابه برگزار می‌شوند.

میثاق بین‌المللی در مورد حقوق مدنی و سیاسی

بند ۲

۱ - هر یک از کشورهای پذیرنده‌ی میثاق جهانی حاضر تعهد می‌نمایند که تمامی حقوق شناخته شده توسط میثاق مورد نظر را بدون اعمال هیچ گونه استثنائی از جمله نژاد، رنگ، زبان، تمایلات مذهبی، دیدگاه‌های سیاسی و فلسفی، ملیت و یا اصلیت اجتماعی، دارائی‌ها، مشخصه‌های مربوط به تولد و موارد دیگری از این دست، مورد احترام داده و ضمانت انجام آنها را در قبال تمامی افراد جامعه بر عهده بگیرند.

۲ - هر یک از کشورهای پذیرنده‌ی میثاق جهانی حاضر تعهد می‌نمایند که در صورتی که قواعد قانونی و حقوقی موجود شرایط لازم را فراهم نیاورده باشند، گام‌های لازم را در هماهنگی با فرآیندهای قانون اساسی و با شرایط ملحوظ در میثاق جهانی حاضر برای اتخاذ این قواعد و قوانین حقوقی و قانونی و یا هر گونه مقررات ضروری دیگری برای کارآمد سازی حقوق به رسمیت شناخته شده در میثاق جهانی حاضر، بردارند.

۳ - هر یک از کشورهای پذیرنده‌ی میثاق جهانی حاضر تعهد می‌کند:

(الف) تضمین نماید که تمامی کسانی که حقوق یا آزادی‌های‌شان به شیوه‌ای که در این مجموعه به رسمیت شناخته شده است، مورد تجاوز و تخطی قرار گرفته باشد، صرفنظر از این که تخطی‌های صورت پذیرفته توسط کسانی که در رأس امور دولتی و اداره‌ی کشور قرار داشته باشند، امکان در خواست اقدامات جبرانی کارآمد و مؤثری را داشته باشند؛

(ب) تضمین نماید که هر کسی از افراد جامعه که چنین جبرانی را مطالبه می‌نمایند حق عملی ساختن آن را از طریق مقامات صاحب اختیار قانونی، اداری و قضائی یا هر مقام صاحب اختیار دیگری که توسط نظام قضائی و حقوقی کشور مورد نظر تعیین شده است، داشته باشند و این که امکانات لازم برای جبران قانونی مورد نظر توسعه یابند؛

(پ) تضمین نماید که مقامات صاحب اختیار مورد نظر امکان اعمال قانونی اقدامات لازم برای جبران تخطی‌های صورت گرفته را در صورت به تأیید رسیدن داشته باشند.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی دو از شش

بند ۲۵

هر شهروندی بدون هیچ یک از مشخصه‌های متمایز کننده‌ای که در بند ۲ به آنها اشاره شده است و بدون محدودیت‌های غیر معقول دیگر، باید حق و فرصت لازم را داشته باشد:

- (الف) که در انجام امور عمومی به طور مستقیم و یا از طریق نمایندگانی که به طور آزاد انتخاب شده‌اند را داشته باشد؛
 (ب) که در خلال انتخاباتی واقعی و دوره‌ای که به واسطه‌ی امکانات برابر و عمومی برای همه افراد جامعه فراهم شده و از طریق رأی مخفی به انجام می‌رسد و در آن امکان بیان آزادانه‌ی خواست انتخاب کنندگان ملحوظ شده است، انتخاب شده و یا انتخاب نماید؛
 (پ) که مطابق شرایط عمومی برابری در کشور متبوع‌اش دسترسی به خدمات عمومی داشته باشد.

میثاق بین‌المللی در مورد حذف تمامی اشکال تبعیض‌های اعمال شده بر اساس نژاد

بند ۵

در هماهنگی با اجبارهای اساسی که در اصل ۲ تبیین شده‌اند، کشورهای پذیرنده‌ی این میثاق بین‌المللی تعهد می‌نمایند که از هر گونه تبعیض نژادی در تمامی اشکال و انواع‌اش جلوگیری به عمل آورده و در صورت وجود در حذف آنها بکوشند و حق هر کسی را بدون هیچ گونه تبعیضی بر اساس نژاد، رنگ، اصلیت قومی یا ملی، در برابری در مقابل قانون تضمین نموده و امکان لذت بردن از حقوق مشخص زیر را به طور خاص فراهم آورد:

...

(پ) حقوق سیاسی به ویژه حقوق مربوط به شرکت در انتخابات - برای رأی دادن و شرکت به عنوان نامزد انتخاباتی - بر اساس امکان دسترسی برابر و عمومی و به منظور مشارکت در امور مربوط به دولت همچنین به انجام رساندن امور عمومی در هر سطحی و دسترسی داشتن به خدمات عمومی...

میثاق حذف تمامی اشکال تبعیض‌های اعمال شده بر علیه زنان

بند ۷

کشورهای پذیرنده‌ی میثاق بین‌المللی حاضر بایستی تمامی اقدامات لازم را برای حذف تبعیضات موجود علیه زنان در زندگی عمومی و سیاسی‌شان در کشور مورد نظر اعمال نموده و به طور ویژه اطمینان حاصل نمایند که زن‌ها در شرایطی برابر با مردان از حقوق زیر برخوردار می‌باشند:

- (الف) که در تمامی انتخابات‌ها و همه پرس‌های عمومی رأی داده و مشروعیت لازم برای نامزدی در تمامی موقعیت‌های انتخاباتی عمومی را داشته باشند؛
 (ب) که در صورت بندی و فرموله کردن سیاست‌های دولت و به اجرا گذاشتن آنها و در اختیار داشتن دفاتر عمومی و به اجرا گذاشتن تمامی عملیات‌های عمومی در تمامی سطوح دولت را داشته باشند؛
 (پ) که حق مشارکت در سازمان‌های غیر دولتی و انجمن‌هایی که روی به انجام رساندن فعالیت‌های مربوط به زندگی سیاسی و عمومی در کشور متمرکز شده‌اند را داشته باشند.

میثاق حقوق سیاسی زنان

بند ۱

زنان باید امکان دادن رأی در تمامی انتخابات‌های کشور را در شرایطی برابر با مردان و به دور از هر گونه تبعیضی داشته باشند.

بند ۲

زنان باید امکان حضور و نامزدی در تمامی موقعیت‌های انتخاباتی برای انتخابت افراد منتخب عموم، تعیین شده توسط قوانین ملی را بر اساس شرایطی مساوی با مردان و به دور از هر گونه تبعیضی داشته باشند.

بند ۳

زنان باید امکان در اختیار داشتن موقعیت و دفتر اجرائی برای به انجام رساندن تمامی وظایف عمومی دولتی را که توسط قوانین ملی تعیین شده‌اند را در شرایطی برابر با مردان و به دور از هر گونه تبعیضی داشته باشند.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی سه از شش

بیانیه‌ی آفریقائی در مورد حقوق مردم و بشر

بند ۱۳

هر شهروندی حق مشارکت آزادانه در اداره‌ی کشور خود را، به طور مستقیم و یا از طریق انتخاب آزادانه‌ی نمایندگان مورد نظر خود را مطابق شرایط مندرج در قوانین کشور متبوع‌اش، خواهد داشت.

بیانیه‌ی آفریقائی در مورد مشارکت مردمی در توسعه و انتقال (اروشا ۱۹۹۰)

...

۷ - ما اطمینان حاصل می‌نمائیم که ملت‌های در حال شکل‌گیری نتوانند بدون حمایت‌های مردمی و مشارکت کامل مردمان ساکن کشور مورد نظر، ساخته شوند.

۸ - بنا بر این، ما هیچ شکی نداریم که در قلب هدف‌های توسعه ملت‌های آفریقا بایستی هدف غائی و بسیار با اهمیت توسعه‌ی انسان مدارقرار بگیرد که اطمینان حاصل می‌نماید تا صحت و بهبود وضعیت مردم از طریق نگه داشتن پیشرفت استانداردهای زندگی‌شان و مشارکت کامل و کارآمد تمامی ساکنان کشور در ترسیم و همراهی نمودن در به تحقق پیوستن توسعه‌های سیاسی، برنامه‌ها و فرآیندهای مربوط به کشور متبوع‌شان مورد توجه و نظر قرار گیرد.

۹ - ما متقاعد شده‌ایم که به منظور دستیابی به اهداف مطرح شده در بالا نیاز مبرمی به هدایت مجدد منابع در اختیار برای استقلال و خود کفائی از یک سو و از سوی دیگر تقویت نمودن مردم به منظور تعیین مسیر و ماهیت یا محتوای برنامه‌های توسعه‌شان، وجود خواهد داشت.

۱۰ - مطابق دیدگاه خالصانه و صادقانه‌ی ما، مشارکت مردمی هم هدف و هم وسیله‌ی رسیدن به آن می‌باشد. مشارکت مردمی، به عنوان ابزاری برای توسعه نیروی محرکه‌ی مورد نیاز برای تعهدات جمعی به منظور تعیین فرآیندهای توسعه‌ی تنظیم شده توسط مردم و اشتیاق مردمی برای پذیرش برخی ایثارهای گروهی و صرف انرژی‌های اجتماعی برای اجرای این قبیل برنامه‌ها را فراهم آورده و تدارک می‌بیند.

۱۱ - ما عمیقاً بر این باور هستیم که مشارکت مردمی در اساس توانمند سازی مردم به منظور در گیر نمودن کارآمد خود در خلق ساختار و توسعه‌ی سیاست‌ها و برنامه‌هایی است که اهداف همگی مردم را تأمین نموده و همچنین در همان حال به شکل کارآمدی به فرآیند توسعه کمک می‌رساند و منافع به دست آمده را نیز به شکل عادلانه‌ای تقسیم می‌نماید. بنا بر این، باید گشایشی برای فرآیندهای سیاسی به منظور فراهم آوردن شرایط آزادی عقاید، تحمل تفاوت‌ها، پذیرش اجماع نظرهای به وجود آمده روی مسائل و همچنین کسب اطمینان از مشارکت کارآمد مردم و سازمان‌ها و انجمن‌های گروهی‌شان، ایجاد گردد. دستیابی به چنین هدفی اقتضا می‌نماید که هم دولت کشور مورد نظر و هم جامعه‌ی بین‌المللی به خلق شرایط لازم برای شکل‌گیری چنین برنامه‌ی توانمند سازی پرداخته و مشارکت مردمی کارآمد را در جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی زندگی، تسهیل نمایند. این امر نیز خود مستلزم آن است که سیستم سیاسی تا حدی متحول شده که اجازه‌ی بروز و رشد مردمسالاری و مشارکت کامل توسط تمامی بخش‌های جامعه را بدهد.

۱۲ - اجماع نظر این کنفرانس بر آنست که دستیابی به مشارکت کامل زن‌ها بایستی بیشترین اولویت را در کل جامعه‌ی ملت‌های آفریقا به عنوان یک مجموعه و به طور ویژه در میان دولت‌های رأس کار در کشورهای آفریقائی، از آن خود نماید...

...

۱۷ - ما بر این باور هستیم که به منظور تأمین شرایطی که در آن فرصت مشارکت در توسعه‌ی خود را به شکل معنی داری می‌یابند، لازم است آزادی‌شان برای بیان عقاید و رهائی‌شان از قید رعب و وحشت به طور کامل تضمین گردد.

...

۲۴ - ما لزوم فوری همراه شدن مردم در انجام فعالیت‌های مربوط به دیده‌بانی مشارکت عمومی مردم در آفریقا را تأکید می‌نمائیم.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی چهار از شش

بیانیه‌ی آمریکائی مربوط به حقوق و وظایف انسان

بند ۲۰

هر کسی از افراد جامعه که از ظرفیت قانونی برخوردار است، حق مشارکت در اداره‌ی کشور خود، به طور مستقیم و یا از طریق انتخاب آزادانه‌ی نمایندگان، و شرکت جستن در انتخابات‌های مردمی که باید توسط فرآیند رأی‌گیری مخفی و به شکلی صادقانه، دوره‌ای و آزاد برگزار گردد را دارا می‌باشد.

بند ۳۲

وظیفه‌ی هر کسی است که در انتخابات‌های مردمی کشوری که وی تبعیت آن را دارا می‌باشد در صورتی که شخص مورد نظر به شکلی قانونی امکان آن را داشته باشد، شرکت نماید.

بند ۳۴

... به همین صورت وظیفه‌ی هر کسی است که در صورت انتخاب شدن توسط یک رأی‌گیری مردمی برای خدمت در اداره‌ی کشور متبوع خود، حضور در دفتر دولتی که برای آن برگزیده شده است را بپذیرد.

بند ۳۸

این وظیفه‌ی هر کسی است که از مشارکت در فعالیت‌های سیاسی که مطابق قانون به شکلی انحصاری برای شهروندان دولتی در نظر گرفته شده است که وی برای آن بیگانه محسوب می‌شود، سر باز زند.

همایش آمریکائی در مورد حقوق بشر

بند ۲۳

(۱) هر شهروندی از حقوق و فرصت‌های مطرح شده در زیر بهره مند خواهد بود:

(الف) که در انجام فعالیت‌های عمومی به شکلی مستقیم و یا از طریق انتخاب نمایندگان خود، مشارکت نماید؛

(ب) که در رأی‌گیری‌ها شرکت نموده و یا از طریق انتخاباتی که به واسطه‌ی برگزاری انتخابات واقعی و دوره‌ای که به گونه‌ای مساوی و عمومی برای تمامی افراد جامعه در نظر گرفته شده است و به صورت اخذ رأی‌های مخفی به شیوه‌ای که بیان آزادانه‌ی خواست رأی‌دهندگان را تضمین می‌نماید، برگزیده شود؛

(پ) که تحت شرایط عمومی برابری، به خدمات عمومی ارائه شده در کشورش دسترسی داشته باشد.

(۲) قانون کشور می‌تواند اعمال و اجرای قانونی مربوط به حقوق و فرصت‌هایی که به آنها اشاره گردید را تنها بر اساس سن، ملیت، محل سکونت، زبان، سطح سواد و آموزش، ظرفیت‌های شهروندی و روانی، یا قوانین تصویب شده توسط یک دادگاه دارای صلاحیت در امور جنائی، مورد تنظیمات ویژه قرار دهد.

سند مربوط به نشست کنفرانس ابعاد انسانی در سال ۱۹۹۰ کینهاگ

کشورهای شرکت کننده در دیدار مذکور، این که حضور مردمسالاری چند حزبی و حاکمیت قانون برای کسب اطمینان از احترام برای حقوق بشر و آزادی‌های اساسی انسان، توسعه‌ی ارتباطات انسانی و تصمیمات اتخاذ شده دیگری که در مورد موضوعات مربوط به حقوق انسانی و بیانیه‌های مربوطه‌اش اساسی است را به رسمیت شناختند. به این ترتیب، کشورهای شرکت کننده تعهداتی را که از طرف هر یک از اعضا‌شان در مورد ایده آل‌های مورد انتظار از مردمسالاری و همچنین تکثر و گوناگونی گرایش‌های سیاسی ابراز شده بود و همچنین تصمیم‌گیری‌های مشخص و مشترکی که برای شکل دهی جوامع مردمسالار بر اساس وجود انتخابات آزاد و حاکمیت قانون اتخاذ نموده بودند، مورد استقبال قرار دادند.

...

کشورهای شرکت کننده در این نشست بین‌المللی به منظور تقویت احترام و افزایش سودمندی‌های اجتماعی در مورد آزادی‌های اساسی و حقوق بشر و به جهت تقویت روابط میان انسانها و حل مشکلات مربوط به موضوعات حقوق بشری، در مورد به انجام رساندن موارد مطرح شده در زیر توافق نمودند:

...

(۳) آنها دوباره مورد تأیید قرار می‌دهند که مردمسالاری یک عنصر ذاتی و همراه با برقراری حاکمیت قانون است. این کشورها به علاوه اهمیت تکثر گرایی و وجود افکار و آرای گوناگون در جامعه با توجه و ملاحظه‌ی سازمان‌های سیاسی را به رسمیت می‌شناسند.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی پنج از شش

(۵) آنها با به صورت رسمی اعلام می‌کنند که موارد مطرح شده در زیر در زمره‌ی آن دسته از عناصر عدالتی هستند که برای بیان و ابراز کامل شرافت‌های منتج شده و حقوق برابر و جدائی ناپذیر تمامی انسانها ضروری و اساسی می‌باشند:

(۵.۱) برگزاری انتخابات آزاد که در بازه‌های زمانی معقول و به واسطه‌ی جمع آوری آرای مخفی یا سایر رویه‌های رأی‌گیری مشابه و تحت شرایطی که در آنها بیان آزاد عقاید رأی‌دهندگان در مورد انتخاب نمایندگان‌شان به شکلی عملی به عرصه‌ی اجرا در آمده است؛

...

(۵.۳) وظیفه‌ی دولت و مسئولان صاحب اختیار عمومی به منظور تطابق نمودن با قانون اساسی و عمل نمودن بر اساس رویکردهائی که با قانون هم‌خوانی داشته باشند؛

(۵.۴) وجود یک جدائی روشن میان دولت و احزاب سیاسی فعال؛ به طور ویژه آن که احزاب سیاسی با دولت متبوع‌شان یکسان نشده باشند؛

...

(۵.۹) تمامی افراد در برابر قانون یکسان بوده و به شکلی برابر و سزاوار آن هستند که به دور از هر گونه تبعیضی توسط قانون مورد حمایت قرار بگیرند. در این خصوص، قانون هر گونه تبعیض و جانبداری را ممنوع اعلام نموده و حمایت برابر و مؤثر تمامی افراد جامعه را در مقابل هر گونه تبعیض که در هر زمینه‌ای باشد تضمین می‌نماید؛

(۵.۱۰) تمامی افراد جامعه ابزارهای کار آمدی را برای داد خواهی و فریاد رسی در مقابل تصمیم‌های اتخاذ شده‌ی اداری دارا هستند تا به این ترتیب ضمانتی برای گذاشتن احترام به حقوق اساسی و تضمین درستی و امانت قانونی وجود داشته باشد؛

(۵.۱۱) تصمیمات اتخاذ شده‌ی اداری بر علیه یک شخص باید به طور کاملی قابل توجیه بوده و حتماً به عنوان یک قاعده نمایانگر جبرانه‌های معمول و در اختیار باشند...

(۶) دولت‌های شرکت کننده در این نشست اعلام می‌دارند که خواست‌های مردم که به صورتی آزاد و عادلانه به واسطه‌ی برگزاری انتخابات‌های دوره‌ای و درست بیان می‌گردند پایگاه اصلی اقتدار، اختیار و مشروعیت تمامی دولت‌ها به حساب می‌آیند. مطابق همین امر، دولت‌های شرکت کننده حق شهروندان کشورشان را برای پذیرش نقش‌های اجتماعی در اداره‌ی دولت کشور متبوع‌شان چه به صورت مستقیم و یا به واسطه‌ی نمایندگانی که به صورتی آزاد و از طریق فرآیندهای انتخاباتی بر گزیده شده‌اند، به رسمیت می‌شناسند.

(۷) برای کسب اطمینان از این که خواست مردم به عنوان پایه‌ی اختیارات و اقتدار دولت به خدمت گرفته شده است، کشورهای شرکت کننده انجام موارد مشروح در زیر را بر عهده می‌گیرند:

(۷.۱) برگزاری انتخابات‌های آزاد در بازه‌های زمانی معقول آن چنان که توسط قانون تعیین شده است؛

(۷.۲) دادن این اجازه که تمامی کرسی‌های موجود در دست کم، یک مجموعه‌ی قضائی ملی، به صورتی آزاد و به واسطه‌ی رأی‌گیری عمومی مورد بحث و جدل قرار گیرد؛

(۷.۳) کسب اطمینان از پوششی برابر و عمومی برای تمامی شهروندان واجد شرایط قانونی؛

(۷.۴) کسب اطمینان از این که آرا به صورتی مخفی یا به واسطه‌ی یکی دیگر از روش‌های رأی‌گیری آزاد داده می‌شوند و این که آرای مذکور به صورتی صادقانه شمرده شده و به شکلی که نتایج رسمی‌شان در معرض استفاده‌ی عموم قرار گیرد، گزارش می‌گردند؛

(۷.۵) احترام گذاشتن به حقوق شهروندان برای دنبال نمودن موقعیت‌ها و مقام‌های سیاسی و عمومی به صورت فردی و یا از طریق انتخاب نمایندگانی از احزاب سیاسی یا سازمان‌های خود به دور از هر گونه تبعیض و جانبداری؛

(۷.۶) احترام گذاشتن به حق افراد و گروه‌ها به منظور بر پا سازی آزادانه‌ی احزاب سیاسی و یا سایر سازمان‌های سیاسی خود و تدارک چنین سازمان‌ها و احزاب سیاسی به همراه ضمانت‌های قانونی لازم به منظور توانمند سازی آنها برای رقابت نمودن با یکدیگر بر اساس رفتاری برابر و منصفانه در مقابل قانون و از طریق مسئولان صاحب اختیار؛

(۷.۷) کسب اطمینان از این که قوانین و سیاستگذاری عمومی در جهت اجازه دادن به مبارزات تبلیغاتی سیاسی که در یک محیط و فضای منصفانه و آزاد کار نمایند که در آن نه اعمال اداری، خشونت و نه ارباب و تهدید مانع عملکرد احزاب و نامزدهای سیاسی از ابراز آزادانه‌ی دیدگاه‌ها و توانائی‌هاشان یا جلوگیری از رأی‌دهندگان از یادگیری و به مورد بحث گذاشتن آنها یا از رأی دادن آزادانه و عاری از ترس و وحشت یا مجازات، نمی‌شوند؛

(۷.۸) تهیه‌ی شرایطی که مطابق آن هیچ مانع اداری و قانونی در راه دسترسی بدون اشکال و بی مانع به رسانه‌های جمعی بر اساس یک مبنای غیر تبعیضی برای تمامی گروه‌های سیاسی و اشخاصی که مشتاق مشارکت نمودن در فرآیندهای گزینشی هستند وجود نداشته باشد؛

(۷.۹) کسب اطمینان از این که نامزدهای انتخاباتی که تعداد آرای لازم برای احراز مقامی را به دست آورند به واسطه‌ی قانون در دفاتر مربوطه منصوب گردیده و مجاز به باقی ماندن در آن مقام باشند تا زمانی که دوران آن منقضی شده و یا به واسطه‌ی حکم قانونی دیگری که در مطابقت رویه‌های قانون اساسی و پارلمانی مردمسالارانه به پایان بیانجامد.

اقتباسی از مستندات بین‌المللی حقوق بشر

صفحه‌ی شش از شش

(۸) کشورهای شرکت‌کننده مورد توجه و ملاحظه قرار می‌دهند که حضور ناظران بومی و خارجی می‌تواند باعث بالا رفتن سطح فرآیند گزینشی برای دولت‌های شود که انتخابات در آنها برگزار می‌شوند. آنها در نتیجه، از ناظران و دیده‌بانان تمامی کشورهای مشارکت‌کننده در نشست سی‌اس‌سی‌ای و هر یک از مؤسسات و سازمان‌های خصوصی مناسبی که ممکن است علاقه مند به انجام چنین کاری باشند دعوت به عمل می‌آورند که با شرکت در انتخابات به نظارت بر جریان پیشرفت انتخابات ملی کشور متبوع‌شان، در حوزه و محدوده‌ی معین شده توسط قانون، بپردازند. آنها همچنین تلاش کافی برای تأمین نمودن دسترسی مشابهی به منتجات انتخابات تحت سطوح ملی نگه داشته شده‌اند، مبذول می‌دارند.

...

(۱۰) در باز تأیید تعهد خود نسبت به کسب اطمینان کارآمدی از حقوق افراد برای شناسایی و عملکرد در مورد حقوق و آزادی‌های اساسی بشر و همراهی نمودن به صورتی فعال از طریق اشخاص و یا در گروه‌های انجمنی به همراه دیگران برای تبلیغ و حمایت از خودشان، کشورهای شرکت‌کننده در این نشست تعهدات خود را نسبت به انجام موارد زیر ابراز نمودند:

(۱۰.۱) به حقوق افراد چه به صورت فردی و چه در محدوده‌ی انجمنی که به آن تعلق دارند، احترام گذاشته و این کار را به منظور جستجو، دریافت و نشر آزادانه‌ی دیدگاه‌ها و اطلاعات مربوط به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی، از جمله حقوق نشر و پخش این دیدگاه‌ها و اطلاعات به انجام برسانند؛

...

(۱۰.۳) کسب اطمینان از این که افراد جامعه اجازه‌ی به عرصه‌ی اجرا در آوردن حق خود برای تشکیل گروه‌ها و انجمن‌های مختلف، شامل حق شکل دهی، پیوستن به و داشتن مشارکت مؤثر و کارآمد در سازمان‌های غیردولتی که در پی تبلیغ و حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی انسانی هستند، از قبیل اتحادیه‌های خرید و فروش و گروه‌های دیده‌بانی حقوق بشر را داشته باشند؛

(۱۰.۴) اجازه دادن به اعضای آن گروه‌ها و سازمان‌ها برای داشتن دسترسی بدون هیچ قید و شرط و مانعی به گروه‌های مشابه و داشتن ارتباطات با آنها در داخل و خارج از کشور و همچنین با سازمان‌های بین‌المللی به منظور درگیر نمودن آنها با تبادل اطلاعاتی، ارتباطات و مشارکت‌های لازم با این گروه‌ها و سازمان‌ها برای درخواست، دریافت و به کارگیری در جهت تحقق هدف توسعه و حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی انسان، دریافت هدایا و کمک‌های مالی داوطلبانه از منابع ملی و بین‌المللی آن چنان که مطابق قانون تدارک دیده شده است؛

...

(۲۴) کشورهای شرکت‌کننده در این نشست اطمینان کسب می‌نمایند که به عرصه‌ی اجرا در آوردن تمامی حقوق بشر و آزادی‌های مشروع انسانی که در بالا به توضیح‌شان پرداخته شد مشمول هیچ گونه استثنا و محدودیتی نمی‌باشند مگر در مواردی که توسط قانون تدارک دیده شده باشد و با تعهدات بین‌المللی کشور به ویژه بیانیه‌ی بین‌المللی حقوق بشر، محدودیت‌های کشور مورد نظر با قوانین بین‌المللی موجود، به ویژه میثاق بین‌المللی در مورد حقوق سیاسی و مدنی همخوانی داشته باشند. این قبیل محدودیت‌ها به مثابه‌ی استثنا به حساب می‌آیند. کشورهای شرکت‌کننده در این نشست از این که محدودیت‌های مذکور مورد سوء استفاده قرار نگرفته و به شکلی خودسرانه و اختیاری به کار گرفته نشوند اطمینان حاصل می‌نمایند، اما بسیار مهم است که هر گونه اقدامی که از طرف کشورها صورت می‌پذیرد از جنبه‌های کارآمد اجرایی این حقوق چیزی کسر ننماید.

در یک جامعه‌ی مردمسالار هر گونه محدودیتی در مورد این حقوق و آزادی‌ها باید به یکی از اهداف مشروح در قانون به کار گرفته شده مربوط باشد و به طور مستقیم با هدف قانون مذکور تناسب داشته باشد.

عهدنامه‌ی (شماره‌ی ۱) به میثاق اروپائی برای حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی‌اش

بند ۳

احزاب مشارکت‌کننده در این عهدنامه تعهد می‌نمایند که به برگزاری انتخابات‌های آزاد و منصفانه در بازه‌های زمانی معقول و به واسطه‌ی رأی‌گیری مخفی تحت شرایطی بپردازند که در آن از آزادی بیان نظر مردم در انتخاب مبنای قضائی کسب اطمینان شده باشد.

نمونه‌ی شرایط لازم برای دیده‌بانهای محلی

صفحه‌ی یک از یک

قوانین مربوط به انتخابات‌های محلی

پارلمان

رومانی، ۱۹۹۲

بند ۵۱

... عملیات‌های رأی‌گیری می‌تواند با حضور ناظران خارجی و رومانیایی (بومی) که برای این منظور مورد تأیید قرار گرفته‌اند، صورت بپذیرد. اعتبار ناظران رومانیایی ممکن است به نمایندگان قانونی سازمان‌های غیر دولتی که به صورت قانونی به ثبت رسیده و ایجاد شده و تنها هدف‌شان حمایت از حقوق بشر می‌باشد، اعطا گردد. چنین سازمان‌هایی تنها می‌توانند کسانی را نامزد این کار بنمایند که عضو حزب و یا سازمان سیاسی دیگری نیستند. اعتبار ناظران رومانیایی می‌تواند توسط کمیسیون مرکزی انتخاباتی مورد پرسش قرار گیرد. به غیر از اعضای گروه برگزارکننده‌ی رأی‌گیری در هر یک از شعبات اخذ رأی، کسانی که توسط گروه‌ها و افراد صاحب صلاحیت در حفظ و اجرای این قانون معتبر شناخته شده‌اند، روزنامه‌نگاران و نمایندگان مطبوعاتی رومانیایی و یا خارجی، هیچ‌کس دیگری نباید در محوطه‌های عمومی مربوط به رأی‌گیری و یا ایستگاه‌های اخذ رأی، بیش از زمان تعیین شده‌ی لازم برای به انجام رساندن عملیات رأی‌گیری، باقی بماند.

قوانین اجرائی برای دیده‌بانان

مقررات موجود برای کمیسیون مستقل انتخاباتی

آفریقای جنوبی، ۱۹۹۴

پیش‌گفتار

۱ - این مقررات باید توسط تمامی گروه‌های نظارتی و دیده‌بانانی که با کمیسیون مذکور ثبت نام نموده‌اند مورد توجه و اجرا قرار گیرد.
۲ - هدف از این مقررات آن خواهد بود تا از این اطمینان حاصل نماید که فعالیت‌های دیده‌بانان توسط کمیسیون میان‌داری شده، با صداقت و درستی به انجام رسیده و با عامه‌ی مردم در فرآیندها و گزینه‌های انتخاباتی در میان گذاشته می‌شود.

قوانین اجرائی

تمامی ناظران ثبت نام شده تعهد می‌نمایند که فعالیت‌های دیده‌بانانی‌شان در تمامی دوران انتخابات در هماهنگی با اصول مطرح شده در زیر به اجرا در خواهد آمد:

(الف) دیده‌بانان مشغول به کار بیطرفی کامل خود را در به اجرا در آوردن وظایف محول شده به‌شان، حفظ نموده و در هیچ‌زمانی کاری را به اجرا نمی‌گذارند که بیان‌گر جانبداری‌شان بوده یا دلالت بر ترجیح‌شان با رجوع به هر یک از احزاب ثبت نام نموده و یا نامزدهای انتخاباتی بنماید.

(ب) دیده‌بانان موظف به معرفی خود به تمامی کسانی هستند که در طول دوران انتخاباتی علاقه‌مند به شناسایی هویت‌شان هستند، همچنان آنها باید حین انجام وظایف کاری‌شان در تمامی مدت کارت‌های شناسایی خود را نصب نموده و یا لباس‌هایی بپوشند که به وضوح هویت‌شان را بر سایرین آشکار نماید. به طور کلی لازم است کارت‌های شناسایی که توسط کمیسیون انتخاباتی به منظور ثبت نام ناظران و یا متمایز نمودن وسائل نقلیه‌شان صادر شده است، توسط ناظران مورد استفاده قرار گیرد.

(پ) دیده‌بانان باید از حمل و یا نمایش هر گونه مشخصه، مواد انتخاباتی، لباس ویژه، علامت، نشانه، رنگ، کارت شناسایی یا هر مورد دیگری که نمایانگر حمایت از و یا مخالفت با هر یک از احزاب سیاسی شرکت‌کننده در انتخابات و یا نامزدهای انتخاباتی می‌باشد، جلوگیری و پرهیز نمایند. (ت) دیده‌بانان از حمل و نقل و نمایش هر گونه اسلحه‌ای در تمامی دوران انتخاباتی و حین انجام وظیفه در حالی که مشخصه‌های صادر شده توسط مدیر کل فرآیند دیده‌بانانی را با خود دارند، خودداری کنند.

(ث) دیده‌بانان وظیفه دارند که نسبت به همخوانی کامل و مستقیم وظایفی که به انجام می‌رسانند با قوانین و مقررات موجود مربوطه کسب اطمینان نمایند ... و همگی آنها اختیارات کلی‌شان را به رسمیت شناخته، تصمیم‌گیری‌های کمیسیون و زیرساخت‌های آن را در ارتباط با عملیات دیده‌بانانی خود می‌پذیرند ...

فرم‌های نمونه برای دیده‌بانی

هر عملیات دیده‌بانی باید انواع فرم‌هایی را طراحی نموده، تهیه و تدارک ببیند و در میان نیروی انسانی مشغول به کار خود پخش نماید که به واسطه‌ی آنها بتوانند ملاحظات خود را ثبت کنند. چنین فرم‌هایی همگونی و همشکلی اطلاعاتی که گرد آوری شده است را افزایش داده و در برخی شرایط تلاش‌های صورت گرفته برای کمی نمودن نتایج به دست آمده را فراهم می‌آورد. به خاطر داشته باشید که با شامل نمودن دستور العمل‌های ساده‌ای که طراحی می‌نمائید و استفاده از پرسش‌های چند گزینه‌ای (از جمله آنهایی که پاسخ دهندگان را در معرض گزینش یکی از دو انتخاب "آری" و "خیر" یا انتخاب از میان گزینه‌های "الف"، "ب" و "پ" قرار می‌دهند) می‌توانید به کسب اطمینان از این واقعیت دست یابید که دیده‌بانان نتایج حاصله را به سرعت و به دقت ثبت و ضبط می‌نمایند.

بخش‌های انتخاب شده‌ای که در این پیوست از کتاب راهنمای حاضر باز تولید شده‌اند توسط گروه‌های دیده‌بانی بومی طراحی شده و به منظور دیده‌بانی مراحل گوناگون یک فرآیند نظارتی - از بخش‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی پیش از انتخاباتی توسط نامزدهای رقابت کننده و یا احزاب شرکت کننده در انتخابات گرفته تا فرآیند رأی گیری در روز انتخابات و نهایتاً پاسخگویی و رسیدگی به شکایات رسیده پس از برگزاری انتخابات، مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

فرم گزارش فعالیت‌های مبارزات تبلیغاتی

فرم گزارش فعالیت‌های مبارزات تبلیغاتی به منظور دیده‌بانی فعالیت‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی در دوران پیش از انتخابات به وسیله‌ی اعضای اجتماع سازمان‌های مدنی موسوم به شبکه‌ی دیده‌بانان انتخاباتی ملی (نئون) و همچنین ناظران بین‌المللی در دوران انتخابات ملی ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی مورد استفاده قرار گرفته شده بود. این فرم توسط کمیته‌ی وکلای حقوق مدنی تحت استقرار قانون که مستقر در آمریکا هستند تهیه شده است. به جای گیری دستور العمل‌های ساده در بالای صفحه‌ی این فرم دقت نمائید.

فرم گزارش ملاحظات مربوط به رسانه‌های عمومی

تزم مورد نظر توسط انجمن طرفداران مردمسالاری (پی دی ای) به منظور دیده‌بانی مقدار و کیفیت مبارزه‌ی تبلیغاتی که در دوران انتخابات محلی رومانی در سال ۱۹۹۲ توسط ایستگاه‌های تلویزیونی پوشش داده شده بود، طراحی گردیده است. پرسش‌های ۲ تا ۵ در این فرم به ترتیب از ناظران می‌خواهد که موارد متعاقب را ثبت و ضبط نمایند: اندازه‌ی یک داستان تلویزیونی اختصاص داده شده به یک موضوع مشخص (از ۱۵ ثانیه تا بیش از ۳ دقیقه)، هر حزب سیاسی که در این داستان از او نام برده شده است؛ و این که آیا این داستان به نفع یا به ضرر دولت، پارلمان و یا یک حزب سیاسی مشخص بوده است یا نه.

فرم گزارش فرآیند رأی گیری

گزارش خلاصه و یا چک لیست مربوط به روز انتخابات توسط اعضای گروه پژوهش و مطالعه روی مردمسالاری و توسعه‌ی اجتماعی و اقتصادی در آفریقا (گردس - آفریقا) برای انتخابات ملی ۱۹۹۳ در نیجر مورد استفاده قرار گرفته است. این فرم به منظور توانمند ساختن دیده‌بانان برای ثبت وضبط خلاصه‌ی اطلاعات در مورد فرآیند رأی گیری (اما نه در مورد فرآیند شمارش و نتایج رأی گیری) روی یک صفحه که می‌شد آن را به سادگی به مرکز جمع آوری داده‌ها از طریق نمابر ارسال نمود، طراحی شده بود. به استفاده از اعداد و ارقام ۱ تا ۹ به منظور نمادین کردن انواع تخطی‌های انتخاباتی مشاهده شده و استفاده از حروف الف تا ت برای مشخصه بندی نمودن کیفیت کلی فرآیند، توجه نمائید. این فرم به همراه فرم دیگری برای گزارش دیده‌بانی فرآیند شمارش و همچنین یک دستور العمل آموزشی اجرائی که رویه‌های درست و مناسب برای رأی گیری را تشریح می‌نماید و به توضیح جزئیات مربوط به انواع مشکلاتی می‌پردازد که ممکن است در حین این فرآیند روی دهند، به جاهای گوناگونی فرستاده شد.

فرم گزارش فرآیندهای شمارشی

گزارش محل رأی گیری موسوم به شمارش توسط دیوان یاری رساین به انتخابات در گایانا تهیه شده است. در بخش بالای فرم قسمت‌های تدارک دیده شده است که در آن جا از ناظران خواسته می‌شود که یکی از گزینه‌های آری یا نه را برگزینند و به این ترتیب به برخی پرسش‌های مشخص درباره‌ی فرآیند شمارش پاسخ دهند. در پائین این فرم نیز فضائی در نظر گرفته شده است که در آن دیده‌بانان بتوانند نتایج شمارش را وارد کنند. به اعداد کوچکی که بین ۵۰ تا ۷۲ هستند توجه کنید که به پردازنده‌های رایانه‌ای امکان گرد آوری اطلاعات را می‌دهند.

پیوست

۲

بروشور نمونه برای
یک سازمان دیده‌بانی بومی

بروشور نمونه برای یک سازمان دیده‌بانی بومی

متن یک بروشور (که ممکن است با نامهای دیگری از جمله جزوه، پمفلت و غیره نیز خوانده شود) که توسط جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد (نامفرل) در این جا دوباره به چاپ رسیده است. در شکل و قالب اصلی‌اش، بروشور مورد بحث به صورت یک ورقه‌ی سه تا تهیه شده بود که به این ترتیب بتواند به سادگی در جلسات پخش شده و از طریق پاکت نامه پست شود. این بروشور یک الگوی بسیار عالی را فراهم می‌آورد که عملیات اطلاعات عمومی سازمان دیده‌بانی شما می‌تواند آن را ملاحظه نموده و احتمالاً به فراخور حال گروه شما باز تولید کند. این بروشور می‌تواند به چندین هدف گوناگون نائل آید. نخست این که می‌تواند با پخش اخبار مربوط به سازمان دیده‌بانی شما به وسیله‌ی تبلیغ اهداف‌اش، باز شماری موفقیت‌های به دست آمده در گذشته، تشریح اصول عملیاتی سازمان شما (از جمله شفافیت سازمانی، غیر طرفداری گروه و غیره)، اعلام اسامی مربوط به مدیران و منابع مالی گروه دیده‌بانی شما، باعث افزایش اعتبار سازمان شما گردد. این امر همچنان می‌تواند شرایط جذب نیروهای انسانی داوطلبی را که علاقه مند به همکاری و مشارکت با سازمان دیده‌بانی شما هستند و حتی جذب منابع مالی دیگر را نیز موجب شود.

جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد (نامفرل)

صفحه‌ی یک از چهار

سازمان

نامفرل مخفی برای جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد است. این سازمان متشکل از گروهی از شهروندان فیلیپینی است که تشویق‌های فراوانی را در سطوح ملی و بین‌المللی به جهت پای بندی و تعهدشان به نگهداری و تقویت مؤسسات و فرآیندهای مردمسالارانه به ویژه فرآیندهای انتخاباتی، متوجه خود نموده‌اند. این گروه یک نهاد غیر دولتی، داوطلبانه، غیر طرفدار و مردم‌گرا می‌باشد. نامفرل ... قدرت و تداوم خود را از مردم، اشتیاق‌شان برای از خود گذشتگی و عزم جزم‌شان برای به انجام رساندن عملیات ساخت ملیت خودشان می‌گیرد. این سازمان به خوبی نشان داده است که از طریق آن چه امروزه "قدرت مردمی" نامیده می‌شود و شعار نامفرل در انتخابات سال ۱۹۸۴ و ۱۹۸۶ بوده است، می‌توان به چه اهدافی دست یافت.

اهداف

نامفرل در جستجوی یاری رسانی برای دستیابی به انتخابات‌های آزاد، معنی دار و منظم و همچنین افزایش صداقت در رفتارهای دولتی از طریق در اختیار در آوردن قدرت یک مجموعه‌ی شهروندی مطلع است که به موضوعات مدنی خود علاقه نشان می‌دهند. در راه پیگیری این هدف، نامفرل خود را در فعالیتهای مثبت خود را دخیل نموده و زنان و مردان را برای دستیابی به توانمندی و شرافت انسانی و اجتماعی ترغیب و تشویق می‌نماید تا به این ترتیب خدمات عمومی خود را به اجرا برسانند. در انتخابات‌های گذشته، نامفرل بیش از ۵۰۰۰۰۰ نفر از داوطلبان آموزش دیده را در محل‌های مربوط به انتخابات جای داد تا به مشاهده‌ی رأی گیری در سراسر کشور پرداخته و یک عملیات شمارش سریع آرا را به عرصه‌ی عمل در آورند. نامفرل همچنان اقدام به انجام برنامه‌ها و پروژه‌های ویژه‌ای نیز می‌نماید که هدف اصلی از تکمیل آنها فراهم آوردن فرآیندهای انتخاباتی و خدمات عمومی معنی دارتری می‌باشد که از آن جمله اقدامات می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ۱ - برنامه‌های یاری رسانی و آموزش رأی دهندگان؛
- ۲ - برگزاری نشست‌های مربوط به نامزدهای انتخاباتی؛
- ۳ - برگزاری کارگاه‌های آموزشی روی موضوعات مربوط به قوانین انتخاباتی و دیده‌بانی عملکردهای مربوط به هر یک از نمایندگان احزاب سیاسی؛
- ۴ - انتقال اطلاعات مربوط به قوانین انتخاباتی که به تبلیغ روش‌های مراقبتی کافی و اصول مربوط به اقدامات منصفانه در این خصوص می‌پردازند؛
- ۵ - برگزاری جلسات مربوط به تبلیغات انتخاباتی به منظور تقویت آگاهی و درایت شهروندان از طریق یک چرخه‌ی کامل از فرآیند انتخاباتی؛
- ۶ - به انجام رساندن دیده‌بانی شهروندان روی موضوعات مربوط به اقدامات دولتی؛
- ۷ - در گیر ساختن جوانها در موضوعات ملی و اقدامات مدنی.

سابقه‌ی تاریخی

نامفرل در اکتبر سال ۱۹۸۳ توسط گروهی از رهبران مذهبی، افراد حرفه‌ای، کسانی که احساس مسؤلیت اجتماعی می‌نمایند و هدایت کنندگان فعالیت‌های اجتماعی، تشکیل گردید.

نامفرل به تداوم سنتی می‌پردازد که مطابق آن گروه‌های شهروندی امکان همکاری در کنار یکدیگر برای به منظور به انجام رساندن اصلاحات سیاسی را برای ۱۸ سال گذشته در کنار یکدیگر داشته باشند. در واقع، سازمان دهندگان نامفرل و همچنین سازمان‌های مشارکت کننده در آن غالباً همان کسانی بودند که برای انجام اصلاحات قابل ملاحظه‌ای در خلال سال‌های گذشته به مبارزات تبلیغاتی پرداخته بودند.

دستاوردهای نامفرل

فعالیت‌های نامفرل در خلال انتخابات‌های سال‌های ۱۹۸۴ و ۱۹۸۶ و همچنین همه پرسی سال ۱۹۸۷ باعث بازگشت اطمینان و اعتماد مردم فیلیپین به فرآیندهای انتخاباتی به عنوان یکی از ابزارهای اساسی برای ایجاد تغییرات و پیشرفت‌های مدنی گردید. علیرغم تقلب‌های گسترده، نظام یافته و وسیعی که انتخابات‌های سال ۱۹۸۴ و ۱۹۸۶ را تحت الشعاع قرار داده بودند، نامفرل موفق گردید که به سرعت نتایج دقیق انتخابات را با عموم مردم در میان گذاشته و از بروز هر گونه تخطی انتخاباتی از طرف برگزار کنندگان انتخابات و یا ثبت آنها به عنوان عملی طبیعی و عادی از طرف دولت جلوگیری به عمل آورد.

جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد (نامفرل)

صفحه‌ی دو از چهار

تلاش‌های نامفرل موجبات سپاسگزاری بسیاری از مردم فیلیپین را فراهم آورده است، و این احساس و اشتیاق مردمی به وسیله‌ی ارائه‌ی جوایز متنوع و گوناگونی از طرف عموم مردم بیان گردیده و به این سازمان تقدیم شده است.

با تثبیت این واقعیت که عملکرد مردمی می‌تواند باعث بروز تغییراتی در سطوح بالا باشد، نامفرل کمک نمود تا میلیون‌ها نفر از مردم فیلیپین به انقلاب صلح جویانه و صلح آمیز فوریه‌ی سال ۱۹۸۷ دست یابند.

در خلال دوران مربوط به همه پرسی سال ۱۹۸۷ در مورد قانون اساسی جدید کشور، نامفرل دوباره به ارائه‌ی نقش مهم خود در فرآیند انتخاباتی در حمایت از عملیات شمارش سریع آرا (که یک روش شمارش و اعلام موازی آرا می‌باشد) موسوم به کاملک نامفرل (کمیسیون مرکزی انتخابات) پرداخته و چنین اعلام نمود که بیش از ۷۵ درصد از تمامی رأی‌های داده شده در عرض ۴۸ ساعت داده شده‌اند و روند رأی‌های اخذ شده به منظور نمایش دقیقی از شمارش نهایی آرا بوده است.

نامفرل از طریق به مخاطره انداختن و در مواردی ایثار نمودن سلامتی و حیات کارکنان‌اش (شش نفر از کارمندان این سازمان جان خود را بر سر فعالیت‌های مؤسسه‌شان باختند و از سال ۱۹۸۴ بسیاری دیگر از آنها به شدت زخمی شده و آسیب دیده‌اند)، موفق به ارائه‌ی بیان واضح شعار و آرمان سازمانی‌اش شده است: "بهتر آن است که به جای دشنام دادن به تاریکی، شمع افروخته شود".

ملزومات

تداوم بخشیدن به عملیات تقویت فرآیندهای تصادفی کار بسیار با اهمیتی می‌باشد. برای نمونه، کاملک بیش از ۵۵۰۰ کارمند را در سراسر کشور برای خدمت دهی به ۲۶ میلیون نفر رأی دهنده، در اختیار ندارد. آن چنان که واضح و آشکار است، کاملک نیازمند همکاری و یاری گروه توانمندی از شهروندان است که دیده‌بانی بیش از ۱۰۰۰۰۰ نفر را به در سراسر کشور بر عهده دارند. علاوه بر این، راه‌های دیگری نیز وجود دارند که به واسطه‌ی آنها گروه‌های شهروندی می‌توانند از پاسخگویی مسئولان دولتی و بر گزار کنندگان رسمی انتخابات، اطمینان حاصل نمایند.

سازمان دیده‌بانی شما می‌تواند به واسطه‌ی یکی از راه‌های زیر برای دستیابی به این مهم اقدام نماید:

۱ - از طریق ارائه دادن خدمات داوطلبانه به عنوان دیده‌بانان نامفرل و یا ناظران شهروندی غیر وابسته به فرآیندهای انتخاباتی موسوم به "بانتی ان جی بیان"

۲ - به واسطه‌ی عملکرد به عنوان انتقال دهنده‌ی اطلاعات و سازمان دهندگان شکل گیری بخش‌ها و شعبه‌های محلی (نامفرل)

۳ - به واسطه‌ی یاری رساندن در راه بر گزاری نشست‌های مربوط به نامزدهای انتخاباتی در شرایطی که مشکلات و پایگاه‌های عملیاتی می‌توانند در یک فضای خنثی و بیطرف مورد مباحثه قرار گیرند

۴ - به واسطه‌ی یاری رساندن به عنوان داوطلب در موضوعات حقوقی و قانونی، حسابداری، تخصص‌های رایانه‌ای و سایر خدمات مورد نیاز در خلال انتخابات و یا در حمایت از فعالیت‌هایی که بر گزاری یک انتخابات منصفانه و یک دولت صادق را تبلیغ می‌نمایند

۵ - به واسطه‌ی هدایای مالی، تجهیزات مورد استفاده، واسائل نقلیه و یا مواد غذایی و یا در کمک نمودن به بخش‌ها و شعبات محلی در به انجام رساندن فعالیت‌های تولید کننده‌ی منابع

۶ - به واسطه‌ی ارائه‌ی فعالیت‌های داوطلبانه به عنوان منشی و سایر مشاغل پاره وقت برای شعبات و بخش‌های محلی و ملی نامفرل

۷ - به واسطه‌ی تهیه و تدارک حمایت‌های مربوط به رسانه‌های جمعی برای فعالیت‌های محلی و ملی مربوط به نامفرل

۸ - به واسطه‌ی مشارکت برای در فرآیند عملیات شمارش سریع

۹ - به کمک گرفتن عکس‌های مختلف از وقایع مربوط به فرآیند انتخاباتی و تخطی‌های عملیاتی

تصمیمات لازم برای در اختیار داشتن یک آینده‌ی بهتر از آن ماست. پس بیایید برای دستیابی به صداقت در انتخابات و درستی در عملیات‌های دولتی بپردازیم. به نامفرل بپیوندید.

پیوستن به نامفرل

تمامی شهروندان فیلیپینی، صرف‌نظر از این که در بخش‌های خدماتی خصوصی و یا دولتی مشغول به کار باشند، در صورت التزام به باورها و اهداف نامفرل، امکان مشارکت داوطلبانه از طریق بخش‌های محلی نامفرل را دارا هستند. اگر شعبه‌های نامفرل در اطراف محل سکونت برخی از شهروندان وجود ندارد و یا این که مسئولان و برگزار کنندگان فعالیت‌های نامفرل شناسایی نشده‌اند، لطفاً این بخش را جدا نموده و به آدرس زیر ارسال نمائید:

دفتر ملی نامفرل

ساختمان آراف ام، طبقه‌ی هشتم

خیابان پاپونیر

ماندالو یونگ، مترو مانیلا

تلفن: ۷۷۲۴۷۲؛ ۷۷۲۴۷۴؛ ۷۷۲۴۸۱

یا بخش‌های محلی نامفرل

جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد (نامفرل)

صفحه‌ی سه از چهار

(از این خط ببرید)

من به اصول نامفرل اعتقاد دارم و قصد دارم که از یکی از طرق زیر به این سازمان کمک کنم:

دیده‌بانی انتخابات

 اهدای مالی مبلغ اهدائی را از طریق نهادهای مذهبی تقدیم می‌نمایم مبلغ اهدائی را از طریق یکی از بخش‌های محلی نامفرل اهدا می‌کنم مبلغ اهدائی را به صورت پیوست تقدیم می‌کند ... خدمت دهی در یکی از بخش‌های محلی نامفرل به عنوان منشی یا قرض دادن تجهیزاتی از قبیل وسائل نقلیه، رایانه، ماشین حساب، چراغ قوه، رادیو، بی سیم و غیره از طریق ارائه‌ی سایر خدمات از جمله قانونی، حسابداری، عملیات رایانه‌ای، عکاسی و غیره باری رساندن در پروژه‌های ویژه عملیات شمارش سریع آرا برگزاری نشست‌های مربوط به نامزدهای انتخاباتی دیده‌بانی عملکرد و عملیات دولتی توسط شهروندان کارگاه‌های آموزشی برای تمامی احزاب سیاسی

نام

نام خانوادگی

آدرس

تلفن تماس

(از این خط ببرید)

اصول مربوط به بیطرفی

نامفرل اگر چه در فعالیت‌های سیاسی مشارکت نموده و با این قبیل عملیات سر و کار دارد، سازمانی بیطرف می‌باشد. از آن جایی که نامفرل در پی حفظ شئونات فرآیند انتخاباتی می‌باشد و پیشرفت و یا بهبود یک حزب و یا یک نامزد انتخاباتی مشخصی را دنبال نمی‌کند، ناگزیر است که یک جایگاه غیر جانبدارانه اتخاذ بنماید.

اعتقاد نامفرل بر این است که یک دولت خوب و پاسخگو تنها در زمانی قابل دستیابی و دسترسی خواهد بود که درستی فرآیند انتخاباتی در آن جا مورد ملاحظه قرار گیرد.

از آنجا که نامفرل به بیان معنی دار خواست مردم صرفنظر از این که چه کسی یا چه گروهی برنده‌ی انتخابات خواهد بود توجه دارد، می‌توان آن را یک سازمان غیر طرفدار دانست.

از آنجا که فعالیت‌های دیده‌بانی و نظارتی شهروندان نامفرل روی فعالیت‌های دولتی صرفنظر از این که چه نهاد و حزبی در رأس قدرت قرار دارد صورت می‌پذیرد، این سازمان را باید یک مجموعه‌ی غیر طرفدار به حساب آورد. به طور خلاصه، با استناد به عملکرد شهروندی نامفرل برای نظارت و به واسطه‌ی تضمین یک بازی منصفانه برای کسانی که در مخالفت با دولت حاکم هستند، این سازمان به تقویت نظام بررسی و متعادل سازی که برای استقرار یک مردمسالاری واقعی لازم می‌باشد، می‌پردازد.

چگونه نامفرل به تأمین مالی عملیات‌های خود می‌پردازد؟

... نامفرل حمایت‌های مالی خود را از دو منبع مشروح در زیر تأمین می‌نماید:

۱- از طریق هدایای مالی که به انواع گوناگون از طرف مردم مسؤل فیلیپینی، سازمان‌های مشارکت کننده و شرکت‌های کوچک و متوسط انتفاعی اعطا می‌شود؛

۲- از طریق خدمات داوطلبانه‌ای که گاهی اوقات نیز به صورت تمام وقت در سطوح محلی و ملی در اختیار سازمان قرار می‌گیرند؛

از موارد مذکور در بالا، خدمات داوطلبانه‌ی ارائه شده حمایت‌های ابتدائی لازم برای تدارکات اعزام نیرو در مورد عملیات‌های نامفرل با شعبات محلی را با به کار گیری روش‌های لازم برای فعالیت‌های متکی به خود، فراهم می‌آورند.

“بانتی ان جی بیان”، صداقت در انتخابات، صداقت در دولت

جنبش ملی شهروندی برای انتخابات آزاد (نامفرل)

فیلیپین

جنبش ملی شهروندان فیلیپینی برای انتخابات آزاد (نامفرل)

صفحه‌ی چهار از چهار

مدیریت نامفرل

نامفرل از طریق اصول تصمیم‌گیری مشارکتی اداره می‌گردد که از طریق دو نهاد گوناگون نهادینه شده‌اند که از انجمن‌های ملی و انجمن‌های منطقه‌ای تشکیل شده‌اند.

انجمن‌های ملی خود از افسرهای اجرائی، رهبران ملی و منطقه‌ای، مدیر عامل‌های محلی و مدیران کلیدی عملیاتی تشکیل شده‌اند. انجمن‌های منطقه‌ای توسط شهرداری‌ها، مدیران استانی و شهری که خود توسط اجماع نظر داوطلبان برگزیده شده‌اند، انتخاب می‌گردند. کمیته‌های اجرائی زیر گروه انجمن‌های ملی مسؤلیت هماهنگی و نظارتی را در مورد سیاست‌ها و فعالیت‌های نامفرل بر عهده دارند. این کمیته‌های توسط مدیران ملی اداره می‌شوند.

هر یک از شعبه‌های محلی در شهرها، استانها و یا بخش‌های شهرداری الگوی کلی سازمان را شبیه‌سازی می‌نمایند.

.

فرم‌های نمونه برای دیده‌بانی

هر عملیات دیده‌بانی باید انواع فرم‌هایی را طراحی نموده، تهیه و تدارک ببیند و در میان نیروی انسانی مشغول به کار خود پخش نماید که به واسطه‌ی آنها بتوانند ملاحظات خود را ثبت کنند. چنین فرم‌هایی همگونی و هم شکلی اطلاعاتی که گرد آوری شده است را افزایش داده و در برخی شرایط تلاش‌های صورت گرفته برای کمی نمودن نتایج به دست آمده را فراهم می‌آورد. به خاطر داشته باشید که با شامل نمودن دستور العمل‌های ساده‌ای که طراحی می‌نمائید و استفاده از پرسش‌های چند گزینه‌ای (از جمله آنهایی که پاسخ دهندگان را در معرض گزینش یکی از دو انتخاب "آری" و "خیر" یا انتخاب از میان گزینه‌های "الف"، "ب" و "پ" قرار می‌دهند) می‌توانید به کسب اطمینان از این واقعیت دست یابید که دیده‌بانان نتایج حاصله را به سرعت و به دقت ثبت و ضبط می‌نمایند.

بخش‌های انتخاب شده‌ای که در این پیوست از کتاب راهنمای حاضر باز تولید شده‌اند توسط گروه‌های دیده‌بانی بومی طراحی شده و به منظور دیده‌بانی مراحل گوناگون یک فرآیند نظارتی - از بخش‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی پیش از انتخاباتی توسط نامزدهای رقابت کننده و یا احزاب شرکت کننده در انتخابات گرفته تا فرآیند رأی گیری در روز انتخابات و نهایتاً پاسخگویی و رسیدگی به شکایات رسیده پس از برگزاری انتخابات، مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

فرم گزارش فعالیت‌های مبارزات تبلیغاتی

فرم گزارش فعالیت‌های مبارزات تبلیغاتی به منظور دیده‌بانی فعالیت‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی در دوران پیش از انتخابات به وسیله‌ی اعضای اجتماع سازمان‌های مدنی موسوم به شبکه‌ی دیده‌بانان انتخاباتی ملی (نئون) و همچنین ناظران بین‌المللی در دوران انتخابات ملی ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی مورد استفاده قرار گرفته شده بود. این فرم توسط کمیته‌ی وکلای حقوق مدنی تحت استقرار قانون که مستقر در آمریکا هستند تهیه شده است. به جای گیری دستور العمل‌های ساده در بالای صفحه‌ی این فرم دقت نمائید.

فرم گزارش ملاحظات مربوط به رسانه‌های عمومی

فرم مورد نظر توسط انجمن طرفداران مردمسالاری (پی دی ای) به منظور دیده‌بانی مقدار و کیفیت مبارزه‌ی تبلیغاتی که در دوران انتخابات محلی رومانی در سال ۱۹۹۲ توسط ایستگاه‌های تلویزیونی پوشش داده شده بود، طراحی گردیده است. پرسش‌های ۲ تا ۵ در این فرم به ترتیب از ناظران می‌خواهد که موارد متعاقب را ثبت و ضبط نمایند: اندازه‌ی یک داستان تلویزیونی اختصاص داده شده به یک موضوع مشخص (از ۱۵ ثانیه تا بیش از ۳ دقیقه)؛ هر حزب سیاسی که در این داستان از او نام برده شده است؛ و این که آیا این داستان به نفع یا به ضرر دولت، پارلمان و یا یک حزب سیاسی مشخص بوده است یا نه.

فرم گزارش فرآیند رأی گیری

گزارش خلاصه و یا چک لیست مربوط به روز انتخابات توسط اعضای گروه پژوهش و مطالعه روی مردمسالاری و توسعه‌ی اجتماعی و اقتصادی در آفریقا (گرددس - آفریک) برای انتخابات ملی ۱۹۹۳ در نیجر مورد استفاده قرار گرفته است. این فرم به منظور توانمند ساختن دیده‌بانان برای ثبت وضبط خلاصه‌ی اطلاعات در مورد فرآیند رأی گیری (اما نه در مورد فرآیند شمارش و نتایج رأی گیری) روی یک صفحه که می‌شد آن را به سادگی به مرکز جمع آوری داده‌ها از طریق نامبر ارسال نمود، طراحی شده بود. به استفاده از اعداد و ارقام ۱ تا ۹ به منظور نمادین کردن انواع تخطی‌های انتخاباتی مشاهده شده و استفاده از حروف الف تا ت برای مشخصه بندی نمودن کیفیت کلی فرآیند، توجه نمائید. این فرم به همراه فرم دیگری برای گزارش دیده‌بانی فرآیند شمارش و همچنین یک دستور العمل آموزشی اجرایی که رویه‌های درست و مناسب برای رأی گیری را تشریح می‌نماید و به توضیح جزئیات مربوط به انواع مشکلاتی می‌پردازد که ممکن است در حین این فرآیند روی دهند، به جاهای گوناگونی فرستاده شد.

فرم‌های نمونه برای دیده‌بانی

فرم گزارش فرآیندهای شمارشی

گزارش محل رأی‌گیری موسوم به شمارش توسط دیوان یاری‌رسانی به انتخابات در گایانا تهیه شده است. در بخش بالای فرم قسمت‌های تدارک دیده شده است که در آن جا از ناظران خواسته می‌شود که یکی از گزینه‌های آری یا نه را برگزینند و به این ترتیب به برخی پرسش‌های مشخص درباره‌ی فرآیند شمارش پاسخ دهند. در پائین این فرم نیز فضائی در نظر گرفته شده است که در آن دیده‌بانان بتوانند نتایج شمارش را وارد کنند. به اعداد کوچکی که بین ۵۰ تا ۷۲ هستند توجه کنید که به پردازنده‌های رایانه‌ای امکان گردآوری اطلاعات را می‌دهند.

مجموعه‌ای از فرم‌های گزارش برای روز انتخابات

کمیسیون حقوق بشر پاکستان برای انتخابات سال ۱۹۹۳ در این کشور اقدام به پخش مواد اطلاعاتی نمود که آن را کتاب درج جزئیات دیده‌بانی می‌نامیدند. این کتاب شامل: (۱) نکاتی برای رهبران گروه و دیده‌بانان؛ (۲) مجموعه‌ای از پنج مجلد چک لیست برای روز انتخابات؛ (۳) فرم گزارش ناظران مستقل؛ و (۴) فهرست کاملی از شماره تلفن‌های (که در این جا آورده نشده‌اند) مربوط به سازمان‌های مناطق محلی و اعضای کمیسیون انتخابات. تمامی این مجموعه در بالا نصب شده بود و در زیر آن خطی وجود داشت که به دیده‌بانان این اجازه را می‌داد که فرم‌های ارائه شده را به تنهایی منفک ساخته و اقدام به پر نمودن‌شان بکنند و در صورت نیاز تحویل دهند. در مقایسه با اطلاعات محدود و نسبتاً خلاصه‌ای که در فرم‌های مطرح شده در ادامه در خواست شده است، "چک لیست‌های روز انتخابات" ناظران را به سرعت به یاد ملاحظه و پاسخگویی به مجموعه‌ای از پرسش‌هایی جزئی در مورد فرآیند رأی‌گیری می‌اندازد. گزارش جامع در این میان اطلاعات خلاصه‌ای را در مورد تخطی‌های احتمالی مشاهده شده و نتایج حاصل از فرآیند شمارشی در خواست می‌نماید.

فرم ۱ مربوط به جدول بندی و شمارش موازی آرا

فرم انتخابات ۱۹۹۳ موسوم به ساکا آی تی ای توسط مجموعه‌ی ساکا آی تی ای (گروهی برای شفافیت انتخابات) به منظور جمع‌آوری نتایج انتخابات سال ۱۹۹۳ در پاراگوئه تهیه شده و مورد استفاده قرار گرفت. مخفف‌هایی برای هر یک از احزاب شرکت کننده و رقیب در انتخابات (به علاوه‌ی تعداد رأی‌های سفید، رأی‌های پوچ و مجموعه‌ی آرا) در پائین و سمت چپ حاشیه‌ی فرم فهرست شده‌اند و اسامی دفاتر درگیر در فرآیند در ستون بالای فرم درج شده‌اند. داوطلبان تعداد رأی‌های دریافت شده توسط هر یک از احزاب سیاسی و برای هر یک از دفاتر مربوطه را ثبت و ضبط می‌نمایند. در این فرم هیچ فضائی برای ملحوظ نمودن ملاحظات کیفی وجود ندارد. همچنین توجه نمائید که امضای دیده‌بانان در شعبات اخذ رأی، پیک‌هایی که مسؤل رساندن فرم‌های مذکور به دفاتر مرکزی نظارت هستند، و یا نام و عنوان فردی که داده‌های مورد نظر را جمع‌آوری کرده و در رایانه وارد نموده است نیز ضروری می‌باشند. این امضاها گواهی دهنده‌ی آن هستند که تنها افرادی که صلاحیت‌شان به تأیید رسیده است با مستندات مذکور سر و کار داشته‌اند که این خود در نتیجه، دقت و صحت مربوط به درستی جدول بندی و شمارش موازی آرا و نتایج به دست آمده از آن را به اثبات می‌رساند.

فرم ۲ مربوط به جدول بندی و شمارش موازی آرا

فرم فرمیولاریتو دی کنتنو رپیدو توسط گروه غیر طرفدار ترانسپارنسیا برای انتخابات ریاست جمهوری کشور پرو در سال ۱۹۹۵ تهیه شده و مورد استفاده قرار گرفته بود. اگر چه این فرم بسیار به فرم ساکا آی تی ای شباهت دارد، با این حال فرم مذکور فضای کوچکی را در پائین ارائه می‌دهد که در آن جا دیده‌بانان می‌توانند اطلاعات جزئی را درباره‌ی کیفیت فرآیند رأی‌گیری ثبت و ضبط نمایند که در ادامه‌ی امر شمارش قابل انجام می‌باشد. بنابر این اگر مشکلات بسیار اساسی در این فضا گزارش شده بود (از جمله این که فقط مردها حق رأی دادن را دارا می‌باشند) سپس مدیر فرآیند جدول بندی و شمارش موازی آرا می‌دانست که چگونه نتایج حاصل از شمارش از آن مکانها را تقلیل دهد.

فرم گزارش دهی شکایتها

به همان صورتی که در مورد فرم فعالیت‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی مطرح گردید، فرم گزارش شکایات در خلال انتخابات سال ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی توسط شبکه‌ی ناظران ملی انتخابات (نئون) مورد استفاده قرار گرفته و با کمک‌های کمیته‌ی وکلای ساکن در ایالات متحده برای حقوق مدنی مطابق قانون، طراحی شده است. این فرم در تمامی مراحل مربوط به فرآیند انتخاباتی مورد استفاده قرار گرفته و تمرکز خود را روی رخ داده‌های خشونت آمیز و یا ایجاد رعب و وحشت قرار داده بود. سایر انواع فرم‌های شکایت به طور مرسوم تمرکز خود را روی تخطی‌های قانونی از موضوعات اداری قرار داده (بر خلاف موارد مربوط به ایجاد رعب و وحشت و تهدید) که در خلال فرآیند رأی‌گیری و یا شمارش آرا تجربه می‌شوند. آن چنان که این نمونه‌ها نشان می‌دهند، بسیار مهم است که اسامی اشخاص و مؤسسه‌ای را که در رویداد گزارش شده درگیر بوده‌اند به همراه اطلاعات احتمالی که از هر یک از شاهدان عینی وجود دارد را مستند سازی نمائیم.

فرم گزارش دهی شکایت‌ها

صفحه ۱ از ۳

فرم فعالیت‌های مبارزات تبلیغاتی

دستور العمل‌های اجرایی برای پر نمودن این فرم:

- ۱ - لطفاً به یاد داشته باشید که شماره‌ی شناسائی خود یا نام خود را به همراه عنوان منطقه، شهر و تاریخ پر شدن فرم مندرج نمائید.
- ۲ - محدوده‌ای که مسیر حرکت و دیده‌بانی‌تان بوده است را مشخص نمائید: که این شامل تمامی مراکز، شعبات و منطقه‌هایی می‌شود که در آنها برای نظارت توقف داشته‌اید.
- ۳ - برای هر یک از روزهای مبارزه‌ی تبلیغاتی یک فرم مشخص تهیه نمائید.
- ۴ - به منظور در اختیار داشتن و دسترسی به فرم‌های اضافه، فرم‌های اصلی را از رهبر گروه خود گرفته و از آنها کپی‌های متعددی در هتل تهیه نمائید.

شماره‌ی شناسائی یا نام و نام خانوادگی: _____ منطقه‌ی تحت دیده‌بانی یا شهر مورد بررسی: _____ تاریخ پر شدن فرم: _____
مسیر دیده‌بانی: _____

الف - فعالیت‌های مربوط به مبارزات تبلیغاتی سیاسی

- ۱ - به چه رویدادها و وقایع مشخصی رفته و در چه جلساتی شرکت نمودید: منظور نشست‌ها و همایش‌های تبلیغاتی سیاسی و یا انتخاباتی است؟
- ۲ - چه کسی گرداننده‌ی این جلسات و یا سازمان دهنده‌ی آنها بود؟
- ۳ - چه تعدادی از افراد در این همایش‌ها و رویدادهای مورد نظر شرکت جستند؟
- ۴ - آیا کسانی هم از جامعه‌ی زنان در این جلسات شرکت داشتند؟
- ۵ - وضعیت عمومی و جو کلی جلسه به چه شکلی قابل توضیح می‌باشد؟
- ۶ - در مورد حضور یا عدم حضور ادبیات سیاسی مشخصی که باید در چنین قبیل جلسات تبلیغاتی مورد استفاده قرار گیرد، اظهار نظر نمائید. آیا متوجه حضور کسانی در این جلسات شدید که به شکلی فعال مشغول پخش نمودن اطلاعات مربوط به انتخابات باشند؟ چه احزاب سیاسی در این جلسات نمایندگانی داشتند؟
- ۷ - آیا می‌توانید ارزیابی درستی از این که مردم چگونه احساسی در مورد انتخابات‌های برگزار شده تا آن زمان دارند، ارائه دهید؟

ب - ایجاد رعب و وحشت و مزاحمت

- ۱ - آیا متوجه یا مطلع از یا شاهد هیچ گونه مزاحمت‌های اداری و یا اقداماتی در زمینه‌ی ایجاد رعب و وحشت در مورد هیچ کدام از فعالیت‌های مذکور در بالا هنگام برگزاری مبارزات تبلیغاتی شده‌اید؟ در صورتی که پاسخ شما به این پرسش مثبت می‌باشد، جزئیات مربوطه در این خصوص را تدارک و تهیه نموده و فرم مخصوص شکایات را پر نمائید.
- ۲ - آیا هیچ گونه رعب و وحشت، تهدید و یا مزاحمتی توسط طرفداران و نمایندگان هر کدام از احزاب سیاسی مشاهده گردید؟

فرم گزارش دهی شکایت‌ها

صفحه‌ی ۲ از ۳

۳- در صورت بروز چنین رخدادهایی، چگونه موضوعات مورد نظر حل و فصل گردیدند؟ آیا وضعیت مواجهه با این موضوعات به شکلی منصفانه و عادلانه بود؟

۴- در صورتی که ملاقات‌های عمومی نفی شده و یا ابطال گردیده‌اند، دلایل ارائه شده برای چنین وضعیتی چه بوده‌اند؟

۶- چه نوعی از گروه‌های امنیتی (اس ای دی اف، ان پی کی اف، اس ای پی، کی زی پی و سایر گروه‌هایی از این دست) در آن رویدادها آماده به خدمت بودند و چه اقداماتی توسط این گروه‌ها صورت پذیرفت؟

پ - آموزش رأی دهندگان

۱- به عنوان یکی از ناظران انتخاباتی، سازمان دیده‌بانی شما چه شواهدی را در مورد آموزش رأی دهندگان مشاهده نموده است؟

۲- چه کسانی از مردم مخاطب‌های این آموزش‌های ارائه شده بوده‌اند و این افراد در چه مکان‌هایی حضور دارند؟

۳- چه کس یا کسانی مسئولیت به انجام رساندن آموزش رأی دهندگان را بر عهده دارند؟

۴- آیا اطلاعات موجود در این مورد به اندازه‌ی کافی دقیق بوده‌اند؟

۵- اگر فرآیند مورد نظر به عنوان یک پدیده‌ی بیطرف معرفی و تبلیغ شده است، آیا به واقع هیچ جانبداری صورت نگرفته است؟

ت - رسانه‌های جمعی و خبری

۱- مردمان آفریقای جنوبی از چه راه‌هایی به اطلاعات در مورد انتخابات دست می‌یابند؟ به نظر می‌رسد چه کسانی بیش از همه در این موارد اطلاع کسب می‌نمایند؟

۲- تا چه حدی برابری و مساوات برای احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات رعایت می‌شود و آیا سهم مساوی به تمامی آنها در مطبوعات و رسانه‌های صوتی و تصویری داده می‌شود؟

۳- چه روزنامه‌هایی به طور منظم و پیوسته اخبار مربوط به موضوعات انتخاباتی را پوشش می‌دهند و این رسانه‌های مطبوعاتی توسط چه کسانی به چاپ می‌رسند؟

۴- لطفاً شرکت خبر پراکنی آفریقای جنوبی (اس ای بی سی) و بوفو تاتسوانا را مورد نظارت و باز بینی قرار دهید و وضعیت پوشش خبری آنها روی انتخابات را دیده‌بانی نمایند. آیا به نظر می‌رسد که رسانه‌های خبری به هیچ نحوی هیچ یک از احزاب سیاسی را تبلیغ نموده و یا تخریب می‌کنند؟

فرم گزارش دهی شکایت‌ها

صفحه‌ی ۳ از ۳

۵- آیا رسانه‌های گروهی و خبری به هیچ نحوی در مورد گزارش دهی آزادانه‌ی خبرهای انتخاباتی دچار مشکل شده و یا تحت فشارهای تهدید آمیز از طریق ارباب و ایجاد وحشت قرار گرفته‌اند؟

۶- آیا رسانه‌های خبری رأی دهندگان را به شکلی مثبت و یا منفی تحت تأثیر قرار داده‌اند؟

۷- ملاحظات عمومی

فرم گزارش دهی رسانه‌های جمعی و خبری

صفحه‌ی ۱ از ۲

تاریخ:

عنوان ناظر یا سازمان دیده‌بانی تهیه‌کننده‌ی فرم:

تلفن:

دستور العمل اجرایی:

ورزشی پارلمان اقتصادی و صنعتی تبلیغاتی اخبار محلی
بین‌المللی دولتی

فرم گزارش دهی رسانه‌های جمعی و خبری

صفحه‌ی ۲ از ۲

A large empty rectangular box with a thin black border, occupying the majority of the page below the title. It is intended for the user to fill in the report content.

فرم گزارش دهی فرآیند شمارش

صفحه ۱ از ۱

گزارش مربوط به محل اخذ رأی
شمارش

- ۱ - ملاحظه گر یا ناظران:
۲ - ساختمان محل اخذ رأی:
۳ - شماره ی بخش:
۴ - گروه آلفا:
- تعداد صندوق های اخذ رأی ۵۰
ساعتی که صندوق های اخذ رأی گشوده شدند ۵۱
آیا قفل ها و یا مهر و موم ها پیش از گشودن صندوق های رأی مورد باز بینی قرار گرفته اند؟ ۵۲
آیا رأی ها با تعداد رأی دهندگان ثبت نام شده مورد مطابقت قرار داده شده اند؟ ۵۳
- نمایندگان حاضر در زمان شمارش
۶	۵	۴	۳	۲	۱
۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴
- آیا افرادی که صلاحیت حضور در آن مکان را نداشتند در شعبات اخذ رأی حاضر شدند؟ ۶۰
آیا نمایندگان چشم انداز درستی نسبت به رویه های انجام شده داشتند؟ ۶۱
آیا تجهیزات کافی برای تدارک روشنایی لازم وجود داشته است؟ ۶۲
آیا تصمیمات رأی های صادر شده مورد تأیید همگان می باشد؟ ۶۳
زمانی که شمارش آرا به پایان رسیده است ۶۴
آیا نمایندگان با نتایج به دست آمده از رأی گیری ها موافقت دارند ۶۵

نتایج

نام گروه های رقابت کننده	رأی های به دست آمده
۱	۶۶
۲	۶۷
۳	۶۸
۴	۶۹
۵	۷۰
۶	۷۱
جمع:	۷۲

مجموعه‌ی فرم‌های گزارش دهی مربوط به روز انتخابات

صفحه‌ی ۱ از ۵

نکات قابل ملاحظه و توجه برای دیده‌بانان و ناظران انتخاباتی

- ۱ - به منظور جلب توجه ویژه‌ی مربوط به خودتان، شعبات اخذ رأی در حوزه‌های رأی‌گیری تحت نظارت‌تان را بر حسب این که الف) حساس، ب) تا حدی حساس و پ) در شرایط عادی هستند تقسیم بندی نمائید.
- ۲ - اعضای در اختیار خود را به گونه‌ای تخصیص دهید که هر یک سه تا چهار ایستگاه مشخص را برای نظارت و دیده‌بانی در برنامه‌ی کار خود داشته باشند.
- ۳ - وقت و انرژی خودتان را به همراه سه یا چهار ناظر دیگر آزاد بگذارید تا بتوانید به طور سیار و به عنوان هماهنگ کننده میان تمامی این شعبه‌های اخذ رأی عمل نموده و همچنین توجه و نگاه‌شان را بر روی آن دسته از شعباتی متمرکز نمایند که به هیچ دیده‌بانی تخصیص داده نشده‌اند.
- ۴ - به بعضی از اعضای گروه مسؤلیت پر نمودن فرم‌های ۲ - الف و ۲ - ب را واگذار کنید. در صورت امکان ترتیبی دهید که این فرم‌ها تا پیش از روز انتخابات پر شده باشند. لطفاً برای هر گونه اطلاعاتی که ثبت و ضبط می‌نمائید، منابع مورد استفاده را نیز ذکر کنید (این منابع می‌توانند از جست و جوی شخصی، موارد چاپ شده، ادعاهای مربوط به نامزدهای انتخاباتی، گزارش‌های رسیده از طرف شهروندان و مواردی از این دست باشند).
- ۵ - لطفاً تلاش کنید تا ناظران خود را با دستور العمل اجرایی و فرم‌های تهیه شده از طرف سازمان دیده‌بانی شما که قرار است در روز انتخابات توسط آنها پر شوند، پیش از روز رأی‌گیری آشنا نمایند.
- ۶ - به یاد داشته باشید که کار دیده‌بانان سرپرستی نمودن فرآیندهای انتخاباتی نیست، بلکه آنها قرار است وضعیت انتخابات را به دقت مورد مطالعه و ملاحظه قرار دهند تا به این ترتیب مشاهدات، نتیجه‌گیری‌ها و توصیه‌های آنها را بتوان پس از رأی‌گیری مورد بررسی و دقت نظر قرار داد.
- ۷ - ناظران و دیده‌بانان انتخاباتی قرار است با مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات به شکلی بسیار مؤدب و از روی همکاری و مرافقت برخورد نمایند. کارکنان و مسؤلان برگزاری باید به این اطمینان برسند که کار دیده‌بانان انتخاباتی مداخله در فرآیندهای کاری ایشان نبوده، بلکه به منظور مورد نظارت قرار دادن این فرآیند و شهادت دادن به درستی یا نادرستی عملکرد برگزار کنندگان در آینده، در شعبات اخذ رأی حضور یافته‌اند.
- ۸ - نامزدهای انتخاباتی و طرفداران آنها نیز باید کاملاً احساس راحتی بنمایند که عملیات دیده‌بانی و نظارت به طور کامل غیر جانبدارانه بوده و تنها موضوع مورد توجه‌شان محافظت از حقوق بشر و فرآیندهای مردمسالارانه می‌باشد و این که مشارکت آنها در کل این ماجرا قرار است به نفع تمامی احزاب سیاسی و بقای مردمسالاری در کشور تمام شود.
- ۹ - تمامی اعضای گروه دیده‌بانی شما باید مطلقاً از صادر نمودن هر گونه اظهار نظر عمومی به گزارشگران فرستاده شده از طرف مطبوعات و رسانه‌های گروهی و یا هر شخص دیگری خود داری نمایند. چنین اظهار نظرهایی در صورت لزوم فقط باید از طرف آرجی پی در دفتر مرکزی صادر شوند.
- ۱۰ - دست کم یک نفر را پس از پایان رأی‌گیری در دفتر قرار دهید که تا به جمع‌آوری اطلاعات رسیده از طرف افسرهای بازآمده از شعبات اخذ رأی در مورد فرآیند دیده‌بانی بپردازد.

ارتباطات

- ۱ - تمامی نقاط ممکن در منطقه‌ی کاری‌تان برای برقراری ارتباطات (پی‌سی‌او و خانه‌های مربوط به دوستان و طرفداران فرآیندهای دیده‌بانی) به نحوی که از طریق آنها بتوان شبکه‌ی اطلاعاتی مناسبی تدارک نمود را شناسائی نمائید. تمامی اعضای گروه دیده‌بانی شما باید از این نقاط ارتباطی و شماره تلفن‌های اشخاص مربوط به این پایانه‌های اطلاعاتی آگاهی داشته باشند.
- ۲ - اطمینان حاصل نمائید که تمامی سایر دیده‌بانان نیز تمامی شماره تلفن‌های لازم برای برقراری ارتباطات در صورت لزوم را در دفتر دستور العمل‌های کاری خود دارند.
- ۳ - ضرورتی ندارد که دیده‌بانان فرآیند نظارتی خود را برای ارسال گزارش‌های جزئی و غیر ضروری به تعویق انداخته و متوقف سازند. تنها اتفاقات و وقایع بسیار جدی را باید به مراکز دفتری انتقال داد.
- ۴ - پس از پایان پذیرفتن رأی‌گیری رهبر گروه دیده‌بانی باید گزارش جامعی (در دفتر مربوط به دستور العمل‌های اجرایی آمده است) را به مراکز دفتری استانی و یا دفتر اصلی آرجی پی در لاهور چه از طریق نما بر یا تلفن ارائه دهد.
- ۵ - تمامی دفاتر استانی و مرکز اصلی آرجی پی برای برقراری ارتباط میان دیده‌بانان از شامگاه ۶ اکتبر تا ۷ اکتبر و سپس از ۹ اکتبر تا شامگاه روز ۱۰ اکتبر باز خواهند بود.

مجموعه‌ی فرم‌های گزارش دهی مربوط به روز انتخابات

صفحه‌ی ۲ از ۵

چک لیست مربوط به روز انتخابات

اطلاعات جزئی

نام دیده‌بان: _____ شماره‌ی بخش‌های تعریف شده برای انتخابات: _____
 شماره‌ی صندوق اخذ رأی: _____ شماره‌ی باجه‌های رأی گیری: _____
 زمان از راه رسیدن ناظران: _____ زمان عزیمت ناظران: _____

نام افسر رأی گیری: _____ نام افسر ارتشی: _____
 نام و عنوان حزب نمایندگان رأی گیری: _____
 زمانی که رأی گیری آغاز شده است: _____ زمانی که رأی گیری به پایان رسیده است: _____
 تعداد صندوق‌های رأی گیری که مورد استفاده قرار گرفته‌اند: _____

غیر مسلمان	مسلمان	
_____	_____	تعداد کتاب‌های رأی گیری
_____	_____	شماره‌ی سریال مربوط به آنها
_____	_____	تعداد رأی‌های داده شده
_____	_____	تعداد رأی‌های نابود شده
_____	_____	تعداد رأی‌های مورد چالش و پرسش قرار گرفته شده
_____	_____	تعداد رأی‌های رفع و رجوع شده
_____	_____	تعداد برگه‌های رأی مورد استفاده واقع نشده

چک لیست

۱ - پیش از رأی گیری

خیر	آری
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

آیا افسرهای مربوطه همگی مواد لازم را در اختیار دارند؟
 آیا کارکنان رأی گیری دقیقاً به تعدادی هستند که پیش از این مطرح شده است؟
 آیا صندوق‌های اخذ رأی به فاصله‌های ۳ کیلو متری در محل‌های مربوط به تجمع رأی دهندگان وجود داشته است؟
 آیا نمایندگان رأی گیری از تمامی احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی شرکت کننده حضور داشته‌اند؟
 آیا صندوق‌های اخذ رأی پیش از آغاز رأی گیری به معرض دید گذاشته شده‌اند تا خالی بودن آنها محرز باشد؟
 آیا صندوق‌های اخذ رأی پس از مشاهده‌ی خالی بودن‌شان در حضور شاهدان مهر و موم شده‌اند؟

فرم اعلام نتایج و شمارش موازی آرا ۱

صفحه ۱ از ۱

SAKA I.T.E. ELECCIONES 1993		DEPARTAMENTO _____		Nro. de Boleta	
		DISTRITO _____			
		LOCAL DE VOTACION _____			
TIPO DE BOLETA (C \ M \ A) ☐		N ^o 02575			
DEPARTAMENTO	☐	N. de Mesa	☐	DISTRITO	☐
LOCAL	☐			CANT MESA	☐

LISTA	PRESIDENTE	SENADORES	DIPUTADOS	GOBERNADOR	JUNTA DEPARTAMENTAL	Cod	Depto.
ANR 1	☐	☐	☐	☐	☐	20	Asunción
PLRA 2	☐	☐	☐	☐	☐	01	Concepción
CDS 4	☐	☐	☐	☐	☐	02	San Pedro
PL 5	☐	☐	☐	☐	☐	03	Cordillera
PB 6	☒	☐	☐	☐	☐	04	Guairá
PT 7	☐	☐	☐	☐	☐	05	Caaguazú
PNS 8	☐	☒	☐	☐	☐	06	Caazapá
EN 9	☐	☐	☐	☐	☐	07	Itapúa
MAPN 10	☐	☐	☐	☐	☐	08	Misiones
MID 26 11	☒	☒	☒	☐	☐	09	Paraguari
MSP 12	☐	☐	☐	☐	☐	10	Alto Paraná
MUN 13	☒	☒	☐	☐	☐	11	Central
MCT 14	☒	☒	☐	☐	☐	12	Ñeembucú
MPP 15	☒	☒	☐	☐	☐	13	Amambay
BLANCOS B	☐	☐	☐	☐	☐	14	Canindeyú
NULOS N	☐	☐	☐	☐	☐	15	Pte. Hayes
TOTAL T	☐	☐	☐	☐	☐	16	A. Paraguay
						19	Boquerón

Firma del Responsable de Mesa	Nombre del Mensajero	Nombre del Operador
-------------------------------	----------------------	---------------------

انتخابات ۱۹۹۳ ساکا آی تی ای
مجموعه ساکا آی تی ای (گروهی برای شفافیت انتخابات)
پاراگوئه

فرم اعلام نتایج و شمارش موازی آرا ۲

صفحه ۱ از ۱

Elección Presidencial

TRANSPARENCIA - Formulario de Cuento Rápido para Resultados de la Elección Presidencial

JURADO PROVINCIAL	
PROVINCIA	
DISTRITO	
NUMERO DE MESA	
CODIGO DEL VEEDOR	

NUMEROS TELEFONICOS

Su Correo

Línea

TOTAL DE ELECTORES (Segun censo)	
VOTOS EMITIDOS (Total de Votos emitidos)	
NO VOTARON (Total de electores que no votaron)	
IMPUGNADOS (Total de Electores Impugnados)	

Método de Transmisión

	AGRUPOCIÓN POLITICA	VOTOS
A	Alternativa Perú - PUMA	
B	Partido Frente Popular Agrícola del Perú	
C	Frente Independiente de Reconciliación Nacional	
F	Cambio 90 - Nueva Mayoría	
H	Movimiento Perú al 2000 - FRENATRACA	
I	Izquierda Unida	
K	Partido Aprista Peruano	
L	Partido Reformista del Perú	
O	Movimiento Independiente Nuevo Perú	
P	CODE - País Posible	
Q	Unión por el Perú	
S	Partido Acción Popular	
T	Movimiento Obras	
U	Paz y Desarrollo	

OPERADOR pide Jurado, Provincia, Distrito, Número de Mesa y Código.

VEEDOR da esos datos.

OPERADOR verifica y si es correcto dice: Inicie transmisión.

(Inicio de transmisión por el operador de mesa)

Dice **TOTAL DE ELECTORES** y cifra.

Dice **VOTOS EMITIDOS** y cifra.

Dice **NO VOTARON** y cifra.

Dice **IMPUGNADOS** y cifra.

(Inicio de transmisión por el operador de mesa)

Dice letra de agrupación y resultado.

(Inicio de transmisión por el operador de mesa)

Dice **VALIDOS** y cifra.

Dice **VICIADOS** y cifra.

Dice **BLANCOS** y cifra.

Dice **APELADOS** y cifra.

Da detalle de los **APELADOS**, siendo agrupación y cifra.

Dice **IRREGULARIDADES** y opción.

(Fin de transmisión por el operador de mesa)

OPERADOR: Datos conformes, Gracias!

VEEDOR cierra Transmisión.

VALIDOS (Total de Votos válidos para Presidente)	
VICIADOS (Total de Votos viciados o nulos para Presidente)	
BLANCOS (Total de Votos blancos para Presidente)	
APELADOS (Total de Votos apelados para Presidente)	

Detalle de los Votos Apelados para Presidente

Escriba sólo la agrupación política y número de votos apelados

IRREGULARIDADES

¿Hubo irregularidades según el punto 1 del Anexo de Normas? Marque con una X si las hubo y anote aquí la opción.

TRANSPARENCIA - Ley 27806 de Acceso a la Información Pública

فرم گزارش شکایت

صفحه ۱ از ۲

فرم شکایت

- ۱ - لطفاً به یاد داشته باشید که شماره‌ی شناسائی و یا نام و نام خانوادگی خود را به همراه منطقه‌ی تحت بررسی، شهر، موقعیت خیابانی که در آن شعبه‌ی اخذ رأی قرار دارد و تاریخ مربوطه را درج نمایید.
- ۲ - هر تیم دیده‌بانی باید دست کم یک فرم شکایت در روز پر نماید که در آن مشخص شده باشد که درجه‌ی مشاهده شده از خشونت، ارباب و تهدید و یا ایجاد مزاحمت در طول روز چه مقدار بوده است.
- ۳ - لطفاً فرم جداگانه‌ای را برای هر یک از موارد مشاهده شده تهیه نمایید.
- ۴ - شما ممکن است بخواهید برای پرسش‌های ۱۰ تا ۱۶ بخواهید بیش از یک گزینه انتخاب نمایید.

شماره‌ی شناسائی یا نام و نام خانوادگی: _____ منطقه‌ی تحت دیده‌بانی یا شهر مورد بررسی: _____
تاریخ پر شدن فرم: _____ شعبه‌ی اخذ رأی: _____

۱ - آیا شما یا گروه دیده‌بانی‌تان به طور مستقیم شاهد واقعه‌ی مورد بحث بودید و اگر نه، نام و آدرس افرادی را که شاهد آن بوده‌اند را ارائه دهید؟

۲ - آیا این واقعه همراه با خشونت نیز بوده است (همچنین در صورتی که این رویداد همراه با حمله‌ی فیزیکی و یا تخریب اموال و یا املاک کسانی بوده است، بیان آن ضروری خواهد بود)؟

۳ - در صورتی که پاسخ به پرسش بالا مثبت است تعیین نمایید که شدت این آسیب‌ها چه اندازه بوده است؟
الف - شدید ب - محدود پ - ناچیز

۴ - آیا این واقعه با ارباب و تهدید نیز همراه بوده است (که شامل تهدید به اعمال خشونت و سایر انواع فشارها می‌باشد)؟
الف - آری ب - خیر

۵ - در صورتی که پاسخ به پرسش بالا مثبت است تعیین نمایید که شدت این آسیب‌ها چه اندازه بوده است؟
الف - شدید ب - محدود پ - ناچیز

۶ - آیا این واقعه با اعمال مزاحمتی نیز همراه بوده است (از آن جمله می‌توان به پائین کشیدن بلند گوها اشاره نمود)؟
الف - آری ب - خیر

۷ - در صورتی که پاسخ به پرسش بالا مثبت است تعیین نمایید که شدت این آسیب‌ها چه اندازه بوده است؟
الف - شدید ب - محدود پ - ناچیز

۸ - رویداد مورد نظر در کدام یک از موقعیت‌های زیر اتفاق افتاده است؟
الف - جلسه‌ی مربوط به مبارزه‌ی تبلیغاتی ب - هنگام رژه پ - در یکی از شعبات اخذ رأی یا شمارش آرا ت - سایر موارد

۹ - چه کسانی عوامل اصلی بروز این رویداد شده‌اند: اعضای

الف - یک حزب سیاسی (آن را به وضوح مشخص نمایید) _____

ب - نیروهای امنیتی و انتظامی (شرح دهید) _____

پ - افراد غیر وابسته به گروه‌های حزبی یا طرفدار _____

ت - سایر موارد _____

فرم شکایت

این فرم توسط اعضای شبکه‌ی ملی ناظران انتخاباتی استفاده شده است
توسط کمیته‌ی وکلا برای حقوق مدنی تحت لوای قانون در آفریقای جنوبی تهیه شده است

فرم گزارش شکایت

صفحه‌ی ۲ از ۲

۱۰ - چه کسانی آسیب دیدگان و قربانیان این واقعه به حساب می‌آیند؟

الف - یک حزب سیاسی (آن را به وضوح مشخص نمایید)

ب - نیروهای امنیتی و انتظامی (شرح دهید)

پ - ناظران و دیده‌بانان

ت - رسانه‌های مطبوعاتی و جمعی

ث - مسئولان رسمی آی ای سی

ج - جنگ زدگان محلی

۱۱ - آیا نیروهای امنیتی و انتظامی

الف - دستورهای خود را به درستی به اجرا در می‌آوردند

ب - به ایجاد هرج و مرج و عدم توازن و نا آرامی دامن می‌زدند

پ - در محل وقوع ماجرا غایب بودند

۱۲ - در صورت حضور نیروهای امنیتی و انتظامی در محل وقوع حادثه، تعیین نمایید که چه گروهی حضور داشت؟

الف - اس ای پی

ب - ان پی کی اف

پ - اس ای دی اف

ت - کی زی پی

ث - ای پی ال ای

ج - ام کی

چ - سایر موارد

۱۳ - رویداد اتفاق افتاده را به درستی و مطابق واقعیت تشریح نمایید.

۱۴ - آیا یک افسر رسمی آی ای سی در مورد رخ دادن این واقعه مطلع و آگاه شده است؟ در صورتی که پاسخ به این پرسش مثبت است، چه کسی به این موضوع وقوف یافته است؟ چه مدت طول کشید که این آگاهی به وی منتقل شود؟

۱۵ - در صورتی که به این موضوع مربوط می‌شود، توضیح دهید که شکایت مورد نظر به کدام قانون و یا مورد مقرراتی اشاره می‌نماید.

فرم شکایت

این فرم توسط اعضای شبکه‌ی ملی ناظران انتخاباتی استفاده شده است
توسط کمیته‌ی وکلا برای حقوق مدنی تحت لوای قانون در آفریقای جنوبی تهیه شده است

پیوست

۴

گزارش‌های نمونه

گزارش‌های نمونه

دیده‌بانان غالباً و به طور متناوب به تبلیغ و تشویق مشاهدات خود از طریق راه‌های گوناگون و به واسطه‌ی گزارش‌های متنوع می‌پردازند. به طور کلی، گزارش دهی سازمان‌های دیده‌بانی را برای دستیابی به انواع متعددی از اهداف گوناگون از جمله نشر و توزیع پذیرش نتایج قانونی و موجه انتخابات یا در شرایطی که فرآیند تقلب آمیز قابل توجهی روی داده است، تشویق مردم به عدم پذیرش نتایج به دست آمده، کمک می‌نماید. این گزارش‌ها همچنان می‌توانند مجموعه‌ی ثبت شده و مکتوبی از تاریخ وقایع روی داده در انتخابات‌های کشور مورد نظر و همچنین فعالیت‌های سازمانی گروه دیده‌بانی شما باشد. این مستندات به سازمان‌های دیده‌بانی و گروه‌های نظارتی دیگر نیز کمک می‌نماید تا با مقایسه‌ی رویدادهای انتخابات‌های گذشته، فرآیندهای انتخاباتی آینده را بهتر برنامه ریزی نمایند. این گزارش‌ها علاوه بر این می‌توانند در حمایت نمودن از اصلاحات انتخاباتی، پایه گذاری اعتبار سازمانی گروه دیده‌بانی شما، جلب و جذب نیروهای داوطلب و یا گرد آوری منابع مالی بیشتر در آینده سود مند واقع شوند. پیوست حاضر چهار گزارش روی جنبه‌های گوناگون فرآیندهای انتخاباتی را به نمایش می‌گذارد.

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

دستاوردهای مربوط به دیوان یاری رسانی به انتخابات در مورد فهرست ابتدائی رأی دهندگان سال ۱۹۹۲ نمایانگر و ارائه دهنده‌ی گزارشی از یک پژوهش در رابطه با فرآیند ثبت نام رأی دهندگان در گایانا می‌باشد. چندین نکته در مورد این فرم شایان ذکر است. نخستین و مهم‌ترین آن نکات این که گزارش مذکور حاصل پژوهش‌هایی است که در دوران پیش از انتخابات به انجام رسیده، تهیه شده و به چاپ رسیده‌اند. نشر و پخش اعلامیه‌ای این چنین در زمان قابل توجهی پیش از انتخابات به برگزار کنندگان فرآیند انتخاباتی اجازه‌ی زمانی کافی را برای اصلاح اشتباهات و یافتن پاسخ‌های لازم به پرسش‌های مطروحه را می‌دهد. این موضوع همچنان شهروندان و احزاب سیاسی را نسبت به مشکلات بالقوه از طریق مورد تشویق قرار دادن انجام بررسی‌های دامنه دارتر و عمیق‌تر، آگاهی می‌دهد. دوم این که دیده‌بانان در گایانا روش نمونه گیری کاملاً اتفاقی و الله بختی را به کار برده بودند که آنها را در توسعه‌ی تصویری کلی از فرآیند ثبت نام رأی دهندگان یاری رسانده است بدون این که مجبورشان نماید که تک تک داده‌های ورودی روی فهرست را مورد باز بینی قرار دهند.

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

بسیاری از سازمان‌های دیده‌بانی مسؤلیت نظارت بر کار رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری را به واسطه‌ی نشر گزارش‌های دوره‌ای در سراسر دوران مبارزات انتخاباتی و فرآیندهای اداری مربوط به انتخابات، بر عهده گرفته‌اند. نمونه‌ی باز تولید شده در این مجموعه که "اخبار تلویزیونی در حین دوران انتخابات" نام دارد، دستاوردهای برنامه‌ی دیده‌بانی رسانه‌های گروهی (ام ام پی) را نسبت به انتخابات سال ۱۹۹۴ در آفریقای جنوبی خلاصه سازی نموده است. گزارش مزبور از جمله گزارش‌های متعددی بود که در مجله‌ی برنامه‌ی دیده‌بانی رسانه‌های گروهی یا ام ام پی در آگوست سال ۱۹۹۴ تحت عنوان نقاب رسانه‌های گروهی به چاپ رسیده است. این گزارش با توجه ویژه‌ی روی اندازه و نوع پوشش خبری دریافت شده توسط احزاب سیاسی رقیب، تحلیلی منتقدانه را روی موضوع پوشش خبری تدارک دیده است.

بیانیه‌ی بعد از برگزاری انتخابات

بلافاصله پس از به پایان رسیدن یک فرآیند انتخاباتی فشار قابل ملاحظه‌ای روی سازمان‌های دیده‌بانی برای تبلیغ نمودن و اعلام جمعی مشاهدات‌شان به مخاطبان جمعی وارد می‌شود. یک بیانیه‌ی بعد از انتخابات خوب و موفق، مانند آنچه با عنوان مشاهدات انتخاباتی توسط گروه پژوهش و مطالعه بنگلادش (اس آر جی) در سال ۱۹۹۵ ارائه شده و در این پیوست باز تولید و ارائه شده است، به طور آشکار و واضحی طبیعت ناپختگی و ابتدائی بودن نتایجی را که ارائه کرده است را می‌پذیرد و بیان می‌دارد که گزارش جامع‌تری توسط این سازمان پس از به پایان رسیدن رسمی فرآیند انتخاباتی به چاپ خواهد رسید. بیانیه‌ی گروه پژوهش و مطالعه بنگلادش (اس آر جی) همچنین به دلیل دیگری قابل توجه و اهمیت است که فعالیت‌ها، دستاوردهای مشخص (مربوط به موفقیت‌ها و یا شکست‌ها) و نتیجه گیری‌های عمومی از عملیات را در یک صفحه گزارش می‌دهد؛ این نتیجه گیری‌های ناکامل و خام (برای نمونه اطلاعات ناکامل و یا وقایع و رویدادهای مستقل و مجزا) را به چاپ نمی‌رساند؛ و در عین حال بلافاصله پس از به انجام رسیدن انتخابات تهیه می‌شود تا به این ترتیب بتواند تأثیری روی مخاطبان‌اش بگذارد.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

آخرین نمونه‌ی گزارشی که در این پیوست ارائه شده است مربوط به کشور اتیوپی می‌باشد. گزارش خلاصه‌ی مأموریت دیده‌بانی که توسط کنگره‌ی اتیوپی برای مردمسالاری (آ بو جی دا) تهیه شده است بیانیه‌ی میان دوره‌ای را به نمایش می‌گذارد که در انتخابات عمومی قانون اساسی سال ۱۹۹۴ تدارک دیده شده است. یک بیانیه‌ی میان دوره‌ای ممکن است چندین روز و یا حتی چند هفته پس از به انجام رسیدن رأی گیری، وقتی که هنوز رأی دهندگان و رقبای انتخاباتی در انتظار شنیدن ارزیابی مستقلی از فرآیند انتخاباتی هستند، منتشر شده و توزیع شود. یک بیانیه‌ی میان دوره‌ای غالباً نسبت به بیانیه‌هایی که بلافاصله پس از اتمام انتخابات صادر می‌شوند، امکان بیشتری دارند تا اطلاعات کامل‌تری را تهیه نموده (که از آن جمله می‌توان به نتایج رسمی انتخابات اشاره نمود) و تجزیه و تحلیل‌های جامع‌تری را ارائه دهند. از طرف دیگر، آن چنان که از اسم آن نیز پیدا است، بیانیه‌ی میان دوره‌ای چنین موضوعی را مطرح می‌کند که ناظران قصد ادامه دادن رویدادهای دیده‌بانی خود را داشته و ممکن است در زمانی دیگر (اندکی بعدتر) اقدام به ارائه‌ی گزارش و تجزیه و تحلیلی نهائی و جامعی بنمایند.

گزارش‌های نمونه

در گزارش تهیه شده توسط کنگره‌ی اتیوپی برای مردمسالاری به این نکته توجه نمائید که چگونه دقت قابل ملاحظه‌ای به تشریح و ارزیابی فضای سیاسی اختصاص داده شده است که انتخابات مورد نظر در آن اتفاق افتاده است. این امر نمونه‌ی بسیار عالی از گزارش مطلوبی ارائه می‌دهد که تعادلی معقول میان ارزیابی‌های خود از فرآیند تکنیکی و اداری انتخابات با تجزیه و تحلیل‌های‌اش از پیشرفت سیاسی که در خلال فرآیند انتخاباتی حاصل شده را فراهم آورده است. در انتخابات ۱۹۹۴ اتیوپی، تعدادی از احزاب سیاسی مهم انتخابات را تحریم نمودند و به این ترتیب بسیاری از شهروندان و ناظران انتخاباتی را نسبت به اهمیت فرآیند انتخاباتی مورد نظر بی‌اطمینان نمودند. همچنین در نظر داشته باشید که تهیه‌کنندگان این گزارش پیشنهادات محدودی نیز به عنوان توصیه‌های سازنده‌ای در مورد چگونگی به انجام رساندن فرآیندهای انتخاباتی به نحوی که نتیجه‌ی آن هم از لحاظ تکنیکی و هم از حیث دیدگاه سیاسی توسعه یابد، ارائه داده‌اند.

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه ۱ از ۶

دستاوردهای مربوط به دیوان یاری رسانی به انتخابات در

مورد فهرست ابتدائی رأی دهندگان سال ۱۹۹۲

۱- اعتبار بخش‌های رأی گیری:

بررسی‌های انجام شده روی فهرست ۱۹۹۱، وجود صدها بخش رأی گیری که برای آنها اعداد ارتباطی در قوانین مربوطه پیدا نمی‌شوند را آشکار نموده است. همچنین مورد دیگری که کشف گردید آن بود که تعدادی از بخش‌های رأی گیری بسیار پر جمعیت به طور کامل از روی فهرست مربوطه حذف شده بودند.

از نظر پروفیسور گلدستون میلز که یکی از اعضای انجمن واگذاری سران آزادانه انتخاب شده‌ی دولت می‌باشد، این مسائل و موارد خاص به تنهایی و به صورتی کارآمد فهرست مربوط به رأی دهندگان را بی اعتبار می‌سازد و به این ترتیب نمی‌توان آن را به شکلی حیاتی ارزیابی نمود. در نتیجه، این بار ما به طور ویژه‌ای توجه می‌کنیم که عیناً همان باز بینی‌های بخش‌های رأی گیری را به انجام برسانیم و از خاطر نشان کردن این امر بسیار خوشنودیم که تمامی بخش‌های رأی گیری به جز یکی از آنها به طرز دقیق با سفارش شماره‌ی ۴۷ از سال ۱۹۹۰ تطبیق داشتند که موضوع مربوط به تعیین و طراحی بخش‌های رأی گیری را مورد بررسی قرار می‌دهد.

تنها بخشی که از این مقوله حذف شده بود مربوط به منطقه‌ی آمریندین می‌شد. اپیرا که بر روی رودخانه‌ی کرنترین واقع شده و در فهرست جدید به مجموعه‌ی مربوط به روستای همسایه موسوم به اورلا اضافه شده است. ما چنین مطلع شدیم که اختیار مربوط به این پیوستگی تحت توصیه‌ی گزارش تهیه شده توسط کمیسیون زمین‌های آمریندین می‌باشد. از آنجا که این مصوبه برای به هم پیوستن مانع مشروعیت هیچ یک از افراد ساکن اپیرا برای رأی دادن نمی‌شود ما بخش بندی‌های صورت گرفته برای رأی گیری را کاملاً قابل قبول یافتیم و کمیسیون انتخابات را برای به انجام رساندن و عملی ساختن این اصلاح قابل توجه مورد تشویق قرار دادیم. با این وجود لازم است که ادغام شدن این دو دهکده در یک بخش انتخاباتی، نهایتاً به معرض اقدام‌های قانونی گذاشته شده و در مصوبه‌های مقرراتی انتخابات ملحوظ شود.

با اینحال، در مورد همین پرسش مطروحه در مورد منطقه بندی انتخاباتی، مشاهده‌ی ویژه‌ای که لازم است صورت بگیرد و آن مربوط به تصمیم گیری که در همان لایحه‌ی ۱۹۹۰ به تصویب رسیده است می‌شود که طبق آن چندین دهکده‌ی ساحل شرقی دمرارا با هم تلفیق شده و به یک منطقه‌ی انتخاباتی تبدیل شده‌اند. این دهکده‌ها شامل هرستلینگ، فارم، ورید ان راست، کونت گاردن، پروسپکت و لیتل دایموند می‌شوند. تنها در این محدوده‌ی انتخاباتی، تعداد کل رأی دهندگان ثبت نام شده، ۴۰۲۴ نفر می‌باشد. این رقم فقط از منطقه‌ی نزدیک به خود موسوم به گلدن گرو که ۴۰۵۹ نفر رأی دهنده‌ی ثبت نام شده دارد، کم‌تر می‌باشد.

در نتیجه ما از کمیسیون انتخابات درخواست کردیم تا توجه بسیار ویژه‌ای به ایستگاه‌های رأی گیری داشته باشد چرا که هر دوی این بخش‌های انتخاباتی در روز رأی گیری می‌توانند به وضوح کابوسی را از حیث برنامه ریزی‌های مربوط به تدارک و اعزام نیروها هم برای رأی دهندگان و هم برای مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات، ایجاد نمایند.

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه ۲ از ۶

ما همچنین به رئیس کل کمیسیون انتخابات توصیه نمودیم (منظور رئیس کل حال حاضر و یا هر کس دیگری است که ممکن است در آینده این مسؤلیت را بر عهده داشته باشد) که این بخش‌های انتخاباتی را پیش از انتخابات آینده به زیر بخش‌های قابل بررسی‌تر و مدیریت پذیر تری از لحاظ حجم عددی تقسیم بندی نماید.

۲- باز سازی و دوباره سازی تعداد کارت‌های شناسائی:

سال گذشته، بررسی‌های عددی ما که توسط رایانه صورت پذیرفتند گواه این واقعیت بودند که ۱۷۰۰ مجموعه از شماره‌های شناسائی باز سازی شده در فهرست رأی دهندگان ثبت نام شده وجود دارند که در واقع هر مجموعه شامل دو یا بیشتر فرد مستقل با یک شماره‌ی شناسائی بود. آن چه باعث خشنودی ما شده است این که امسال ما تنها ۲۸ مجموعه از این قبیل کارت‌های شناسائی دوباره سازی شده را مشاهده نمودیم. به گمان ما دست کم ۹ مجموعه از مجموعه‌های مذکور در واقع به ۹ شخص مشخص تعلق داشتند و مطابق بررسی‌ها گسترده‌تری که صورت گرفت ما به این نتیجه رسیدیم که در دو مورد دیگر نیز، مشکل از آن جایی ناشی شده بود که شماره شناسائی‌های نادرستی ثبت گردیده بودند. ما بر آن شدیم که توجه کمیسیون انتخابات را به وجود این نابسامانی‌ها جلب نمائیم و آنها نیز قول دادند که در اسرع وقت این موارد مشکوک را مورد بررسی و تحقیق قرار داده و اصلاح نمایند.

در نتیجه‌ی این فعالیت‌ها، ما دریافتیم که مشکل مربوط به بازسازی و دوباره سازی کارت‌های شناسائی با وجود این که به طور کامل رفع نشده و به مرحله‌ی دقت نرسیده‌اند، به اندازه‌ی کافی برای جلب توجه و انرژی از اهمیت بر خوردار نیستند. به انجام رساندن این امر بی شک نسبت به وضعیت نابسامان سال گذشته یک پیشرفت و توسعه‌ی خوشایند محسوب می‌گردد.

۳- افرادی که در بخش‌های انتخاباتی نادرستی ثبت نام شده‌اند:

سال گذشته، تعداد کسانی که به اشتباه در بخش‌های انتخاباتی نادرستی ثبت نام شده و فهرست گردیده بودند، شاید بیشترین ناراحتی‌ها را در میان رأی دهندگان ایجاد نموده و آنها را بسیار عصبانی نمود و همچنین بدون هیچ شبهه‌ای فعالیت‌های بسیار وسیعی را بر عهده‌ی دیوان یاری رسانی به انتخابات برای رفع و رجوع نمودن گذاشت. فرآیند اصلاح کننده‌ی لازم برای رفع این مشکل مشخص چه در آن هنگام و چه در حال حاضر هم برای رأی دهندگان و هم برای کمیسیون انتخابات بار مسؤلیت بسیار زیادی را ایجاد نموده است که بر اساس آن دو عملیات گوناگون باید به انجام برسد. نخست این که رأی دهندگان را باید در بخش انتخاباتی درست‌شان قرار داد و دوم این که در همان حال اطمینان حاصل نمود که اسم آنها از فهرست قبلی خط خورده و از بخش نادرست حذف شده است.

به منظور تعیین کردن وسعت مشکل ایجاد شده، دیوان یاری رسانی به انتخابات این بار اقدام به انجام یک آزمون آماری نمونه از بخش‌های انتخاباتی در محدوده‌های ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ نمود. پنج بخش انتخاباتی مذکور در مجموع ۸۸ در صد از تمامی رأی دهندگان را در خود جای می‌دهند. نمونه‌های جمع آوری شده، ۷۰ در صد از تمامی رأی دهندگان ثبت نام شده در این مناطق را نمایندگی می‌نمایند که این خود در حدود ۶۰ در صد از تمامی واجدین شرایط رأی گیری را شامل می‌شود.

نتایج به دست آمده از این آزمون نشان می‌دهند که در حدود ۱.۳ در صد از رأی دهندگان ثبت نام شده به تنهایی در بخش‌های نمونه گیری مربوطه جا به جا شده‌اند و این نسبت خود مجموعه‌ای بیش از ۳۰۰۰ نفر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اگر ما تعداد رأی‌های جا به جا شده در سایر بخش‌های انتخاباتی که امکان بررسی و چک کردن‌شان وجود نداشته است را نیز در محاسبات خود وارد نمائیم و تعداد جا به جایی‌های ممکن برای بخش‌های انتخاباتی ۱، ۷، ۸، ۹ و ۱۰ را نیز به این مجموعه اضافه کنیم، تخمین حاصله درچنین شرایطی گواهی دهنده‌ی آن است که در حدود ۵۰۰۰ نفر هستند که به طور کلی در بخش‌های رأی گیری نادرستی فهرست گردیده و ثبت نام شده‌اند.

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه‌ی ۳ از ۶

با توجه به وسعت و عظمت مشکلاتی که در سال گذشته گریبان گیر کمیسیون انتخابات بوده است، نتیجه‌ی به دست آمده که نمایانگر متوسط ۱.۳ درصدی از خطای حاصله در مورد ثبت نام در زیر بخش انتخاباتی نادرست می‌باشد، موفقیت قابل توجهی محسوب می‌شود. علاوه بر این موضوع، دیوان یاری رسانی به انتخابات مسؤلیت شناسایی کردن اسامی کسانی را که در زیر بخش‌های انتخاباتی نادرستی ثبت نام شده بودند را نیز بر عهده گرفت. و ما تلاش خود را برای مشخص نمودن بخش‌های رأی گیری صحیح بر اساس آدرس‌های ثبت شده به کار بستیم.

فهرست‌های رایانه‌ای چاپ شده از اسامی مربوط به این ۳۰۰۰ نفر در اختیار کمیسیون رأی گیری و احزاب سیاسی قرار گرفت تا بتوانند از آن به عنوان ابزاری اصلاحی در خلال دوران مربوط به شکایت‌ها و ادعاها استفاده نمایند. اعداد مطرح شده از طرف بخش‌ها به شرح زیر می‌باشند:

منطقه‌ی انتخاباتی	تعداد کل رأی دهندگان در این منطقه‌ی انتخاباتی	نمونه‌ی آماری گرفته شده	تعداد رأی دهندگانی که در منطقه‌ی انتخاباتی نادرست ثبت نام شده‌اند	در صد به دست آمده
۲	۲۳۱۰۱	۲۱۹۲۷	۱۹۸	۰.۹٪
۳	۵۰۱۸۸	۳۸۲۰۹	۹۲۰	۲.۴٪
۴	۱۴۸۰۴۶	۷۷۳۸۹	۷۳۰	۰.۹٪
۵	۲۸۱۲۶	۲۶۳۶۴	۵۴۶	۲.۱٪
۶	۷۲۳۰۴	۶۱۲۶۵	۶۰۹	۱.۰٪
جمع کل	۳۲۱۷۶۵	۲۲۵۱۵۴	۳۰۰۳	۱.۳٪
در صد به دست آمده	۱۰۰٪	۷۰٪	۱.۳٪	

۴ - آزمون مربوط به مردم:

در سال گذشته، دیوان یاری رسانی به انتخابات با استفاده از مشخصه‌های توصیه شده توسط دکتر سلوین رابین، اقدام به گرفتن یک نمونه‌ی آماری رایانه‌ای از ۱۴۷۵ نام در فهرست رأی دهندگان نمود و پس از آن برای نگاه کردن به افراد وابسته و مرتبط کسانی را به مناطق مورد بررسی اعزام کرد.

به منظور دستیابی به این مهم که این اسامی نمایشی درست از جامعه‌ی مردم گایانا ارائه دهد اسامی انتخاب شده به صورت تلفیقی از افروگایانایی هم در مناطق شهری و هم در بخش‌های روستایی بودند. ما همچنان تلاش نمودیم تا از این واقعیت اطمینان حاصل شود که در صد افراد انتخاب شده از این نژادهای مختلف تا حد ممکن و معقولی باز تاب دهنده‌ی توزیع نژادی باشد که در سرشماری سال ۱۹۸۵ به نمایش گذاشته شده است. این سرشماری در واقع آخرین آمار شماری قابل اعتمادی است که در این زمینه وجود دارد.

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه ۴ از ۶

پژوهش‌های صورت گرفته توسط ما، در بخش‌های رأی‌گیری در شناسایی نمودن محل ۴۸۷ نفر از ۱۴۷۵ نفری که به دنبال‌شان بودیم، ناتوان ماند که این تعداد تقریباً کمی بیش از ۳۰ درصد خطا را نمایش می‌دهد.

زمانی که فهرست مربوط به سال ۱۹۹۲ در اختیار ما قرار گرفت، ما بلافاصله بر آن شدیم تا دریا بیم چه تعدادی از اسامی مندرج در مکتوبات در اختیار، هنوز در فهرست ثبت نام شده قرار دارند. نتایج حاصل شده از این بررسی‌ها نشان دادند که از ۴۸۷ نفری که امکان شناسایی مکانی‌شان حاصل نشده بود، تنها ۲۹۴ نفرشان هنوز روی فهرست سال جاری بودند و ۱۹۳ نفر از آنها از فهرست حذف شده‌اند.

در نتیجه ما مجدداً به دنبال ۲۹۴ نفری رفتیم که هنوز روی فهرست حضور داشتند. به ویژه به این دلیل که به نظر می‌رسد جزئیات مربوط به آدرس‌های این افراد در فهرست سال گذشته با این جزئیات در فهرست جدید هم خوانی نداشتند. با این وجود و بنا به دلایل متنوعی، این عدد به ۲۶۹ تنزل پیدا کرده و ما در مورد تمامی آنها به جز ۵۴ نفرشان موفق شدیم.

نتیجه‌ی نهایی این بود که تنها موقعیت ۵۴ نفر یعنی ۳.۷ درصد از تعداد کل نمونه‌ی سال گذشته که ۱۴۷۵ نفر بوده‌اند، شناسایی نگردید. موفقیت‌هایی این چنین و نتایج حاصله‌ای از این دست باعث تقویت اعتماد رأی‌دهندگان به فرآیند رأی‌گیری و نحوه‌ی برگزاری آن شده و بسیاری از شک‌هایی را که در این مورد میان احزاب سیاسی گوناگون به وجود آمده بود را زدود.

با این همه، دو عامل تعیین‌کننده در این آزمون وجود دارند که ما آنها را به طور ویژه‌ای باعث بروز مشکلات فراوان می‌دانیم. در غرب رویمیت ما در شناسایی محل ۴۹ درصد از افراد نمونه برداری شده و در کیتی مرکزی در مشخص نمودن محل ۴۷ درصد از افراد برگزیده موفقیتی حاصل نشده است. خود کمیسیون برگزاری انتخابات دستور تشکیل گروه مطالعاتی را داد که موفق به کشف و آشکار سازی ۳ مورد تخلف و ناهم خوانی مشخص گردیدند که برای هیچ کدام از آنها توضیحات مشخصی ارائه نشده بودند. در نتیجه، تصمیم بر آن گرفته شد که دست کم برای این پنج منطقه‌ی مورد نظر نیاز به انجام مطالعات نزدیک‌تری وجود دارند.

صرفنظر از این نابسامانی‌های عملیاتی ما موفق به کشف مجموعاً ۳.۷ درصد "موارد پیدا نشده" شدیم که تا حد قابل ملاحظه‌ای غیر منطقی به نظر می‌رسیدند، و مجدداً به کمیسیون توصیه نمودیم که نسبت به اجرای اقدامات اصلاحی در این خصوص وارد عمل شود.

نتیجه‌ی گسترده شده مربوط به آزمون مردم ریان (انجام شده در ژوئن سال ۱۹۹۲)

منطقه‌ی انتخاباتی	مجموعه آزمون‌های انجام شده	وفات یافته	حذف شده	مهاجرت کرده	پیدا شده	پیدا نشده	در صد پیدا شده
کیتی (مرکزی)	۱۵	--	۲	۲	۴	۷	۴۷٪
ان ای لا پرنیانس	۲۲	--	۵	--	۱۴	۳	۱۴٪
کاتن تری	۳۲	۲	۴	۷	۱۷	۲	۶٪
پورت مورانت	۷۸	۲	۸	۷	۵۳	۸	۱۰٪
گایه‌اک گاردنز	۷	--	۱	--	۴	۲	۲۹٪
وست پویمولت	۳۹	۲	۳	--	۱۵	۱۹	۴۹٪
گلدن گرو	۲۰	--	۱	--	۱۴	۵	۲۵٪
کامینگ لاج	۱۳	--	۵	--	۶	۲	۱۵٪
لونورا	۲۴	--	۳	۱	۱۶	۴	۱۷٪
موکا آرکادیا	۸	--	۳	--	۵	--	۰٪
چارتی	۱۱	۱	۲	--	۶	۲	۱۸٪

مجموعه‌ی نمونه‌ی به انجام رسیده (۱۹۹۲ / ۱۹۹۱) ۱۴۷۵

مجموعه‌ی کسانی که پیدا نشده‌اند ۵۴

در صد کسانی که پیدا نشده‌اند ۳.۷٪

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه ۵ از ۶

نگرانی‌های دیوان یاری رسانی درباره انتخابات آینده

فهرست فعلی مربوط به رأی دهندگان ثبت نام شده که توسط دیوان یاری رسانی به انتخابات محدوده بندی شده است باید فقط برای چیزی که هست مورد توجه قرار گیرد که در واقع به منزله‌ی ابزاری ابتدائی می‌باشد که امکان تهیه‌ی نخستین فرم‌های مربوطه را برای شکل دهی یک فرآیند مردمسالارانه نوین فراهم می‌آورد. با این وجود، هنوز بسیاری کارها وجود دارند که می‌توانند به انجام برسند و بسیاری ابزار های دیگر هستند که به آنها نیاز هست و توجهات ویژه‌ی بسیاری هست که باید مورد بررسی قرار گیرند پیش از آنکه بتوان اطمینان حاصل نمود که یک فرآیند انتخاباتی آزاد و منصفانه در جریان است.

برخی از نگرانی‌های ما در این خصوص شامل موارد مطرح شده در زیر می‌باشند:

کارت‌های شناسائی

بر اساس اظهارات کمیسیون انتخابات، هنوز در حدود ۲۵۰۰۰ نفر در فهرست ثبت نام وجود دارند که برای آنها هیچ کارت شناسائی و شماره‌ی مشخصه‌ی شناسائی صادر نشده است. انتظار ما آن بود که وقتی کمیسیون انتخابات در سال گذشته با مواد کافی لازم برای عکس تجهیز شد، مسأله‌ی پخش کارت‌های شناسائی باید تا به حال حل شده بوده و به نتیجه می‌رسیدند.

با این وجود این واقعیت باقی می‌ماند که موضوع مربوط به پخش کما کان بسیار کند پیش می‌رود و نیروی کاری مربوط به ثبت نام رأی دهندگان معمولاً ناگزیر به ترک یک منطقه می‌شوند بدون آن که فرصت کافی برای رسیدگی به تمامی افراد آن منطقه و ثبت نام تمامی رأی دهندگان واجد شرایط را داشته بوده باشند. بنا بر این، در تمامی منطقه‌های باز دید شده توسط گروه ثبت نام، یک فهرست عقب افتاده از کسانی وجود دارد که بدون کارت و شماره‌ی شناسائی باقی مانده‌اند.

همچنین سطح توجه عمومی که توسط نیروهای کاری در مرکز ملی ثبت نام رأی دهندگان واقع در جرج تاون به مردم داده می‌شود نیز کاملاً ناکافی می‌باشد. این مرکز از پذیرش افرادی که بعد از ساعت ۲ بعد از ظهر به آن رجوع می‌کنند سر باز می‌زند و حتی کسانی که پیش از این زمان و عموماً در صبح به آن جا می‌روند نیز به طور کامل خدمت دهی نمی‌شوند. یکی از نمایندگان کمیسیون باید در تمامی این دوران حاضر باشد تا به انجام رسیدن این کار را در مرکز ثبت نام رأی دهندگان مورد نظارت قرار دهد.

با وجود این که رئیس کل کمیسیون انتخابات به ما اطمینان داده است که تمامی واجدین شرایط حتی کسانی که کارت شناسائی ثبت نام نیز ندارند، هنوز امکان رأی دادن را خواهند داشت هنوز شبهاتی در موفقیت این مهم وجود دارد و کمیسیون انتخاباتی باید به فرآیند توزیع خود شتاب بیشتری بدهد تا به این ترتیب اطمینان رأی دهندگان را به درستی فرآیند انتخابات جمع نماید. بخش‌های خصوصی درباره‌ی رفع این مشکل پیشنهاد نموده‌اند که برای سرعت بخشیدن به این عملیات کسانی را که به سرعت تایپ می‌کنند در اختیار کمیسیون قرار دهند و کمیسیون انتخاباتی تمامی سعی خود را می‌نماید که این خواستگاه بخش خصوصی برای یاری رساندن به این فرآیند را پذیرا باشد.

کیفیت جوهر مورد استفاده برای فرآیند رأی گیری

اخیراً در انتخابات کردستان علاوه بر اطمینانی که از طرف برگزار کنندگان نسبت به کیفیت بالای جوهر انتخاباتی داده شده بود و اعلام شده بود که "بهترین کیفیت جوهر" در نظر گرفته شده است، احزاب مخالف به انجام آزمون پیش از روز انتخابات اصرار ورزیدند. در نتیجه‌ی این آزمون دریافت شد که جوهر مربوطه به سادگی قابل پاک شدن است و در نتیجه احزاب سیاسی درخواست در اختیار داشتن جوهری پایدارتر را نمودند. در نتیجه، دیوان یاری رسانی به انتخابات توصیه نمود که به عنوان یک آزمایش دو روز پیش از روز انتخابات هر یک از اعضای کمیسیون انتخابات بایستی انگشت خود را بر جوهری که به طور کاملاً اتفاقی انتخاب شده بود بزنند به این منظور که پایداری آن را در این مدت به آزمایش بگذارند. (قرار نیست این آزمایش باعث جلوگیری از رأی گیری آنها در زمان مقرر بشود).

گزارش در مورد فرآیند ثبت نام

صفحه‌ی ۶ از ۶

مشکل مربوط به اطمینان رأی دهندگان

بازخوردهای دریافت شده از طرف هم داوطلبان مشغول به خدمت دهی در شعبات رأی گیری و هم نقاط حساس انتخاباتی نشان دهنده‌ی سطح قابل توجهی از واپس خوردگی کسانی هستند که نام‌های آنها در فهرست مربوط به سال جاری وجود ندارد. برخی از افراد چنین ادعا می‌کنند که سال گذشته در دو فرصت جداگانه اقدام به ثبت نام نموده‌اند و دلیلی برای انجام مجدد آن در سال جاری نمی‌بینند. برخی دیگر نیز قادر به درک این مهم نیستند که چگونه در حالی که سال گذشته ثبت نام نموده و اسم‌شان نیز در فهرست وجود داشته است، هنوز اسمی در فهرست حاضر رأی دهندگان دارا نیستند.

در نتیجه، یک عملیات دشوار برای به دست آوردن مجدد اعتماد رأی دهندگان اینک نه فقط در مقابل احزاب سیاسی شرکت کننده در انتخابات و دیوان یاری رسانی به انتخابات می‌باشد، بلکه به طور خاص پیش روی کمیسیون انتخابات قرار دارد که نخستین بیانیه‌های آن در پی افزایش دادن و تقویت اطمینان رأی دهندگان نسبت به فرآیندهای انتخاباتی بوده است.

موفقیت‌های حاصل شده از به انجام رساندن عملیاتی که شرح آن رفت می‌تواند برای بازسازی مجدد سطح همکاری عمومی مردم در این بخش کلیدی و حساس از بازسازی آینده‌ی سیاسی به کار آید.

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

صفحه ۱ از ۵

اخبار تلویزیونی در دوران انتخابات: عملیاتی در عین انفعال

رودنی تیفن، استاد یار رشته‌ی دولت در دانشگاه سیدنی، استرالیا در مورد مطالعه‌ی مربوط به دیده بان‌ی رسانه‌های گروهی در مورد اخبار سیاسی ارائه شده در تلویزیون در روزهای پیش از انتخابات، گزارش داده و چنین نتیجه‌گیری می‌نماید که پوشش خبری تلویزیون در دوران انتخابات انفعالی بوده و فاقد انرژی لازم برای حرکت و پیشرفت بوده است.

مطالعه‌ی مربوط به تلویزیون به شناسه بندی بیش از ۷۵ متغییر گوناگون برای هر یک از داستانهای سیاسی پرداخت. اکثریت قابل توجه این شناسه‌ها در این مورد بودند که چه کسی و در چه اندازه‌ای جلوی صفحه‌ی تلویزیون ظاهر شده است و برای این منظور اجازه داده شده بود که حضور افراد تا حد شش نفر و یا گروه‌های مختلف در صورت لزوم در مورد یک داستان سیاسی مشخص، شناسه بندی شود.

با توجه به مشکلاتی که در دیده‌بانی انفرادی هر یک از این برنامه‌ها به وجود می‌آمدند، فاصله‌های متعددی در داده‌های جمع آوری شده به وجود آمده‌اند. اخبار صبح گاهی تی وی وان به متوسطی معادل ۴.۶ مورد در هر بولتن، باپ تی وی به ۴.۳، اخبار شام گاهی تی وی وان به ۵.۰، سی سی وی ۳ به ۵.۹ و سی سی وی ۲ به ۶.۳، رسیدند. در تمامی برنامه‌ها داستانهای سیاسی معمولاً بیش از نیمی از بولتن را در دوران انتخابات به خود اختصاص می‌دهند.

داستانهای سیاسی

خوراک مربوط به اخبار سیاسی به شکل گسترده ای توسط موقعیت‌های عمومی و تبلیغات انجام شده در جستجوی فعالیت‌های مربوط به گروه‌ها و مؤسسه‌های سیاسی، تهیه شده‌اند. سه طبقه‌ی اصلی در این مورد می‌توانند طراحی شوند. طبقه‌ی نخست مربوط به گزارش‌هایی می‌شود که تقریباً نیمی از واقعه‌های خبری را گزارش می‌کنند که در برگیرنده‌ی مانورهای تبلیغاتی و مبارزات مردمی می‌باشد. این قبیل جلسات به طور عمده و قابل ذکر شامل فعالیت‌های انتخاباتی احزاب سیاسی شرکت کننده (مانند جلسات تبلیغاتی، دیدار رهبران حزبی از مکانهای مشخص و مواردی از این قبیل می‌باشد) (۲۱ در صد) به

برنامه‌ی دیده‌بانی رسانه‌های گروهی مطالعه‌ی کمی بسیار گسترده‌ای روی اخبار سیاسی تلویزیون در خلال دوران رأی گیری در یک فرآیند انتخاباتی به انجام رسانده است. اهداف ابتدائی این مطالعه به مورد آزمایش گذاشتن راهی بوده است که از طریق آن داستانهای سیاسی ساختار بندی شده و توجه و انواعی از پوشش خبری که به احزاب سیاسی و گروه‌های گوناگون و یا موضوعات یا موارد مختلف و یا تم‌های انتخاباتی داده می‌شود.

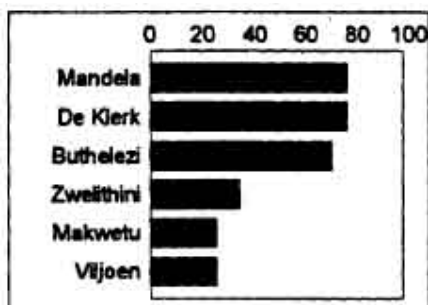
نمونه و رویه‌های کاری

در تلویزیون، مطالعه‌ی مذکور بولتن خبری اصلی شامگاهی برای کانال‌های عمده و اساسی اس ای بی سی، تی وی وان، سی سی وی ناگونی و سی سی وی سوئو، همچنین بولتن خبری شامگاهی تلویزیون بوفونانسونا و نخستین بولتن خبری صبح گاهی در برنامه‌ای با عنوان "صبح به خیر آفریقای جنوبی" مورد پوشش قرار داد. این پنج برنامه به طور روزانه از ۱۸ مارس تا ۲۴ آوریل مورد بررسی و مطالعه قرار گرفتند. به طور عمومی، نمونه‌ی آماری مذکور برای پوشش خبری تلویزیونی موفق به بررسی تقریباً ۱۰۰۰ داستان سیاسی خبری گردید که در حدود بیش از ۱۰۰ بولتن و در چهار شبکه در خلال ۳۲ روز پخش گردیده بودند.

رویه‌ی به کار بسته شده در مورد تلویزیون بر این منوال بود که دیده‌بانان که هر یک از آنها به یک برنامه‌ی مجزا تخصیص داده شده بودند باید به تکمیل فرمی می‌پرداختند که داستانهای مربوطه را مطابق قالبی ساختار بندی شده خلاصه سازی نموده تا به این وسیله تحلیل گران بتوانند پس از آن این اطلاعات را به طبقه بندی‌های تشکیل شده برای این مطالعه ترجمه نمایند.

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

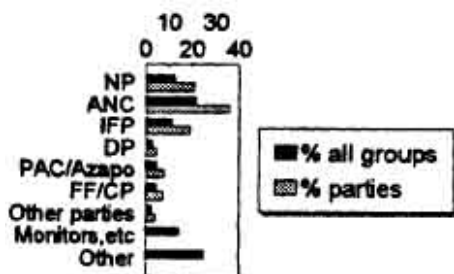
صفحه ۲ از ۵

جدول ۱

کلرک و نلسون ماندلا بودند که به طور اتفاقی هر دوشان در ۷۸ استان سیاسی طبق نمونه‌ی مطالعاتی ما، ظاهر شده بودند. این دو به طور قابل ملاحظه‌ای باعث نادیده قرار گرفتن سایر اعضای حزب خود شده بودند. دی کلرک از حیث اعداد و ارقام در حدود ۴ برابر بیشتر از دو شخصیت دیگری که بعد از او در زمینه‌ی مطرح بودن در اخبار در مقام‌های بعدی قرار گرفته‌اند یعنی رولف مییر (۱۸ بار) و پیک بوئا (۱۷)، در رسانه‌ها مطرح گردیده است. این در حالی است که هیچ کس دیگری در این جمع بیشتر از ۶ بار مورد توجه رسانه‌ها قرار نگرفته است (دانی شوته و هرنوس کرایل). در مورد مربوط به‌ای آن سی، سیریل رامافوسا به طور آشکار در مقام دوم قرار داشت (۲۶ بار) و تاپو میکی سوم (۹ بار) در مقام سوم قرار می‌گیرند. به طور مشابهی، سایر چهار رهبر حزبی دیگر نیز که از مهم‌ترین اعضای حزب شان محسوب می‌شوند پوشش خبری مربوط به گروه خود را از آن خود ساخته بودند.

جدول شماره‌ی دو باز تاب دهنده‌ی دسته بندی‌هایی است که بر اساس آنها چند جدول بعدی بنا شده‌اند. این جدول در ابتدا برای سه حزب بزرگ اولی اعدادی را مشخص نموده و سپس احزاب کم اهمیت‌تر را به چهار گروه دسته بندی می‌کند.

جدول ۲

دنبال نشریات مطبوعاتی و بیانیه‌های عمومی که توسط احزاب سیاسی ایراد می‌شوند (۱۶ در صد) و گروه‌های مشتاق (۶ در صد) به همراه کنفرانس‌های مطبوعاتی و مصاحبه‌های انجام شده توسط رسانه‌های گروهی (۵ در صد) می‌باشند.

دومین وقایعی که گروه بزرگ خبر سازی را در تلویزیون تشکیل می‌دهند شامل جلسه‌های رسمی و نشست‌های مربوطه‌ی مؤسسه‌های سیاسی می‌شوند که در حدود ۲۰ در صد از حجم خبری را به خود اختصاص می‌دهند. این خود شامل نشر گزارش‌های رسمی و غیر دولتی (۸ در صد)، جلسات مربوط به گروه‌های میانی و سران مسؤل آن از جمله تی ای سی (۴ در صد)، و مذاکرات رسمی میان گروه‌های غیر موافق (۵ در صد) می‌باشد. در این جا رسانه‌های گروهی به تغذیه‌ی افکار عمومی پرداخته و به طور گسترده‌ای فعالیت‌های پیش برنامه ریزی شده سایر مؤسسات را به اطلاع‌شان می‌رسانند.

سومین گروه عمده‌ی وقایع خبر ساز شامل آن دسته از اتفاقاتی می‌شوند که معمولاً تحت عنوان اخبار مربوط به بی نظمی شناخته می‌شوند. وقایع مربوط به خشونت‌های گروهی (۴ در صد)، اعتصاب‌ها (۵ در صد) و سایر فعالیت‌ها و اقدامات اعتراض آمیز (۵ درصد) اساسی‌ترین موضوعات مربوط به چنین پوششی را تشکیل می‌دهند. فعالیت‌های مربوط به نهادینه سازی و بیانیه‌های عمومی در مورد اعمال قانون و نمایندگی‌های تحقیقاتی (۸ در صد) قصد آن را دارند که موضوعات داستانی مشابهی را با نام وقایع بی نظمی تحت پوشش قرار دهند.

وسعت مربوط به موقعیت‌هایی که در آن رسانه‌های گروهی به منابع عمده‌ای که در خارج از آنها وجود داشته است و آنچه که در سطح وقایع مردمی اتفاق افتاده است واکنش نشان داده‌اند به واسطه‌ی قلت و کمیابی گزارش‌هایی که به طور ابتدائی بر اساس شرکت‌های مربوط به رسانه‌های عمومی تولید شده باشند، قابل شناسایی و رد یابی می‌باشد. مطابق مطالعه‌ی انجام گرفته، تنها دو گزارش به عنوان گزارش‌های ویژه‌ی مربوط به رسانه‌های گروهی عنوان گذاری شده‌اند. از آن میان هیچ یک را نمی‌توان گزارش پژوهشی ویژه دانست.

منابع مربوط به اخبار

شناسه گذاری داستانهای سیاسی در خلال دوران انتخاباتی تعداد ۱۱۷۷ نقل قول را از نمایندگان باعث گردید. با این وجود، گروه بسیار کوچکتري از افراد به طور منظم در این گزارش‌ها حضور یافته بودند. دو نفر از مهم‌ترین این افراد که بیش از همه در معرض گزارش‌ها قرار گرفته بوده و به طور گسترده‌ای مورد پوشش قرار داشتند، بدون هیچ گونه تعجبی، اف دبلیو دی

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

صفحه ۳ از ۵

اختیار خود داشته باشند و این هیچ ارتباطی به نسبت حمایت‌شان از طرف مردم نداشته باشد. (لازم است در این جا و در جاهای دیگر این موضوع را به خاطر داشته باشیم که اعداد مطرح شده تنها پوشش برنامه‌های خبری را شامل می‌شوند و کاری به موضوعات و ارتباطات جاری ندارند. برای نمونه، چنین به نظر می‌آید که گروه‌ها و احزاب اقلیت و کوچک‌تر به تناسب وقت بیشتری را در مورد موضوعات جاری در مقایسه با اخبار دریافت می‌نمایند.

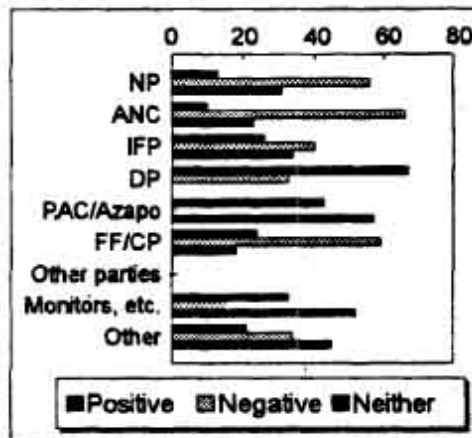
جدول شماره ۱ دو نشان می‌دهد که‌ای ان سی و نمایندگان آنها گروهی هستند که بیش از همه به تواتر در رسانه‌ها مطرح شده‌اند که این شامل ۲۱.۶ درصد از کل و ۳۵.۷ درصد از احزابی را تشکیل می‌دهد که نام‌شان برده شده است. اما همین گروه، تنها حزبی است که تناسب کمتری از پوشش خبری را نسبت به قدرت رأی گیری اش دریافت می‌نماید. از سوی دیگر، حزب ملی به طور تقریبی متناسب با حمایت‌های گزینشی‌اش پوشش خبری را از آن خود نموده است، در حالی که سایر گروه‌های دیگر همگی به تناسب‌های بزرگ‌تری به نسبت رأی دریافت نموده‌شان از پوشش رسانه‌ای برخوردار بوده‌اند.

در نتایج مطرح شده در جدول شماره ۱ سه بایستی به یاد داشته باشیم که در صدهای مربوط به احزاب کوچکتر بر اساس اعداد بسیار کوچکی تهیه شده‌اند و این به دلیل آنست که تعداد بسیار محدودی از اوقات توسط سایر گروه‌ها مورد پوشش قرار گرفته‌اند. در مورد گروه‌هایی که رجوع‌های قابل توجهی داشته‌اند، اشارات صورت گرفته به دیده‌بانان و گروه‌های میانی به طور عمده یا مثبت بوده‌اند و یا خنثی و این در حالیست که گروه‌های متفرقه‌ی نهائی ارجاعات نامتعادلی دریافت کرده‌اند. آن چنان که می‌توان حدس زد، گروه‌های سیاسی بزرگ‌تر بیش از ارجاعات مثبت، به صورتی منفی مورد توجه و ارجاع قرار می‌گیرند که این از طرف مخالفان حزبی‌شان و یا دیگران می‌باشد. از این هم شگفت‌انگیزتر این که اینکائا توجه اساسی مثبتی از سایر مشارکت‌کنندگان دریافت نموده است و ای ان سی بیشترین نسبت ارجاعات منفی را از آن خود کرده است. این در حالیست که اشارات انتقاد آمیز تا تشویق آمیز برای ای ان سی به نسبت ۶ به ۱، برای ملی گرایان به نسبت ۴ به ۱، برای

دو دسته بندی باقی مانده مربوط به احزاب سیاسی نمی‌شوند. دسته‌ی نخست مربوط به نمایندگان از طرف تمامی گروه‌های مستقل و میانی می‌شود که به امر نظارت یا فرا نگری جنبه‌های مختلف انتخابات مشغول می‌باشند (از آن جمله می‌توان به تی ای سی، آی ای سی و آی ام سی، دیده‌بانان صلح و ناظران بین‌المللی اشاره نمود). از میان آنها تی ای سی و آی ای سی مسؤل اکثریت رجوع‌های صورت گرفته می‌باشند. آخرین طبقه نیز شامل نمایندگانی از گروه‌های وسیع و متنوعی می‌باشد که شامل: دولت‌های کشور مورد نظر، مسؤلان اداری و کاغذ بازی، نیروهای نظامی و انتظامی، گروه‌های علاقمند و صاحب حقوق که شامل تجارت‌ها و اتحادیه‌ها می‌شوند. هیچ یک از این گروه‌ها به طور خاص و متمایزی از دیگران جلب توجه نموده است، هر چند که نیروهای انتظامی، آنچنانکه انتظار می‌رود تنها گروه هستند که بیش از هر دسته‌ی دیگری مطرح شده و مورد توجه قرار گرفته است.

تجزیه و تحلیل و ترجمه‌ی آمار و ارقامی مطرح شده در جدول شماره ۱ دو بایستی بر اساس ملاحظات بسیار متنوعی که ناظران برای آنها مطرح می‌نمایند از جمله: در شرایطی که احزاب از گستره‌ی بسیار وسیعی از حمایت‌ها بهره‌مند می‌باشند، تعادل چه معنایی می‌تواند داشته باشد؟ وقتی به نظر می‌آید که یک حزب مشخصی قرار است به طور قابل ملاحظه‌ای در دولت جدید نقش ایفا نماید؟ وقتی حزب دیگری برای تمام عمر در رأس کار بوده و

اداره‌ی دولت را به دست داشته است؟، وقتی احزاب سیاسی به این شدت در شکل و شمایل سازمانی و نحوه‌ی اداره شدن‌شان، در توانائی‌هایشان برای ایجاد شبکه‌های ارتباطی، و در اندازه‌ها و اشتیاقی که به وسیله‌ی آن جلسات تبلیغاتی را اداره می‌نمایند با هم تفاوت دارند؟ برخی به این صورت استدلال می‌کنند که در یک نظام چند حزبی، گروه‌های سیاسی باید به نسبت حمایت‌های گزینشی خود از پوشش خبری بهره بگیرند. با این وجود، یکی از کلیدهای اصلی مربوط به یک نظام گزینشی مردمسالارانه آن است که تمامی گروه‌های عمده، مشروعیت فرآیند انتخاباتی و نتایج حاصله از آن را بپذیرند و در چنین شرایطی این بحث پیش می‌آید که باید گروه‌هایی که در اقلیت قرار دارند سهم بیشتری از پوشش مطبوعاتی و رسانه‌ای را در

جدول ۳

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

صفحه ۴ از ۵

تصویر می‌کنند. با این وجود، نتیجه‌گیری این مباحث از نمایندگی گروه‌های مختلف و انواعی از ادعاها که ایشان می‌کنند، وابستگی مستقیمی به نظارت دارد و این که آیا دیده‌بانان نوعی تعادل کلی میان احزاب برقرار می‌نمایند یا نه و از نتایج چنین بر می‌آید که در مورد این داستانهای ویژه تعادل کمتر اتفاق افتاده است. دلیل ابتدائی این موضوع سادگی قالب‌های مربوط به این داستانها بوده است.

در اکثر داستانهای سیاسی مطرح شده تنها به یک منبع اشاره شده است. در مورد داستانهایی که در آنها دیدگاه‌های دست کم یک گروه مطرح شده‌اند، ۶۶ در صدشان تنها یک منبع، ۲۷ در صدشان دو منبع، و فقط ۸ در صدشان دارای سه منبع یا بیشتر بوده‌اند. علاوه بر این، اهمیت اصلی آن بوده است که آیا این داستانها با تناقضات و مشکلاتی همراه بوده است یا نه. چنین قضاوت شده است که ۳۶ در صد از این داستانها با یک موضوع جنجالی مهم همراه بوده‌اند، اما در عین حال در ۷۷ در صد از آنها، تنها یک طرف از دعوا به عنوان منبع نقل قول شده است و نه هر دو طرف ماجرا.

این اعداد و ارقام خود نشان دهنده‌ی انفعال رسانه‌های گروهی در مورد گزارش نمودن مبارزات تبلیغاتی می‌باشند. تلاش بسیار اندکی برای ایمن سازی پاسخی از حزب مورد انتقاد واقع شده در همان داستان صورت پذیرفته است. البته در اغلب اوقات، تعادل در طول زمان به دست آمده است اما اقدامات یا بازتاب‌هایی که توسط رسانه‌های گروهی از طریق گفتگوها و پاسخگویی‌های تقریبی بلافاصله صورت گرفته‌اند را می‌توان در بهترین حالت بسیار کند و ناکامل ارزیابی نمود.

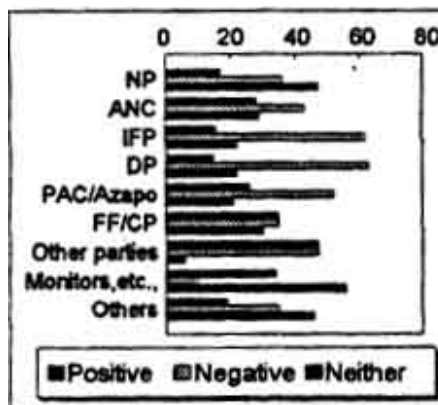
تم‌های انتخاباتی و مشکلات

فراگیرترین مشکلات مطرح شده عمدتاً مربوط به خود فرآیندهای سیاسی و انتخاباتی بوده‌اند. تنها ۳۸ درصد از این داستانها ارجاع مشخصی به سیاستی خاص داشته‌اند و بیش از ۶۰ درصد از آنها در مورد مشکلاتی بوده‌اند که به فرآیندهای سیاسی مربوط می‌شده‌اند. دو تم کلی در این مورد فراگیر بوده‌اند: موارد مربوط به قانون اساسی و هماهنگی‌های مربوط به انتخابات در حدود ۶۰ درصد از داستانهای مربوط به فرآیندهای سیاسی را شامل شدند در حالی که محیط‌های مبارزاتی، قطع نظر از این که آیا آزاد و منصفانه بوده‌اند یا نه، مشکلات مربوط به آموزش رأی دهندگان و موارد دیگری از این قبیل، زمینه ساز عمده‌ی باقی مانده‌ی تم انتخاباتی بوده‌اند (۳۰ درصد از این باقیمانده).

بیشترین گروه بعدی از ملاحظات مربوط به موارد مرتبط با جرم و کنترل‌های داخلی بوده است (که حدود ۱۴ درصد از مجموع سیاست‌های مورد رجوع قرار گرفته را شامل می‌شود). برخی از اوقات این موضوع به داستانهای مربوط به خشونت‌های سیاسی منتهی می‌شود؛ و در سایر اوقات سیاست‌های عمومی دیگری را در بر می‌گیرند. در حدود یک از پنج (۱۸ درصد) از این

اینکاتا کم‌تر از ۲ به ۱ که هم موضوعات مثبت مربوط به آن شدیدتر و هم موضوعات منفی مورد اشاره‌اش کم رنگ‌تر از دو حزب بزرگ بوده‌اند.

جدول چهار به ارائه‌ی الگوهای ارجاع دهی به دیگران را توسط هر یک از گروه‌های درگیر در فرآیند می‌پردازد. در حالی که بزرگ‌ترین رجوع‌ها به دیگر گروه‌ها منفی است (۳۳ درصد)، در حدود ۲۰ درصد از این ارجاعات مثبت می‌باشند و سایر آنها (۴۷ درصد) متنوع و یا گوناگون محسوب می‌شوند. این موضوع احتمالاً یک الگوی کم‌تر از سایرین، منفی و انتقادی از گفتگو را نسبت به آن چه ممکن است از یک مبارزه‌ی انتخاباتی انتظار برود، به نمایش می‌گذارد. دیده‌بانان و گروه‌های میانی بیش از هر گروه دیگری در این میان از توازن بر خوردار بوده‌اند.

جدول ۴

در میان احزاب سیاسی عمده، جدول چهار الگوی دیگر گونی را نسبت به جدول سه در مورد نسبت نکات تشویق آمیز در مقابل انتقاد آمیز درباره‌ی دیگران به نمایش می‌گذارد، به نحوی که‌ای آن سی در آن نسبت ۱ به ۱.۵، ملی گرایان نسبت ۱ به ۲.۱، و اینکاتا نسبت ۱ به ۳.۹ داشته‌اند. بنا بر این، در حالی که اینکاتاها به تناسب مقدار کمتری اظهار نظرهای منفی از سایر گروه‌ها نسبت به احزاب عمده‌ی سیاسی دریافت می‌نمایند، خودشان در اظهار نظر نمودن بسیار بیشتر از دیگران انتقادی ظاهر شده‌اند. در مقابل، در حالی که‌ای آن سی بیشترین نسبت ارجاعات انتقادی به تشویقی را داشته است، اظهار نظرهایش در مورد دیگران بسیار مثبت بوده‌اند.

دارائی‌ها و تعادل

آنچنانکه در بالا گفتیم، این که هر مجموعه‌ای از این اعداد بنیانگذار تعادل است یا به عنوان دارائی برای حزب مورد بحث محسوب می‌شود که دیدگاه احزاب مختلف را باز گو می‌نماید بستگی به معیارهایی دارد که ناظران و دیده‌بانان برای آنها

گزارش در مورد رسانه‌های جمعی مطبوعاتی و خبری

صفحه ۵ از ۵

داستانهای سیاسی شامل برخی ارجاعات اساسی به خشونت‌های سیاسی داشته‌اند.

قرار بوده است که این گونه موارد به طور مشخص تری در بولتن گزارش شوند، ۴۸ در صد از آنها یکی از سه داستان اولی بوده‌اند که پوشش داده شده‌اند. آنها همچنان قصد داشته‌اند که گزارش‌های همه جانبه تری را ارائه دهند: در داستانهای با دست کم یک منبع ذکر شده ۵۴ در صد از این داستانها که در گیر با خشونت بوده‌اند در مقایسه با ۳۰ در صد دیگر از آنها که خشونتی در آنها نبوده است به ۲ با بیشتر از منابع رجوع نموده‌اند. نسبت مربوط به احزابی که در داستانهاشان درگیر با خشونت بوده‌اند به طور گسترده‌ای در هم خوانی با پوشش آنها در داستانهای است که در آنها هیچ خشونتی وجود ندارد.

دسته‌ی سومی از موارد، پوشش خبری کمتر و اما قابل توجهی دریافت نموده‌اند. روابط کارگری، تأمین اجتماعی و دیگر داستانهای که بر اساس تم‌های پخش مجدد قرار دارند در مجموع نزدیک به ۱۲ در صد از داستانهای را تشکیل می‌دهند که برخی عناصر سیاسی را تشکیل می‌دهند. موارد قابل توجه در این بخش مربوط به وضعیت خدمتگزاران عمومی به ویژه منازعات به دلیل بی اعتمادی‌ها و نا امنی‌هایی بوده است که در نتیجه‌ی تغییرات سیاسی و سیاست‌های تأمین اجتماعی به وجود آمده‌اند.

پرسش‌های مربوط به سیاست‌های اقتصادی (که حدود ۱ در صد از ارجاعات مربوط به سیاستگذاری را تشکیل می‌دهند) و پرسش‌هایی که مربوط به سیاست‌های اقتصادی و کیفیت زندگی می‌شوند (از جمله سلامتی، آموزش، محیط زیست، خدمات شهری و مواردی از این دست) (در حدود ۲۰ در صد) به غیر قابل دید بودن مجازی در حین مبارزات تبلیغاتی انتخابات موقوف می‌شوند.

عدم نسبی وجود تأکیدات سیاستگذاری و گفتگوهای سیاسی در مورد پوشش دادن به مبارزات تبلیغاتی انتخابات غیر معمول بوده است، اما همین کمبودها در این انتخابات مشخص به دو دلیل بارز کمتر شگفتی بر انگیز بوده‌اند. یکی از آن دلایل این است که بسیار از عوامل ابتدائی سیاست گذاری که قرار بود توسط واحد دولتی اتحادیه ملی مورد پیگیری قرار گیرد، پیش از این در مذاکرات چند حزبی مورد توافق قرار گرفته بود و در نتیجه قرار نبود توسط خود کمیسیون انتخاب مورد تصمیم گیری قرار گیرد. موضوع دیگر آن بود که از بسیاری لحاظ‌ها موضوع کلیدی در انتخابات ظرفیت و توانائی آفریقای جنوبی برای برگزاری موفقیت آمیز یک انتخابات مردمسالارانه بوده است و این که چنین موضوعی باعث انتقال یافتن عناصر سیاستگذاری مشخص به سمت پائین جامعه شده است. با این وجود، این تأکیدها مورد انتقادات شدیدی قرار گرفته است چرا که تا آن حال تمایل رسانه‌های گروهی در مشمول نمودن سایر پیام‌هایی است که سخنگویان سیاسی در پی وقایع خشونت آمیز و با وضعیت جاری مذاکرات ارائه نموده‌اند.

نتیجه گیری

پوشش تلویزیونی مربوط به انتخابات بسیار وسیع بوده است. با وجود این، از دو لحاظ گوناگون بسیار مهم این داده‌ها همچنین کمبود یک حرکت خود جوش را توسط ایستگاه‌های تلویزیونی آشکار می‌سازند. نخست این که چنین سری‌هایی به طور غیر قابل باوری روی وقایع مربوط به مبارزات تبلیغاتی عمومی و بیانیه‌های عمومی احزاب سیاسی و به همین نسبت روی اطلاعات منتشر شده در مورد کارهای سیاسی مؤسسات گوناگون و مذاکرات رسمی متمرکز می‌باشند. البته این امر به طور وسیعی در مورد بیشتر گزارش‌های خبری صادق است اما به طور مشخص در طول مبارزات تبلیغاتی این انتخابات علامتگذاری شده است و چنین نشان می‌دهد که گزارش‌های مربوطه بسیار انفعالی بوده‌اند. دوم این که در آنجا کمبود مشخصی از اقدامات خود جوشانه‌ی ویراستاری در برقرار کردن ارتباطات با ادعا‌های مشارکت کنندگان با یکدیگر، دست کم در مورد همان داستان، به چشم می‌خورد. بسیاری از این داستانهای خبری منبع ساخت یافته‌ی ساده‌ای داشته‌اند که در آن چهره‌های سیاسی توانائی این را می‌یافتند که دیدگاه‌های خود را بدون هیچگونه نیروی متعادل کننده‌ی دیگری حتی توسط کسانی که این ادعا‌ها را مطرح نموده‌اند، در کنار هم گذارند.

چهره‌های که در این انتخابات در مقابل رسانه‌های گروهی ظاهر شده‌اند هیچ گونه عزیمتی را از آنچه ممکن است با توجه به حمایت‌های انتخاباتی و منابع سیاسی در اختیار از سازمان‌های بزرگ مورد انتظار باشد، به نمایش نمی‌گذارند. این موضوع تا به حدی بوده است که گروه‌ها در باره‌ی یکدیگر در اخبار صحبت نمودند، آنها سعی آن را داشتند تا توجه خود را روی گروه‌های مشخص تری از چهره‌های سیاسی علاوه بر آنها‌هایی که در اخبار مطرح شده‌اند، متمرکز نمایند. و افراد مورد توجه قرار گرفته به طور یقین پراکنده‌تر از دریافت‌های ادراکی خود مشارکت کنندگان سیاسی در انتخابات، نبوده‌اند.

چهره‌های سیاسی ظاهر شده در مقابل رسانه‌های گروهی برخی از موضوعات بسیار جالب، ظریف و زیر پوستی را در مورد راه‌هایی که احزاب سیاسی برای مطرح نمودن و آشکار سازی خود به کار بسته‌اند، آشکار نمودند. به طور شایان ذکر، اینکائا قالب متفاوتی را از آنچه دو رقیب عمده‌ی خود مطرح نموده بودند، ارائه داد. آنها ارجاعات بیشتری را به سمت و سوی خود فرستادند که این ارجاعات به حد مشخصی تناسب بیشتری از ارجاعات مثبتی را الگوهای قابل پیش بینی محکمی از ارزیابی‌های شخصی که سایر احزاب ارائه داده بودند، نشان می‌دادند. علاوه بر این، ارجاعات آنها نسبت به سایر احزاب سیاسی منفی‌تر از حد عادی و استاندارد بودند و این قبیل اشاره‌ها که از طرف دیگران در مورد آنها ارائه می‌شد، شاید به شکل شگفت انگیزی کمتر از سایر اشارات و ارجاعات منفی به حساب می‌آمدند.

بیانیه‌ی بعد از برگزاری انتخابات

صفحه‌ی ۱ از ۱

۳۰ ژانویه سال ۱۹۹۵

گروه پژوهش و مطالعه بنگلادش (اس آر جی)

نظارت بر انتخابات

چهار انتخابات شهر داری

برگزار شده در ۲۲ ژانویه سال ۱۹۹۵

گروه پژوهش و مطالعه بنگلادش (اس آر جی) به صورت و سیاق زیر فرستاده شده‌اند -

شیبگونج - دیده‌بانان تمام وقت، یک برگزار کننده و سه ناظر سیار که در مراکز رأی گیری، انتخابات شهر داری شیبگونج را مورد نظارت قرار دادند.

سیلپت - یک دیده‌بان تمام وقت به همراه یک گروه دیده‌بانی سیار که ۴۴ مرکز اخذ رأی را در سیلپت از مجموع ۵۶ ایستگاه رأی گیری در آن منطقه، مورد نظارت قرار دادند.

چندپور - یک دیده‌بان تمام وقت به همراه باز خوردهای به دست آمده از سه دیده‌بان سیار و دو نگهبان برقراری ارتباطات و هماهنگی که تمامی مراکز اخذ رأی را در منطقه‌ی شهر داری چندپورمورد نظارت قرار دادند.

باریسال - دیده‌بانان تمام وقت، پنج نگهبان برقراری ارتباطات و هماهنگی و چهار دیده‌بان سیار که ۴۶ مرکز اخذ رأی را در انتخابات شهر داری باریسال از مجموع ۴۷ ایستگاه رأی گیری در آن منطقه، مورد نظارت قرار دادند.

به طور کلی، انتخابات‌های شهر داری در منطقه‌های شیبگونج، سیلپت و چندپور به شکلی آزادانه و منصفانه به انجام رسیدند. رأی دهندگان بسیار مشتاق بودند. مبارزات تبلیغاتی انتخاباتی بسیار گسترده و کارآمد طراحی شده و به انجام رسیدند. نامزدهای انتخاباتی هیچ گونه محدودیتی در مورد هزینه‌های انتخاباتی نداشتند. نمایندگان رأی گیری در بیشتر مراکز اخذ رأی حاضر بودند... فهرست مربوط به رأی دهندگان ثبت نام شده تا حدی دچار نقص و ایراد بود. این در حالی است که در باریسال و سیلپت چندین مرکز رأی گیری حتی بعد از به نشر رسیدن رسمی مربوط به مکانهای انتخاباتی، حذف شده بودند.

به طور کلی، انتخابات‌های شهر داری در منطقه‌ی سیلپت به جز موارد معدود و محدودی از نابسامانی‌ها و تخطی‌های مقرراتی (از جمله چندین مورد رأی گیری از افراد زیر سن قانونی در برخی شعبات اخذ رأی و چندین مورد تغییر هویت رأی دهندگان) که البته در ابعادی وسیع و قابل توجه صورت نگرفته بود، به شکلی آزادانه و منصفانه به انجام رسیدند. با این وجود، با توجه به وقوع هرتال‌های (اعتصاب‌های) ملی توسط مردم این مناطق که نمی‌خواستند مناطق زندگی‌شان به عنوان بخشی از شهر داری سیلپت تبدیل شود، انتخابات نتوانستند در هفت مرکز اخذ رأی برگزار گردند. برخی از رأی دهندگان در پای صندوق‌های رأی حاضر شدند اما در دفاع از اقدامات اعتصاب کنندگان، از دادن رأی خود داری نمودند. با این حال، اتفاق رخ داده را نمی‌توان واقعه‌ی خارج از کنترلی نامید.

در کنار این، یکی از صندوق‌های اخذ رأی نیز از باجه‌ی رأی گیری شماره ۱، در مرکز اخذ رأی شماره ۱۳، و منطقه‌ی نگهبانی شماره ۳، به سرقت رفت. در ادامه‌ی این واقعه، رأی گیری برای مدتی متوقف گردید. با این حال، صندوق به سرقت رفته به کمک نمایندگی‌های به اجرا گذاشتن قانون به صورتی مهر و موم شده و تنها پس از ۱۵ دقیقه بعد از سرقت پیدا شد. فرآیند رأی گیری به مجرد این که صندوق اخذ رأی به شعبه و باجه‌ی رأی گیری مربوطه‌اش بازگشت داده شد، آغاز گردید. بیشتر نامزدهای انتخاباتی برای منطقه‌ی شهر داری سیلپت، وسائل حمل و نقل مناسبی را تدارک دیدند که رأی دهندگان را به مراکز اخذ رأی انتقال دهند.

گروه پژوهش و مطالعه بنگلادش (اس آر جی) گزارش جامع و کلی از مشاهدات و نظارت‌های انتخاباتی خود تهیه خواهد نمود که این چهار منطقه‌ی انتخاباتی شهر داری را پوشش می‌دهند و در آینده‌ای نزدیک به کمیسیون انتخابات ارائه خواهد گردید.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۱ از ۸

جمهوری اسلامی ایران
کنگره‌ی اتیوپی برای مردمسالاری

تاریخ: ۱۷ دسامبر ۱۹۸۱

سند شماره‌ی: ۷۲۸۴

مجمع قانون اساسی انتخابات در ۵ ژوئن سال ۱۹۹۴

مأموریت دیده‌بانی

خلاصه‌ی گزارش

تهیه شده توسط

آبو جی دا

کنگره‌ی اتیوپی برای مردمسالاری

۲۲ ژوئن سال ۱۹۹۴

آدیس آبابا، اتیوپی

۱ - سابقه‌ی تاریخی مربوط به این مأموریت

آبو جی دا، کنگره‌ی اتیوپی برای مردمسالاری مأموریت دیده‌بانی را برای مجمع قانون اساسی انتخابات در ۵ ژوئن سال ۱۹۹۴، به انجام رساند. آبو جی دا یک سازمان غیر طرفدار مدنی است که مجموعه‌ی وسیعی از فعالیت‌ها را در حمایت از فرآیندهای مردمسالارانه از جمله آموزش مدنی، دیده‌بانی، و تجزیه و تحلیل‌های مربوط به سیاستگذاری‌های عمومی به انجام می‌رساند. آبو جی دا در ۲۴ ژوئن سال ۱۹۹۱ تأسیس شده است.

از آنجا که دیده‌بانی انتخابات در محدوده‌ی عملیاتی مربوط به آبو جی دا می‌افتد این سازمان چنین تصمیم گرفت تا انتخابات مجمع قانون اساسی را مورد نظارت قرار دهد و برای اداره نمودن این مأموریت اقدام به بنا نهادن اهداف زیر نمود:

- ۱ - توسعه دادن ظرفیت آبو جی دا برای دیده‌بانی انتخابات؛
- ۲ - تقویت نمودن کلوب‌های مربوط به سطوح محلی مردمسالاری از طریق شامل نمودن آنها در مأموریت دیده‌بانی؛
- ۳ - ارزیابی نمودن این که در بخش منتخبی از محل‌ها، این انتخابات تا چه اندازه آزاد، منصفانه، قابل مقایسه با سایر استانداردها و جهان شمول بوده است؛
- ۴ - صادر نمودن گزارشی از دست یافته‌های این مأموریت با طرح نمودن نقاط قوت و ضعف مربوط به انتخابات ۵ ژوئن و شامل نمودن توصیه‌های مطرح شده.

در این راستا، آبو جی دا علاقمند می‌باشد تا از این فرصت استفاده نموده و بر این واقعیت تأکید نماید که مانند سایر سازمان‌های غیر دولتی غیر طرفدار، این مؤسسه نیز تنها علاقمند به ارزیابی نمودن این واقعیت است که سیستم انتخاباتی تا چه درجه‌ای در مسیر مردمسالاری به اجرا گذاشته شده است و هدف آن پیدا کردن اشکالات و ترمیم نمودن کوتاهی‌های دولت وقت و یا نیروهای جایگزین و یا مخالفان دولت نمی‌باشد.

بیانیه میان دوره‌ای

صفحه ۲ از ۸

به منظور به اجرا گذاشتن این مأموریت، آ بو جی دا به سازماندهی گروهی متشکل از ۶۹ دیده‌بان، شامل ۱۰ نفر از اعضای کارکنان، ۲۵ نفر از داوطلبان اهل آدیس آبابا و ۳۴ نفر از اعضای کلوب‌های مردمسالاری محلی پرداخت. دیده‌بانان داوطلب که توسط گروه‌های ملی و بین‌المللی متخصص و افراد آنها دوره‌های آموزشی در نظارت بر انتخابات دیده بودند، مجبور به امضای بیانیه‌ای مبتنی بر بیطرفی خود پیش از اشتغال به مأموریت مورد نظر در ایستگاه‌های گوناگون اخذ رأی، بودند. این دیده‌بانان یک سیستم هدایت شده‌ای از جمع‌آوری اطلاعات که شامل پرسش‌نامه‌های لازم برای برگزار کنندگان رسمی انتخابات، نامزدهای انتخاباتی، اعضای عمومی و آحاد مردم، همچنین چک لیست‌های لازم برای دیده‌بانی در روز انتخابات می‌شود را دنبال نمودند. این مأموریت تعدادی شامل ۳۵ محدوددهی تحت پوشش نمایندگی را در مناطق مطرح شده در زیر مورد پوشش قرار می‌داد:

۲۲ محدوددهی نمایندگی در آدیس آبابا

۴ محدوددهی نمایندگی در شوای شمالی

۱ محدوددهی نمایندگی در موجو

۲ محدوددهی نمایندگی در دبری زیت و در اطراف آن

۱ محدوددهی نمایندگی در آواسا

۲ محدوددهی نمایندگی در دسی و در اطراف آن

۱ محدوددهی نمایندگی در دیره داوا (تنها برای دیده‌بانی پیش از انتخابات)

۱ محدوددهی نمایندگی در باهیر دار

۱ محدوددهی نمایندگی در جیما

در منطقه‌های ذکر شده، دیده‌بانان آ بو جی دا موفق به انجام دادن ۱۲۳۲ مصاحبه شده و رأی‌گیری را ۶۶۸ شعبه‌ای اخذ رأی مورد نظارت قرار دادند. بر اساس این مشاهدات و ملاحظات، آ بو جی دا موفق به توسعه دادن ارزیابی‌هایی از انتخابات در این منطقه‌های انتخاباتی گردید. بیانیه‌ی آمده در ادامه مجموعه‌ای از دست‌یافته‌های آ بو جی دا را ارائه می‌دهد که به وسیله‌ی یک گزارش دیگر با جزئیات بیشتری همراهی خواهد گردید.

۲ - خلاصه‌ای از مشاهدات و ملاحظات

الف - معرفی

انتخابات‌ها معمولاً در عین این که یک فرآیند سیاسی هستند، نمایانگر یک تلاش تکنیکی و فنی نیز می‌باشند. جنبه‌های فنی و تکنیکی مربوط به این پدیده در برگیرنده‌ی موضوعات اداری مربوط به انتخابات، تمهیدات و آماده‌سازی‌های مربوط به تدارکات اعزام نیروها و موضوعات و فرآیندهای مورد استفاده قرار گرفته برای ثبت نام و رأی‌گیری می‌باشند. بخش‌های مربوط به بخش‌های سیاسی در برگیرنده‌ی مشکلاتی در حول و حوش سطح رقابت، سطح درگیر بودن رأی‌دهندگان و علایق آنها به فرآیندهای انتخاباتی، و سطح جهان شمول بودن آنها از تمامی احزابی که به نحوی دارای منافع در این میانه هستند، می‌باشد. دیده‌بانان انتخاباتی باید به نظارت و ارزیابی این فرآیند از هر دو جنبه‌ی سیاسی و تکنیکی یا فنی آن پردازند و نگاهی از هر دو زاویه به موضوع داشته باشند. به منظور تطبیق‌پذیری با این بیانیه، آ بو جی دا دستاوردهای خود را تحت دو عنوان اصلی: "جنبه‌های اداری و رویه‌ای" و "جنبه‌های سیاسی" طبقه‌بندی نمود.

ب - جنبه‌های اداری و رویه‌ای مربوط به انتخابات

آ بو جی دا به طور کلی اینچنین نتیجه‌گیری می‌نماید که در منطقه‌هایی که مورد نظارت قرار گرفته‌اند، مجمع انتخابات ملی اقدام به انجام یک کار رضایت‌مندانه در سازمان دهی و اجرای انتخابات زده است. به طور ویژه‌ای، آ بو جی دا درک نموده است که:

۱ - این فرآیند به طور گسترده‌ای در فراهم آوردن این فرصت برای شهروندان که ثبت نام نموده و با شرکت در فرآیند انتخاباتی رأی خود را مطرح نمایند، موفق بوده است.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۳ از ۸

۲ - مواد انتخاباتی مورد نیاز در زمان مقرر و به اندازه‌ی کافی تحویل داده شده بودند.

۳ - مسؤولان رسمی برگزاری انتخابات در ایستگاه‌های اخذ رأی به طور عمومی کار خود را به طور منصفانه‌ای با توانمندی به انجام رسانده‌اند.

۴ - گروه انتخاباتی به توسعه‌ی یک سیستم آموزشی نوین و نسبتاً کم خرج دست زدند. اگر چه دیده‌بانان آ بو جی دا حضور برخی مراکزی را خاطر نشان ساخته‌اند که در آنها برگزارکنندگان رسمی به طور کامل آموزش ندیده بودند، اما در کل، بیشتر مسؤولان برگزاری آشنائی کافی با فرآیندهای انتخاباتی را داشته‌اند. ۸۹.۷ درصد از برگزارکنندگان رسمی انتخابات در شعبه‌های اخذ رأی که توسط دیده‌بانان آ بو جی دا مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند چنین اظهار داشته‌اند که آموزش‌های داده شده در این رابطه کافی بوده‌اند.

۵ - اکثر مسؤولان اداری و برگزارکنندگان رسمی انتخابات در مقابل نکات و توصیه‌های مطرح شده از طرف دیده‌بانان آ بو جی دا بسیار پذیرنده بوده و آنها را با آغوش باز پذیرفته‌اند. برای نمونه، در پاسخگویی به برخی از نکات مطرح شده از طرف دیده‌بانان، برگزارکنندگان و مسؤولان انتخابات در چندین مورد دستور به ترک افراد مسلح از شعبه‌های اخذ رأی را صادر نمودند.

۶ - مجمع ملی انتخابات با پذیرش دادن تغییرات در مقررات منع صدور بیانیه‌هایی توسط دیده‌بانان تا زمانی که نتایج انتخابات توسط مسؤولان و برگزارکنندگان به صورت رسمی اعلام شود، انعطاف پذیری قابل ملاحظه را از خود نشان داد. اعضای آ بو جی دا و سایر سازمان‌ها این مقررات را تحت انتقاد قرار داده‌اند و آنرا با شرایط لازم برای آزادی بیان در بخش مربوط به دوران گذار و استانداردهای بین‌المللی مربوط به دیده‌بانی انتخابات غیر همخوان دانسته‌اند.

علاوه بر این، آ بو جی دا بیان می‌کند که گروه ملی انتخابات به عنوان یک مجموعه‌ی مستقل یک توسعه‌ی اساسی به حساب می‌آید.

علا رغم این ارزیابی عموماً مثبت آ بو جی دا از جنبه‌های اداری مربوط به انتخابات، دیده‌بانان آ بو جی دا تخطی‌های مقرراتی مشخص و مشکلات رویه‌ای خاصی را ملاحظه نموده‌اند که شامل موارد زیر می‌شوند:

۱ - برگه‌های رأی به نحو غیر قابل ضروری گیج کننده بودند. بسیاری از برگه‌های رأی نشانه‌های فراوانی داشتند به نحوی که نامزد های انتخاباتی و در نتیجه مسؤولان برگزاری انتخابات ناگزیر از توضیح در مورد چگونگی انتخاب نشانه‌ها به رأی دهندگان در مورد گزینش مورد علاقه‌شان بودند. همین موضوع، موجبات تأثیر گذاری روی نحوه‌ی انتخاب رأی دهندگان را فراهم می‌آورد. در برخی از موارد، دیده‌بانان آ بو جی دا مشاهده نمودند که چگونه مسؤولان برگزاری با حرکات دست و صورت خود نشان می‌دادند که چه نامزد انتخاباتی باید در این برگه ی رأی برگزیده شود. در یکی از شعبه‌های اخذ رأی، یکی از مسؤولان برگزاری واقعاً و عملاً همراه با رأی دهنده‌ای وارد باجه‌ی رأی گیری شده و به او کمک کرد تا برگه‌ی رأی خود را پر نماید. اگر چه به احتمال زیاد این اقدام از روی نیت خوب و به جهت کمک به رأی دهنده‌ی مورد نظر به انجام رسید، این راهنمایی نشان دهنده‌ی یک تخطی انتخاباتی جدی در مورد یکی از مهم‌ترین عوامل و عناصر انتخاباتی می‌باشد که در واقع مخفی بودن رأی محسوب می‌شود.

۲ - شمارش دوباره‌ی آرا در سطح وردها فرصت‌های فراوانی را برای بروز تقلب‌ها فراهم آورد. آنچنانکه قانون انتخابات ایجاب می‌کند تمامی صندوق‌های رأی گیری قرار است یک بار در ایستگاه‌های اخذ رأی در پایان هر روز و یک بار هم در دفتر مرکزی وردها و چند روز پس از برگزاری انتخابات مورد شمارش قرار گیرد. صندوق اخذ رأی در تمامی مدت روز تحت نظارت کامل قرار دارند و بنا بر این می‌توان به طور عاقلانه‌ای نسبت به دقت شمارش در روز انتخابات مطمئن بود. با وجود این، چندان هم دشوار نمی‌بود که صندوق‌های اخذ رأی را تعویض نموده و یا با آرای دیگر پر نمود خصوصاً در مورد صندوق‌هایی که پس از پایان دوران تحت نظارت و بررسی عنوانگذاری نشده‌اند در دورانی که پس از رأی گیری شدت نظارت‌ها کم می‌شوند، امکان انجام این کار بیشتر خواهد بود. به علاوه، شمارش دوم آرا بر اساس استانداردهای بین‌المللی معمولاً وقت گیر و غیر معمول می‌باشند. اگر چه آ بو جی دا هنگام نظارت و دیده‌بانی در دوران شمارش وردها، هیچ گونه تقلبی را شناسائی نکرده است، مأموریت مورد نظر بسیار نگران آن بوده است که سیستم جاری امکان صورت پذیرفتن تقلب را ممکن می‌سازد.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۴ از ۸

۳- آموزش رأی دهندگان در این مورد ناکافی بوده است. در ۷۰ درصد از شعبه‌های اخذ رأی (۹۱ ایستگاه رأی‌گیری از مجموع ۱۳۱ شعبه) که مناطق بیرون از آدیس آبابا را پوشش داده‌اند، دیده‌بانان آ بو جی دا نشانه‌هایی از سر درگمی و گیجی را در رأی دهندگان مشاهده نموده‌اند. در آدیس آبابا دیده‌بانان آ بو جی دا نرخی از برگه‌های از بین رفته در حدود ۲۰ درصد از آنها را مشاهده نموده‌اند. در بسیاری از موارد رأی دهندگان خواستار کسب راهنمایی در مورد هر یک از گام‌های لازم برای انجام فرآیند رأی‌گیری شدند. علاوه بر این، برخی از رأی دهندگان همچنین نسبت به ایده‌ی اصلی انتخاب یک نامزد انتخاباتی نامطمئن و نامطلع ظاهر شدند. برای نمونه، برخی از رأی دهندگان به ناظران آ بو جی دا چنین ادعا نموده‌اند که دلیل آن که ایشان یکی از نشانه‌های موجود را انتخاب نموده‌اند به آن دلیل است که نشانه‌ی مذکور به نظرشان جذاب آمده است، این در حالیست که از تشخیص این که کدام یک از نامزدهای انتخاباتی شرکت کننده توسط این نشانه‌های مشخص می‌شوند ناتوان بوده‌اند.

۴- دست کم در یک مورد گزینه‌گر تهدید شده بودند که در صورت عدم دادن رأی دچار ضرب و شتم خواهند شد. در شهر آرمانیا، در منطقه‌ی شوای خارجی دیده‌بانان آ بو جی دا شنیده بودند که برگزاری محلی از طریق بلندگوهای خود چنین اعلام می‌داشتند که "اگر در پای صندوق‌های رأی حاضر نشوید، با اقدامات تلافی‌جویانه‌ی ما مواجه خواهید شد". هر چند که این امکان وجود دارد که واقعه‌ی مذکور منفرد بوده است، اما دیده‌بانان آ بو جی دا نگران این واقعیت شدند که ممکن است رأی دهندگان به انواع و انحای گوناگون نسبت به دادن رأی و یا حاضر نشدن در پای صندوق‌های رأی‌گیری تحت تأثیر قرار گرفته باشند. علاوه بر این، ناظران آ بو جی دا از ادعاهای موجود مبتنی بر این که برخی از شهر وندان برای ثبت نام در رأی‌گیری تحت تأثیر واقع شده‌اند مطلع می‌باشند. گروه برگزاری انتخابات باید این ادعاها را مورد بازبینی و بررسی قرار دهد و اگر صحت آنها به اثبات رسید لازم است اقدامات اصلاحی صورت پذیرند.

۵- اجازه داده شده بود که افراد مسلح در نزدیکی و یا داخل بسیاری از شعبات اخذ رأی حاضر شوند. در بیشتر مواقع، دیده‌بانان آ بو جی دا این افراد مسلح را در حالتی ستیزه‌جویانه و همراه با رفتارهای مخاصمه‌جویانه مشاهده نموده‌اند، اما ممکن است حضور این افراد مسلح به نوعی بر رفتار رأی دهندگان تأثیر بگذارد.

۶- در یکی از وقایعی که رخ داد، امضاهای تطابق کیفی نامزدی انتخاباتی مربوط به یکی از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات به طرز عجیبی شبیه امضای دیده‌بانان آ بو جی دا بود و این شباهت موجبات شک و شبهه را در مورد اعتبار و موثق بودن این امضاها پدید آورد.

۷- در سه مورد خاص دیده‌بانان آ بو جی دا از انجام دادن کارهاشان باز داشته شده و دچار محدودیت‌هایی شدند. در یکی از این موارد، مسؤلان برگزارکننده‌ی انتخابات به دیده‌بانان اجازه‌ی نظارت بر شمارش آرا را ندادند؛ در دو مورد دیگر ناظران انتخاباتی برای مدت کوتاهی توسط پلیس تحت بازداشت موقت قرار گرفته و از انجام وظایف خود باز داشته شدند. اگر چه وقایع مطرح شده از یکدیگر مجزا بودند، همگی نمایانگر یک تخطی بزرگ و خطرناک از قوانین انتخاباتی و شرایط آن در رابطه با دیده‌بانان محسوب می‌شوند.

۸- مجمع ملی انتخابات به اندازه‌ی کافی در مقابل مردم اتیوپی در مورد دلایل‌شان برای به تعویق انداختن انتخابات در ناحیه‌ی ۵ و دیره داوا، رو راست و صادق نبودند.

پ- جنبه‌های سیاسی انتخابات

موضوعات اداری و رویه‌ای که در زیر بخش ب مورد بحث قرار گرفتند، به طور وسیعی دامنه‌ی مجامع ملی و منطقه‌ای انتخابات را شامل می‌شوند که مستحق دریافت اعتبار لازم برای موفقیت‌های اداری انتخابات بوده و تلاش خود را برای توسعه دادن کمبودها و نارسائی‌های انتخابات به کار می‌بندند. زیر بخش پ که قرار است جنبه‌های سیاسی انتخابات را مورد پوشش قرار دهد، به سوی مخاطب‌های وسیع‌تری فرستاده می‌شود. به راه اندازی و اجرای یک فرآیند موفق سیاسی که قرار است رقابتی بوده، جهان شمول باشد و شهروندان را به مشارکت دعوت نماید، مسؤلیت نمایندگی‌های مختلف دولتی و همچنین احزاب سیاسی، گروه‌های مدنی، اتحادیه‌ها و سایر سازمان‌ها می‌باشد. در واقع، اشارات و نکات مطرح شده در زیر قرار است به سوی رهبران گروه‌های سیاسی و مدنی وسیع‌تری هدف‌گیری نماید.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۵ از ۸

به عنوان قسمتی از گذار اتیوپی به سمت مردمسالاری، مجمع قانون اساسی انتخابات قصد بر آن داشت که به حل یک مشکل سیاسی بپردازد و آن این که: چه کسی قرار است به تعیین قانون اساسی بپردازد و چه موضوعاتی قرار است در این قانون اساسی در نظر گرفته شوند. گروه دیده‌بانی آ بو جی دا بر این باور است که یک مأموریت تمام عیار نظارتی بایستی این پرسش را مطرح نماید که این انتخابات تا چه حدی در حل این مسأله‌ی سیاسی موفق بوده است.

به منظور دستیابی به پاسخی مناسب به این پرسش، آ بو جی دا اقدام به جمع‌آوری اطلاعات از راه‌های گوناگون نمود. نخست این که، آ بو جی دا برای احزاب سیاسی نامه‌هایی نوشت تا دلایل خود را برای مشارکت یا عدم مشارکت‌شان در انتخابات تعیین نمایند. دوم این که، آ بو جی دا نامزدهای انتخاباتی را مصاحبه نمود تا تعیین نماید که آیا آنها سیاست‌های جایگزینی برای پیش‌نویس موجود قانون اساسی برای پیشنهاد دارند یا نه. سوم این که، آ بو جی دا به مصاحبه‌ی شهروندان پرداخت تا دیدگاه‌های آنها را نسبت به فرآیند کلی انتخابات تعیین نماید. چهارم این که، آ بو جی دا، برگزارکنندگان رسمی انتخابات را مصاحبه نمود تا مشخص نماید که آیا آموزش‌هایی که آنها دریافت داشته‌اند برای به انجام رساندن صحیح انتخابات کافی بوده است یا نه. پنجم این که، آ بو جی دا، انتخابات ۵ ژوئن سال ۱۹۹۴ را مورد نظارت و دیده‌بانی خود قرار داد. از طریق منابع مذکور و دیگر منابع‌های در اختیار، آ بو جی دا مشاهدات زیر را انجام داد:

۱ - احزاب مخالف از جمله جبهه‌ی مردمسالاری مردم گوراج و ائتلاف مردمسالارانه‌ی مردم جنوب اتیوپی در نامه‌هایی به آ بو جی دا خاطر نشان ساختند که میان دلایل متعددی که برای تحریم‌شان وجود دارد می‌توان به (۱) جلوگیری که از آنها برای انجام عملیات آزدانه و (۲) این که نمی‌خواهند به حزبی برای موفقیت از پیش تعیین شده‌ی ای پی آر دی اف تبدیل شوند.

۲ - به دلیل تحریم از طرف گروه‌های مخالف دولت، هیچگونه تصویر جایگزینی در مورد پیش‌نویس قانون اساسی به شکل و سیاقی ساخت یافته و نظام مند ارائه نگردید. در ۲۸ منطقه‌ی رأی‌گیری از مجموع ۳۴ تائی که توسط آ بو جی دا مورد دیده‌بانی قرار گرفت، تنها یک حزب سیاسی به عنوان شرکت‌کننده‌ی در انتخابات به رقابت می‌پرداخت.

۳ - در بسیاری از مناطق دیده‌بانی شده توسط آ بو جی دا، رأی‌دهندگان منطقه حق انتخابی از بین دیدگاه‌های گوناگون در مورد قانون اساسی نداشتند. خارج از آدیس آبابا، در ۷۵ درصد از منطقه‌های انتخاباتی مورد نظارت قرار گرفته، هیچ نامزد انتخاباتی وجود نداشت که دیدگاهی متفاوت را نسبت به قانون اساسی پیشنهاد دهد. در ۲۵ درصد از منطقه‌های مورد رأی‌گیری، تنها یک نامزد انتخاباتی شرکت جست بود.

۴ - آنچنانکه جدول صفحه‌ی بعد نشان می‌دهد، در صد بالائی از رأی‌دهندگان و شهروندان شرکت‌کننده در انتخابات به ویژه در خارج از محدوده‌ی آدیس آبابا، نارضایتی خود را نسبت نحوه‌ی رقابتی بودن انتخابات و با موضوع انتخاب نامزدها ابراز نموده‌اند. این جدول دست‌یافته‌های آ بو جی دا در مورد رأی‌گیری نظر مردم درباره‌ی انتخابات را خلاصه‌سازی نموده است.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۸ از ۶

رأی گیری در مورد نظر مردم نسبت به مجمع انتخاباتی قانون اساسی

آیا با نامزدهای شرکت کننده در انتخابات راضی هستید؟			آیا انتخابات رقابتی است			مصاحبه‌ها	منطقه
خیر	تا حدی	آری	خیر	تا حدی	آری		
۷	۳	۱۶	۶	۶	۱۷	۲۰	موجو
۱۱	۶	۷	۹	۷	۸	۱۲	دی زیت شهری
۹	۲	۱۷	۸	۴	۱۷	۲۱	دی زیت روستائی
۵۶	۲۶	۴۱	۵۳	۲۲	۴۸	۵۳	جیما
۹۴	۳۱	۴۶	۸۰	۳۰	۶۱	۱۰۷	شوی شمالی
۴۷	۱۰	۱۸	۴۶	۸	۱۹	۳۷	دسی
۱	۷	۳۸	۱	۲	۴۱	۳۷	کومو ایچا
۳۷	۳۴	۳۳	۳۸	۲۳	۴۳	۷۴	باهیر دار
۶۱	۳۴	۵۴	۵۲	۳۴	۶۰	۱۰۱	آواسا
۳۲۳	۱۵۳	۲۷۲	۲۹۳	۱۳۶	۳۱۴	۴۶۲	جمع کل
۴۳٪	۲۱٪	۳۶٪	۴۰٪	۱۸٪	۴۲٪	۵۸٪	در صد
۱۴۱	۷۸	۲۰۵	۱۴۱	۷۲	۲۱۸	۲۹۲	آدیس آبابا
۳۳٪	۱۹٪	۴۸٪	۳۲٪	۱۷٪	۵۰٪	۶۶٪	در صد

نکته: برخی از مردم به تمامی پرسش‌ها پاسخ نگفته‌اند.

۵ - اگر چه هنوز آمار و ارقام کامل مربوط به رأی دهندگان ثبت نام شده و عموم مردم در اختیار نیست، در صد قابل ملاحظه‌ای از مردم موفق به رأی دادن نشده‌اند. مجمع انتخابات ملی اعلام نموده است که نرخ ثبت نام رأی دهندگان ۶۶ در صد بوده است. اگر ۸۰ در صد از این ثبت نام شوندگان اقدام به دادن رأی نموده باشند، در صد اتیوپی‌های واجد شرایطی که در انتخابات شرکت جسته‌اند تنها ۵۳ در صد خواهد بود.

۶ - قانون انتخاباتی سربازها و برخی از اعضای دبلیو پی ای را از دادن رأی محروم ساخته است. به علاوه، شرایط مربوط به اقامت دست کم دو سال تعداد قابل ملاحظه‌ای از رأی دهندگان واجد شرایط را از رأی دادن باز داشته است. همچنین، هیچگونه شرطی در مورد رأی دهندگان واجد شرایطی که ناگزیر از مسافرت در روز رأی گیری بوده‌اند وجود نداشته است.

۷ - دیده‌بانان آ بو جی دا ادعاهائی از طرف آمو شنیده‌اند که یکی از نامزدهای انتخاباتی با نام دجینی بنیهو و حمایت کنندگان از آنها مورد حمله قرار گرفته و برای مدتی بالغ بر چندین روز تحت بازداشت واقع شده‌اند. گروه نظارت آ بو جی دا یک گروه از دیده‌بانان خود را به آمو اعزام داشت که آنها اقدام به انجام مصاحبه با نامزدهای انتخاباتی، مسؤلان بر گزاری انتخابات و شهروندان این منطقه بنمایند و در نتیجه‌ی این مصاحبه‌ها ادعای مطرح شده را متقاعد کننده یافتند. اگر چه این واقعه نیز احتمالاً منفرد بوده و به صورتی منفک از کل نظام انتخاباتی انجام شده است، با این وجود می‌تواند به درک این مفهوم کمک کند که دولت وقت و در رأس قدرت به اندازه‌ی کافی اجازه‌ی بروز رقابت را نمی‌دهد.

مطابق ملاحظاتی که در بالا به آنها اشاره گردید، گروه دیده‌بانی آ بو جی دا چنین نتیجه گیری می‌نماید که سطح رقابتی و جهان شمولی در این انتخابات پائین بوده است. به همین دلیل، آ بو جی دا در مورد پذیرش این واقعیت مشکوک است که آیا اعضای مجمع قانون اساسی انتخاب شده

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۷ از ۸

به واقع نمایندگی دامنه‌ی وسیعی از دیدگاه‌ها و نظریات در مورد قانون اساسی را بر عهده دارد یا نه.

۳ - توصیه‌ها

الف - توصیه‌های فنی و تکنیکی

۱ - برگه‌های آرا باید به تعداد نامزدهای انتخاباتی شرکت کننده‌ی موجود از نشانه‌ها بر خوردار باشد. علاوه بر این، نام و یا عکس نامزدهای انتخاباتی باید روی برگه‌های آرا ظاهر شده باشد.

۲ - برگه‌های آرا تنها باید یک بار در ایستگاه‌های رأی گیری و محل شعبه‌های اخذ رأی در حضور دیده‌بانان و ناظران انتخاباتی و همچنین نمایندگان نامزدهای شرکت کننده در انتخابات، مورد شمارش قرار گیرند. تمامی مشاهده کنندگان مذکور باید یک کپی معتبر که دارای امضا و مهر می‌باشد از نتیجه‌ی مربوط به شمارش آرا دریافت نماید.

۳ - افراد مسلح نباید تحت هیچ عنوانی در مناطق مربوط به رأی گیری اجازه‌ی ورود داشته باشند.

۴ - رویه‌های اجرائی و مقرراتی مربوط به شعبه‌های اخذ رأی باید به طور روشنی بنا نهاده شده و به شدت و با دقت به مورد اجرای قانونی گذاشته شوند. به طور ویژه، این مقررات و رویه‌ها باید اطمینان حاصل نمایند که رأی دهندگان می‌توانند در یک مکان کاملاً مخفی و به شکلی آزادانه و به دور از پیشنهادات غیر ضروری و یا اعمال نفوذهای مسؤلان برگزار کننده‌ی انتخابات، ناظران و دیده‌بانان انتخاباتی، نیروهای انتظامی و سایرین، به انجام برسند.

۵ - حق عدم تمایل به دادن رأی باید به طور کامل مورد احترام باشد. هیچ مسؤل و یا صاحب اختیار دولتی، یا نماینده‌ی حزبی نباید شهروندان را نسبت به دادن رأی در فشار و مزیقه قرار دهد.

۶ - امنیت بیشتری باید برای شعبه‌های اخذ رأی و خصوصاً در اطراف صندوق‌های رأی در نظر گرفته شود. برگه‌های آرائی که اضافه می‌مانند باید به درستی تحویل داده شده و روشی برای تطبیق آنها با تعداد اولیه‌ی تحویل شده به شعبه‌های اخذ رأی وجود داشته باشد. برگه‌های آرا باید به همراه شماره سریال‌شان روی کاغذی که نمی‌توان آن را به سادگی باز تولید کرد، چاپ شده باشند.

۷ - تعداد امضاهای لازم برای هر یک از نامزدهای شرکت کننده در انتخابات باید به طور اساسی کاهش یابند.

ب - توصیه‌های سیاسی

۱ - گروه تی جی ای و احزاب سیاسی تحریم کننده‌ی انتخابات لازم است با نیت خوبی پای به یکی از جلسات مذاکره بگذارند. به عنوان نخستین و مهم‌ترین عامل این گروه‌ها باید خود را به تولید فرآیندهای انتخاباتی مردمسالارانه‌تر و همه گیرتری، متعهد سازند. کشور آفریقای جنوبی و تجربه‌های آن در این خصوص، درس‌های ارزش مندی در زمینه‌ی اهمیت مذاکره با نیت خوب و از روی خیر خواهی و همچنین تأکید روی جهان شمول بودن و همه پذیر بودن انتخابات ارائه می‌دهند.

۲ - رهبران سیاسی و شهروندان بایستی بپذیرند که نقش بسیار مهمی در فراهم آوردن شرایط لازم برای برگزاری یک انتخابات آزاد و سالم و منصفانه، بازی می‌کنند. انصاف و درستی در فرآیند انتخاباتی در کشورهای دیگر جهان به طرز قابل ملاحظه‌ای به وسیله‌ی اقدامات سازمان‌های خارج از محدوده‌ی دولتی، افزایش یافته‌اند. احزاب سیاسی برای نمونه، ملاحظه‌گران و دیده‌بانانی را به کار گرفته‌اند تا این اطمینان حاصل شود که جعبه‌ی مربوط به رأی گیری در آغاز روز خالی بوده است، و همچنین قرار بر آن بود که فرآیند رأی گیری مورد توجه قرار گرفته و شمارش آرا نیز مورد نظارت و باز بینی قرار گیرد. به انجام رساندن چنین دقت‌هایی در سراسر زمان فرآیند می‌تواند به طور عمده‌ای امکان بروز هر گونه تقلبی را کاهش دهد. مورد توجه قرار دادن موضوع تقلب در فرآیند انتخاباتی ممکن است در تصمیم گیری سایر احزاب سیاسی مخالف برای تحریم انتخابات در نظر گرفته شود. در تصمیم‌های اتخاذ شده در مورد آینده‌ی انتخابات، آ بو جی دا چنین توصیه می‌کند که احزاب سیاسی گام‌های مثبتی را که خودشان می‌توانند در راه باری رساندن به ایجاد یک فرآیند شفاف بردارند، دست کم نگرفته و در نظر داشته باشند.

بیانیه‌ی میان دوره‌ای

صفحه‌ی ۸ از ۸

۳ - گروه دیده‌بانی آ بو جی دا بر این باور است که ادعاهای موجود در رابطه با ناتوانی احزاب سیاسی برای آزادی‌شان در انجام اقدامات مورد نیاز و همچنین سایر انواع مزاحمت‌ها و دردهای که می‌توانند ایجاد شوند بایستی بسیار جدی تلقی شده و در نظر گرفته شوند. آ بو جی دا قصد در مورد بررسی و پژوهش قرار دادن تمامی ادعاهای مشخصی را دارد که از طرف احزاب سیاسی دریافت می‌کند و همچنین سایر سازمان‌های غیر طرفدار و مستقل را نیز برای انجام همین کار مورد تشویق قرار می‌دهد. علاوه بر این، گروه دیده‌بانی آ بو جی دا دولت موقت در حال گذار را نیز به تبلیغ وسیع و فعالی در مورد فعالیت‌های سیاسی در سراسر کشور، تشویق می‌نماید. چنین مهمی می‌تواند با اطمینان دادن به تمامی احزاب ثبت نام نموده نسبت به این امر که حقوق‌شان برای سازمان دهی مورد احترام واقع خواهد شد و همچنین با کسب اطمینان از این واقعیت که تمامی مسئولان رسمی برگزارکننده‌ی انتخابات و تمامی کارکنان امنیتی و انتظامی به این موضوع وقوف کامل داشته و شرایط آزاد بودن این مجمع را به صورتی غیر خشونت آمیز در منشور مربوط به دوران گذار، مورد احترام قرار می‌دهند، حاصل شود.

۴ - سازمان‌های دولتی و غیر دولتی لازم است به اجرای برنامه‌های آموزشی رأی دهندگان به منظور آشنا ساختن رأی دهندگان با فرآیندهای رأی‌گیری بپردازند.

۵ - دولت‌های خارجی، سازمان‌های غیر دولتی بین‌المللی و سازمان‌های مدنی بایستی در راه تسهیل همبستگی و همخوانی فرآیندهای مردمسالارانه در ائتیمی یاری نمایند.

گروه دیده‌بانی آ بو جی دا به سهم خود، برای کمک رسانی و خدمت دهی اساسی و به عرصه‌ی نمایش گذاشتن تلاش‌هایی به منظور مشارکت با انتخابات‌های فراگیر و رقابتی بیشتری در مورد انتخابات پارلمان این کشور، مهیا شده و خود را آماده نموده است. این تلاش‌ها شامل برنامه‌های آموزشی گسترده برای رأی دهندگان، دادن آموزش به مسئولان رسمی انتخابات و سایر دست اندر کاران و همچنین انجام فعالیت‌های دیده‌بانی شدید روی تمامی فرآیندهای انتخابات می‌باشد.

یادداشت

یادداشت

یادداشت

یادداشت

نشریات منتخب مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای روابط بین‌المللی (م.م.د.)

- * آموزش مدنی و گفتگوی پارلمانی در آلبانی ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۴
- * سیزدهم اکتبر سال ۱۹۹۱، انتخابات شهر داری و قانونگذاری در بلغارستان
- * انتخابات ژوئن سال ۱۹۹۰ در بلغارستان
- * یک ارزیابی از انتخابات ۱۱ اکتبر سال ۱۹۹۲ در کامرون
- * مردمسالاری در منطقه‌های بحران خیز - بوتسوانا، کاستوریکا و اسرائیل در سال ۱۹۹۰
- * یک جبهه‌ی مردمسالاری جدید - یک کشور به وسیله‌ی یک کشور، گزارشی در مورد انتخابات ۱۹۹۰ در اروپای مرکزی و شرقی
- * انتخابات ۱۹۹۰ در جمهوری دومینیکن
- * یک ارزشیابی از انتخابات ژوئن ۲۱ سال ۱۹۹۲، انتخابات اتیوپی
- * انتخابات ملی نوامبر سال ۱۹۹۰ در گواتمالا (نوامبر ۱۹۹۱)
- * انتخابات عمومی سال ۱۹۹۰ در هائیتی
- * حق مردم برای دانستن: ایجاد دسترسی به اطلاعات دولتی - گزارشی در مورد یک کنفرانس برگزار شده توسط مؤسسه‌ی ملی دمکراتیک برای روابط بین‌المللی (م.م.د.) در مورد تشویق شفافیت دولتی در لاتویا (۱۹۹۴)
- * ساخت ملت‌ها: سازمان ملل متحد و نامیبیا (۱۹۹۰)
- * روابط نظامی و مدنی در نیکاراگوئه (۱۹۹۵)
- * ناظران و دیده‌بانان هماهنگی در انتخابات سال ۱۹۹۳ در نیجریه
- * انتخابات اکتبر سال ۱۹۹۰ در پاکستان
- * چشم انداز فلسطینی‌ها در مورد مردمسالاری (۱۹۹۴ به زبان عربی و انگلیسی)
- * انتخابات پاناما در ۷ می سال ۱۹۸۹
- * رأی گیری برای کثرت گرایی وسیعتر: ۲۶ می سال ۱۹۹۱ انتخابات شهر داری در پاراگوئه
- * انتخابات سال ۱۹۸۹ پاراگوئه‌ای‌ها: زیر بنائی برای یک تغییر مردمسالارانه
- * اصلاح فرآیند انتخاباتی فیلیپین: ۱۹۸۶ تا ۱۹۸۸ (چاپ مجدد در تابستان ۱۹۹۱)
- * انتخابات می سال ۱۹۹۰ در رومانی
- * گزارش پیش از انتخابات در انتخابات دسامبر سال ۱۹۹۳ در فدراسیون روسیه
- * یک ارزشیابی از قوانین گزینشی سنگال (۱۹۹۱ به زبان انگلیسی و فرانسه)
- * مسیرهای نابرابر: گسترش دادن مردمسالاری در آفریقای جنوبی (۱۹۹۳)
- * گسترش دادن مشارکت در انتخابات سال ۱۹۹۳ در یمن
- * شکل دهی یک جامعه‌ی مدنی در یوگوسلاوی سابق جمهوری مقدونیه (۱۹۹۵)
- * انتخابات ملی در زامبیا، ۳۱ اکتبر سال ۱۹۹۱

کتاب راهنمای م.م.د.

چگونه سازمان‌های بومی به نظارت بر انتخابات می‌پردازند

مؤسسه ملی دموکراتیک برای روابط بین‌المللی (م.م.د.)
۱۷۱۷ خیابان ماساچوست، شمال غربی، طبقه پنجم
واشنگتن دی سی، ۲۰۰۳۶
تلفن: ۳۱۳۶-۳۲۸/۲۰۲ نمابر: ۳۱۶۶-۹۳۹/۲۰۲
آدرس الکترونیکی: demos@ndi.org

الف	یک نیاز
ب	یک طرح عمومی
پ	رویکردهایی به سازمان دهی
ت	کمیته‌ای از گردانندگان و یک ساختار سازمانی مردمسالارانه
ث	اعتبار
ج	سرمایه‌ی عملیاتی
چ	تسهیلات دفتری
ح	نیروی کاری
خ	استخدام
د	آموزش
ذ	راهنمای اجرائی آموزش
ر	اطلاعات عمومی
ز	تدارکات اعزام نیروها
ژ	هماهنگی
س	امنیت
ش	سیستم انتخابات
ص	آموزش رأی دهندگان و آموزش‌های مدنی
ض	ثبت نام رأی دهندگان، احزاب سیاسی و نامزدهای انتخاباتی
ط	مبارزات تبلیغاتی انتخابات
ظ	رسانه‌های عمومی و خبری
ع	رأی گیری
غ	شمارش آرا
ف	جدول بندی و اعلام نتایج
ق	اقدامات پس از انتخابات
ک	گزارش‌های پس از انتخابات
گ	ملاحظات نهائی